

Grenzeloos denken, samen doen

Jaarverslag 2023

VOORWOORD

2023 was opnieuw een boeiend jaar waarin we, samen met onze partners, vele uitdagingen hebben aangepakt en inspirerende stappen hebben gezet.

Dankzij de voortdurende steun en samenwerking met onze partners konden we blijven investeren in de uitbreiding en renovatie van onze infrastructuur. Dit jaar legden we bovendien samen met de Raad van Bestuur de basis voor ons nieuwe strategisch beleidsplan 2024-2028, met een heldere focus op kwaliteit en gelijke kansen in onderwijs en zorg.

Met trots zien we ons marktaandeel in onderwijs en kinderopvang verder groeien. In 2024 openen we ons 32ste kinderdagverblijf in Molenbeek, gelegen op dezelfde campus als **GO! Basisschool Eugeen Laermans**. Deze uitbreiding zal niet alleen extra plaatsen creëren voor jonge gezinnen in Brussel, maar ook onze ambitie benadrukken om inclusieve en kwalitatieve opvang te bieden. Samen met onze scholen blijven we inzetten op een geïntegreerde aanpak waarin opvang en onderwijs hand in hand gaan.

In samenwerking met de VUB en EHB versterkten we in 2023 de link tussen lerarenopleiding en de dagelijkse realiteit in het onderwijs. Het project **Colibru** van de VUB, gericht op collectief onderzoekend schoolleiderschap, en de verkorte educatieve bachelor lager onderwijs van de EHB zijn waardevolle initiatieven die bijdragen aan een betere ondersteuning van onze leerkrachten en directeurs.

Daarnaast blijven we ons inzetten voor **GO! Brussels Dares to Care**, een programma waarmee we extra aandacht schenken aan kansarmoede, mentaal welzijn en welbevinden. Met gerichte acties dragen we bij aan een inclusieve en warme omgeving voor al onze leerlingen, cursisten en medewerkers.

Een belangrijke focus in 2024 zal het opstellen en presenteren van ons memorandum zijn. Hiermee willen we het belang van kwaliteitsvol onderwijs en kinderopvang in Brussel stevig onder de aandacht brengen bij beleidsmakers. Dit memorandum zal de leidraad vormen voor onze strategische keuzes en onze positie versterken als een belangrijke speler in het Brusselse onderwijslandschap.

Om het personeelstekort aan te pakken, zetten we stappen met onze **employer branding-strategie**, waarin onze medewerkers als ambassadeurs van de scholengroep centraal staan. Onze samenwerking met de VGC via campagnes zoals #leerkrachtBXL en infobeurzen voor zij-instromers blijft een belangrijk middel om Brussel als aantrekkelijke werkplek te promoten.

Tot slot werd de **GO! Clever Academy** opgestart, een samenwerking met de scholengroepen SCOOP en UNIK. Met dit platform voor professionalisering bieden we ons personeel een breed aanbod aan opleidingen, specifiek afgestemd op de grootstedelijke context. Zo blijven we bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs dat maximale ontwikkelingskansen biedt voor elke leerling.

Met deze gezamenlijke inspanningen blijven we trouw aan ons motto: “**Grenzeloos denken, samen doen.**” Samen werken we verder aan een hoopvolle toekomst waarin elk kind, elke cursist en elke collega kan schitteren.

Jurgen Wayenberg

Julien Meganck

Algemeen Directeur

Voorzitter Raad van Bestuur

INLEIDING

In dit jaarverslag wordt eerst de **algemene organisatie** van GO! Scholengroep Brussel toegelicht. De missie, visie en strategie komen aan bod en ook de samenstelling van de Raad van Bestuur, het College van directeurs en Dagelijks bestuur. Om een beeld te krijgen van de grootte van GO! Scholengroep Brussel volgt een overzicht van het aantal instellingen en lerenden per onderwijsniveau.

De belangrijkste gebeurtenissen voor GO! Scholengroep Brussel in 2023 worden beschreven in de **nieuwsflash**.

De **onderwijsniveaus** van GO! Scholengroep Brussel worden van **jong naar oud** overlopen: de kinderdagverblijven, het leerplichtonderwijs (basis en secundair onderwijs) en het niet-leerplichtonderwijs (volwassenonderwijs, deeltijdskunstonderwijs en internaten). Elk onderwijsniveau wordt aan de hand van eenzelfde structuur besproken. Eerst komen de leerlingencijfers, het aantal instellingen en het marktaandeel aan bod. De organisatie en het beleid van het onderwijsniveau wordt toegelicht. De belangrijkste gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023 worden uitgelegd. De thema's uniek aan elk onderwijsniveau worden besproken. Tot slot wordt er voor elk onderwijsniveau vooruitgeblikt en komen toekomstige uitdagingen en ambities aan bod. Ten slotte worden belangrijkste conclusies per onderwijsniveau weergegeven in de gele kaders.

Eenzelfde structuur wordt gehanteerd voor de bespreking van **GO! CLB Brussel** en de centrale diensten van de Scholengroep, de **centrale diensten** van GO! Scholengroep Brussel. Afsluitend geeft dit verslag een overzicht van de **contactgegevens** van de leidinggevenden en directieleden van alle instellingen van GO! Scholengroep Brussel.

Inhoudsopgave

<i>Jaarverslag 2023</i>	1
VOORWOORD	2
INLEIDING	3
LIJST MET AFKORTINGEN	8
ALGEMENE ORGANISATIE GO! SCHOLENGROEP BRUSSEL	11
1. <i>Geschiedenis</i>	11
2. <i>Missie</i>	11
3. <i>Visie</i>	12
4. <i>Strategie</i>	13
5. <i>Structuur</i>	14
6. <i>Organogram</i>	16
7. <i>GO! Scholengroep Brussel in algemene cijfers</i>	17
NIEUWSFLASH	18
KINDERDAGVERBLIJVEN	31
1. <i>Kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel</i>	31
2. <i>Evolutie bezettingscijfers</i>	32
3. <i>Marktaandeel</i>	33
4. <i>Organisatie en beleid</i>	35
5. <i>Samenwerking met Villa OU-KI</i>	35
5.1 <i>Gesprekken</i>	36
6. <i>Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023</i>	38
6.1. <i>Inclusieve zorg</i>	38
6.2. <i>Zorginspectie</i>	38
7. <i>Toekomstige uitdagingen en ambities</i>	39
8. <i>Conclusie Kinderdagverblijven</i>	40
LEERPLICHTONDERWIJS: BASISONDERWIJS	42
1. <i>Basisscholen in de scholengemeenschappen</i>	42
2. <i>Evolutie leerlingencijfers</i>	43
3. <i>Marktaandeel</i>	44
4. <i>OKI (Onderwijs kansarmoede-indicator)</i>	46
5. <i>Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023</i>	48
Proeftuinen lerarentekort	48
Aanvangsbegeleiding	49
Van 41 naar 42 basisscholen	50
5.1. <i>Pedagogische cel basisonderwijs van GO! Scholengroep Brussel</i>	51

6. Specifieke thema's	53
6.4. Uitsluitingen.....	53
6.5. Beroepen en klachten.....	53
7. Toekomstige uitdagingen en ambities.....	53
8. Conclusie Basisonderwijs	55
LEERPLICHTONDERWIJS: SECUNDAIR ONDERWIJS.....	56
1. Secundaire scholen in de scholengemeenschap	56
2. Evolutie leerlingcijfers	57
3. Marktaandeel.....	58
4. OKI.....	60
5. Specifieke thema's	61
5.1. Duaal leren.....	61
5.2. Vroegtijdige schoolverlaters.....	62
5.3. Uitsluitingen.....	68
5.4. Beroepen en klachten.....	69
6. Toekomstige uitdagingen en ambities.....	69
6.1. Leerlingenbegeleiding	70
6.2. Infrastructuur.....	70
6.3. Onderwijsvernieuwing.....	70
6.4. Profilering	70
6.5. Meertalenbeleid	71
7. Conclusie Secundair Onderwijs	71
NIET- LEERPLICHTONDERWIJS: VOLWASSENEN-ONDERWIJS	73
1. Evolutie cursistencijfers.....	73
2. Organisatie en beleid	74
3. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	74
4. Toekomstige uitdagingen en ambities.....	77
5. Conclusie Volwassenonderwijs.....	78
NIET-LEERPLICHTONDERWIJS: DEELTIJDS KUNST-ONDERWIJS.....	79
1. Evolutie leerlingcijfers	79
2. Organisatie en beleid	80
3. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	80
4. Uitdagingen voor 2024	84
5. Conclusie Deeltijds Kunstonderwijs.....	86
NIET-LEERPLICHTONDERWIJS: INTERNATEN	88
1. Evolutie cijfers	88
2. Visie en Organisatie	89
3. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	89
CENTRUM VOOR LEERLINGENBEGELEIDING (CLB).....	91
1. Organisatie, beleid en werkingsgebied.....	91

1.1.	Werkingsgebied.....	91
1.2.	Personeel.....	91
1.3.	Nieuwe medewerkers	92
1.4.	Teamwerking.....	92
2.	<i>Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2022-2023</i>	93
2.1.	Leerlingenbegeleiding	93
2.2.	Contact met het CLB.....	93
2.3.	Project Oekraïne.....	94
2.4.	Netoverstijgende samenwerking	95
2.5.	Toekomstplan.....	95
3.	<i>Toekomstige uitdagingen en ambities</i>	96
CENTRALE DIENSTEN.....		97
1.	<i>Algemeen Secretariaat en Integrale Kwaliteitszorg</i>	97
1.1	Algemeen secretaris / Coördinatie IKZ	97
1.2.	Projectontwikkeling en Internationaliseringsbeleid	102
1.3.	Onthaal	104
2.	<i>Centrale keuken: Agape</i>	104
2.1	Visie en organisatie.....	104
2.2	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	105
2.3	Toekomstige uitdagingen en ambities	106
3.	<i>Communicatie</i>	106
3.1.	Visie en organisatie.....	106
3.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	106
3.3.	Toekomstige uitdagingen en ambities	107
4.	<i>Financiën</i>	108
4.1.	Visie en organisatie.....	108
4.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2022	108
5.	<i>ICT</i>	110
5.1.	Visie en organisatie.....	110
5.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	111
5.3.	Toekomstige uitdagingen en ambities	113
6.	<i>Infrastructuur</i>	113
6.1.	Visie en organisatie.....	113
6.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	114
7.	<i>Juridische dienst</i>	117
7.1.	Visie en organisatie.....	117
7.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	117
7.3.	Toekomstige uitdagingen	118
8.	<i>Personeel</i>	118
8.1.	Visie en organisatie.....	118
8.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	127
8.3.	Toekomstige uitdagingen	128
9.	<i>Preventie</i>	130
9.1.	Visie en organisatie.....	130
9.2.	Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	130
9.3.	Toekomstige uitdagingen en ambities voor 2024	131
10.	<i>Welzijn</i>	131
10.1.	Visie en organisatie	131

10.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023	132
10.3. Toekomstige uitdagingen en ambities	133
11. <i>Conclusie Centrale Diensten GO! Scholengroep Brussel</i>	134
AFSLUITEND WOORD VAN DE ALGEMEEN DIRECTEUR	138
BRONNENLIJST	139
LIJST VAN GRAFIEKEN EN TABELLEN.....	140
CONTACTGEGEVENS LEIDINGGEVENDEN EN COLLEGE VAN DIRECTEURS	142
1. <i>Leden Dagelijks bestuur 2021-2024</i>	142
2. <i>Kinderdagverblijven</i>	143
3. <i>Basisonderwijs</i>	144
4. <i>Secundair onderwijs</i>	146
5. <i>Volwassenonderwijs</i>	148
6. <i>Deeltijds kunstonderwijs</i>	148
7. <i>Internaten</i>	148

LIJST MET AFKORTINGEN

AD	Algemeen directeur
AgODI of AGODI	Agentschap voor Onderwijsdiensten
ASO	Algemeen secundair onderwijs
BHG	Brussel Hoofdstedelijk Gewest
BHV	Bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid
BaO	Basis Onderwijs
BS	Basisschool
BSO	Beroepssecundair onderwijs
BuBaO	Buitengewoon Basis Onderwijs
BuSO	Buitengewoon secundair onderwijs
CAW	Centrum Algemeen Welzijnswerk
CLB	Centrum Leerlingenbegeleiding
CLIL	Content and Language Integrated Learning
CLW	Centrum Leren en Werken
CODI	Coördinerend directeur
COOVI	Centrum voor Onderricht en Opzoekingen der Voedings- en chemische Industrie
CvD	College van directeurs
CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
DBSO	Deeltijds beroepssecundair onderwijs
DKO	Deeltijds Kunstonderwijs
FT	Fulltime
GDPR	General Data Protection Regulation
GO!	Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
GOK	Gelijke onderwijskansen
HACCP	Hazard Analysis – Critical Control Point (Gevarenanalyse – Kritische controlepunten)
HR	Human Resources
HHR	Huishoudelijk Reglement
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKZ	Integrale kwaliteitszorg
IPO	Internaat met permanente openstelling
K1,2	Eerste/ tweede kleuterklas
K&G	Kind en gezin

KDV	Kinderdagverblijf
KS	Kleuterschool
KSO	Kunst Secundair Onderwijs
LG	Leidinggevende
LO	Lichamelijke opvoeding
LPD	Leerplandoelen
LS	Lagere school
MPI	Medisch Pedagogisch Instituut
NT2	Nederlands als tweede taal
OCB	Het Onderwijscentrum Brussel
OGO	Officieel gesubsidieerd Onderwijs
OKI	Onderwijs kansarmoede-indicator
OV	Opleidingsvorm
OVSG	Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap
PBD	De Pedagogische Begeleidingsdiensten
PPGO!	Pedagogisch project van het gemeenschapsonderwijs
RC	Regio coördinator
RvB	Raad van Bestuur
SD	Strategisch doel
SES	Sociaaleconomische status
SGE	Scholengemeenschap
SGR	Scholengroep
SGR8	GO! Scholengroep Brussel
SO	Secundair onderwijs
STEAM	Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics
TSO	Technisch secundair onderwijs
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VO	Volwassenenonderwijs
VTE	Voltijdsequivalent
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
WO	Woord

ALGEMENE ORGANISATIE GO! SCHOLENGROEP BRUSSEL

GO! Scholengroep Brussel behoort tot het net van het Vlaamse Gemeenschapsonderwijs (GO!) en is één van de grootste scholengroepen in Nederlandstalig België. GO! Scholengroep Brussel omvat 32¹ kinderdagverblijven, 42 basisscholen, 17 scholen secundair onderwijs, vijf academies van het deeltijds kunstonderwijs, vijf internaten en één MFC², één centrum volwassenenonderwijs, één CLB en één centrale keuken. Deze zijn verspreid over 86 domeinen, met meer dan 3.500 personeelsleden en ruim 28.000 lerende.

1. Geschiedenis

In 1988, naar aanleiding van de derde staatshervorming waarbij de bevoegdheid van Onderwijs naar de gewesten werd overgeheveld, ontstond aan Vlaamse zijde het Gemeenschapsonderwijs, ondertussen beter bekend als het GO!

Begin 2000 besliste het GO! om al zijn scholen te clusteren in scholengroepen. Zo ontstond Scholengroep Brussel. Sinds 2015 werd dit concept overgenomen door het vrij onderwijs. Momenteel zijn er 26 scholengroepen in Vlaanderen en één in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met name GO! Scholengroep Brussel, de op één na grootste scholengroep van het GO! onderwijs³. Zij verenigt alle instellingen van Nederlandstalig onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2. Missie

GO! Scholengroep Brussel benut samen met een breed netwerk van partners alle troeven en uitdagingen van de wereldstad Brussel om elk kind, elke leerling, elke cursist in een veilige omgeving een uitstekende vorming te bieden zodat ze maximaal doorgroeien tot actieve burgers.

Kaart 1: De geografische ligging van GO! Scholengroep Brussel

¹ In 2023 had scholengroep Brussel 31 kinderdagverblijven. Gezien hier op publicatiedatum van dit jaarverslag een kinderdagverblijf aan toegevoegd werd, gebruiken we voor de algemene cijfers het huidige aantal. In het jaarverslag bij de sectie kinderdagverblijven gaat het over de 31 kinderdagverblijven die we hadden in 2023.

² Een multifunctioneel centrum (MFC) richt zich tot personen met een handicap tot en met 21 jaar.

³ GO! Scholengroep Brussel is de tweede grootste scholengroep van het GO! op het vlak van leerplicht onderwijs (basis- en secundair), na GO! Scholengroep Antwerpen.

3. Visie

GO! Scholengroep Brussel zorgt voor een aangepast kwaliteitsvol aanbod voor elk kind, elke leerling en elke cursist.

- ✓ Wij combineren praktijkkennis en wetenschappelijke kennis om inclusieve en uitdagende leeromgevingen te creëren waarin elkeen zich maximaal kan ontwikkelen.
- ✓ Wij streven naar een brede ontplooiing op cognitief, psychomotorisch en sociaal-emotioneel vlak.
- ✓ Wij hanteren een dynamische benadering waarbij diverse methoden gecombineerd worden om duurzame antwoorden te geven op de complexe uitdagingen van een superdiverse meertalige grootstad.
- ✓ Wij ondersteunen en faciliteren innovatie in de pedagogische werking.
- ✓ Wij evalueren en verbeteren de kwaliteit van ons aanbod aan de hand van systematische dataverzameling en analyse.

GO! Scholengroep Brussel blijft een van de marktleiders opdat zoveel mogelijk burgers van ons aanbod kunnen genieten.

- ✓ Wij bereiken, in functie van de infrastructurele mogelijkheden, zoveel mogelijk kinderen, leerlingen en cursisten en geven hen alle kansen om door te groeien tot actieve burgers.
- ✓ Wij zijn van in de wieg een betrouwbare partner met een breed en divers aanbod en bieden kansen op een stabiele (school)loopbaan waarbij het leren in de verschillende levensfasen vlot in elkaar overvloeit.
- ✓ Als een van de marktleiders laten wij onze stem horen en geven we mee vorm en richting aan het maatschappelijk debat.

GO! Scholengroep Brussel faciliteert een collegiaal professioneel beleid waarbij optimaal kansen worden geboden.

- ✓ Wij bereiken een kwaliteitsvolle uitvoering van de kerntaken van onze medewerkers.
- ✓ Wij zetten in op vertrouwen en het welbevinden van onze medewerkers.
- ✓ Wij creëren voor onze medewerkers een werkomgeving die ook een leeromgeving is.
- ✓ Medewerkers van de centrale diensten, de kinderdagverblijven, de scholen, de DKO' s, het CLB en de CVO' s werken constructief samen.
- ✓ Wij evalueren en verbeteren onze interne werking aan de hand van systematische dataverzameling en analyse.

GO! Scholengroep Brussel creëert samen met een breed netwerk van partners een uitdagende en gezonde leer-, werk- en leefomgeving.

- ✓ Wij geven deze leeromgeving vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.
- ✓ Wij geven onze kinderen, leerlingen, ouders, cursisten en personeelsleden een stem in het beleid en bestuur van onze scholengroep.
- ✓ Wij gaan duurzame samenwerkingen aan om succesvolle doorstroming naar de arbeidsmarkt, vervolgopleidingen, levenslang leren en het hoger onderwijs te faciliteren.
- ✓ Wij werken samen met sociale en culturele middenveldorganisaties om actief burgerschap te stimuleren.
- ✓ Wij delen onze expertise met en laten ons inspireren door partners op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

4. Strategie

Rekening houdend met onderwijsvernieuwingen en outputgegevens heeft GO! Scholengroep Brussel zijn beleid tot 2028 uitgetekend. Het is belangrijk te onthouden dat het strategisch plan van GO! Scholengroep Brussel een dynamisch werkdocument is dat wijzigt naargelang de ontwikkelingen die zich voordoen.

Het beleid van GO! Scholengroep Brussel steunt op **7 strategische doelen (SD)**:

- SD1. Het optimaliseren van de doorstroming tussen de verschillende onderwijsniveaus om maximale onderwijseffectiviteit te bereiken en de retentie van lerende te verbeteren. Door een naadloze overgang te faciliteren tussen onderwijsfasen streven we ernaar om lerende te ondersteunen bij het behalen van hun educatieve doelen en om een hoger niveau van betrokkenheid en continuïteit in hun leertraject te bevorderen.
- SD2. Het bevorderen, ontwikkelen en bewaken van de kwaliteit van ons onderwijs, waarbij elke lerende de kans krijgt om zijn potentieel volledig te benutten.
- SD3. Vanuit wetenschappelijke inzichten en expertise het talenbeleid van onze instellingen versterken teneinde leerlingen en cursisten in professioneel en maatschappelijk opzicht voor te bereiden op de Brusselse en Europese meertalige realiteit.
- SD4. Vanuit de waarden van het GO! het gelijkheidsbeleid actief vormgeven om de ideale omstandigheden te creëren waarbinnen lerende hun talenten maximaal kunnen ontplooien
- SD5. Het bevorderen van een cultuur van voortdurende verbetering binnen de scholengroep door middel van professionele ontwikkeling van alle betrokkenen, waardoor zij in staat worden gesteld hun taken effectief uit te voeren, ondersteund door clustervorming, partnerschappen en samenwerkingsverbanden die innovatieve praktijken bevorderen en het beleid stimuleren
- SD6. Het optimaliseren van een transparant, efficiënt en duurzaam financieel, infrastructureel preventie en materieel beleid om de kwaliteit binnen alle instellingen te waarborgen.
- SD7. Het optimaliseren van een efficiënt en duurzaam HR-beleid om de kwaliteit binnen alle instellingen te waarborgen

Deze strategische doelen worden door werkgroepen en centrale diensten omgezet in operationele doelen en bijhorende acties. Drie tussentijdse evaluaties per jaar bewaken de voortgang ervan. Elke directeur maakt deel uit van één van deze werkgroepen⁴ en tekent zo mee het beleid uit van GO! Scholengroep Brussel.

⁴ Voor meer informatie over deze werkgroepen, zie de sectie CENTRALE DIENSTEN 1.1.

5. Structuur

GO! Scholengroep Brussel wordt bestuurd vanuit de vier volgende beleidsniveaus: de Raad van Bestuur, de Algemeen Directeur, het College van Directeurs, en de Directieraad.

De **Raad van Bestuur** telt negen leden, waarvan zes rechtstreeks verkozen door de leden van de schoolraden⁵ en drie gecoöpteerde leden gekozen door het College van Directeurs. De Raad van Bestuur wordt verkozen voor een periode van vier jaar, is bevoegd voor en neemt eindbeslissingen over: algemeen beleid, pedagogisch beleid, personeels-, materieel- en financieel beleid van de Scholengroep. De leden van de Raad van Bestuur zijn: Julien Meganck (voorzitter), Luc Crahaij (ondervoorzitter), Minke De Smet, Els Consuegra, Rita De Boeck, Alexandra De Poorter, Ivo Van Akelijen, Herman Mennekens en Luc De Boever.

De **Algemene Vergadering** telt twee afgevaardigden van elke schoolraad en wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad van Bestuur. De Algemene Vergadering bekrachtigt de begroting, de jaarrekening en de aanstelling van de Algemeen Directeur door de Raad van Bestuur.

De **Algemeen Directeur** staat in voor besluitvorming, beleidsbepaling en beleidscoördinatie, en dit voornamelijk op pedagogisch vlak. Hij wordt ondersteund door een beleidsteam samengesteld uit de coördinerend directeurs Basis- en Secundair Onderwijs, de verantwoordelijke voor de Integrale Kwaliteitszorg en de communicatieverantwoordelijke.

Het **College van Directeurs**, dat door de Algemeen Directeur wordt voorgezeten, is bevoegd voor het pedagogisch- en personeelsbeleid van de Scholengroep. Het College bestaat uit meer dan 70 directeurs van alle instellingen van de Scholengroep. De algemeen secretaris is verslaggever voor deze vergaderingen.

Omwille van de grootte van dit College van Directeurs en in het kader van een meer werkbare samenstelling, worden per onderwijsniveau een aantal leden verkozen uit dit College en afgevaardigd naar het **Dagelijks Bestuur**, dat de bevoegdheden uitoefent namens het College. Het Dagelijks Bestuur is als volgt samengesteld: de algemeen directeur, de codi BaO, de codi SO, drie vertegenwoordigers uit het basisonderwijs, één uit het secundair onderwijs, één uit het buitengewoon onderwijs, één uit het deeltijds kunstonderwijs, één uit het CLB, één uit de internaten, één

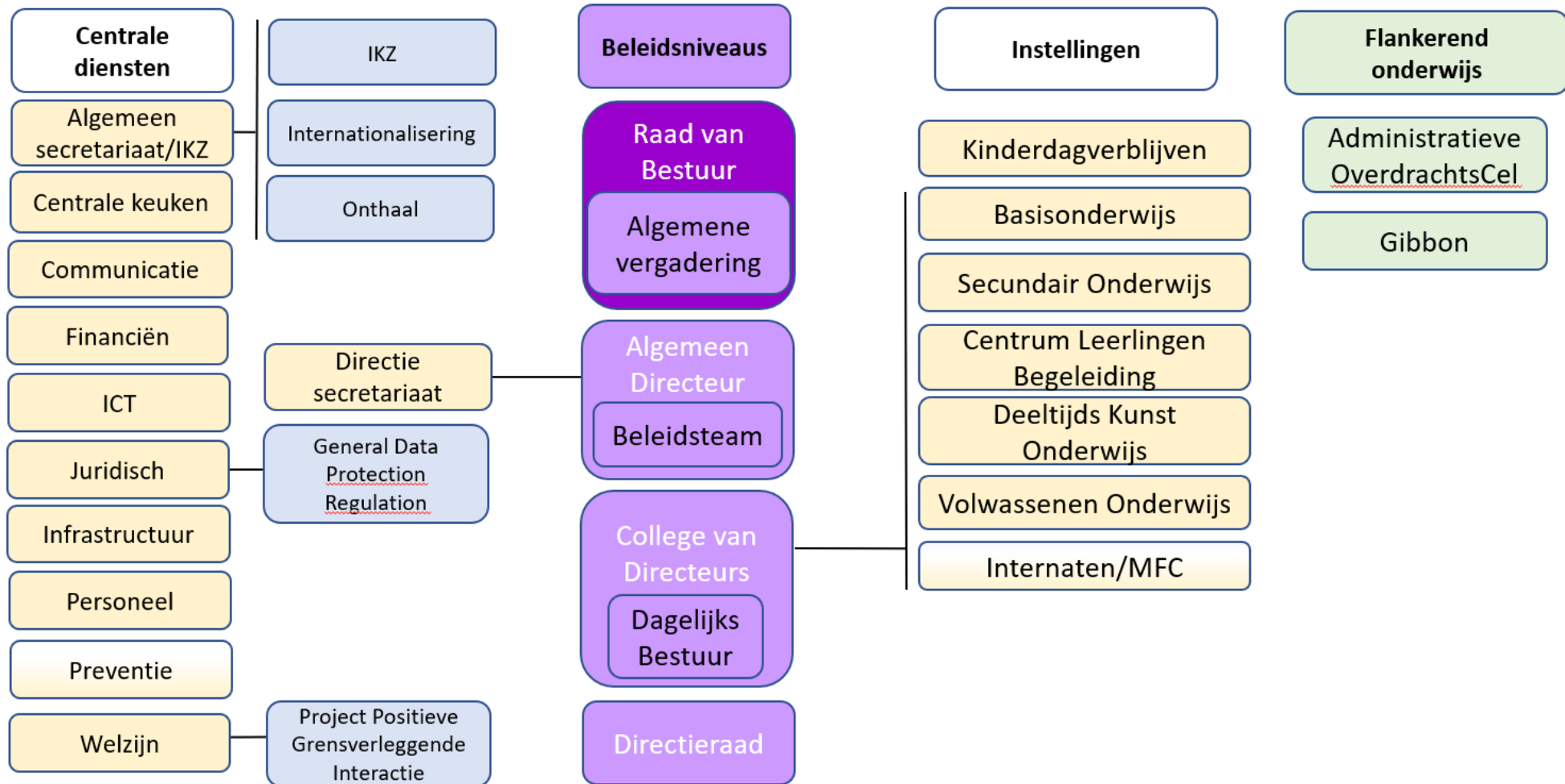
⁵ Elke school beschikt over een schoolraad. De schoolraad is een verplicht adviesorgaan in de school waarin verschillende groepen vertegenwoordigd zijn. De schoolraad is als volgt samengesteld: drie ouders, drie personeelsleden, twee gecoöpteerden uit lokale sociale, economische en culturele verenigingen, twee leerlingen in het secundair onderwijs, de directie als raadgevende stem. Elk lid heeft één stem, behalve de directeur. De schoolraad wordt elke vier jaar verkozen via officiële verkiezingen. De werking en de organisatie van de schoolraad in het GO! wordt geregeld door het Bijzonder decreet betreffende het Gemeenschapsonderwijs. Zie <https://www.go-ouders.be/wat-is-een-schoolraad>

vertegenwoordiger uit het volwassenenonderwijs, één vertegenwoordiger uit het MFC. Daarbij sluiten nog twee technische leden aan, namelijk de communicatieverantwoordelijke en de directeur van de kinderdagverblijven. De algemeen secretaris is verslaggever voor deze vergaderingen.

De **Directieraad** is het platform voor informatie-uitwisseling en overleg op het niveau van de centrale diensten van de Scholengroep (zie het organogram op de volgende pagina). Daarin zetelen alle hoofden van de diensten die onder het rechtstreeks toezicht van de Algemeen Directeur staan. De Directieraad wordt voorgezeten door de Algemeen Directeur. De directiesecretaresse is verslaggever voor deze vergaderingen.

6. Organogram

De directeurs van scholen en leidinggevenden van de kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel vinden het onderstaande organogram van de Scholengroep terug op Smartschool met toelichting over visie, takenpakketten per dienst en hun contactgegevens.

7. GO! Scholengroep Brussel in algemene cijfers⁶

In 2000 werd GO! Scholengroep Brussel opgericht. De **belangrijkste cijfers** voor 2023 op een rijtje.

31 kinderdagverblijven
met 1142 kindplaatsen (01/02/2023)

42 basisscholen met **10341** leerlingen
4433 kleuters
5908 lagere schoolkinderen

17 secundaire scholen met **6775** leerlingen
6523 voltijds secundair onderwijs
252 deeltijds beroepssecundair onderwijs

17.116 leerlingen in kleuter lager, secundair en deeltijds beroepssecundair onderwijs

5 instituten voor deeltijds kunstonderwijs met **4153** cursisten (01/02/2023)
5 internaten en **1** MFC met **304** internen (01/10/2023)
1 centrum voor volwassenenonderwijs met **5726** cursisten (met 13736 inschrijvingen)

1 centrum voor leerlingenbegeleiding
1 centrale keuken
Netoverschrijdende samenwerking met Zaveldal en Kasterlinden

311 761,11 m² vloeroppervlakte
282 gebouwen
129 percelen met een totaaloppervlakte van **687.206,85 m²**
86 domeinen

⁶ Aansluitend op de algemene cijfers die hier samengevat worden over de Scholengroep, licht dit jaarverslag hierna meer gedetailleerde cijfers toe met betrekking tot de verschillende onderwijsniveaus en de centrale diensten. Omdat deze cijfers zijn bekomen door dataverzameling uit verschillende bronnen, is het nuttig te wijzen op onvermijdelijke vertekeningen die zo voorkomen in dit jaarverslag. Bijvoorbeeld, voor data bekomen via instellingen die tot de Scholengroep behoren, worden in dit jaarverslag steeds tellingen op 1 februari 2021 gehanteerd als referentiedatum. Voor verschillende soorten andere instellingen gelden echter andere referentiedata voor tellingen. In dit verslag wordt de datum telkens aangegeven voor tijdstippen die afwijken van 1 februari 2021.

NIEUWSFLASH

Hieronder volgt het overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen voor GO! Scholengroep Brussel in 2023.

03/02/2023

GO! SCHOLENGROEP BRUSSEL – NIEUWJAARSRECEPTIE

De nieuwjaarsreceptie stond in het teken van ‘**Nieuwe tijden, nieuwe kansen**’. GO! Kunsthumaniora Brussel was de ideale setting voor een artistieke happening. De genodigden werden professioneel onthaald door leerlingen van GO! Atheneum Victor Horta. Een accordeon- en saxofoon ensemble met leerlingen van GO! Muziekacademie Etterbeek zorgde voor de muzikale omkadering. Op het programma stond een klassiek concert van Brussels Sinfonietta, het kamerorkest van de scholengroep onder leiding van Luc Bartholomeus of een dans en musical voorstelling van de leerlingen van de kunsthumaniora. Een jazz combo met leerlingen van GO! Muziekacademie Schaarbeek gaf de avond een swingende toets. De leerlingen van GO! COOVI Secundair Onderwijs toonden hun culinair talent met heerlijke en gevarieerde hapjes. Met veel goesting en optimisme starten we het nieuwe jaar en bouwen we verder aan kwaliteitsvol onderwijs en warme zorg.

16/02/2023

360 LEERLINGEN VAN GO! BS DE KLEURDOOS TREKKEN HET ZICH AAN!

Op donderdag 16 februari namen 360 leerlingen, 20 leerkrachten en 20 ouders van GO! Basisschool De Kleurdoos deel aan een klimaatmars in het kader van de #iktrekhetmijaan campagne. Ze doorkruisten het centrum van Brussel met zelfgemaakte borden, spandoeken en kleding met creatieve en inspirerende klimaatslogans. Trots op onze ketjes die het zich aantrekken en opkomen voor het klimaat!

01/03/2023

STARTMOMENT JEUGDBOEKENMAAND IN GO! TEHUIS BRUSSEL

De **52ste editie** van de **Jeugdboekenmaand** startte vandaag met een verrassingsmoment voor de leerlingen van **GO! Tehuis Brussel in Etterbeek**. Kinderboeken auteur Barbara Rottiers, acteur Bill Barberis en illustrator Trui Chielens verrasten de kinderen met een leuke teken animatie en een voorleesmoment. De Jeugdboekenmaand is een initiatief van 'Iedereen Leest' om het plezier van lezen, voorlezen en naar illustraties kijken onder de aandacht te brengen. Dit jaar is het thema van de Jeugdboekenmaand **'Geluk'**. En **'gelukkig'** waren de kinderen van GO! Tehuis Brussel alvast met deze verrassing.

06/03/2023

GO! ATHENEUM BRUSSEL DOET DE "VIBE CHECK"!

Op sociale media post je soms foto' en video's met je vrienden. Dan vind je het fijn om ze erin te taggen. Maar wat als ze dat bij jou niet doen? Is het een vibe of juist niet? De medewerkers van **WATWAT** kwamen vanmorgen langs op de gloednieuwe campus Pacheco om het Vibe Check spel te spelen met de leerlingen van het 5de en 6de jaar van **GO! Atheneum Pacheco Brussel**. Aan de hand van emojikaarten konden de leerlingen in groep beslissen of iets een "vibe" of "no vibe" is. Wil je zelf eens het Vibe Check spel spelen? Dat kan via de website van [watwat_jijweet](https://www.watwat_jijweet.be) of in hun bio op Instagram!

10/03/2023

LEERLINGEN GO! BASISCHOOL T'REGENBOOGJE KWAMEN OP STRAAT VOOR HET KLIMAAT.

De leerlingen van **GO! Basisschool t' Regenboogje** kwamen vandaag op straat voor een beter klimaat! Ze trotseerden de regen en hielden een indrukwekkende mars naar het nieuw stadhuis van Etterbeek om hun stem te laten horen. Ze deelden hun ideeën voor een beter klimaat met **burgemeester Vincent De Wolf**. De leerlingen willen meer parken, meer fietspaden en minder verkeer. We zijn trots op hun enthousiasme en engagement.

14/03/2023

MOOI GERENOVEERDE GEVEL VOOR GO! MUZIEKACADEMIE SCHAARBEEK

De renovatie van de gevel kadert in het **infrastructuurplan** voor de **Nederlandstalige academies in Brussel 2021-2025**, een samenwerkingsverband tussen de **VGC – Onderwijs en Scholenbouw**, en de **Vlaamse overheid – Coördinatie Brussel**. **Jurgen Wayenberg**, algemeen directeur van GO! Scholengroep Brussel, bevestigt het belang van het **DKO-infrastructuurplan**: *“Dankzij de investeringen in renovatie en nieuwbouw kunnen onze academies verder groeien en hun maatschappelijke opdracht kwaliteitsvol en in een veilige omgeving realiseren. We zijn heel blij en*

dankbaar voor de steun van Brussels minister **Sven Gatz** en Vlaams minister van Brussel **Benjamin Dalle**.”

15/03/2023

PARTNERSCHAP MET VUB CITIZEN SCIENCE-ONDERZOEKSPROJECT VOOR MEER MENTALE WEERBAARHEID BIJ JONGEREN IN BRUSSEL

Met **SMARTS** starten de **VUB-onderzoeksgroep BRUCC** (Brussels Universitair Consultatie Centrum) en het Centrum voor Sportpsychologie en Mentale Begeleiding (**SPMB**) een ambitieus citizen science-onderzoeksproject. Het project is gericht op het verhogen van de geestelijke gezondheid en weerbaarheid van jongeren in Brussel. Naast **GO! Scholengroep Brussel** en **CLB Brussel** werkt ook **Gezond Leven** hier actief aan mee.

*“Helaas stellen we ook in onze scholen vast dat steeds meer jongeren kampen met geestelijke gezondheidsproblemen. We zijn dan ook heel trots en dankbaar om als partner aan het SMART-project te kunnen deelnemen. Naast inhoudelijke ondersteuning, door het delen van relevante expertise en ervaring, bieden we ook praktische ondersteuning voor onder meer het organiseren van focusgroep gesprekken en het rekruteren van deelnemers aan het onderzoek.”, zegt **Anja De Neve**, coördinator welzijn bij **GO! Scholengroep Brussel**.*

Het onderzoeksproject is gespreid over 4 jaar. In een eerste fase brengen de onderzoekers de mentale problemen vanuit het standpunt van de jongeren in kaart. Hiervoor zal actief samengewerkt worden met scholen.

17/03/2023

SPONSORLOOP IN GO! BS DE MOZAIËK TEN VOORDELE VAN SYRIË EN TURKIJE.

Wat een ongelooflijk enthousiasme van de leerlingen van **GO! BS De Mozaiëk**! Ze deden mee aan een **sponsorloop** om geld in te zamelen voor de slachtoffers van de aardbevingen in **Syrië** en **Turkije**. We zijn enorm trots op hun inspanningen en het geld dat ze hebben ingezameld om de mensen in nood te steunen.

Met dank aan de site **RCAS** in **Schaarbeek** voor het openstellen van hun loopbaan die de school gratis mocht gebruiken.

28/03/2023

NETWERKDAG KANSARMOEDE

Wat doet kansarmoede met een kind of jongere?

Ervaringsdeskundige van het Onderwijscentrum Brussel (OCB), **Aaron Van Parijs**, gaf vandaag een beklijvende uiteenzetting aan onze zorgcoördinatoren. Het thema 'armoede' ligt ons nauw aan het hart. Vanuit ons zorg netwerk **GO! Brussels Dares to Care** werken we samen met externe partners en met **GO! CLB Brussel** aan een grotere bewustwording over de gevolgen en impact van kansarmoede op welbevinden en leerwinst. Want elk kind verdient het om te schitteren.

28/04/2023

VLAAMS MINISTER DALLE INVESTEERT 250.000 EURO IN NIEUWE POLYVALENTE ZAAL MET DANSVLOER VOOR GO! MUZIEKACADEMIE ANDERLECHT

Anderlecht – vrijdag 28 april 2023 – De nieuwe zaal bevindt zich in het gebouw van **GO! Academie Beeldende Kunsten Anderlecht (ABKA)** dat op een steenworp ligt van **GO! Muziekacademie Anderlecht (MA)**. Beide academies liggen centraal in het oude centrum van Anderlecht aan het Dapperheidsplein. Dankzij de investering van Vlaams minister van Brussel Benjamin Dalle kan de muziekacademie als enige in Anderlecht en de directe omgeving danslessen blijven geven in een gloednieuwe zaal. De nieuwe zaal wordt ook opengesteld voor lessen en activiteiten van Gemeenschapscentrum de Rinck en de omliggende scholen waarmee de muziekacademie reeds vele jaren samenwerkt. Vandaag werd de nieuwe zaal officieel ingehuldigd in aanwezigheid van minister Benjamin Dalle.

05/06/2023

KINDEREN VAN GO! BASISCHOOL DE MUZIEKLADDER GENIETEN VAN EEN GEZONDE LUNCH OP DE EERSTE ‘DAG VAN DE VOLLE BROODDOOS’ DOOR STICHTING PELICANO!

De kinderen van **GO! Basisschool De Muziekladder** in Schaarbeek genoten vandaag van een gezonde en lekkere lunch op de allereerste **“Dag Van de Volle Brooddoos**, georganiseerd door kinderarmoede organisatie Stichting Pelicano! 🍷🌟

Pelicano ging voor deze eerste editie langs in **GO! Basisschool De Muziekladder**, om er samen met Ruben Christiaens, Michelin’s Jonge Chef van het Jaar, voor alle kinderen de lekkerste brooddoos op tafel te toveren. Met dit initiatief wil Pelicano de problematiek van de lege brooddozen op een positieve manier onder de aandacht brengen.

Voor het vullen van de brooddozen kreeg de sterrenchef hulp van enthousiaste leerlingen en ook miss België Emilie Vansteenkiste stak een handje toe.

Pelicano droomt ervan om met de ‘Dag van de Volle Brooddoos’ de komende jaren nog meer scholen te bereiken. Want elk kind heeft recht op een gezonde en lekkere lunch.

15/06/2023

NIEUW DUURZAAM GEBOUW IN OASE VAN GROEN VOOR KINDEREN GO! FREINETSCHOOL DE BOOMHUT

Op donderdag 15 juni werd het nieuwe gebouw van GO! Freinetschool De Boomhut onder een stralende zon officieel ingehuldigd in aanwezigheid van Koen Pelleriaux, afgevaardigd bestuurder van het GO!, Jo Vander Meylen, burgemeester en Bruno Lermينياux, schepen van onderwijs in Beersel.

Door de natuurlijke kleuren en de warmte van hout sluit het gebouw naadloos aan bij de prachtige groene omgeving. De oude éénlagige paviljoenstructuren, gebouwd in 1958, werden afgebroken, met uitzondering van de turnzaal uit 1962, die werd behouden. De zaal kreeg een totale make-over en werd omgetoverd naar een polyvalente zaal met eetruimte. Voor de renovatie werd gewerkt met duurzame materialen en technieken. Zo is er ook een wadi voor de opvang van regenwater dat vervolgens in de grond infiltreert. De renovatie en nieuwbouw werd gefinancierd door het GO! en GO! Scholengroep Brussel. Dit prachtige schoolgebouw is een voorbeeld en zal ons verder inspireren voor toekomstige infrastructuurwerken.

26/06/2023

GO! BASISCHOOL EN KINDERDAGVERBLIJF MAGNOLIA WINNEN DE ENERGY RACE 2023 WEDSTRIJD

Geweldig nieuws vanuit GO! basisschool en kinderdagverblijf Magnolia! Ze hebben de Energy Race 2023 wedstrijd gewonnen! Dankzij de fantastische inzet van de leerlingen en het personeel hebben ze maar liefst 37% kunnen besparen op hun elektriciteit- en gasverbruik.

Ook **GO! Basisschool en kinderdagverblijf Floralia** mogen trots zijn want zij veroverden de tweede plaats met een besparing van 32,7%. En op de derde plaats staan **GO! Kunsthumaniora Brussel** en **GO! Basisschool en kinderdagverblijf 't Plantzoentje** die samen 29% bespaarden.

Globaal heeft de scholengroep een totale besparing van 19,21% op gas en 6,65% op elektriciteit weten te realiseren. Dat betekent dat er maar liefst **€ 650.000 bespaard** is op **gas** en **€ 70.000 op elektriciteit**. Hiermee heeft de scholengroep ruimschoots de doelstelling vanuit de PLAGE-reglementering van Leefmilieu Brussel overtroffen om 10% besparing te realiseren.

Om dit geweldige resultaat te vieren vond op 20 juni de officiële prijsuitreiking plaats op het domein van **GO! Basisschool en kinderdagverblijf Magnolia**. De kinderen konden zich uitleven op een parcours van springkastelen. En als beloning voor hun inzet, worden zowel het schoolteam als het team van het kinderdagverblijf in augustus verwend met een heerlijke foodtruck.

28/08/2023

NIEUW STATE-OF-THE-ART GEBOUW VOOR AGAPE

Om de groeiende vraag naar gezonde en betaalbare schoolmaaltijden te beantwoorden, besliste de Raad van Bestuur in 2021 om de centrale keuken van onze scholengroep grondig uit te breiden. Het resultaat is een gloednieuw duurzaam gebouw met een hoogtechnologische infrastructuur, 5000m² zonnepanelen en een maximale water- en warmte recuperatie. Met **18.000 maaltijden per dag** groeide Agape uit tot dé centrale keuken van het GO! De officiële opening vond plaats in aanwezigheid van **Koen Pelleriaux**, afgevaardigd bestuurder van het GO! en **Jacky Goris**, voorzitter van de Raad van Bestuur van Agape.

01/09/2023

GO! BRUSSELS DARES TO CARE – WELZIJS – POSTERCAMPAGNE

Tijd om zorg te dragen voor onszelf en de mensen rondom ons.

In een wereld die voortdurend verandert en waarin we geconfronteerd worden met diverse uitdagingen, is het van essentieel belang om zorg te dragen voor ons eigen welzijn en dat van de mensen om ons heen. Daarom introduceren we met trots onze welzijns campagne met het betekenisvolle thema 'Draag zorg, geen zorgen'. Deze campagne is ontworpen om je veerkracht te versterken op zowel mentaal, emotioneel, fysiek als relationeel vlak. We streven ernaar om al onze medewerkers en leerlingen, beginnend vanaf het middelbaar, te ondersteunen in hun welzijnsreis.

21/09/2023

EEN WARM WELKOM AAN ALLE NIEUWE BRUSSELSE LEERKRACHTEN!

We zijn ontzettend blij om zoveel nieuwe enthousiaste leerkrachten te mogen verwelkomen in onze de GO! Scholengroep Brussel- familie!

Tijdens de startdag aanvangsbegeleiding in GO!4cTy kregen de nieuwe collega's tips & tricks om nog sterker voor de klas te staan. Voor de heerlijke catering zorgden de getalenteerde leerlingen van GO!

Atheneum COOVI Secundair Onderwijs. Voor de feestelijke aankleding en het warme onthaal konden we rekenen op de leerlingen van GO! Atheneum Victor Horta. 🏠

Samen bouwen we verder aan de toekomst van onze leerlingen. Veel succes aan alle starters!

25/09/2023

PODCAST: OEI, PAUZE NODIG?

In deze **dynamische wereld** is het van cruciaal belang om bewuste **mentale rustmomenten** in te lassen. Hierdoor kunnen we de talloze uitdagingen met vernieuwde energie tegemoet treden. Onlangs hebben wij een boeiend gesprek gehad met **psychologe Sarah Timmermans** over het belang van deze mentale pauzes.

Dit gesprek belicht niet alleen de **positieve invloed** op ons brein, **veerkracht** en **algemeen welzijn**, maar benadrukt ook het **bewuste nemen van pauzes tussen gebeurtenissen en onze reacties** daarop. Of je nu ontspannen thuis op de bank zit, achter je bureau werkt, in de auto rijdt, of onderweg bent in de trein, bus of tram – gun jezelf even een half uurtje ‘me-time’ en luister naar de podcast via onderstaande link.

[Luister op Spotify](#)

[Luister op Apple Podcasts](#)

23/10/2023

VIENNA GOES BRUSSELS – BRUSSELS GOES VIENNA

In het kader van ‘**Enter Europe**’, een **Erasmus+** project dat georganiseerd wordt door de European Office of the Board of Education for **Vienna**, ontvangen zes van onze secundaire scholen dit

schooljaar leerlingen en leerkrachten van Weense scholen. Het project is gericht op het versterken van 'burgerschapsvaardigheden'. Acht klassen van ongeveer **25 leerlingen** en 2 à 3 leerkrachten zullen 1 à 2 voormiddagen les volgen in 1 van de 6 deelnemende scholen. Tijdens de lessen zal er aandacht gaan naar thema's zoals schooldemocratie, basisprincipes van democratie, mensen- en kinderrechten, multiculturaliteit en diversiteit, interculturele competenties, basiskennis politiek en kritisch denken en Europese waarden. Daarnaast bezoeken de Weense leerlingen Brussel en een aantal Europese instellingen.

In het kader van deze samenwerking bracht een delegatie van European Office of the Board of Education for Vienna op 5 oktober een bezoek aan onze deelnemende scholen.

Het uitwisselingsproject is de start van een ambitieuze en duurzame samenwerking. Dit schooljaar zullen ook leerlingen van onze scholen naar Wenen gaan. En in maart zal het 3-daagse seminarie van directeurs plaatsvinden in Wenen met een bezoek aan verschillende scholen.

We kijken uit naar een boeiende en inspirerende samenwerking.

27/10/2023

WETENSCHAP MET EEN CREATIEVE TWIST

Vandaag stelde de **educatieve bachelor Kleuteronderwijs** van de **Erasmushogeschool Brussel** de resultaten voor van het **Communities for Sciences onderzoeksproject** of kortweg **C4S**, gefinancierd door de **EU**.

Het doel van **C4S** is om wetenschap voor iedereen toegankelijk te maken en zo stappen te zetten naar een breed gedragen, onderbouwd wetenschapsonderwijs en dit vanaf de kleuterschool. Samen met scholen uit **9 Europese steden**, nam ook **GO! Basisschool Muziekladder** in 2021-2022 deel aan dit project. De onderzoekers gingen na wat de drempels zijn om wetenschap al van in de kleuterklas aan bod te laten komen. Vaak wordt immers gedacht dat dit te moeilijk is voor kleuters. Creativiteit en kunst aan de verschillende wetenschapsdomeinen en wiskunde koppelen (**STEAM**), bleek drempelverlagend. Zo werkten de kleuters van **GO! Basisschool Muziekladder** creatief én wetenschappelijk rond het thema '**verbinding**'. Ze maakten een heuse robot nadat ze met verschillende verbindingen hadden **geëxperimenteerd**. Ze bouwden ook een instrument waarvoor ze kartonnen buizen van verschillende afmetingen nodig hadden.

De resultaten van het **C4S project** werden op **vrijdag 27 oktober** officieel voorgesteld in het Vlaams Parlement. 's Namiddags waren foto's en filmpjes van de artistieke wetenschapswerkjes te bewonderen in **Campus Kanal** van de **Erasmushogeschool Brussel**.

De kleuters van **GO! Basisschool Muziekladder** zitten intussen in het 2de leerjaar.

29/11/2023

GO! ATHENEUM ETTERBEEK KRIJGT 750 EXTRA PLAATSEN OP NIEUWE MULTIFUNCTIONELE CAMPUS AAN DE PLEINLAAN.

Vandaag maakte Brussels minister **Sven Gatz**, bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, de plannen bekend voor de nieuwe campus op de site van **Pleinlaan 1 in Elsene**. De herbestemming van een leeg kantoorgebouw naar een schoolomgeving met meer dan **2000m² sportinfrastructuur** en een **theaterzaal van 375m²** is een primeur voor Brussel.

GO! Atheneum Etterbeek krijgt op de nieuwe campus een bijkomende vestiging voor **ASO-opleidingen voor 750 leerlingen**. Met de **VUB-campus** aan de overkant van de straat, de nabijgelegen **bus-, tram- en treinhaltes** en de meer dan **7000m² buitenspeelruimte** aan alle zijden van het gebouw is de site aan de Pleinlaan een toplocatie!

Het Imelda-instituut zal op de nieuwe campus haar **TSO-BSO** aanbod uitbouwen voor 400 leerlingen. Koen Pelleriaux, afgevaardigd bestuurder van het GO!, benadrukte in zijn toespraak de troeven van de nieuwe multifunctionele campus voor de toekomst van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

De werken starten maandag en de opening van de nieuwe campus is gepland in **2026**. We kijken vol verwachting uit naar het resultaat!

05/12/2023

GO! BASISCHOOL BALDER STIMULEERT OUDERBETROKKENHEID MET TAALACTIVITEITEN

Elke vrijdag gedurende een traject van 13 weken organiseert **GO! Basisschool Balder** in samenwerking met het **Huis van het Nederlands** een conversatietafel. Tijdens deze boeiende sessies krijgen ouders en ook grootouders van leerlingen de kans om hun Nederlandse spreekvaardigheid te verbeteren door te praten over alledaagse onderwerpen.

De **conversatietafel** biedt een veilige en vertrouwde omgeving voor ouders om hun **Nederlands** te oefenen, onder de deskundige begeleiding van **Het Huis van het Nederlands**. Door de kennis van het **Nederlands** te **versterken**, voelen de ouders zich meer betrokken bij de werking van de school en kunnen ze hun kind beter helpen en opvolgen tijdens hun **schoolcarrière**.

Meer informatie over dit waardevolle initiatief vind je op

www.huisnederlandsbrussel.be

14/12/2023

EERSTE STEENLEGGING NIEUWBOUW VOOR GO! BASISCHOOL KASTEEL BEIAARD EN INHULDIGING GEDEELDE SPORTHAL MET GO! CAMPUS VILA'KET

Vanaf september 2025 krijgen de leerlingen van **GO! Basisschool Kasteel Beiaard**les in een gloednieuw gebouw. Architectenbureaus Ba-P en Tussengoed kozen voor een ontwerp op maat van toekomstgericht onderwijs. Er ging ook veel aandacht naar een groene buitenspeelruimte. De eerste steen werd op **13 december** gelegd in aanwezigheid van minister Sven Gatz en afgevaardigd bestuurder van het GO! Koen Pelleriaux. Voor sport en spel delen de leerlingen een nieuwe moderne sporthal met GO! Campus Vila'Ket voor bijzonder onderwijs. De gedeelde sporthal op maat van de specifieke noden van de leerlingen van campus Vila'Ket is een mooi voorbeeld van onze inzet voor inclusief onderwijs. Voor het nieuwe schoolgebouw en de sporthal investeerde de VGC samen met de Vlaamse Gemeenschap en het GO! een bedrag van **10 miljoen euro**.

KINDERDAGVERBLIJVEN

1. Kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel

GO! Scholengroep Brussel heeft 31 kinderdagverblijven (KDV's) verspreid over het Brussels grondgebied. Op 1 januari 2023 had de Scholengroep 1142 vergunde kindplaatsen, waarvan 1094 plaatsen gesubsidieerd.

Tabel 1 geeft aan hoeveel plaatsen aangeboden worden in de kinderdagverblijven.

Tabel 1: *Situatie kinderdagverblijven GO! Scholengroep Brussel 1/01/2023*

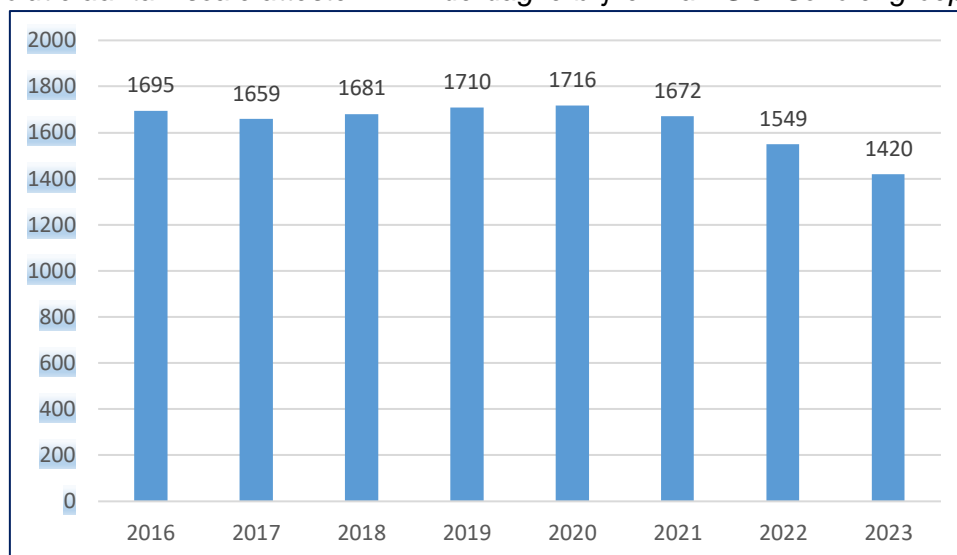
	NOORD			OOST	
Laken	Plantzoentje	34	Evere	De vlindertjes	53
Schaarbeek	De poesjes	23	Evere	Schobbejakske	40
Schaarbeek	De zandmannetjes	58	Etterbeek	Jubeltuintje	48
Schaarbeek	Zonnekind	23	St Pieters w	De Zonnewijzer	36
Ganshoren	Kakkewietjes	30	Oudergem	Babbelutje	28
Ganshoren	Ukkepuk	30	Oudergem	De bengeltjes	28
Neder-Over-Heembeek	Kasteel beiaard	30	Oudergem	't kapoentje	28
Jette	Rakkertjes	32	st. Lambrecht w	Floralia	40
ZUID			WEST		
Ukkel	Floréal	31	Molenbeek	't toverfluitje	38
Ukkel	Het tinnen soldaatje	20	Molenbeek	Ulens	72
Ukkel	Magnolia	45	Molenbeek	Eugeen Laermans	51
Watermaal-Bosv	De bloeiende kerselaar	51	Koekelberg	't zandkasteeltje	28
Vorst	Rockertjes	41	Koekelberg	Comenius	49
Elsene	Unkie-Punkie	26	St-Agatha-Berchem	Zavelput	40
Brussel	pacheco	72	St-Agatha-Berchem	(Zandlopertje) Zavelberg	34
			Vorst	Peperkoekenhuisje	18
			St Gillis	kaarsjes	16

2. Evolutie bezettingscijfers

In 2023 werden er 1420 fiscale attestaten afgeleverd, een daling van 129 attestaten (of 8,3 procent) tegenover de meting van vorig jaar (zie Grafiek 1 hieronder)⁷.

De daling is toe te schrijven aan het aanhoudende personeelstekort: de totale capaciteit aan opvangplaatsen voor kinderen in 2023 kon daardoor niet in alle kinderdagverblijven benut worden. Er zijn ook nog steeds een aantal KDV's zonder leidinggevende, wat een impact heeft op de optimale gang van het inschrijvingsbeleid in die kinderdagverblijven.

Grafiek 1: Evolutie aantal fiscale attestaten in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel

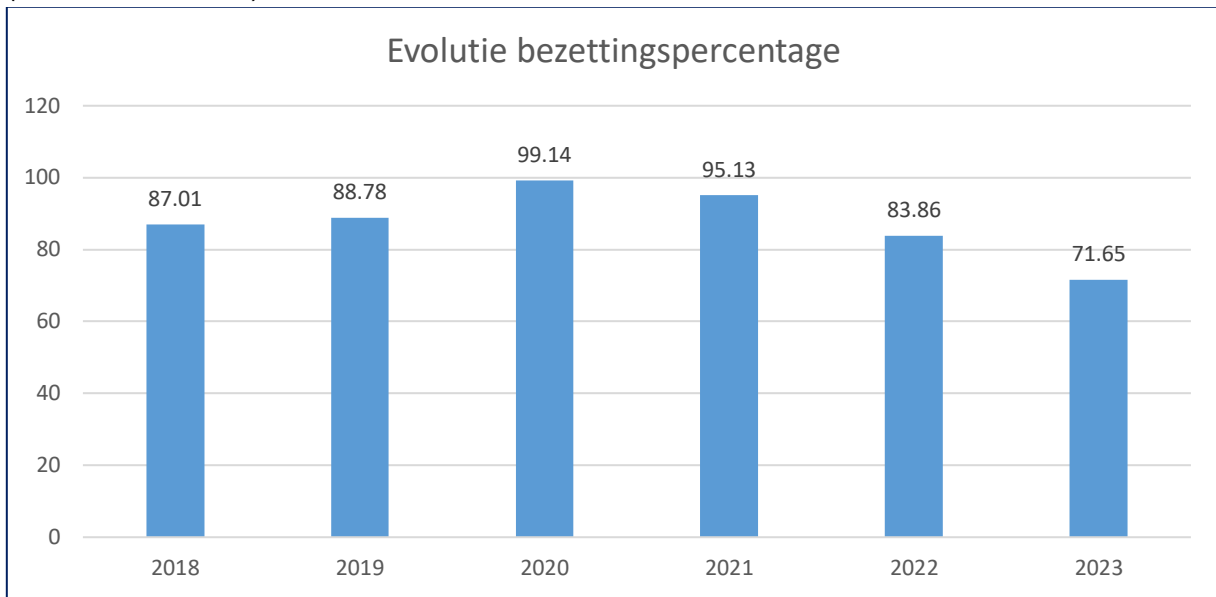
Het algemeen bezettingepercentage in 2023 was 71,65 procent, wat een daling van ongeveer 12 procent vormt ten opzichte van het bezettingepercentage in 2022 (83,86 procent).

Grafieken 2 en 3 geven respectievelijk een evolutie weer van het bezettingepercentage⁸ in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per jaar in de afgelopen zes jaren, en een evolutie van het bezettingepercentage per maand in 2020, 2021, 2022 en 2023.

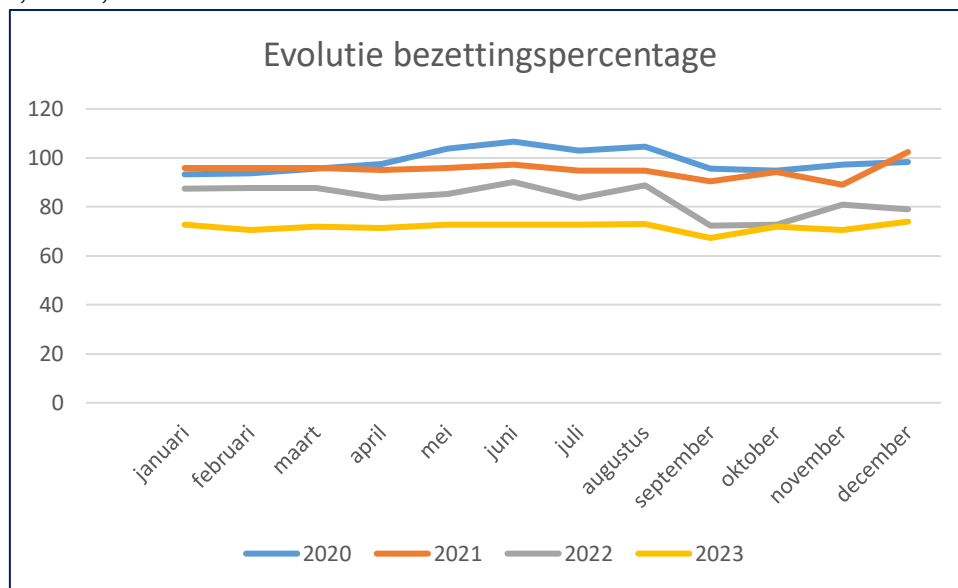
⁷ Tellingen gebeuren telkens op 1 februari van een gegeven schooljaar.

⁸ Het bezettingepercentage staat voor het aantal dagen waarop kinderen zijn ingeschreven in een kinderdagverblijf.

Grafiek 2: Evolutie bezettingspercentage in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per jaar (van 2018 tot 2023)

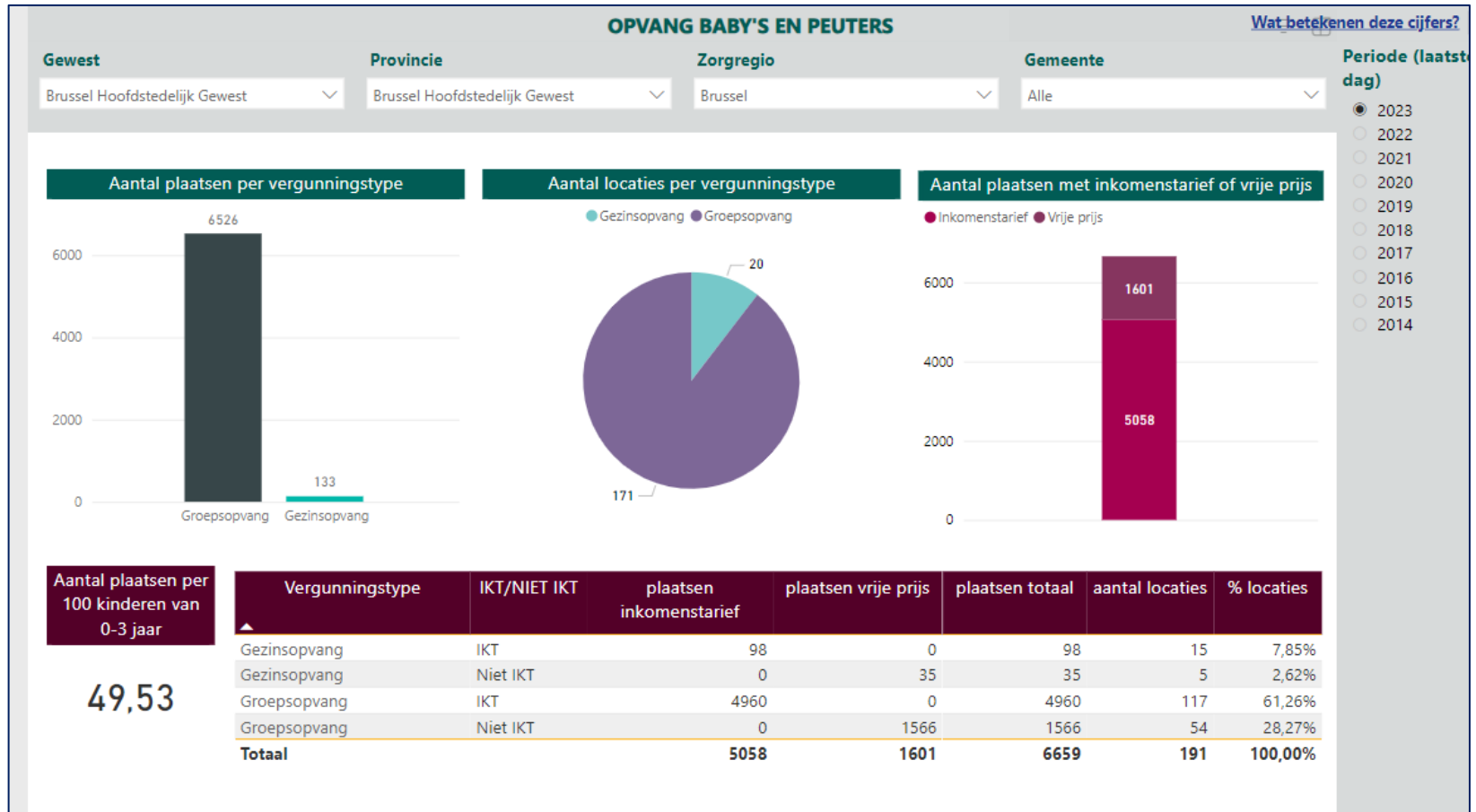
Grafiek 3: Evolutie bezettingspercentage in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per maand in 2020, 2021, 2022 en 2023

3. Marktaandeel

In Brussel zijn er 6.808 kindplaatsen in de Nederlandstalige kinderopvang, waarvan 6.675 groepsopvangplaatsen³ zijn. Van deze groepsopvangplaatsen zijn 5.101 plaatsen (of 74,93 procent van alle kindplaatsen in de Nederlandstalige kinderopvang) inkomensgerelateerd⁴ (IKT). Deze IKT-plaatsen zijn verdeeld over 136 locaties, waarvan 31 tot GO! Scholengroep Brussel behoren. De Scholengroep is dus goed voor 22,79 procent van de IKT-plaatsen in Brussel.

Afbeelding 1: Overzicht kinderopvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2023 (Bron K&G)

4. Organisatie en beleid

Organisatiestructuur van de kinderdagverblijven

De kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel zijn onderverdeeld in vier regio's, waarbij elke regio wordt aangestuurd door een Regiocoördinator (RC). Deze regiocoördinator draagt de verantwoordelijkheid voor de operationele aansturing en ondersteuning binnen zijn of haar regio.

Elke regio wordt ondersteund door een administratief medewerker, die zorgt voor administratieve en organisatorische ondersteuning. Daarnaast staat een pedagogisch coach ter beschikking om de kinderdagverblijven binnen de regio op pedagogisch vlak te begeleiden waar dat nodig is. Voor de totale organisatie zijn er vier pedagogisch ondersteuners (PO) actief.

Elk kinderdagverblijf beschikt over een eigen leidinggevende (LG) die verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken. Onder de leidinggevende werkt een team van kinderbegeleiders. Bovendien wordt elk kinderdagverblijf operationeel ondersteund door een logistiek medewerker, waarbij het aantal toegekende voltijdsequivalenten (FTE) of hoofdequivalenten afhankelijk is van de grootte van het kinderdagverblijf.

Overlegstructuur

Om de samenwerking en afstemming binnen de organisatie te versterken, vindt er tweemaandelijks een overleg plaats. Aan dit overleg nemen de leidinggevenden (LG), regiocoördinatoren (RC), pedagogisch ondersteuners (PO) en administratieve medewerkers deel. Daarnaast wordt per regio regelmatig een mini-intervisie georganiseerd, onder leiding van de regiocoördinator van de betreffende regio.

Missie en visie

De missie van de kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel is het bieden van kwalitatieve opvang voor kinderen van nul tot drie jaar. Kwalitatieve opvang wordt hierbij gedefinieerd als opvang waarin gelijkwaardigheid en respect voor diversiteit centraal staan. Het welbevinden en de betrokkenheid van ieder kind vormen essentiële aandachtspunten. Bovendien is de organisatie van de opvang gebaseerd op de drie maatschappelijke functies van kinderopvang: de pedagogische, sociale en economische functie.

Kernprincipes in de werking

De rode draad in de werking van de kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel is een sterk pedagogisch aanbod. Dit aanbod wordt gekenmerkt door een stimulerende en uitdagende spelomgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een uitgewerkt talenbeleid vormt een integraal onderdeel van deze aanpak.

Samenwerking met ouders en scholen

De realisatie van de missie van de kinderdagverblijven wordt versterkt door een nauwe samenwerking met ouders. Ouders worden actief betrokken bij het pedagogische proces, zodat er een optimale afstemming kan plaatsvinden tussen de opvang en de thuissituatie. Daarnaast wordt er intensief samengewerkt met de scholen op de campussen waar de kinderdagverblijven zijn gevestigd. Deze samenwerking draagt bij aan een soepele overgang van de kinderopvang naar de schoolomgeving en versterkt de continuïteit in de ontwikkeling van het kind.

5. Samenwerking met Villa OU-KI

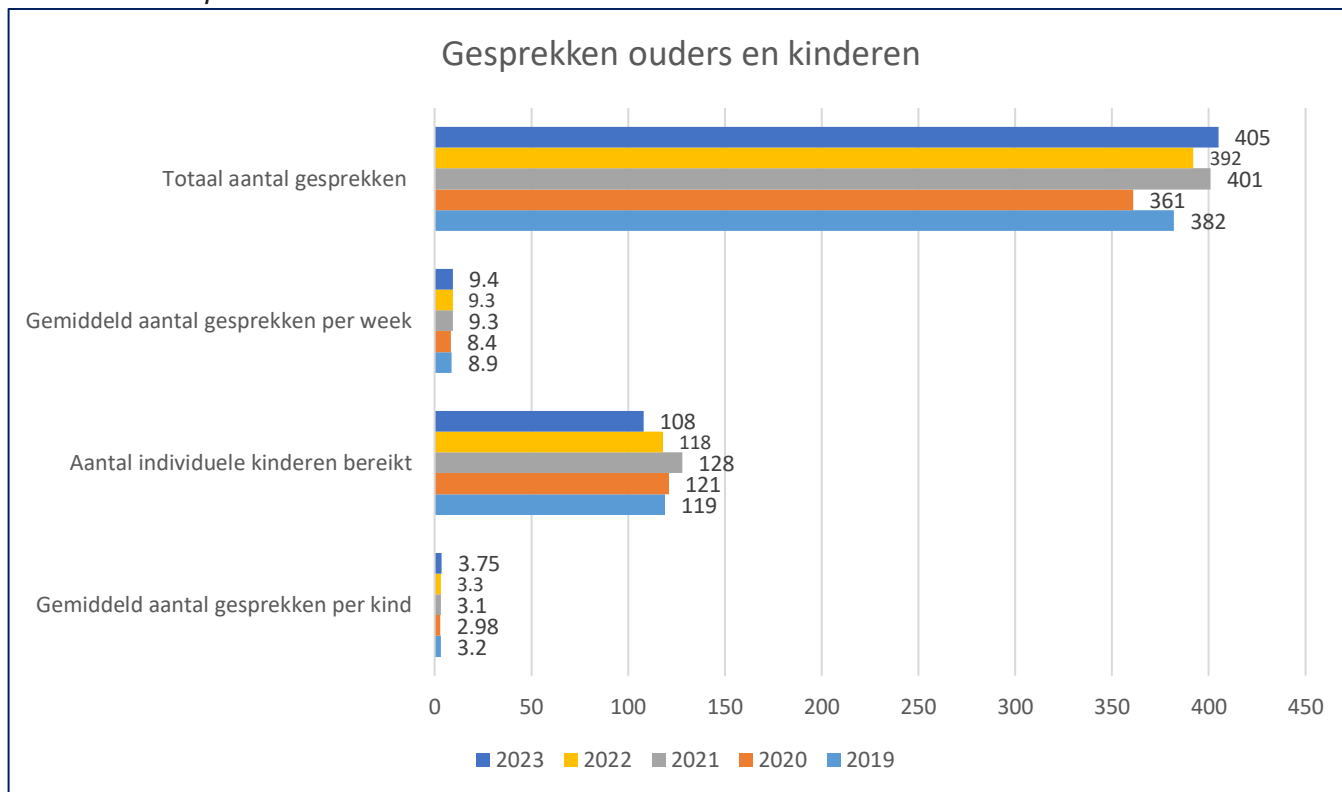
GO! Scholengroep Brussel werkt nauw samen met Villa OU-KI, dat psychologische ondersteuning biedt voor kinderen tot zes jaar. Ouders van kinderen, maar ook professionelen die met hen werken, kunnen er komen spreken over de twijfels of bezorgdheden die ze bij het opvoeden

ervaren. Villa OU-KI biedt de mogelijkheid om op verhaal te komen tijdens enkele individuele gespreksmomenten. Ook grootouders, voogden, zwangere ouders zijn welkom. Deze gespreksmomenten worden laagdrempelig georganiseerd: ze vinden plaats op locaties waar veel kinderen komen (een crèche, een bibliotheek, een ontmoetingsplaats, enz.)⁹.

5.1 Gesprekken

In 2023 vonden 405 gespreksmomenten met ouders en kinderen plaats. Dit verspreid over 43 werkweken. Dat is een gemiddelde van 9,4 oudergesprekken per week. Dit cijfer ligt hoger dan voor werkjaar 2022 (zie Grafiek 4 hieronder). Er werden daarbij 108 verschillende kinderen bereikt.

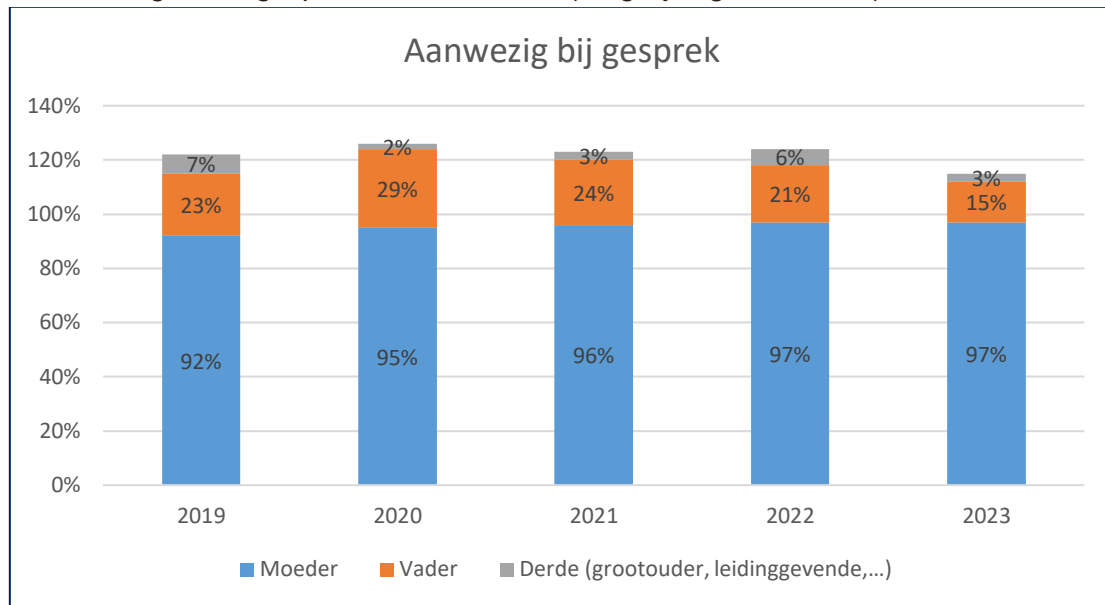
Grafiek 4: *Gesprekken met ouders en kinderen Villa OU-KI 2019-2023*

Bij 97% van de gesprekken is de moeder aanwezig, bij 15 % de vader. Bij 3% is er een derde aanwezig. Er werden 101 gesprekken aangevraagd en gedaan met KB's en LG's. 24 gesprekken werden uitgevoerd ter therapeutische ondersteuning van personeel en/of familieleden. 26 gesprekken vonden plaats met externe partners.

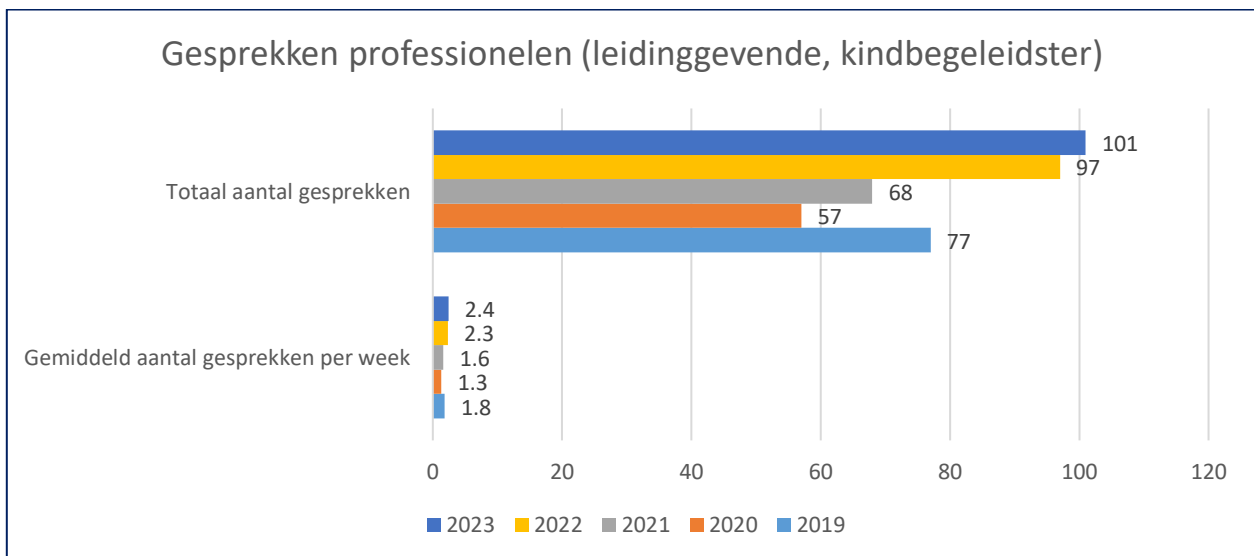
⁹ Zie <https://www.ou-ki.be/villa-ou-ki>.

Grafiek 5: Aanwezigheden gesprekken Villa OU-KI (vergelijking 2019-2023)

In 2023 werden er in totaal 101 gesprekken¹⁰ gevoerd tussen professionelen (leidinggevend, kindbegeleidsters) van de kinderdagverblijven van de Scholengroep en de psycholoog van Villa OU-KI. Gemiddeld vonden er 2,3 dergelijke gesprekken plaats per week (zie Grafiek 6 hieronder).

Grafiek 6: Gesprekken met professionelen KDV's GO! Scholengroep Brussel en Villa OU-KI 2019-2023

De meest voorkomende onderwerpen tijdens deze gesprekken zijn: (door)slaapproblemen, vragen i.v.m. eten, een moeizame start of overgang naar de crèche, driftbuien.

Ten slotte vonden er 24 gesprekken met gezinsleden van personeel van de kinderdagverblijven plaats (op aanbod van de Scholengroep en gecommuniceerd per brief), alsook 26 gesprekken met externe partners zoals het Vertrouwenscentrum, het CAW¹¹, het OCMW¹², scholen, doorverwijzers.

¹⁰ Het gaat hier enkel om de formeel aangevraagde gesprekken. Spontane gesprekken in het kinderdagverblijf zijn niet in deze cijfers opgenomen.

¹¹ <https://www.caw.be/locaties/caw-brussel-vzw/>.

¹² <https://ocmwbxl.brussels/>.

6. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

6.1. Inclusieve zorg

Alle kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel staan open voor de opvang van kinderen met een specifieke zorgvraag. In 2023 werden er 4 kinderen met een specifieke zorgbehoefte opgevangen binnen de Scholengroep: twee in Kinderdagverblijf De Rakkertjes en twee in Kinderdagverblijf 't Plantzoentje.

6.2. Zorginspectie

In 2023 kregen drie kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel een bezoek van de Zorginspectie. In het kader van het kwaliteitsbeleid¹³ van de Vlaamse overheid inzake kinderopvang gebruikte de zorginspectie van Kind en Gezin in twee van de drie bezochte kinderdagverblijven het monitoringsinstrument MeMoQ¹⁴. Dit monitoringsinstrument legt de nadruk op de proceskwaliteit en stelt de ervaringen van kinderen centraal. In het monitoringsinstrument komen zes dimensies aan bod:

- Welbevinden: het positieve gevoel dat een kind heeft als de situatie waarin het zich bevindt tegemoetkomt aan zijn basisbehoeften.
- Betrokkenheid: de intensiteit van de activiteit die zich uitdrukt in de concentratie en het geboeid bezig zijn bij het opdoen van sleutelervaringen.
- Emotionele ondersteuning: de manier waarop de volwassenen sensitief en responsief omgaan met de kinderen.
- Educatieve ondersteuning: de manier waarop de volwassenen de ervaringen en de initiatieven van de kinderen spiegelen, uitbreiden en zo de kinderen maximale ontplooiingskansen bieden op alle ervaringsgebieden, met bijzondere aandacht voor de kwaliteit van feedback en taalbevordering.
- Kwaliteit van de omgeving: de mate waarin de omgeving rijk en gevarieerd is en zo de ervaringsgebieden ondersteunt. Omgeving dient daarbij ruim opgevat te worden en dekt het aanbod en de organisatie.
- Samenwerking met gezinnen en respect voor de maatschappelijke diversiteit: de mate waarin de opvang samenwerkt met ouders in de opvoeding van kinderen en kinderen in contact brengt met de maatschappelijke diversiteit.

De analyse van de inspectieverslagen in Grafiek 11 hieronder wijst erop dat de meeste kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel goed scoren¹⁵ bij doorlichtingen van de Zorginspectie op de dimensies Welbevinden, Emotionele ondersteuning, kwaliteit omgeving en samenwerking gezinnen en respect.

Op het vlak van pedagogisch beleid kan er meer ingezet worden op Educatieve ondersteuning.

¹³ Zie het decreet van 08/05/2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, bekend als het Kwaliteitsdecreet: https://etaamb.openjustice.be/nl/decreet-van-08-mei-2009_n2009035790.html.

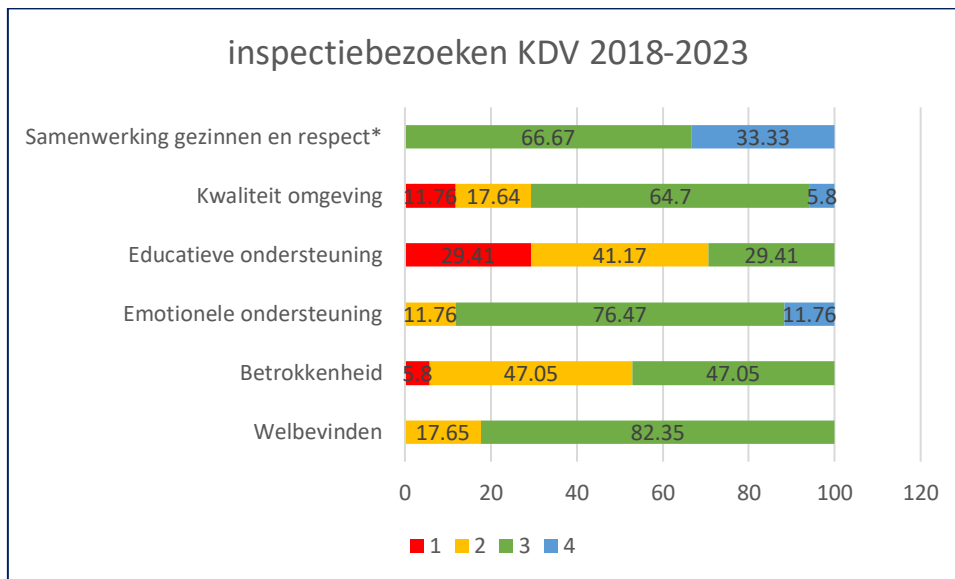
¹⁴ Zie <https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/kwaliteit-de-opvang/pedagogische-aanpak>.

¹⁵ De Zorginspectie werkt bij haar evaluaties van kinderdagverblijven met een 4-puntenschaal. Elke dimensie van pedagogische kwaliteit krijgt een score van 1 tot 4:

- Score 1 is onvoldoende. Deze dimensie moet verbeterd worden.
- Score 2 is nipt voldoende. Zorginspectie raadt aan om met deze dimensie aan de slag te gaan en te verbeteren. Een nipt voldoende is geen goede kwaliteit.
- Score 3 is goed. Het is belangrijk de goede kwaliteit op deze dimensie te borgen en indien mogelijk te streven naar een score uitstekend.

Score 4 is uitstekend. Het is belangrijk de hoge kwaliteit op deze dimensie(s) te borgen.

Grafiek 7: Overzicht van het percentage kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per score op de zes MeMoQ dimensies n.a.v. doorlichtingen van de Zorginspectie sinds 2018. Opgelet, sinds 2020 werd de dimensie 'samenwerking gezinnen en respect' niet meer meegenomen doorheen een inspectiebezoek.

7. Toekomstige uitdagingen en ambities

Nieuwe initiatieven en bouwprojecten

Nieuw Kinderdagverblijf Eugeen Laermans

In de herfst van 2023 opent GO! Scholengroep Brussel een nieuw, groot kinderdagverblijf in Molenbeek, nabij het Weststation: Kinderdagverblijf Eugeen Laermans. Dit kinderdagverblijf wordt gevestigd op de site van de basisschool Eugeen Laermans en zal op termijn 51 extra kindplaatsen realiseren.

Renovatie van Kinderdagverblijf Zandkasteeltje in Koekelberg

In de zomer van 2024 starten de renovatiewerkzaamheden aan Kinderdagverblijf Zandkasteeltje in Koekelberg. Tijdens deze periode worden de kinderen tijdelijk (ongeveer een jaar) ondergebracht in andere kinderdagverblijven in de buurt. De heropening van het vernieuwde kinderdagverblijf is gepland voor september 2025.

Nieuwbouwproject op de site Zavelberg in Sint-Agatha-Berchem

Op de site van Zavelberg zal Kinderdagverblijf Zandlopertje tijdelijk verhuizen naar een alternatieve locatie, zodat op de huidige site een nieuwbouwproject gerealiseerd kan worden. Naar verwachting zal het nieuwe kinderdagverblijf, dat de naam 'Zavelberg' krijgt, in de lente van 2025 in gebruik worden genomen.

Personeelsbeleid

De grootste uitdaging in 2024, net als in 2023, is het behouden van huidige medewerkers en het aantrekken van nieuwe medewerkers, gezien de aanhoudende personeelsproblematiek in de sector.

Om deze uitdaging aan te pakken, wordt in 2024 een nieuwe medewerker binnen de dienst Communicatie aangesteld. Deze medewerker zal zich hoofdzakelijk richten op employer branding, communicatie en het werven van personeel. De belangrijkste doelstellingen zijn:

Een aantrekkelijke werkgever zijn

Het imago van GO! Scholengroep Brussel als werkgever versterken.

Positieve zichtbaarheid: Het delen van inspirerende en positieve verhalen uit de kinderopvang.

Medewerkers behouden en waarderen: Het behouden van bestaande medewerkers door erkenning, waardering en trots binnen het team te bevorderen.

8. Conclusie Kinderdagverblijven

1. Overzicht van de Kinderdagverblijven

GO! Scholengroep Brussel beheert 31 kinderdagverblijven (KDV's) verspreid over Brussel. Per 1 januari 2023 waren er 1142 vergunde kindplaatsen, waarvan 1094 gesubsidieerd. De KDV's zijn ingedeeld in vier regio's (Noord, Oost, Zuid, West), elk met een toegewezen Regiocoördinator (RC), pedagogische coach, administratief medewerker en leidinggevende (LG) per opvanglocatie.

2. Bezettingscijfers en capaciteit

In 2023 werden 1420 fiscale attesten afgeleverd, een daling van 8,3% ten opzichte van 2022. De daling komt door een aanhoudend personeelstekort, waardoor niet alle opvangplaatsen benut konden worden. Het bezettingspercentage daalde van 83,86% in 2022 naar 71,65% in 2023. Een tekort aan leidinggevendenden in bepaalde KDV's had eveneens impact op het inschrijvingsbeleid.

3. Marktaandeel

GO! Scholengroep Brussel beheert 22,79% van de inkomensgerelateerde kinderopvangplaatsen (IKT) in Brussel. In totaal zijn er 6.808 kindplaatsen in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel, waarvan 5.101 inkomensgerelateerd. De 31 KDV's van de Scholengroep maken deel uit van 136 opvanglocaties in het Brussels Gewest.

4. Organisatie en beleid

De organisatie van de KDV's is opgesplitst in vier regio's, elk met een eigen operationele structuur en overlegmechanismen. De missie van de KDV's is om kwalitatieve opvang te bieden voor kinderen van nul tot drie jaar, met aandacht voor pedagogische, sociale en economische functies. De KDV's bieden een stimulerende leeromgeving met een uitgewerkt talenbeleid en betrekken ouders actief in het pedagogische proces.

5. Samenwerking met Villa OU-KI

Villa OU-KI biedt psychologische ondersteuning voor kinderen tot zes jaar. In 2023 vonden 405 gesprekken met ouders en kinderen plaats, een stijging ten opzichte van 2022. De gesprekken richten zich op thema's zoals slaapproblemen, eetproblemen en aanpassingsproblemen. Daarnaast waren er 101 gesprekken met KDV-professionals, 24 gesprekken met familieleden van personeel en 26 gesprekken met externe partners zoals het OCMW en scholen.

6. Gebeurtenissen en realisaties in 2023

- **Inclusieve zorg:** Vier kinderen met specifieke zorgbehoeften werden opgevangen in de KDV's De Rakkertjes en 't Plantzoentje.
- **Zorginspectie:** Drie KDV's werden in 2023 bezocht door de Zorginspectie. De inspectie gebruikte het MeMoQ-monitoringsinstrument, dat proceskwaliteit evalueert op zes dimensies: welbevinden, betrokkenheid, emotionele ondersteuning, educatieve

ondersteuning, kwaliteit van de omgeving en samenwerking met gezinnen. De KDV's scoorden goed op de meeste dimensies, maar er is ruimte voor verbetering in educatieve ondersteuning.

7. Toekomstige uitdagingen en ambities

- **Bouwprojecten en renovaties:** In de herfst van 2023 opent een nieuw kinderdagverblijf Eugeen Laermans in Molenbeek met 51 extra kindplaatsen. Renovatiewerkzaamheden aan het KDV 't Zandkasteeltje in Koekelberg starten in 2024, met een heropening in 2025. Op de site van Zavelberg in Sint-Agatha-Berchem wordt een nieuw KDV gebouwd, gepland voor opening in de lente van 2025.
- **Personeelsbeleid:** De grootste uitdaging blijft het werven en behouden van personeel. In 2024 wordt een medewerker communicatie aangesteld om de employer branding te versterken, positieve verhalen uit de kinderopvang te delen en het personeelsbehoud te bevorderen.

Met deze initiatieven streeft GO! Scholengroep Brussel naar een versterking van de opvangcapaciteit, verbetering van de pedagogische kwaliteit en een oplossing voor het aanhoudende personeelstekort.

LEERPLICHTONDERWIJS: BASISONDERWIJS

1. Basisscholen in de scholengemeenschappen

GO! Scholengroep Brussel telt 42 basisscholen waarvan het twee scholen voor buitengewoon onderwijs inricht. Naast de 42 basisscholen (gewoon basisonderwijs en buitengewoon basisonderwijs) heeft GO! Scholengroep Brussel een netoverschrijdende samenwerking met Kasterlinden^{*16}.

Tabel 2: *Overzicht basisscholen GO! Scholengroep Brussel per scholengemeenschap*

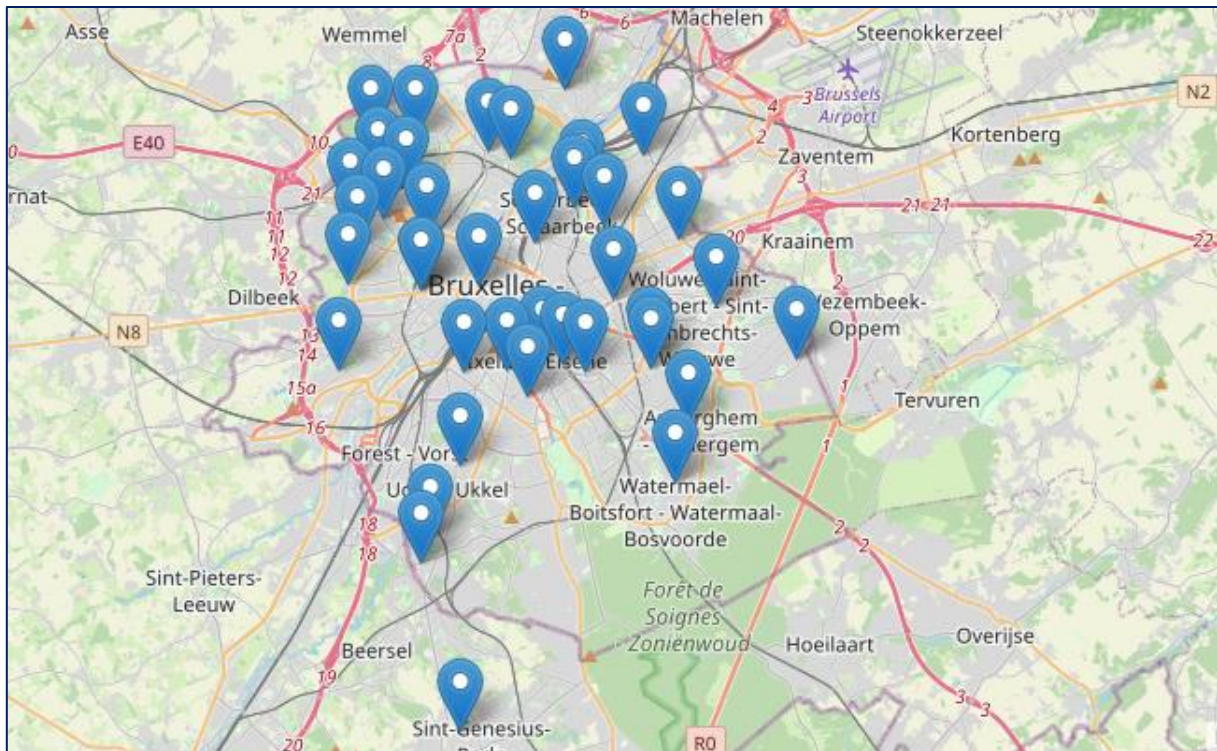
SGE BRUSSELIA I	SGE BRUSSELIA II
GO! BS DE KLEURDOOS BRUSSEL CENTRUM	GO! BS 'T PLANTZOENTJE LAKEN
GO! BS KA ETTERBEEK	GO! BS HENDRIK CONSCIENCE SCHAARBEEK
GO! BS DE WIMPEL ELSENE	GO! TH ETTERBEEK
GO! BS DE ZONNEWIJZER ST PIETERS-WOLUWE	GO! BS DE WEGWIJZER EVERE
GO! BS DE BLOEIENDE KERSELAAR WATERMAAL-BOSVOORDE	GO! BS KASTEEL BEIAARD NEDER-OVER-HEEMBEEK
GO! BS DE STADSMUS OUDERGEM	GO! BS FLORALIA ST LAMBRECHTS-WOLUWE
GO! BS FLOREAL UKKEL	GO! BS DE MOZAIK SCHAARBEEK
GO! BS DE KLIMPAAL ST JANS-MOLENBEEK	GO! BS DE BUURT SCHAARBEEK
GO! BS DE IRIS UKKEL	GO! BS CAROLUS MAGNUS
GO! BS 'T REGENBOOGJE ETTERBEEK	GO! BS DE MUZIEKLADDER SCHAARBEEK
	VGC BUBAO KASTERLINDEN*
SGE BRUSSELIA III	SGE BRUSSELIA IV
GO! BS COMENIUS	GO! BS MAGNOLIA UKKEL
GO! BS DE BRON ST-GILLIS	GO! BS PAPAGENO
GO! LS DE TOVERFLUIT ST JANS-MOLENBEEK	GO! BS DE TELESCOOP
GO! BS DE GOUDENREGEN GANSHOREN	GO! BS ZAVELBERG ST AGATHA-BERCHEM
GO! BS UNESCO KOEKELBERG	GO! BS BALDER ST GILLIS
GO! MPI NEDER-OVER-HEEMBEEK	GO! BS EUGEN LAERMANS
GO! BS T'OVERBEEK GANSHOREN	GO! BS DE KLEINE GEUZEN
GO! KS DE TOVERFLUIT ST JANS-MOLENBEEK	GO! BS THEODOORTJE
GO! BS ZAVELPUT ST AGATHA-BERCHEM	GO! BS ULENS
GO! BS DE BOOMHUT	GO! BS PACHECO
GO! BS NELLIE MELBA ANDERLECHT	GO! BuBAO KLIM OP

Kaart 2 toont de ligging van de basisscholen. Sommige van deze scholen hebben een wijkafdeling¹⁷.

¹⁶ [Campus Kasterlinden](#), gelegen in St-Agatha-Berchem, bestaat uit een basisschool met kleuter- en lagere afdeling, een secundaire school en een internaat. Deze instelling en bijhorende leerlingen worden *niet* bij de cijfergegevens in dit verslag meegerekend.

¹⁷ Een school kan een hoofdgebouw hebben en daarnaast een of meerdere wijkafdelingen. Vaak wordt er op wijkafdelingen één soort onderwijs gegeven. Bijvoorbeeld: een wijkafdeling kleuteronderwijs.

Kaart 2: Ligging van de basisscholen van GO! Scholengroep Brussel

2. Evolutie leerlingcijfers

Op 1 februari 2023¹⁸ telde GO! Scholengroep Brussel in totaal 10.341 leerlingen in het basisonderwijs. Tabel 3 hieronder biedt een meer gedetailleerde weergave van het leerlingenaantal. In totaal telde GO! Scholengroep Brussel 131 leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs en 10.210 leerlingen in het gewoon basisonderwijs.

Tabel 3: Detailweergave leerlingenaantal basisonderwijs GO! Scholengroep Brussel

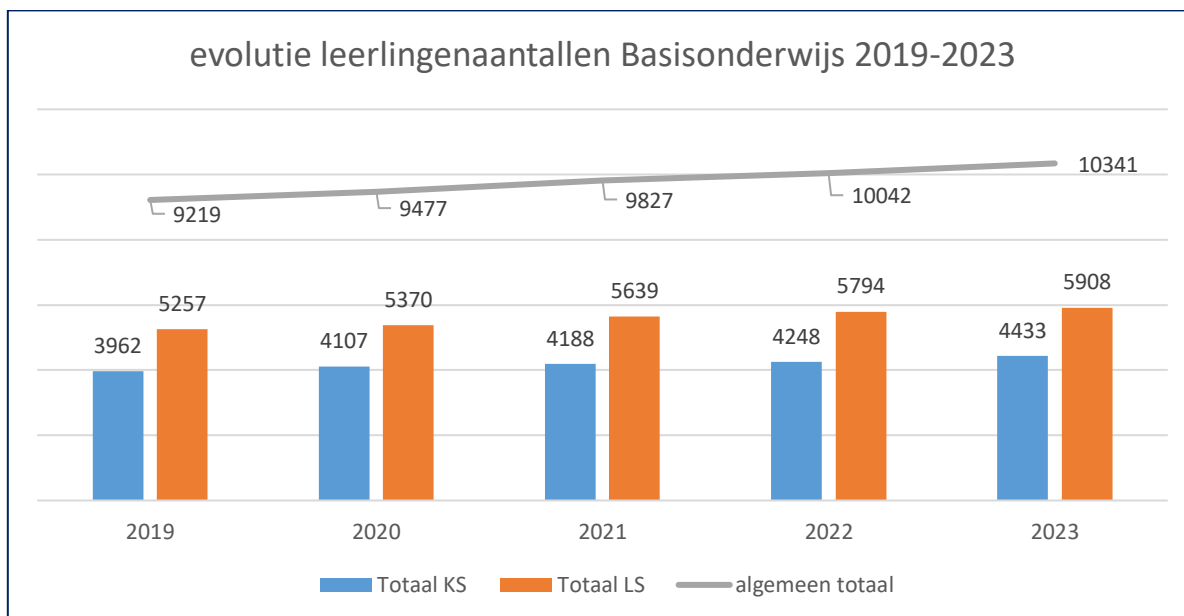
Type onderwijs	Aantal leerlingen	Totaal leerlingenaantal
Kleuter		4433
	Gewoon	4395
	Buitengewoon	38
Lager		5908
	Gewoon	5815
	Buitengewoon	93
TOTAAL BASIS		10.341

Grafiek 8 geeft een overzicht van de evolutie van het leerlingenaantal in het basisonderwijs van GO! Scholengroep Brussel tussen de schooljaren 2014-2015 en 2022-2023. **De stijgingen van het leerlingenaantal doorheen deze periode komen grotendeels overeen met basisscholen die ontdubbelen, alsook de inrichting van nieuwe scholen en de overname¹⁹ van scholen door de**

¹⁸ Tellingen gebeuren telkens op 1 februari van een gegeven schooljaar.

Scholengroep, Basisschool Pacheco en Basisschool Ulens, en in september 2023 basisschool voor buitengewoon onderwijs Klim Op²⁰.

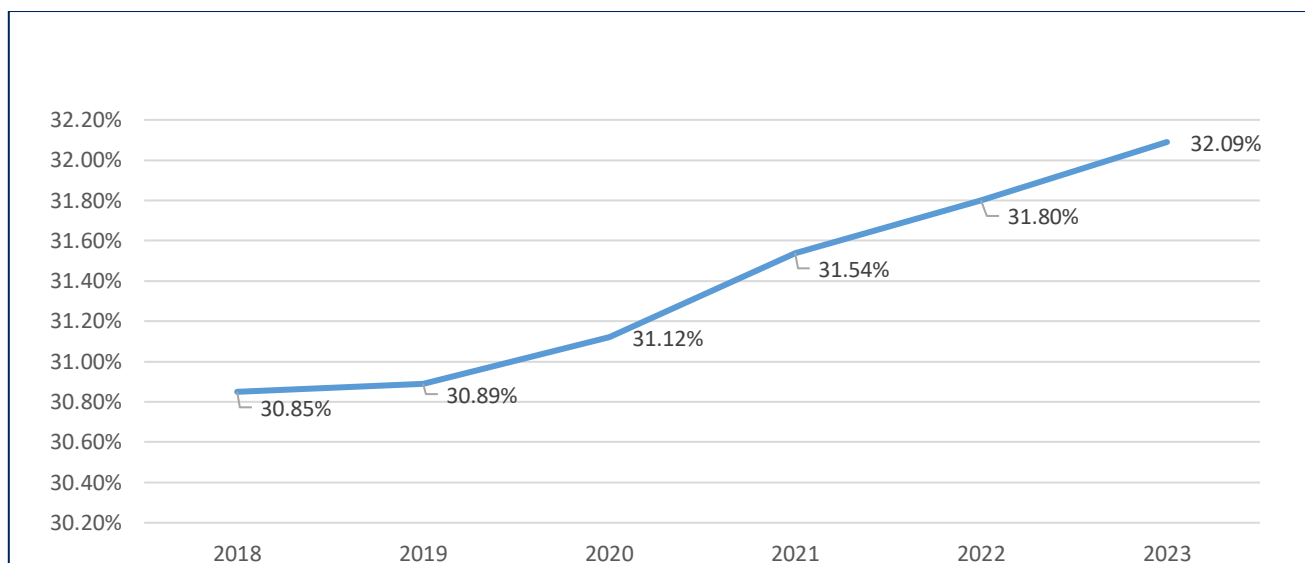
Grafiek 8: Evolutie leerlingenaantal basisonderwijs GO! Scholengroep Brussel

3. Marktaandeel

Volgens de cijfers van het GO! blijft het marktaandeel van GO! Scholengroep Brussel algemeen beschouwd stabiel. In 2021-2022 had de Scholengroep voor het basis en secundair onderwijs samen een marktaandeel van 31,80 procent. In 2022-2023 werd dit 32,09 procent. Grafiek 9 hieronder geeft de evolutie weer van het marktaandeel van GO! Scholengroep Brussel vanaf het schooljaar 2017- 2018.

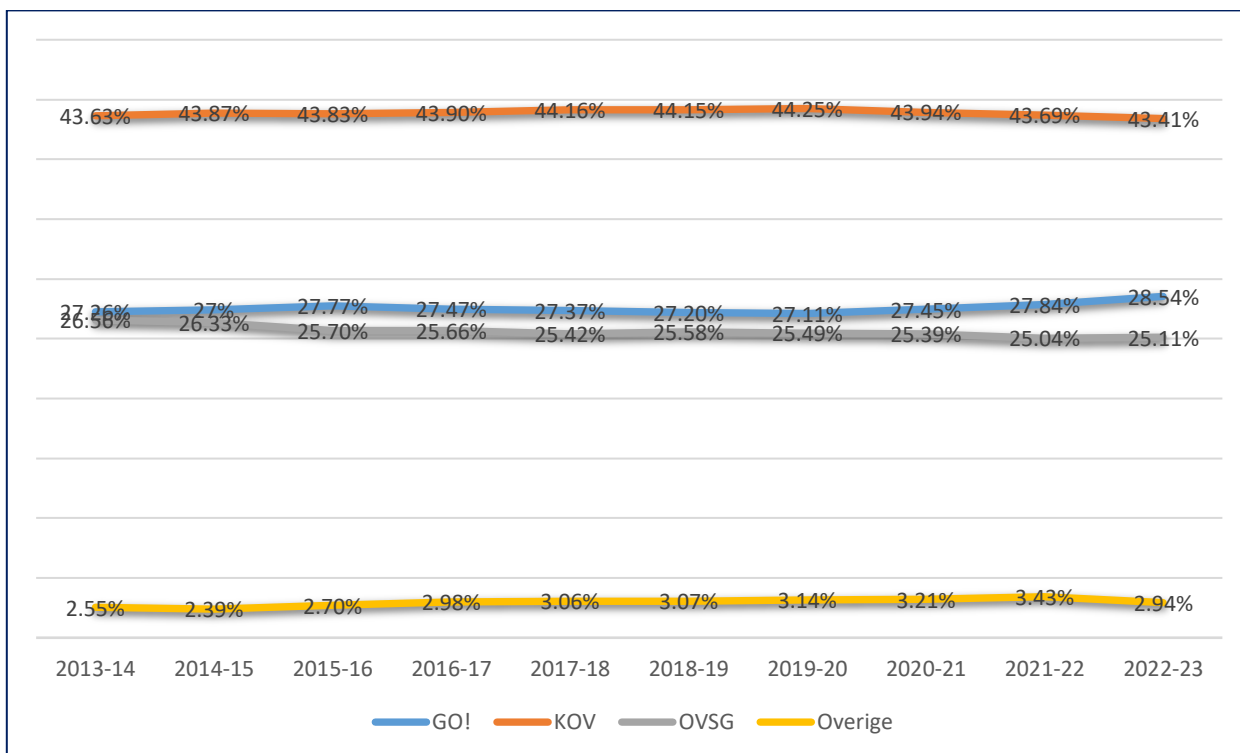
Grafiek 9: marktaandeel BaO + SO Scholengroep Brussel 2018-2023

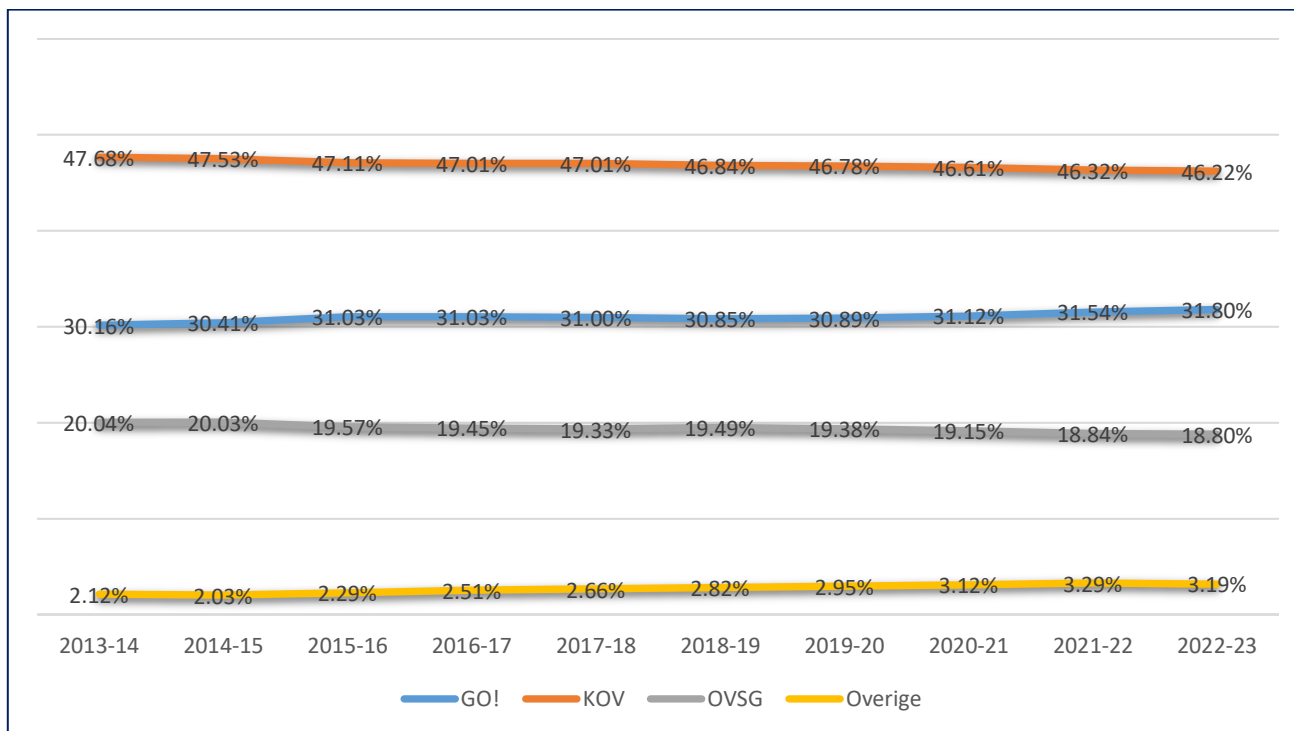
²⁰ GO! buitengewoon Basisonderwijs Klim Op blijft tot 1 september 2024 in de huidige lokalen in de gemeente St-Lambrechts Woluwe en zal per 1 september 2024 verhuizen naar de site van GO! BS De Zonnewijzer te St-Pieters-Woluwe

Grafiek 10 toont de evolutie van het marktaandeel basisonderwijs van alle onderwijsverstrekkers in Brussel over de periode 2013-2023.

Grafiek 10: Evolutie marktaandeel per onderwijsverstrekker in Brussel (BaO)

Grafiek 11: de evolutie van het marktaandeel BaO + SO sinds 2013 tot 2023

Volgens de cijfers van het GO! ging het marktaandeel van de basisscholen van GO! Scholengroep Brussel van 27,8 procent in het schooljaar 2021-2022 naar 28,5 procent in 2022-2023. Dit is een stijging van 0,70 procent. Deze stijging komt overeen met een daling in marktaandeel verspreid over het katholiek onderwijs en het OVSG, waarvan de Scholengroep in schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 scholen overnam²¹.

4. OKI (Onderwijs kansarmoede-indicator)

Sinds het schooljaar 2011-2012 gaat het Vlaamse Ministerie van Onderwijs uit van het principe dat de onderwijskansen van leerlingen beperkter zijn indien ze meer dan andere leerlingen aantikken²² op een aantal kenmerken²³.

Het betreft volgende vier leerlingenkenmerken:

- opleidingsniveau van de moeder²⁴
- gezinstaal niet Nederlands²⁵
- buurt met hoge mate van schoolse vertraging²⁶
- schooltoelage²⁷

Elk van de hoger beschreven kenmerken geeft een idee van het sociaal profiel van een leerling. Deze vier kenmerken vormen samengevoegd de onderwijs kansarmoede-indicator (OKI). Om voor elke leerling een idee te krijgen voor hoeveel kenmerken hij of zij beschouwd wordt als een risico-leerling kan bijgevolg voor elke leerling zijn onderwijs kansarmoede-indicator (OKI) berekend worden²⁸.

De OKI wordt berekend als het aantal risicokenmerken waarvoor de leerling aantikt en is bijgevolg een cijfer tussen nul en vier. Dit cijfer kan berekend worden op het niveau van leerlingen, instellingen en op eender welk geaggregeerd niveau (bijvoorbeeld regio's)²⁹.

OKI-scores worden aan het GO! bezorgd door AGODI, het Agentschap voor Onderwijsdiensten³⁰. Het GO! maakt deze cijfers op zijn beurt beschikbaar aan zijn scholengroepen, via het GO!-datadashboard. OKI-scores van de andere onderwijsnetten worden eveneens weergegeven (het gaat om algemene cijfers voor de netten, er zijn geen cijfers voor individuele scholen en scholengroepen binnen de netten beschikbaar). De beschikbare gegevens betreffen ten slotte louter de GO! instellingen in het gewoon onderwijs: instellingen die buitengewoon onderwijs aanbieden, zijn niet mee opgenomen in de algemene cijfers van het GO! (hetzelfde geldt voor de andere onderwijsnetten).

²¹ Zie de sectie 2. hierboven.

²² Onder "tikt aan" of "scoort" wordt verstaan : "Komt op basis van dit leerlingkenmerk in aanmerking voor extra financiering".

²³ Zie Leerlingenkenmerken naar gemeente school, schooljaar 2011-2012, Datawarehouse Onderwijs & Vorming, Vlaamse Overheid: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestand.ashx?nr=8851&msclid=d084d5dbc6d911ec90b75e7b1c3c3873>

²⁴ Een leerling tikt aan op dit kenmerk indien de moeder maximaal lager secundair onderwijs afgewerkt heeft. Indien het opleidingsniveau niet gekend is, tikt de leerling niet aan.

²⁵ De gezinstaal is risicovol wanneer de gezinstaal niet overeenkomt met de onderwijstaal. We gaan er hierbij vanuit dat de onderwijstaal Nederlands is. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd.

²⁶ Op basis van zijn of haar woonplaats kan er aan elke leerling een "Percentage 15-jarigen in de buurt waar de leerling woont met minstens 2 jaar schoolse vertraging" gelinkt worden. Na rangschikking van alle leerlingen uit het basis en het secundair onderwijs op basis van dit kenmerk, worden enkel die leerlingen in het hoogste kwartiel beschouwd als leerlingen die in een buurt met hoge mate van schoolse vertraging wonen. Dit betekent dat 25 procent van alle leerlingen zal scoren op dit kenmerk. De bepaling gebeurt apart voor basis- en secundair onderwijs.

²⁷ De leerling scoort op deze indicator als hij/zij in aanmerking komt voor een schooltoelage en deze aangevraagd heeft.

²⁸ Zie Leerlingenkenmerken naar gemeente school, schooljaar 2011-2012, Datawarehouse Onderwijs & Vorming, Vlaamse Overheid: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestand.ashx?nr=8851&msclid=d084d5dbc6d911ec90b75e7b1c3c3873>

²⁹ Ibid.

³⁰ Zie <https://www.agodi.be/>

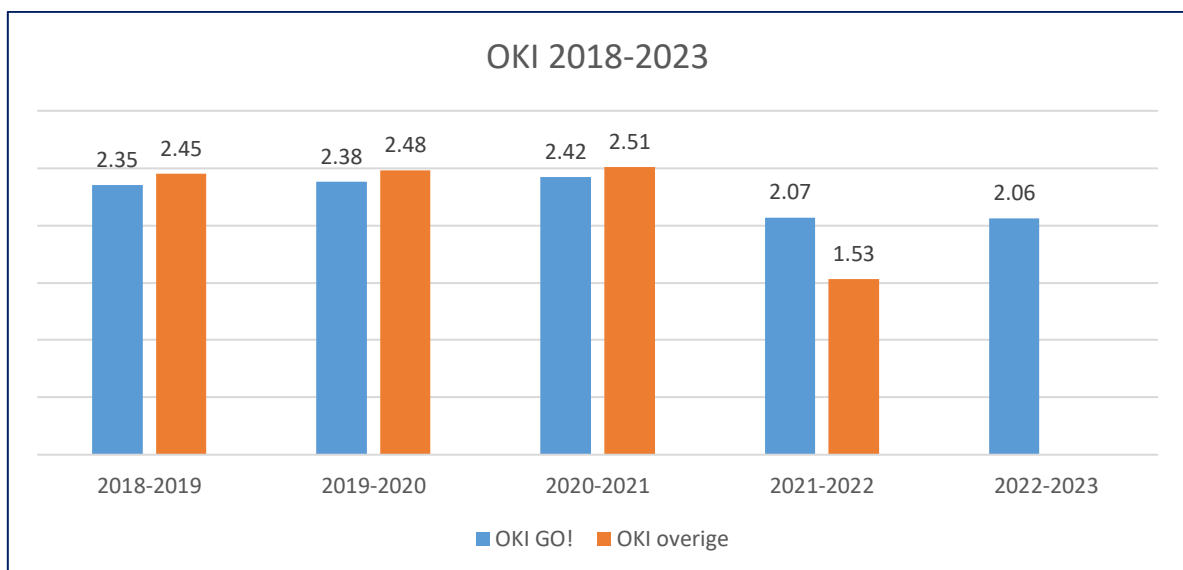
Scholengroepen van het GO! kunnen dus de scores van alle GO! instellingen in het gewoon onderwijs raadplegen op het GO! datadashboard. De OKI-score van een school duidt aan hoeveel verschillende leerlingenkenmerken een leerling gemiddeld voldoet. Een gemiddelde OKI-score van 2 voor een school, geeft bijvoorbeeld aan dat een leerling die les volgt op de school gemiddeld aan twee leerlingenkenmerken voldoet.

In GO! Scholengroep Brussel zijn er zowel scholen waar een leerling gemiddeld aan één leerlingenkenmerk voldoet, als scholen waar leerlingen gemiddeld aan drie leerlingenkenmerken voldoen. Dit telt mee in de berekening van het aantal uren zorgcoördinator waarop scholen recht hebben³¹.

In grafiek 12 hieronder worden de OKI-scores van GO! Scholengroep Brussel (als vertegenwoordiger van het gemeenschapsonderwijs in Brussel) en de andere netten in Brussel weergegeven voor de schooljaren 2018-2019 tot 2022-2023. De cijfers van 2023 zijn nog niet beschikbaar voor de andere netten. Wat algemeen opvalt is dat het OKI cijfer daalt. We merken deze daling vooral op bij de kenmerken opleiding moeder, waarvoor de indicator staat voor het geheel aan kennis, vaardigheden en attitudes. Het is een indicator van de mate waarin de thuiscultuur aansluit bij de schoolcultuur en schooltoelage.

En de indicator schooltoelage, die gebaseerd is op gezinsinkomen en geeft een aanduiding van de financiële draagkracht van het gezin en dus ook van het pedagogisch (thuis)comfort: tijd, studieruimte, koopkracht voor goederen die het leren bevorderen...

Grafiek 12: *Evolutie OKI-scores Basisonderwijs GO! en andere onderwijsverstrekkers in Brussel*

³¹ De uren zorgcoördinator worden toegekend op basis van een aantal criteria, zoals de grootte van de school (in schijven van leerlingenaantallen), het exacte aantal regelmatige leerlingen, het aantal leerlingen met een of meerdere OKI-kenmerken.

5. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Proeftuinen lerarentekort

Voorjaar 2023 was zeer hectisch op het vlak van de proeftuinen. Allerlei goedbedoelde adviezen, ongelukkige communicatie en ongezonde inmenging ten spijt kregen er uiteindelijk een aantal scholen de kans om een proeftuin rond LBV uit te testen. M.a.w., een andere invulling geven aan levensbeschouwelijke vakken door een vak cultuur- en burgerschap in te richten voor 50% van de toegekende LBV-uren.

Voor het tweede luik van de proeftuin, kortweg als '4 dagenweek' omschreven, dienden de 5 scholen, die uiteindelijk voldoende draagkracht hadden gevonden bij ouders en leerkrachten een oplossing te zoeken via een afwijking van de schoolorganisatie.

Voor 3 scholen kwam die afwijking heel laat, waardoor het kantje boordje werd om effectief te kunnen starten op 1 september.

Vanaf dat ogenblik beschouwden we beide projecten als één proeftuin.

De start verliep niet van een leien dakje; terwijl het voor onze leerlingen effectief een 4 dagenweek betrof, aangevuld met een mooi en rijk aanbod van ateliers en workshops op woensdag, was het voor een aantal organisatoren (directeurs) eerder een 6 dagenweek. Het organiseren van kwaliteitsvolle activiteiten op woensdag zorgde voor heel wat extra druk.

Leverde dit onmiddellijk extra leerkrachten op? Doordat er heel wat leerkrachten hun 4/5 opdracht hebben stopgezet kregen de proeftuinscholen automatisch een aantal extra gediplomeerde teamleden. Is dit het resultaat waarop men had gehoopt? Nee, maar het was alvast een succes gezien de laattijdige goedkeuring eind juni.

Ook de organisatie van de vervanging van LBV door cultuur en burgerschap kon opgestart worden in 3 van de 4 geïnteresseerde scholen. Onze scholen gingen daarvoor in zee met een vakleerkracht, een onderwijzer of een in de materie geïnteresseerde bachelor. In scholen waar bijna de helft van de LBV uren al diverse jaren niet werden ingericht zorgde dit voor een zekere rust bij leerkrachten, leerlingen en ouders. Deze uren werden alvast ingevuld en dit was uiteindelijk toch het opzet van de proeftuin.

Op 13 oktober 2023 werden onze proeftuinscholen een eerste keer doorgelicht.

Volgende onderzoeksvragen kwamen aan bod:

- Hoe hebben schoolteams vorm en inhoud gegeven aan de individuele proeftuinen om het lerarentekort te verminderen of het lerarenberoep te herwaarderen?
- Welke proeftuinen zijn veelbelovend of hebben doeltreffende acties opgezet om het lerarentekort te verminderen of het lerarenberoep te herwaarderen?
- Wat zijn de randvoorwaarden om de doeltreffende proeftuinen duurzaam uit te rollen?

Onze scholen hebben daar vanuit het PPGO, de GO! poolstervisie 2030 en het leerkracht- en leerlingenstandpunt een antwoord proberen op formuleren. Ook werden een aantal ouders geïnterviewd.

De eerste indrukken waren dan ook positief, maar we blijven waakzaam voor de valkuilen van beide projecten: de extra werkdruk op de personeelsleden die coördineren, de kostprijs van ateliers ingericht door derden, het gebrek aan subsidies, de bedenkingen van de levensbeschouwelijke inspectie en het vinden van personeel om de uren burgerschap en cultuur op te nemen...

Aanvangsbegeleiding

Het traject

Als beginnende leerkracht kan je ondersteuning krijgen op verschillende manieren. In eerste instantie heb je als starter gedurende 2 schooljaren recht op een basisondersteuning. Dit bestaat uit een aantal gesprekken, momenten waarbij onderwerpen samen worden voorbereid en klasbezoeken. Binnen dit traject kan je als leerkracht in samenspraak met de mentor en directie kiezen voor een uitbreidingsaanbod, wat uiteraard op maat wordt georganiseerd.

Rol van de mentor

De ondersteuning van jou als beginnende leerkracht is een gedeelde verantwoordelijkheid van de volledige school. Hierbij zal je ook door de mentor opgevolgd worden. Deze voorziet op regelmatige basis contactmomenten waarbij je o.a. begeleiding kan krijgen bij jouw pedagogisch en didactisch handelen. Samen met de mentor reflecteer je op je eigen praktijk om je te helpen als leraar te ontwikkelen. De mentor is een vertrouwenspersoon die oog heeft voor jouw persoonlijk welbevinden en gaat samen met jou op zoek naar jouw professionele leerdoelen en -behoeften.

De afspraken die tijdens de contactmomenten met de mentor worden gemaakt, worden neergeschreven in een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP). Dit is een hulpmiddel om te onderzoeken hoe je je verder kunt ontwikkelen als leerkracht. Deze afspraken kunnen door zowel de leerkracht als de mentor genoteerd worden.

Tijdspad van het traject

Halfweg elk schooljaar wordt een tussentijdse evaluatie voorzien samen met de mentor en de directie om het verloop van het ondersteuningstraject te bespreken. Op deze manier zorgen we ervoor dat ondersteuningsaanbod voldoet aan jouw behoeften.

Ook Scholengroep Brussel voorziet een aantal informatieve sessies.

Mogelijke ondersteuningsvormen

Het basistraject bestaat uit minstens 3 klasbezoeken, evenveel feedback- en reflectiegesprekken en een aantal momenten waarop activiteiten samen met de mentor worden voorbereid.

Tabel 4 hieronder geeft een beeld van mogelijke ondersteuningsvormen.

Tabel 4: overzicht mogelijke ondersteuningsvormen

Soort ondersteuning	Doel
Warm welkom bij aanvang van het schooljaar	Tijdens dit gezamenlijk startmoment maak je kennis met je nieuwe mentor, krijg je informatie over het verloop van het traject in aanvangsbegeleiding en leg je contacten met collega's uit andere scholen van de scholengroep.
Verkennd gesprek	Dit is de start van elk individueel traject binnen de aanvangsbegeleiding. Hierbij worden de mogelijke ondersteuningsoverlopen en worden sterktes en groeimogelijkheden besproken.
Voorbereiding	Samen met de mentor worden thema's, activiteiten, werkvormen en lessen voorbereid en materialen ontwikkeld. Er kan ook informatie verschaft worden over een bepaald onderwerp (leerplan verkennen, tools bekijken...)
Reflectiegesprek	Tijdens het gesprek worden inzichten verworven in de groeimogelijkheden van de leerkracht zodat er samen naar alternatieven wordt gezocht om deze mogelijkheden realiseerbaar te maken.
Klasbezoek: lesobservatie en -	Vanuit een specifieke focus word je als leerkracht geïnformeerd waar je op een welbepaald moment staat t.o.v. de gestelde doelen en

analyse (met eventueel feedback)	succescriteria om op deze manier aan te tonen wat er vervolgens gedaan kan worden om dichterbij het doel te komen. Dit kan gebeuren door het bijwonen van een lesactiviteit of a.d.h.v. een video-analyse.
Collegiale ondersteuning: hospiteren, co-teaching...	Het doel van deze collegiale ondersteuning is het delen van praktijken, ideeën en werkvormen. Door te hospiteren bij elkaar of in co-teaching samen voor de klas te staan, wordt de samenwerking en het leren van elkaar gestimuleerd.
Lerend netwerk	Vanuit een gemeenschappelijk onderwerp wordt er met meerdere collega's uit verschillende scholen gereflecteerd over de eigen aanpak en worden kennis en ervaringen uitgewisseld.
Gezamenlijk infomoment	Dit is een sessie waarbij informatie rond een welbepaald onderwerp wordt uitgewisseld. Dit wordt op je eigen school georganiseerd met alle startende leerkrachten.
Webinars/digitale platforms	<i>Dient aangevuld te worden na overleg met David en Johan</i>

Tabel 5: overzicht aanvangsbegeleiding

	cluster 1	cluster 2	cluster 3	cluster 4
aantal scholen (vestigingen)	6 (7 vestigingen)	5 (7 vestigingen)	4	5
aantal leerkrachten	34	37	21	35
aantal zij-instromers	14	14	14	9
aantal zij-instromers in opleiding	5	7	6 in opleiding (1 gestopt, 1 studeerde af)	2
aantal starters die de school dit jaar verlaten hebben	2	6	6	9
... waarvan er ... binnen de eigen SGR bleven	0	3	1	1 (andere functie binnen eigen school (zorglkr – admin))

[Van 41 naar 42 basisscholen](#)

Op 1 september 2023 werd Bubao Klim Op opgenomen binnen scholengemeenschap Brusselia I. In GO! Bubao Klim Op voorziet mevrouw Béatrice Missotten, samen met haar team, onderwijs op maat voor zo'n 80 kinderen zodat zij stap voor stap kunnen opklimmen. De leerlingen kunnen er zich in een veilig schoolklimaat, dat onderwijs van het type basisaanbod aanbiedt, ontpoppen tot individuen die perfect kunnen functioneren in de maatschappij.

In schooljaar 2023 - 2024 blijft de school op het huidige adres te Heilige-Familieplein 1 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe. In de toekomst zal de school geïntegreerd worden in de inclusiecampus te Sint-

Pieters-Woluwe, waar momenteel GO! BS De Zonnewijzer en het Meertalig Atheneum Woluwe gevestigd zijn.

5.1. Pedagogische cel basisonderwijs van GO! Scholengroep Brussel

Overzicht van de ondersteuning

- 21 of 50% van de scholen stelden een hulpvraag voor wiskunde
- 3 of 7% van de scholen deed dit voor zorg
- 4 of 9% van de scholen vroeg ondersteuning op vlak van schoolontwikkeling
- 21 scholen of 50% van de scholen stelden een hulpvraag voor Nederlands

Tabel 6: overzicht pedagogische ondersteuning

	Nederlands	wiskunde	zorg	MUVO	WTMM	schoolontwikkeling	
januari	50%	62%	53%	6%	56%	41%	53%
februari	33%	52%	46%	23%	31%	31%	46%
maart	34%	49%	47%	6%	31%	47%	47%
april	26%	44%	38%	25%	44%	38%	38%
mei	26%	43%	35%	25%	33%	40%	35%
juni	27%	35%	18%	24%	40%	59%	18%
september	42%	56%	18%	29%	22%	53%	18%
oktober	40%	70%	30%	30%	11%	40%	30%
november	94%	72%	32%	26%	14%	42%	32%
december	50%	56%	20%	33%	25%	47%	20%

Wiskunde

De meeste scholen vragen vooral ondersteuning naar de verdere implementatie van ijsbergrekenen. Deze ondersteuning verloopt vanuit verschillende invalshoeken alsook snelheden. Door het lerarenverloop en lerarentekort moet in een groot aantal scholen vaak opnieuw begonnen worden. De noodzaak om te starten vanuit een kerngroep is hierbij dan ook noodzakelijk. Grote valkuil hierbij is het “slaafs” volgen van de aangeboden handleiding waardoor de visie en didactische principes van ijsbergrekenen verloren gaan.

- 9 scholen kozen ervoor om ondersteuning te krijgen bij de implementatie van de ijsbergmethodiek bij zowel de kleuter als lagere afdeling. Dit verloopt via een traject vergelijkbaar met PBD
- 2 scholen krijgen ondersteuning bij de implementatie van de ijsbergmethodiek en dit enkel binnen de kleuterschool en 1e lj.

- 6 scholen vroegen ondersteuning bij de implementatie van de ijsbergmethodiek voor nieuwe leerkrachten of leerkrachten die verder meegenomen worden in de uitrol naar een hoger leerjaar.
- Bij 4 scholen werd het PLG-wiskunde verder uitgerold om de expertise verder te delen en op te bouwen.
- Er werden ook workshops voor coaches, kleuters, onder- en bovenbouw (4-tal sessie bij groep) opgericht om de coaches en leerkrachten sterken te maken in ijsbergdidactiek. In deze workshops worden de collega's in verschillende modules sterker gemaakt in het leren kennen en uitrollen van ijsbergrekenen.

Zorg

Bij "zorg" zijn er 3 scholen die beroep deden op de ondersteuning vanuit de scholengroep. Deze scholen krijgen ondersteuning bij de implementatie van het zorgcontinuüm en overlegstructuur.

Schoolbeleid

Voor nieuw aangestelde directeurs wordt standaard een ondersteuningsperiode van 3 schooljaren voorzien, als onderdeel van de aanvangsbegeleiding binnen onze scholengroep. Het hoofddoel van deze begeleiding is het versterken van de directeurs op het gebied van pedagogisch beleid, maar ook andere essentiële aspecten van schoolmanagement worden behandeld, zoals schoolorganisatie, administratie, personeelszaken, financiën, communicatie en faciliteitenbeheer. Tijdens deze periode kunnen directeurs rekenen op ondersteuning van de pedagogische cel, die een kritische blik werpt op de school in het kader van een doorlichting. Dit biedt directeurs de kans om hun schoolprocessen te verbeteren en hun beleid verder te ontwikkelen.

Muvo

Bij de meerderheid van de scholen wordt het traject voor muzische vorming voortgezet. Twee scholen hebben echter een specifiek traject aangevraagd naar aanleiding van een negatieve doorlichting voor muzische vorming. Het muvo-traject legt de nadruk op een stapsgewijze benadering van het leerplan, waarin de vier muzische domeinen evenwichtig aan bod komen tijdens de lessen.

Leraren worden versterkt in het onder de knie krijgen van het muzische proces: waarnemen, verwerken, vormgeven en reflecteren. Naast het bestuderen van de doelen en de structuur van muzische lessen, worden leraren ondersteund in het creatief vormgeven van hun lessen op basis van muzische elementen en werkvormen uit het leerplan. Hierbij wordt zorgvuldig rekening gehouden met de geselecteerde muzische woordenschat, met als uiteindelijk doel dat de scholen aan het einde van het muzische traject beschikken over een kwalitatief uitgewerkte leerlijn voor de gehele basisschoolperiode.

Wetenschap techniek mens en maatschappij

De aanpak van Natuur, Ruimte, Tijd, Techniek, Mens en Maatschappij (wtmm) kan sterk variëren van school tot school. Sommige scholen kiezen ervoor om alle vijf de domeinen grondig te doorlopen, terwijl anderen zich liever concentreren op een specifiek domein als hoofdfocus.

Een essentieel aspect van onze benadering is een diepgaande analyse van het leerplan wtmm, waardoor leraren worden uitgerust met de vaardigheden om uitdagende en realistische opdrachten te ontwerpen, waarbij het domein Mens en Maatschappij als uitgangspunt wordt gebruikt. We streven ernaar om binnen dit kader de 10 bouwstenen van Wereldoriëntatie toe te passen.

Tijdens het traject leren leraren ook hoe ze een evenwicht kunnen vinden tussen systematisch en thematisch aanbod binnen hun lessen. Bovendien is het nodig dat een meerderheid van de doelen binnen wtmm per school verder gespecificeerd wordt. Onze scholen kunnen hierbij rekenen op de

nodige ondersteuning en een kritische blik om tot een kwalitatieve leerlijn binnen de basisschool te komen.

Na het doorlopen van de domeinen en het verkrijgen van een grondig begrip van de didactische invulling en aanpak, is er ook ruimte om op schoolniveau te kijken naar de evaluatie en opvolging van de wtmm doelen. Hierbij wordt er specifiek gekeken naar de behoeften en context van elke individuele school.

Nederlands

De ondersteuning Nederlands gaat vooral over vragen rond meertaligheid en anderstalige nieuwkomers, het opzetten van oefenkansen Nederlands voor ouders, het opzetten van een leesproject in een lagere school, studenten lerarenopleiding de kans te geven om kennis te maken met het onderwijs in een grootstedelijke context en hen hierin te begeleiden, de analyse van en het zoeken naar taalintegratietrajecten na de afname van de KOALA-screening, interactief voorlezen bij kleuters en het gebruik van het Nederlands buiten school en tijdens vakanties en het gebruik van taalleermethodes. Door omstandigheden staat de WG CLIMOB voorlopig 'on hold'. Tenslotte wordt er ondersteuning geboden bij de afname van de taaltoetsen.

We zullen binnenkort de input woordenschat bij het kleuterteam (OCB) naast het traject VT kleuter van de PBD leggen om te vergelijken.

6. Specifieke thema's

6.4. Uitsluitingen

Het CLB registreert geen uitsluitingen meer voor basis- en secundair onderwijs. We kunnen hier dus geen verdere info over geven.

6.5. Beroepen en klachten

In het basisonderwijs werden in het schooljaar 2022-2023 vier beroepen over overzitten behandeld. Daarnaast werden 15 andere klachten behandeld.

7. Toekomstige uitdagingen en ambities

Zitdagen en ondersteuning

Bij de zitdagen is al snel duidelijk geworden dat er aanzienlijke ondersteuningsbehoeften zijn, die aanvullend zijn op de mogelijkheden die instanties zoals de PBD en OCB reeds bieden.

Het organiseren van deze zitdagen vormt een meerwaarde om een helder beeld te krijgen van de ondersteuningsvragen, waardoor we nog gerichtere ondersteuning kunnen bieden. Dit initiatief is ook in 2023 voortgezet, het voorbereidende formulier dat scholen op voorhand invullen zorgt ervoor dat er een totaalplaatje geschetst wordt van ondersteuning voor het volgende schooljaar.

Er blijven veel ondersteuningsbehoeften bestaan met betrekking tot de verschillende leergebieden. De meeste scholen zijn inmiddels begonnen met het implementeren van de ijsbergdidactiek, ook dit zal in de toekomst nog heel wat begeleidingstijd vragen. Het lerarentekort vormt een extra uitdaging om visies en didactiek in onze scholen verder te ontwikkelen. Het kritisch bekijken en omgaan van handleidingen blijft één van de hoofddoelen bij het geven van onze ondersteuning. Hierbij blijven we inzetten op het ontwikkelen van materialen en workshops voor collega's doorheen de basisschool om tot een kwalitatief sterk aanbod te komen.

Onze workshops kunnen verder worden uitgebreid en versterkt door samenwerking met andere scholengroepen, of trainingscentra cfr. Clever om expertise te delen. Bij de workshops willen we ons

in eerste instantie vooral richten op het versterken van procesteams of kerngroepen, ook intervisiemomenten voor leerkrachten willen we verder uitwerken. Ook hier blijft het lerarentekort een grote uitdaging om dit alles vorm te geven.

Naar kwalitatieve analyses van toetsresultaten toe hopen we extra stappen te kunnen zetten bij KOALA en OVSG testen. In 2024 streven we ernaar om aan de hand van allerlei data op niveau van onze SGE een aantal belangrijke conclusies te kunnen trekken en goede praktijkvoorbeelden te kunnen delen, waarbij het instrument dat we aanreiken verbanden aantoonst tussen variabelen en de eigen data positioneert ten opzichte van andere scholen met een gelijkaardig OKI en referentiegroepen.

Bovendien kijken we ernaar uit om de individuele rapporten van de eerste Vlaamse toetsen voor begrijpend lezen en wiskunde naast schooleigen resultaten te leggen en ontwikkelkansen/begeleidingsnoden te detecteren voor de SGE.

Het zorgnetwerk

De organisatie van het zorgnetwerk verliep dit schooljaar vlotter door een andere aanpak. De samenwerking met het secundair onderwijs moet verder worden versterkt, aangezien dit bijdraagt aan een gedeelde visie en aanpak in onze Scholengroep. Echter, gezien de grote verscheidenheid binnen de groep van zorgcoördinatoren (ervaren en onervaren), willen we nog gedifferentieerder gaan werken. Het is onze ambitie om het zorgnetwerk sterker te maken als een platform waar duurzame netwerking kan plaatsvinden.

Hierbij is het verder professionaliseren van al onze mensen een aandachtspunt. Het vergaren van verdere expertise in het kleuteronderwijs staat hierbij centraal en krijgt vanuit de overheid ook veel meer aandacht.

Nieuwe leerplannen

Ook zal een grote uitdaging zijn om de nieuwe leerplannen vanaf het schooljaar 2025 te implementeren. Ter voorbereiding hierop zullen de leden van de pedagogische cel deelnemen aan de leerplancommissies die door het GO! De komende maanden georganiseerd worden, zodat zij als eersten op de hoogte zijn van de vernieuwingen in deze leerplannen.

Ontwikkeldagen

Verder is er ruimte gemaakt voor het ontwikkelen van zaken tijdens de zogenaamde ontwikkeldagen. Hier zijn interessante en waardevolle documenten ontwikkeld, zoals de inschaling van de leergebieden, klasbeelden doorheen de lagere school en de koala-resultaten op scholengroep niveau. Hierdoor hebben we waardevolle informatie verkregen over de output in onze scholen, waardoor we best practices en aandachtspunten kunnen detecteren om het niveau van elkaars onderwijs naar een hoger niveau te tillen.

Inschalen + proefdoorlichtingen

Een aantal scholen heeft een doorlichting gekregen. Als pedagogische cel vinden we het belangrijk om voorafgaand aan de doorlichting een kwaliteitscheck uit te voeren in de geselecteerde scholen. Dit kan variëren van een proefdoorlichting tot een uiteenzetting van het kernteam van de school, met bijbehorende klasbezoeken. Op deze manier kunnen we scholen wijzen op aandachtspunten en successen die zeker in de kijker moeten worden geplaatst.

Samenwerking/partners

Tenslotte is het maandelijks overleg met de pedagogische cel een meerwaarde om onze werking verder te ontwikkelen en informatie met elkaar te delen. Om de drie maanden sluit de PBD hierbij aan. Samenwerking met de PBD en eventueel andere scholengroepen kan onze cel in de toekomst nog sterker maken.

8. Conclusie Basisonderwijs

De analyse van de onderwijsgegevens en ontwikkelingen binnen GO! Scholengroep Brussel voor het schooljaar 2022-2023 toont aan dat de scholengroep belangrijke stappen heeft gezet in het verbeteren van het basisonderwijs in de regio. Met een leerlingenaantal van 10.341, verdeeld over gewoon en buitengewoon basisonderwijs, blijft de scholengroep groeien, zoals blijkt uit de toenemende inschrijvingen en het uitbreiden van het aantal scholen, waaronder de recente integratie van Basisschool Klim Op.

Deze groei gaat gepaard met een stabiel marktaandeel in het Brusselse onderwijslandschap, dat licht is toegenomen van 27,8% naar 28,5% in het basisonderwijs. Deze toename weerspiegelt de inspanningen van de scholengroep om bestaande scholen te versterken en nieuwe scholen op te nemen in haar netwerk. De marktaandeelstijging is vooral te danken aan de succesvolle overname van enkele scholen uit andere netwerken, wat een significante bijdrage heeft geleverd aan het leerlingenaantal.

Een andere belangrijke focus is de aanpak van onderwijsachterstanden, gemeten via de Onderwijs Kansarmoede Indicator (OKI). De daling van de OKI-scores over de afgelopen jaren, met name op het vlak van opleidingsniveau van de moeder en het recht op schooltoelage, wijst op een positieve trend in het verbeteren van de onderwijskansen van kwetsbare groepen. De diversiteit in OKI-scores tussen scholen benadrukt echter de noodzaak van gerichte ondersteuning, vooral in scholen met hogere scores.

Op het vlak van lerarentekort heeft de scholengroep innovaties geïntroduceerd zoals de proeftuinen voor levensbeschouwelijke vakken en de vierdagenweek, die ondanks organisatorische uitdagingen een positieve impact lijken te hebben gehad op de inzet van leerkrachten. Deze proeftuinen zijn onderdeel van een bredere strategie om het lerarenberoep te herwaarderen en nieuwe onderwijsvormen te testen die kunnen bijdragen aan een duurzamere onderwijsomgeving.

Tot slot toont de uitgebreide ondersteuning die de scholengroep biedt aan nieuwe leerkrachten en scholen aan dat er een sterke focus ligt op kwaliteitsverbetering en pedagogische begeleiding. Door het aanbieden van trajecten voor startende leerkrachten, het ondersteunen van schoolbeleid en het aanbieden van specifieke hulp voor vakgebieden zoals wiskunde en Nederlands, werkt de scholengroep actief aan het versterken van haar onderwijscapaciteiten.

In conclusie laat het rapport zien dat GO! Scholengroep Brussel ondanks uitdagingen als het lerarentekort en de diverse leerling populatie, succesvol groeit en zichzelf positioneert als een sterke speler in het Brusselse onderwijslandschap. De geleverde inspanningen en initiatieven vormen een solide basis voor verdere groei en kwaliteitsverbetering in de komende jaren.

LEERPLICHTONDERWIJS: SECUNDAIR ONDERWIJS

1. Secundaire scholen in de scholengemeenschap

GO! Scholengroep Brussel telt 17 secundaire scholen, die in Tabel 7 hieronder weergegeven worden. 14 van deze scholen richten gewoon secundair onderwijs in. Eén school richt buitengewoon secundair onderwijs in (GO! Vila'Ket, zie Tabel 6 hieronder). Eén school richt deeltijds beroepssecundair onderwijs³² in, inclusief duaal leren³³ (Technisch Atheneum Zavelenberg incl. CLW³⁴ Castor), en twee scholen richten de opleidingsvorm duaal leren in Technisch Atheneum Victor Horta en Technisch Atheneum Jette). Naast deze 17 secundaire scholen heeft de Scholengroep ook een netoverschrijdende samenwerking met de buitengewoon onderwijsinstellingen van Kasterlinden en Zaveldal³⁵. Noch deze instelling, noch de leerlingen van deze instelling worden meegerekend bij de cijfergegevens in dit verslag.

Tabel 7: Overzicht secundaire scholen GO! Scholengroep Brussel

GO! SCHOOL VOOR BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS Vila'Ket	
GO! ATHENEUM ETTERBEEK	
GO! ATHENEUM EMANUEL HIEL	
GO! MEERTALIG ATHENEUM WOLUWE	
GO! TECHNISCH ATHENEUM VICTOR HORTA	
GO! ATHENEUM BRUSSEL	
GO! ATHENEUM ANDERLECHT	
GO! COOVI	
GO!4cITy	
GO! TECHNISCH ATHENEUM JETTE	
GO! ATHENEUM UNESCO SCHOOL	
GO! FOR BUSINESS	
GO! TECHNISCH ATHENEUM ZAVELENBERG Incl. CLW Castor	
GO! ATHENEUM KALEVOET	
GO! ATHENEUM COMENIUS	
GO! KUNSTHUMANIORA BRUSSEL	

³² Het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) is een systeem van leren en werken. Ingeschrevenen maken er de combinatie tussen leren op school en werkplekleren. Zie <https://www.vlaanderen.be/deeltijds-beroepssecundair-onderwijs-dbsoc>.

³³ Bij duaal leren verwerft een leerling secundair onderwijs kennis en vaardigheden in een school, een centrum voor deeltijds onderwijs of een Syntra-lesplaats én op de werkvloer. Een leerling die geslaagd is voor de opleiding, ontvangt een diploma of getuigschrift van de studierichting.

³⁴ Een CLW is een Centrum voor leren en werken. Deze opleidingsvorm houdt in dat de leerling tijdens zijn opleiding enkele dagen per week naar school gaat, maar dat hij ook enkele dagen per week meteen op de werkvloer actief bezig is om de praktische en alledaagse kanten van het beroep aan te leren en in te oefenen. Zo behaalt hij een getuigschrift, certificaat of een diploma secundair onderwijs op een manier die hem het best ligt.

Zie <https://www.pitostabroek.be/campus-kapellen/cvo-of-clw.html>.

³⁵ Zaveldal en Kasterlinden zijn twee bevoorrechte partners van GO! Scholengroep Brussel in termen van netoverschrijdende samenwerking. Voor meer informatie, zie <https://www.zaveldal.be/>; <https://www.kasterlinden.be/campus-kasterlinden/visie-en-missie>.

2. Evolutie leerlingencijfers

Op 1 februari 2023³⁶ telde GO! Scholengroep Brussel in totaal 6775 leerlingen in het secundair onderwijs. Tabel 7 hieronder toont een meer gedetailleerde weergave van het leerlingenaantal. In totaal telde de Scholengroep 6518 leerlingen in het voltijds secundair onderwijs. Daarvan volgden 6397 leerlingen les in het gewoon secundair onderwijs.

Tabel 8: Detailweergave leerlingenaantal secundair onderwijs GO! Scholengroep Brussel 2022-2023

01/02/2022	Aantal leerlingen
Gewoon secundair	6397
Buitengewoon secundair	121
TOTAAL VOLTIJDS SECUNDAIR	6518
Deeltijds beroeps secundair onderwijs	228
Duaal leren ³⁷	29
TOTAAL SECUNDAIR	6775

Grafieken 13 en 14 geven de evolutie van het leerlingenaantal in het secundair onderwijs van GO! Scholengroep Brussel weer tussen 2015-2016 en 2022-2023

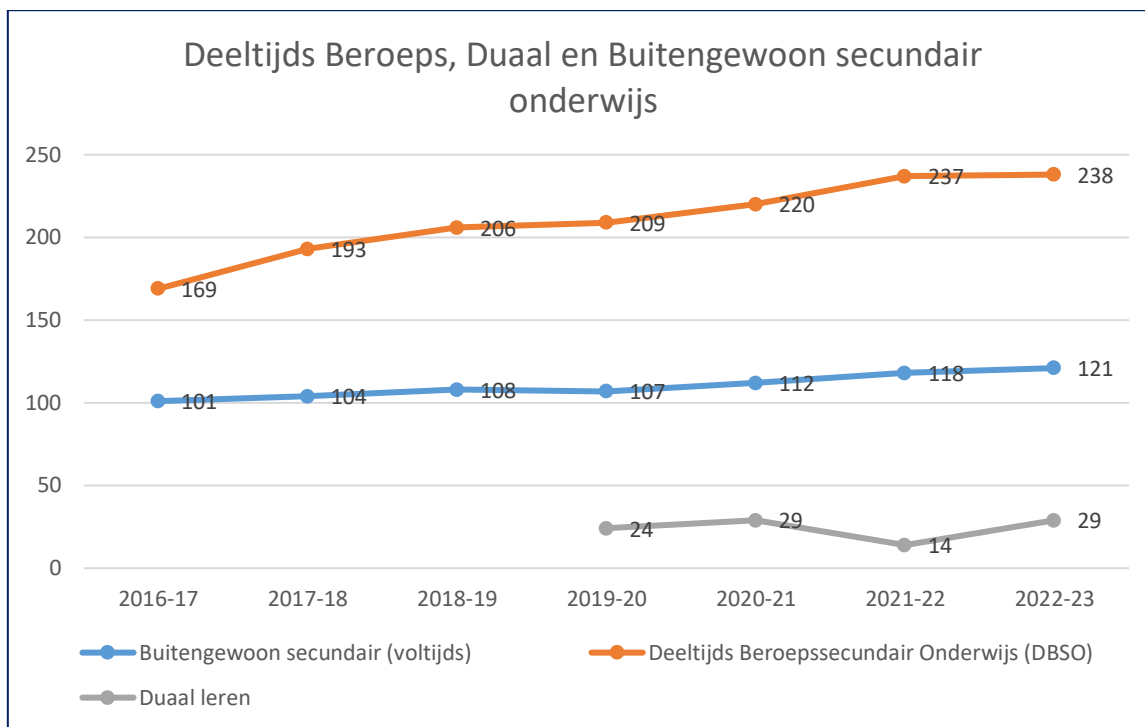
Grafieken 13 en 14: Evolutie leerlingenaantal secundair onderwijs GO! Scholengroep Brussel

³⁶ Tellingen gebeuren telkens op 1 februari van een gegeven schooljaar.

³⁷ Duaal leren is een traject dat in de database van de Scholengroep onderdeel vormt van de categorie Deeltijds beroeps secundair onderwijs. Met de lopende hervorming van het stelsel van leren en werken is de bedoeling dat het volledige DBSO-onderwijs overgaat in een systeem van duaal leren.

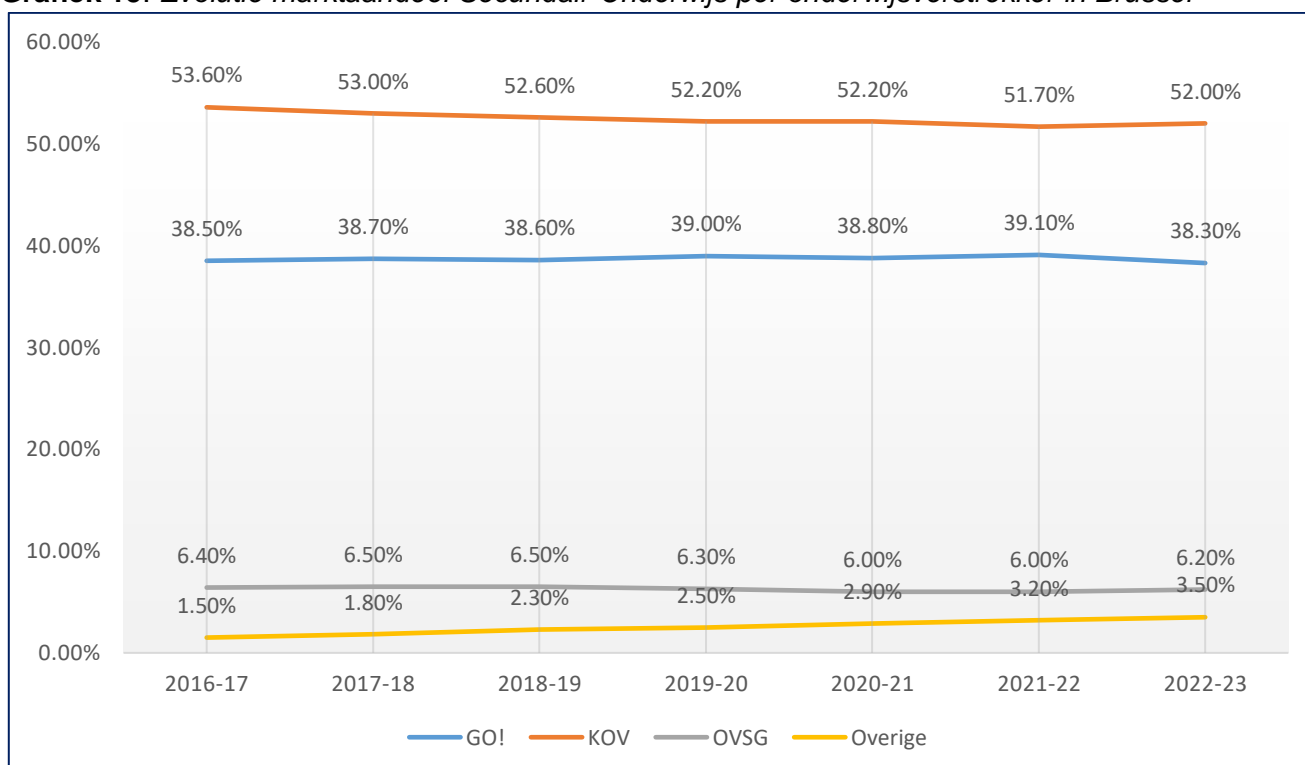
Zie <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/ouders/naar-school/naar-het-secundair-onderwijs/stelsel-van-leren-en-werken#Hervorming%20naar%20Duaal%20Leren>

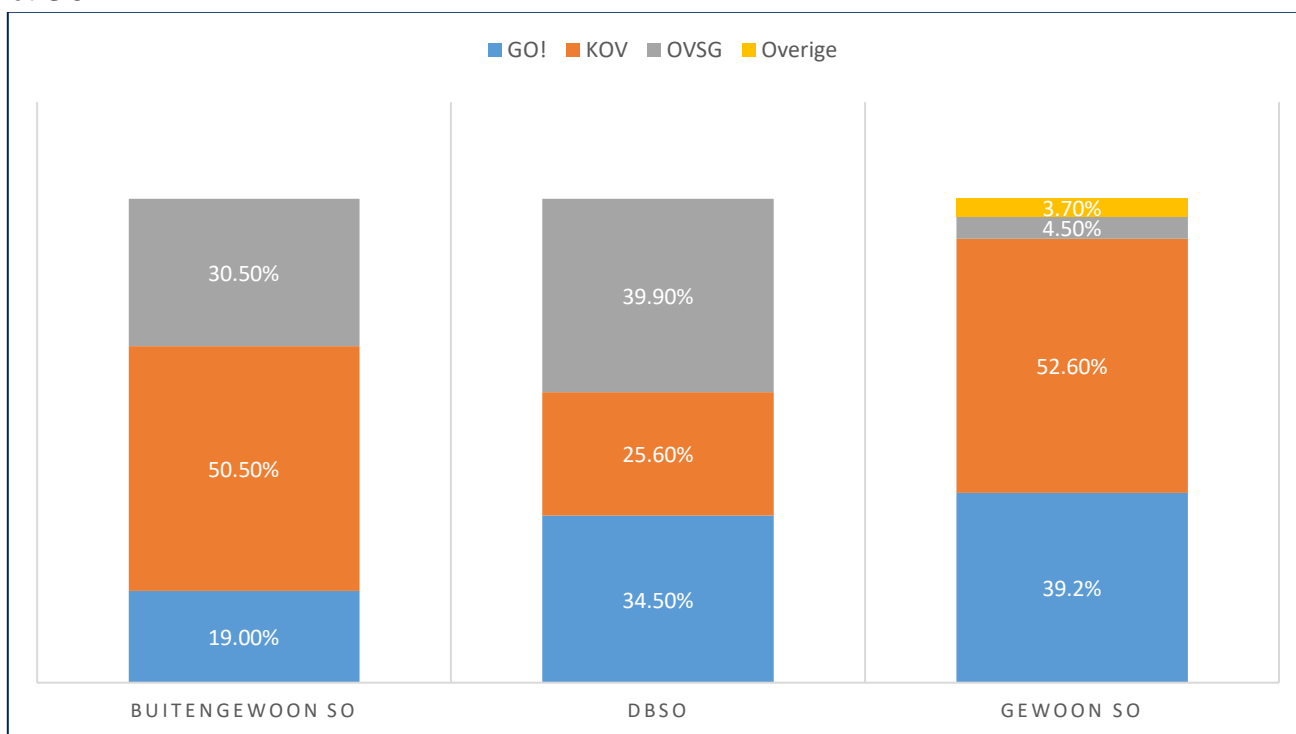
3. Marktaandeel

Zoals reeds opgemerkt in de sectie 3. LEERPLICHTONDERWIJS: BASISONDERWIJS blijft het marktaandeel van GO! Scholengroep Brussel redelijk stabiel. Grafiek 15 toont de evolutie in marktaandeel voor het secundair onderwijs van de Scholengroep (in de grafiek geduid als "GO!") en andere onderwijsnetten in Brussel sinds het schooljaar 2016-17. Volgens deze cijfers van het GO! verliest GO! Scholengroep Brussel acht procentpunten aan marktaandeel in het secundair onderwijs ten opzichte van vorig schooljaar.

Grafiek 15: Evolutie marktaandeel Secundair Onderwijs per onderwijsverstrekker in Brussel

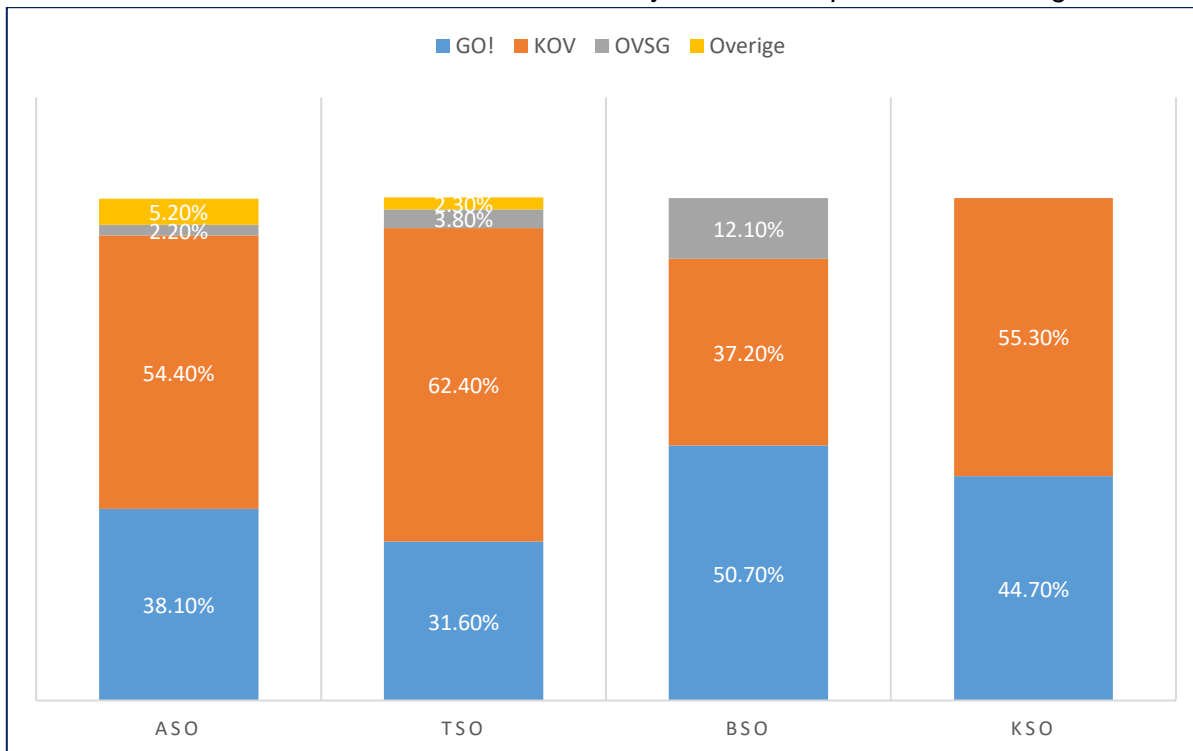

Grafiek 16: Marktaandeel Secundair Onderwijs 2022-2023 per hoofdstructuur volgens de cijfers van het GO!

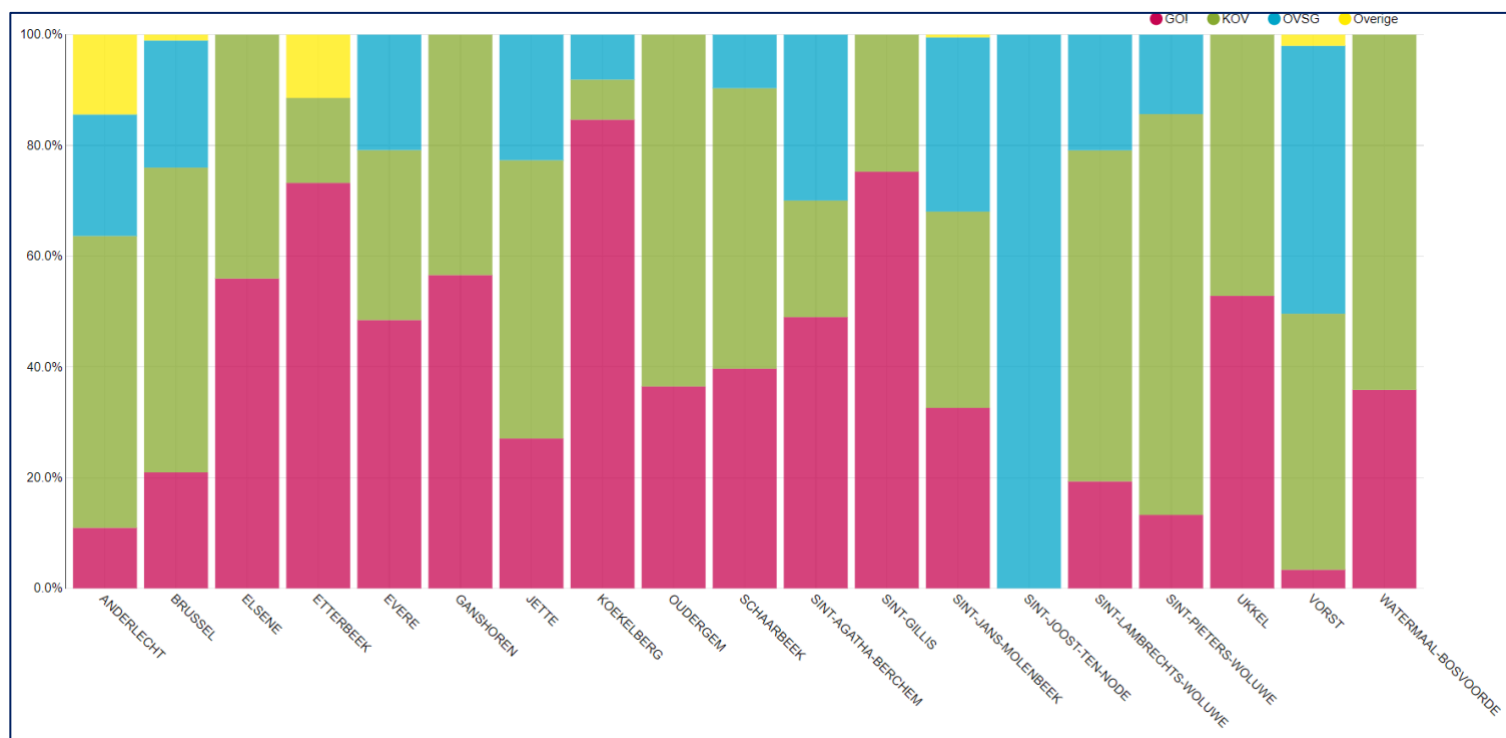
Grafiek 17 hieronder toont de opsplitsing in marktaandeel van de Scholengroep en andere onderwijsnetten in Brussel voor het gewoon secundair onderwijs per hoofdstroming (ASO, BSO, TSO en KSO). Volgens deze cijfers van het GO! is het marktaandeel van GO! Scholengroep Brussel in het gewoon secundair onderwijs het kleinst voor de TSO-stroom, en het grootst voor de BSO- en KSO-stromen.

Grafiek 17: Marktaandeel Gewoon Secundair Onderwijs 2022-2023 per hoofdstroming

Grafiek 18 hieronder geeft een beeld van de opsplitsing in marktaandeel van de Scholengroep en andere onderwijsnetten in Brussel per deelgemeente.

Grafiek 18: Marktaandeel Secundair Onderwijs per onderwijsverstrekker in Brussel in 2022-2023 per gemeente³⁸

4. OKI

Zoals reeds aangehaald in de sectie 4. LEERPLICHTONDERWIJS: BASISONDERWIJS worden OKI-scores³⁹ aan het GO! bezorgd door AGODI, het Agentschap voor Onderwijsdiensten⁴⁰. Het GO! maakt deze cijfers op zijn beurt beschikbaar aan zijn scholengroepen, via het GO!-datadashboard. OKI-scores van de andere onderwijsnetten worden eveneens weergegeven (het gaat om algemene cijfers voor de netten, er zijn geen cijfers voor individuele scholen en scholengroepen binnen de netten beschikbaar).

De beschikbare gegevens betreffen ten slotte louter de GO! instellingen in het gewoon onderwijs: instellingen die buitengewoon onderwijs aanbieden, zijn niet mee opgenomen in de algemene cijfers van het GO! (hetzelfde geldt voor de andere onderwijsnetten).

Scholengroepen van het GO! kunnen dus de scores van alle GO! instellingen in het gewoon onderwijs raadplegen op het GO! datadashboard. De OKI-score van een school duidt aan hoeveel verschillende leerlingenkenmerken een leerling gemiddeld voldoet. Een gemiddelde OKI-score van 2 voor een school, geeft bijvoorbeeld aan dat een leerling die les volgt op de school gemiddeld aan twee leerlingenkenmerken voldoet.

In grafiek 19 hieronder worden de OKI-scores van GO! Scholengroep Brussel (als vertegenwoordiger van het gemeenschapsonderwijs in Brussel) en de andere netten in Brussel weergegeven voor de schooljaren 2018-2019 tot 2022-2023 (meest recente beschikbare gegevens). Vanaf 2020-21 worden

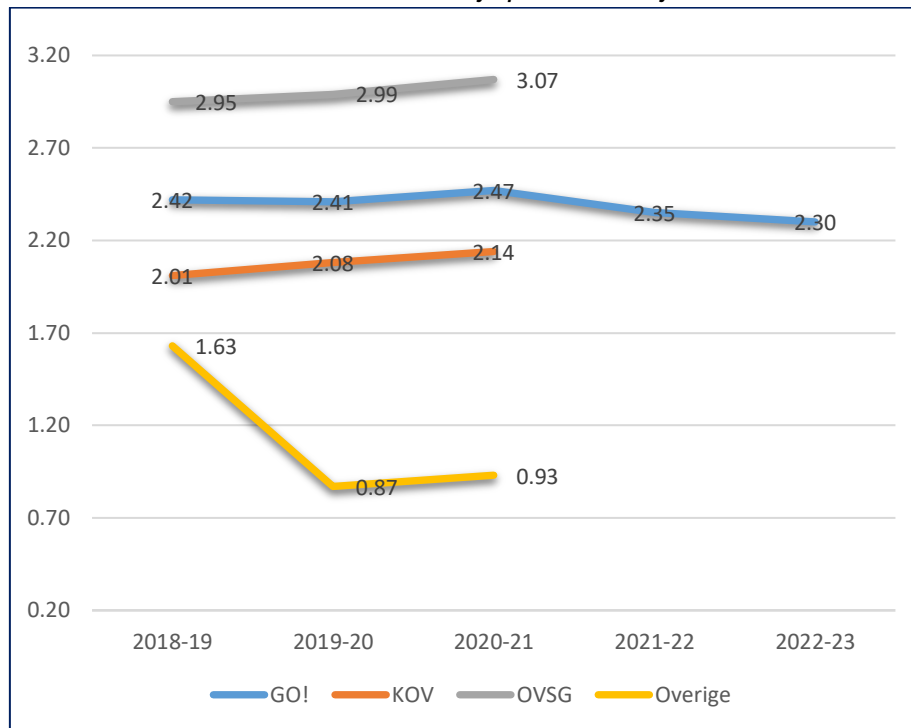
³⁸ Bron: <https://data.g-o.be>.

³⁹ Voor nadere uitleg over de Onderwijs kansarmoede-indicator en OKI-scores, zie de sectie 4. LEERPLICHTONDERWIJS: BASISONDERWIJS.

⁴⁰ Zie <https://www.agodi.be/>

de OKI-scores van de andere netten niet meer kenbaar gemaakt. De gemiddelde OKI-score van een secundaire school van de Scholengroep voor het schooljaar 2022-2023⁴¹ is **2,30**.

Grafiek 19: Evolutie OKI-scores Secundair Onderwijs per onderwijsverstrekker in Brussel

5. Specifieke thema's

5.1. Duaal leren

Duaal Leren is een optie die aangeboden wordt voor leerlingen vanaf 15 jaar die leren en werken willen combineren. Deze optie werd in 2017 opgestart, en werd aangestuurd vanuit het GO!. Bij duaal leren verwerft een leerling secundair onderwijs kennis en vaardigheden in een school, een centrum voor deeltijds onderwijs of een Syntra-lesplaats én op de werkvloer⁴². Het aantal dagen leren (en werken) per week hangt af van de studierichting. Een leerling die geslaagd is voor de opleiding, ontvangt een diploma of getuigschrift van de studierichting.

De gelijkenissen tussen Duaal leren en Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs (DBSO) zijn groot. Het DBSO leidt echter niet tot een diploma aan het einde van het onderwijstraject. Leerlingen krijgen wel een attest. Binnen het traject Duaal leren krijgen leerlingen een diploma aan het einde van hun onderwijsloopbaan. Hoewel dit nog niet duidelijk bevestigd werd door het GO!, is het vanuit de overheid een doelstelling om het DBSO op termijn te laten invloeden in de onderwijsstroom Duaal leren⁴³. De Vlaamse Regering wil van Duaal leren een aantrekkelijke leerweg maken, die als evenwaardig wordt beschouwd aan andere leerwegen in het secundair onderwijs.

In totaal volgden 24 lerenden een traject duaal leren binnen GO! Scholengroep Brussel in het schooljaar 2022-2023, in twee scholen van GO! Scholengroep Brussel:

- GO! Technisch Atheneum Jette, met 5 leerlingen.

⁴¹ Let op: omdat amper vier scholen in Brussel DBSO aanbieden, kan er geen correcte vergelijking gemaakt worden van de OKI-scores en worden deze niet mee opgenomen in de huidige gecorrigeerde gemiddelde.

⁴² Zie <https://www.vlaanderen.be/duaal-leren>.

⁴³ Zie <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/ouders/naar-school/naar-het-secundair-onderwijs/stelsel-van-leren-en-werken#Hervorming%20naar%20Duaal%20Leren>

- GO! Castor Duaal Leren⁴⁴, met 24 leerlingen in totaal.

5.2. Vroegtijdige schoolverlaters

In opdracht van de coördinerend directeur voor de secundaire scholen van GO! Scholengroep Brussel werd een analyse gemaakt van de vroegtijdige schoolverlaters in secundaire scholen van de Scholengroep⁴⁵. We definiëren vroegtijdige schoolverlaters als personen met een leeftijd van 18 tot 24 jaar die geen diploma hoger secundair onderwijs hebben behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgen. De analyse van de vroegtijdige schoolverlaters geeft het percentage vroegtijdige schoolverlaters weer in de secundaire scholen van de Scholengroep ten opzichte van de totale leerlingenpopulatie van deze scholen.

Deze analyse wordt samengevat in de onderstaande grafieken. Grafiek 20 geeft een overzicht van het percentage vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel voor de schooljaren 2015-2016 tot 2021-2022 (meest recente beschikbare cijfers). GO! Scholengroep Brussel wordt vergeleken met de Vlaamse regio en met het geheel Nederlandstalige secundaire instellingen in Brussel⁴⁶. Men ziet dat het gemiddeld percentage vroegtijdige schoolverlaters in de regio Vlaanderen een langzaam stijgende trend vertoont (schooljaar 2019-2020 breekt met deze trend, mogelijks ten gevolge van het coronabeleid⁴⁷ in dat jaar). Het gemiddeld percentage vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel en in de regio Brussel fluctueert steeds doorheen de jaren tussen de dertien en zestien procent (schooljaar 2019-2020 breekt met deze trend, mogelijks ten gevolge van het coronabeleid in dat jaar). Voor 2021-22 merken we dat de stijging zich overal verderzet sinds corona. De stijging binnen Brussel en onze scholengroep is groter dan het Vlaams gemiddelde. Het procentuele aandeel van de vroegtijdige schoolverlaters in Brussel en onze scholengroep is met respectievelijk 16,7% en 17,0% nagenoeg gelijk.

Grafiek 20: *Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel in vergelijking met de regio Brussel en de regio Vlaanderen.*

⁴⁴ De opleidingen duaal leren die op de campussen van GO! COOVI en GO! K.T.A. Zavelenberg plaatvinden, werden dit jaar overgeheveld naar CLW Castor.

⁴⁵ Let op: zie de sectie 5.1.1., p. 29, in het beleidsplan IKZ voor de schooljaren 2022-2027 voor de beperkingen aan deze analyse en aan analyses door de dienst IKZ in het algemeen.

⁴⁶ Let op: soms zijn er geen scholen van andere onderwijsnetten dan het GO! in deelgemeenten van Brussel, waardoor het percentage vroegtijdige schoolverlaters in een gemeente gelijk is aan het percentage vroegtijdige schoolverlaters van de Scholengroep in deze gemeente.

⁴⁷ Vanaf maart 2020 werden in het kader van het coronabeleid in Vlaanderen, Brussel en op Belgisch federaal niveau allerlei strenge maatregelen opgelegd die zeer beperkend waren voor het functioneren van individuen en hele sectoren in de samenleving. Dit beleid heeft ook aanzienlijke gevolgen gehad op psychosociaal vlak, onder andere bij adolescenten en jongvolwassenen. De beperkende maatregelen gaan van volledige maatschappelijke lockdowns tot het verplicht dragen van een mondkap, avondklokken, verplichte quarantaines, verplicht telewerk, vereiste vaccinaties, verplichte afname van fysiek indringende testen, controle van handelingen (zoals toegang tot locaties, vaccinatiestatus) via QR-codes, beperkingen op reizen, "social distancing", verbod op fysiek contact, drastische beperking van het aantal personen in een gegeven ruimte, enz.

Zie bijvoorbeeld:

https://www.belgium.be/nl/nieuws/2020/coronavirus_versterkte_maatregelen

<https://www.info-coronavirus.be/nl/>

<https://covidsafe.be/>

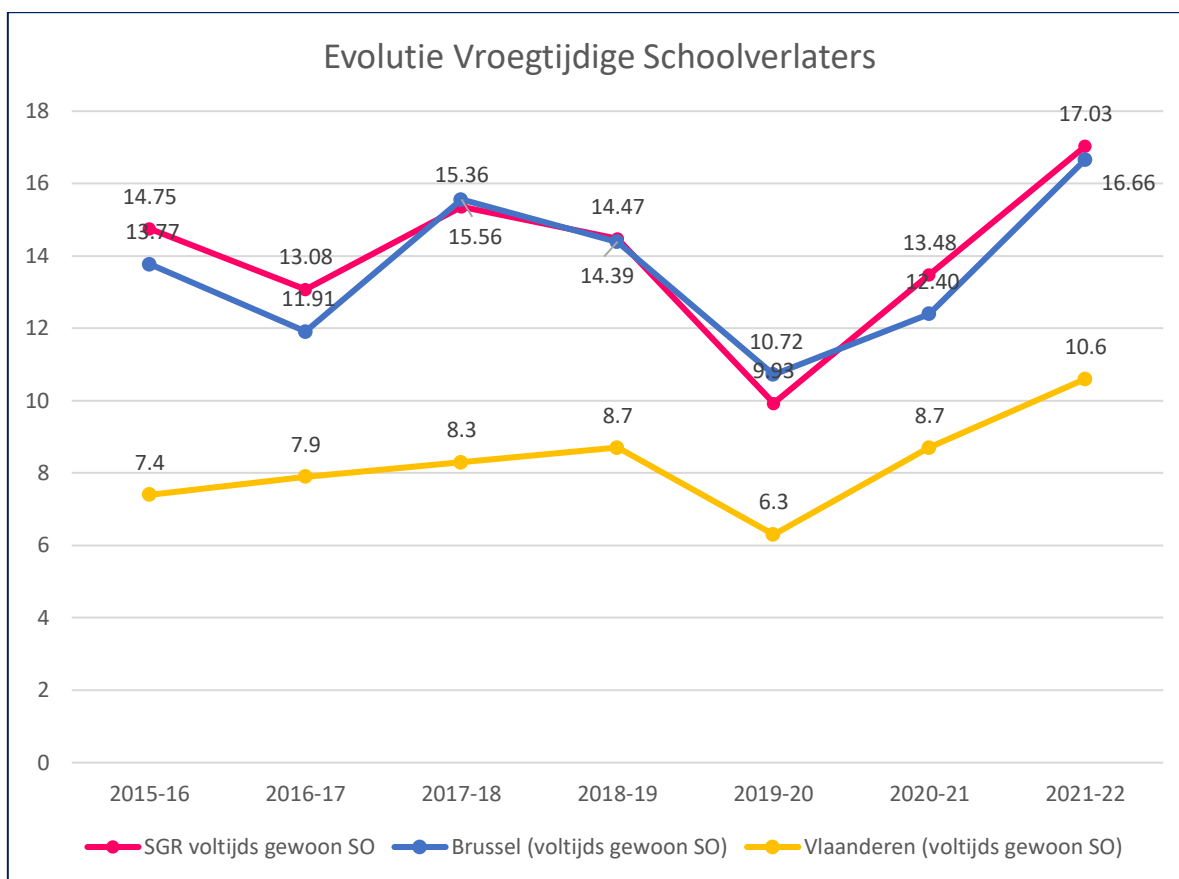
https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20200731_96055480

<https://www.info-coronavirus.be/nl/zelftest/>

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/03/09/soepelere-test-en-quarantainemaatregelen-vanaf-donderdag-17-ma/>

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/03/31/vonnis-coronamaatregelen/>

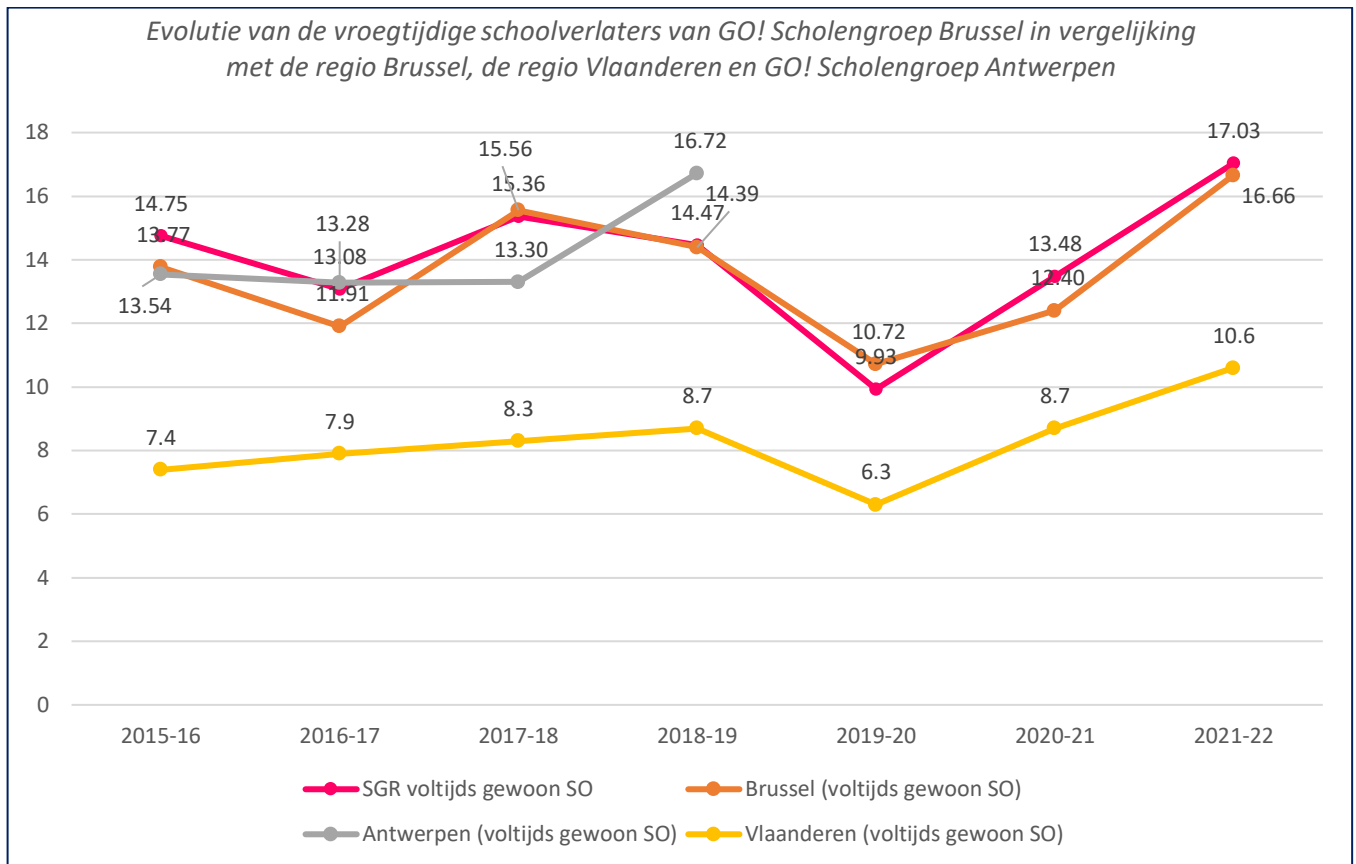
<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/09/28/cassatie-pandemiewet/>

Grafiek 21 hieronder biedt hetzelfde overzicht, met toevoeging van de cijfers van GO! Scholengroep Antwerpen⁴⁸. De vergelijking is beperkt, doordat er voor GO! Scholengroep Antwerpen geen cijfers meer zijn vanaf 2019-20. In de schooljaren 2015-2016 tot 2017-2018 vertoont het percentage schoolverlaters een stabiele trend rond de dertien procent. In 2018-2019 stijgt het percentage naar 16,72 procent.

⁴⁸ Algemeen beschouwd is GO! Scholengroep Antwerpen qua grootte en demografische, sociaal economische kenmerken van de leerlingen vrij vergelijkbaar met GO! Scholengroep Brussel. Ruimere gegevens voor de regio/stad Antwerpen waren niet toegankelijk.

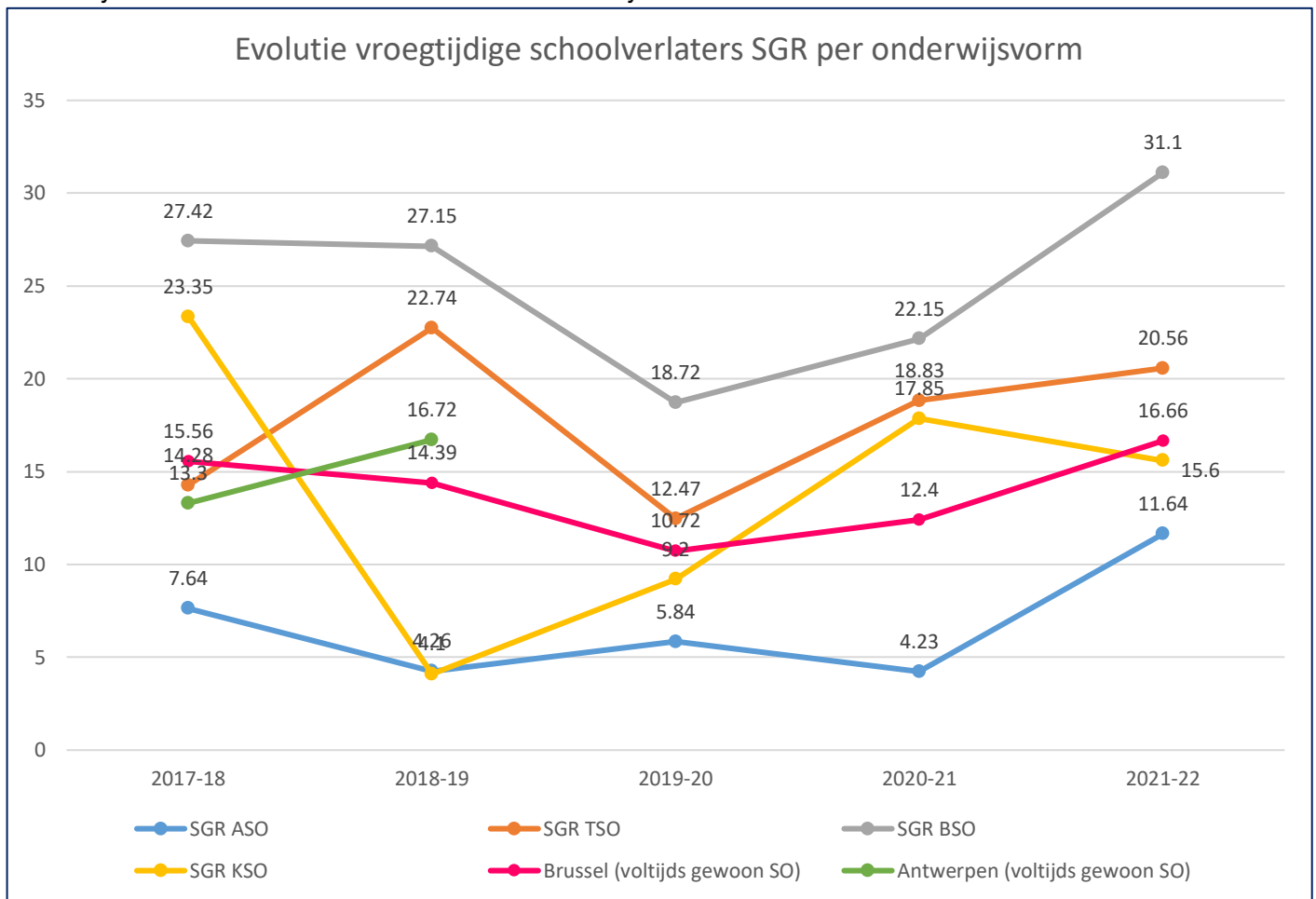
Grafiek 21: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel in vergelijking met de regio Brussel, de regio Vlaanderen en GO! Scholengroep Antwerpen

Grafiek 22 geeft een overzicht van het percentage vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel per onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs voor de schooljaren 2017-18 tot 2020-22 (meest recente beschikbare cijfers). GO! Scholengroep Brussel wordt vergeleken met de regio Brussel⁴⁹. Men ziet dat het gemiddeld percentage vroegtijdige schoolverlaters van de Scholengroep in het ASO-onderwijs lager is dan in de andere onderwijsvormen. Terwijl we vorige jaren konden zien dat deze significant lager waren, zien we nu een forse stijging in het laatste jaar. In het BSO-, TSO maar ook KSO-onderwijs liggen de percentages vroegtijdige schoolverlaters aanzienlijk hoger en vertonen ze ook vrij veel schommelingen. Anders dan in het KSO, zien we in het TSO en BSO opmerkelijk toch een stijging sinds het coronajaar 2019-20.

⁴⁹ Let op: soms zijn er geen scholen van andere onderwijsnetten dan het GO! in deelgemeenten van Brussel, waardoor het percentage vroegtijdige schoolverlaters in een gemeente gelijk is aan het percentage vroegtijdige schoolverlaters van de Scholengroep in deze gemeente. Cijfers per onderwijsvorm voor de regio Brussel waren niet beschikbaar.

Grafiek 22: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel per onderwijsvorm van het Gewoon Secundair Onderwijs

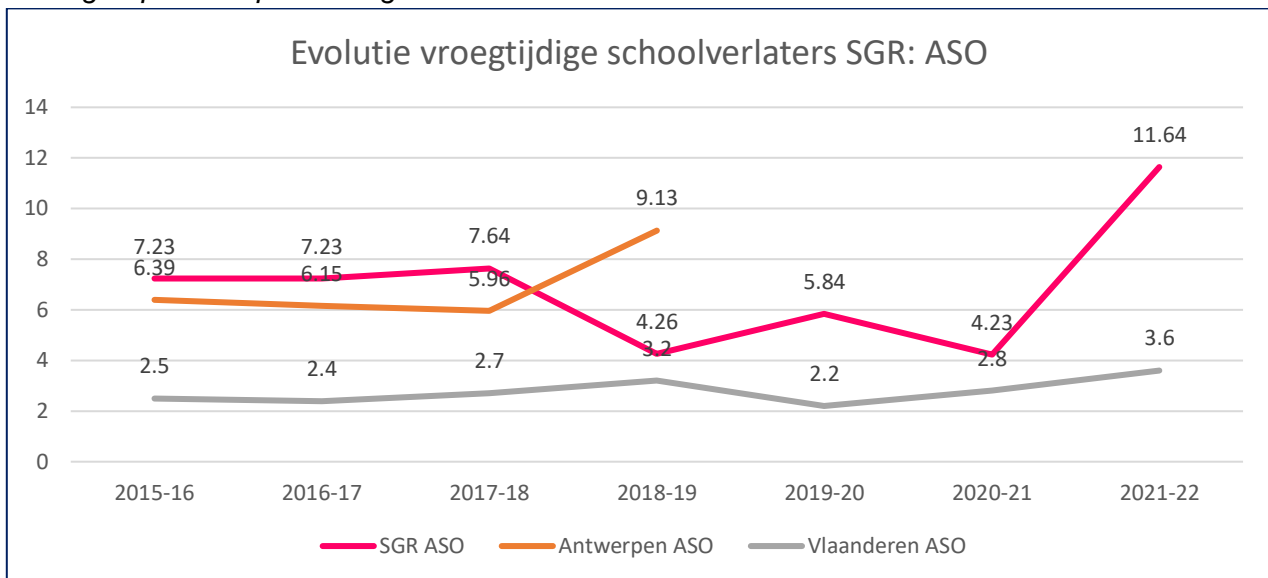
Grafiek 23 geeft een nader overzicht van het percentage vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel in het ASO-onderwijs voor de schooljaren 2015-2016 tot 2021-2022 (meest recente beschikbare cijfers). GO! Scholengroep Brussel wordt vergeleken met de regio Vlaanderen en met GO! Scholengroep Antwerpen⁵⁰, waarvoor ASO-cijfers beschikbaar waren. De vergelijking blijft beperkt, doordat er voor GO! Scholengroep Antwerpen geen cijfers meer zijn vanaf 2018-19.

Men ziet duidelijker (ten opzichte van de vorige grafiek) dat het gemiddeld percentage vroegtijdige schoolverlaters van de Scholengroep in het ASO-onderwijs een dalende trend vertoonde maar in 2021-22 bijna verdrievoudigde. De oorzaak hiervan moeten we bij een aantal instellingen zoeken waarbij het aantal vroegtijdige schoolverlaters spectaculair steeg. In het algemeen zijn de gemiddelde percentages vroegtijdige schoolverlaters in het ASO voor GO! Scholengroep Brussel en GO! Scholengroep Antwerpen aanzienlijk hoger dan voor de regio Vlaanderen. In grafieken 58, 59 en 60 wordt een nader overzicht gegeven voor het TSO, BSO en KSO. Voor de drie instellingen Buitengewoon Secundair en Deeltijds Beroepssecundair onderwijs van de Scholengroep worden de percentages vroegtijdige schoolverlaters per school (onder de benaming Admin) in grafiek 61 behouden omdat het gaat om zeer verschillende doelpublieken, waardoor het trekken van een gemiddelde te vertekend is. Vanaf dit jaar maken we de correcte vergelijking met het Vlaamse gemiddelde voor het buitengewoon secundair onderwijs en voor het deeltijds beroepssecundair

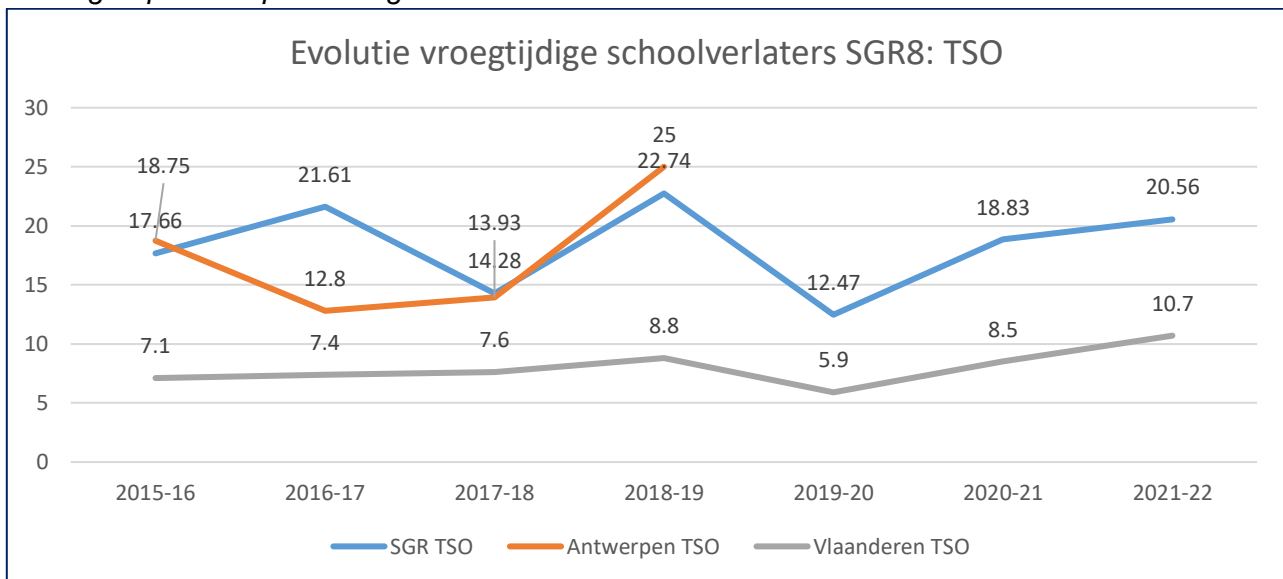
⁵⁰ Algemeen beschouwd is GO! Scholengroep Antwerpen qua grootte en demografische, sociaal economische kenmerken van de leerlingen vrij vergelijkbaar met GO! Scholengroep Brussel. Ruimere gegevens voor de regio/stad Antwerpen waren niet toegankelijk.

onderwijs. De voorgaande jaren werden deze met de foutieve gemiddeldes vergeleken. (zie grafiek 23)

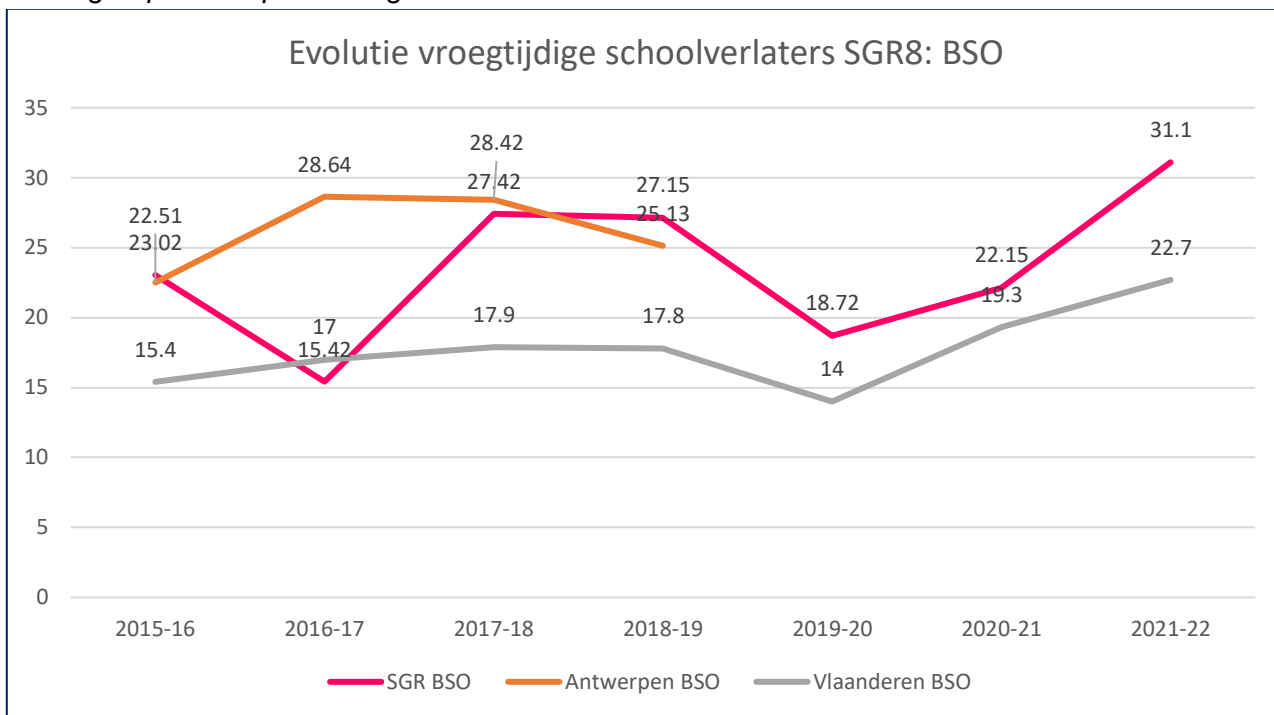
Grafiek 23: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het ASO

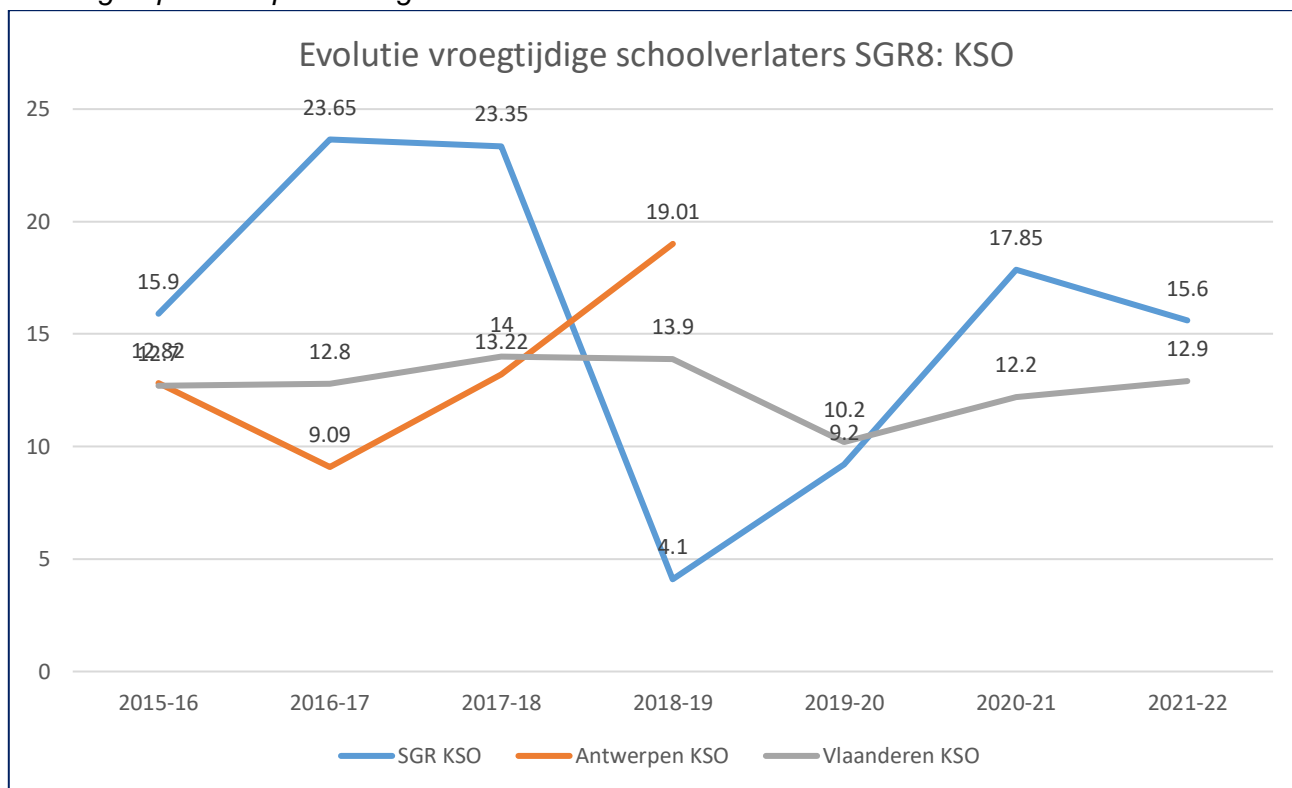
Grafiek 24: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het TSO

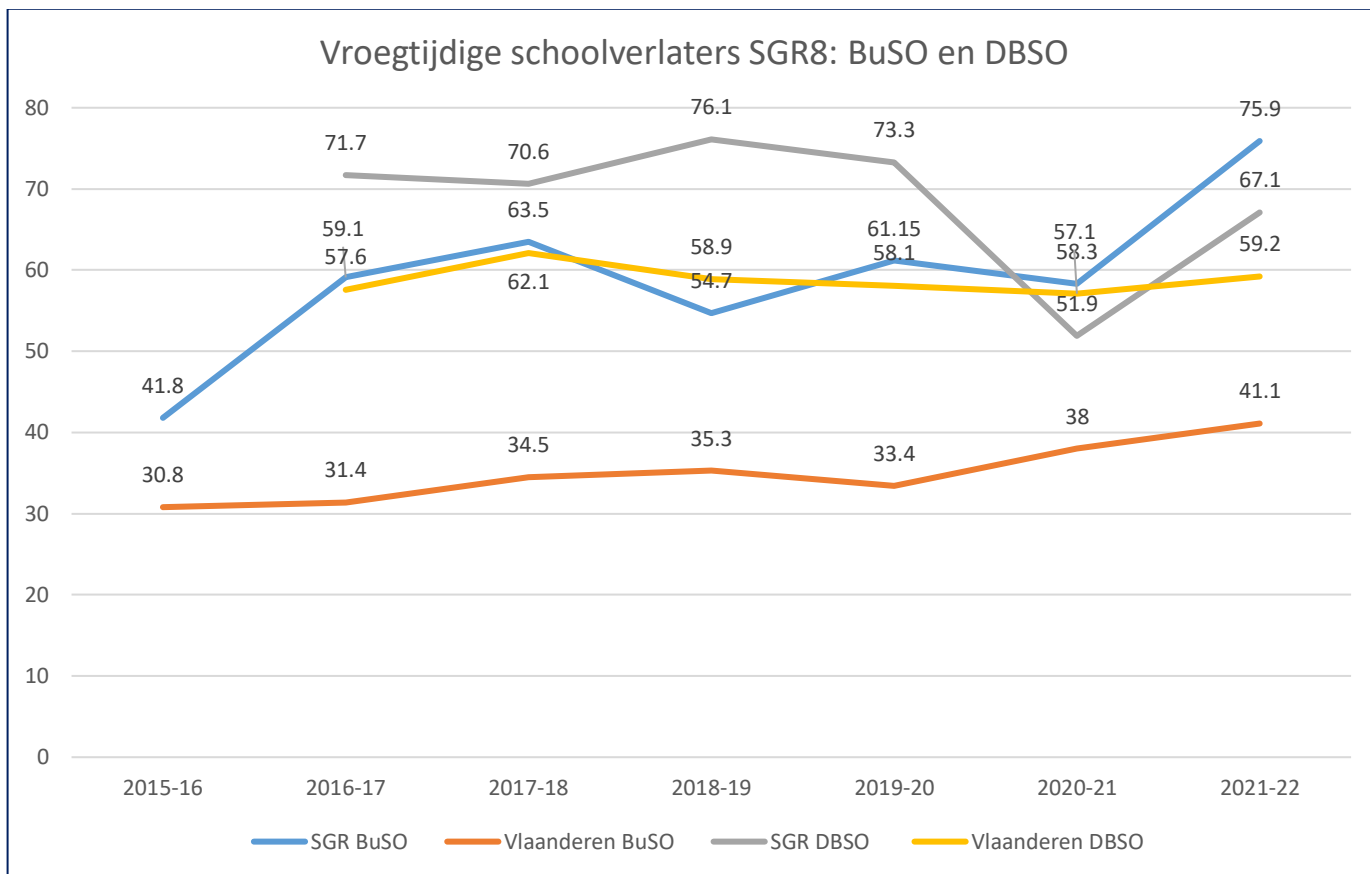
Grafiek 25: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het BSO

Grafiek 26: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het KSO

Grafiek 27: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel en regio Vlaanderen in het BuSO en DBSO

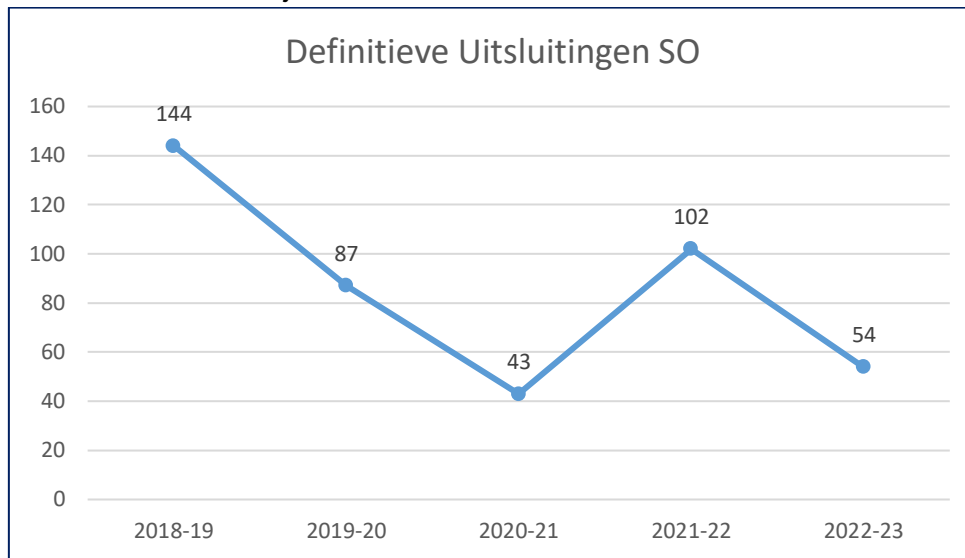

5.3. Uitsluitingen

In het schooljaar 2022-2023 werden 54 definitieve uitsluitingen geregistreerd in het gewoon voltijds secundair onderwijs, buitengewoon onderwijs en het DBSO van GO! Scholengroep Brussel. 0,79 procent van de leerlingen in het secundair onderwijs werd met andere woorden uitgesloten. Dit is een daling ten opzichte van het schooljaar 2021-2022, waarin 102 leerlingen definitief werden uitgesloten. Grafiek 28 hieronder toont dat het aantal definitieve uitsluitingen in het secundair onderwijs van GO! Scholengroep Brussel opvallend daalt⁵¹.

⁵¹ Een vergelijking met andere netten in Brussel of met andere scholengroepen van het GO! is onmogelijk, deze gegevens zijn niet gekend.

Grafiek 28: Evolutie van het aantal definitieve uitsluitingen in het Secundair Onderwijs van GO! Scholengroep Brussel sinds schooljaar 2018-2019

5.4. Beroepen en klachten

In 2022-2023 werden in het secundair onderwijs 28 beroepsschriften tegen uitgereikte B- of C-attesten genoteerd, hetgeen ongeveer gelijklopend is ten opzichte van het schooljaar 2021-2022. Twee van de geregistreerde beroepen werden ingetrokken, drie beroepen werden onontvankelijk verklaard, zeven beroepen werden hervormd en twaalf beroepen werden bevestigd.

Er werden acht beroepsschriften tegen definitieve uitsluitingen opgetekend, hetgeen bijna een halvering is ten opzichte van het schooljaar 2020-2021. In het secundair onderwijs werden ook vijf ontvankelijke klachten ontvangen. Deze gaan bijvoorbeeld over de zorg of begeleiding van een leerling of de houding van een medewerker.

6. Toekomstige uitdagingen en ambities

In december 2022 nam de scholengemeenschap secundair afscheid van zijn coördinerend directeur. Barbara Danis verkozen in maart 2022 als opvolger van Erwin De Mulder, heeft deze rol overgenomen sinds 1 januari 2023. Haar beleid is gebaseerd op 11 speerpunten:

- Leiderschapsstijl – gedeeld leiderschap
- Rol van de coördinerend directeur
- Personeelsbeleid
- Scholengemeenschap als professionele leergemeenschap
- Authenticiteit van elke school – elke school haar eigen project.
- Zorgstructuur gebaseerd op de maximale kansen voor iedere leerling
- SPM – samenwerking in Ecosystemen
- IKZ
- Talenbeleid
- Personeelstekort
- Samen sterker dan alleen (netwerking en teamwerk)

6.1. Leerlingenbegeleiding

Op basis van de scan leerlingenbegeleiding krijgen er in het schooljaar 2022-2023, drie scholen extra ondersteuning van de PBD op het gebied van zorg. Alle scholen kregen de kans om de scan opnieuw in te vullen.

OCB zal de verschillende scholen blijven ondersteunen. Zij hebben wel aangekondigd dat de ondersteuning voor de Scholengroep vanaf het schooljaar 2023-2024 stopt. De Scholengroep zoekt een oplossing om de sturing van het platform te kunnen garanderen. Tijdens de netwerkdag zal er gewerkt worden rond leerlingbegeleiding versus tucht.

Binnen het multidisciplinair overleg werden de rollen binnen het zorgcontinuüm uitgeschreven door de verschillende partners. Deze dienen nog afgetoetst te worden. Verder werken we aan een update van de zorgvisie die past in de Brusselse context. Voor het schooljaar 2023-2024 voorzien we opleidingen voor de verschillende geledingen in onze scholen.

6.2. Infrastructuur

Sinds eind december 2022 is GO! Atheneum Brussel gehuisvest in de Pacheco site. In 2023 wordt er verder gewerkt aan de voorbereiding van de nieuw te bouwen site Deleers voor atheneum Anderlecht en ABK. Verder werd het DBFM⁵²-dossier, om het domein van GO! MAW in Sint-Pieters-Woluwe te renoveren, goedgekeurd (middellange termijn), waarvoor in 2023 het masterplan uitgewerkt zal worden.

6.3. Onderwijsvernieuwing

In 2022 werden de onderwijsvernieuwing in de tweede graad verder uitgerold. De schoolteams zijn volop bezig met de voorbereiding van de onderwijsvernieuwing in de derde graad voor het schooljaar 2023-2024, weliswaar gehinderd door de schrapping van de vernieuwde eindtermen en bijkomende leerplannen en lessentabellen. De SGE SO boog zich tijdens een studiedag in oktober 2022 over het aanbod van onze secundaire scholen. Verscheidende scholen deden aanvragen tot nieuwe programmatie om zodoende het onderwijsaanbod quasi dekkend te maken. In 2023 zal de scholengemeenschap een masterplan uitwerken voor wat betreft het aanbod, zowel per school als over de gehele scholengemeenschap – het Brusselse gewest.

6.4. Profilering

Tijdens de scholengemeenschap van januari 2023 werd beslist om jaarlijks één centraal thema aan te snijden waarover een volledig school- of kalenderjaar kan gediscussieerd, nagedacht en gewikt en gewogen worden. Dit voorstel werd meteen geconcretiseerd in functie van het ontwikkelen van een eigen strategie met betrekking tot de profilering van de scholen.

Tijdens de studiedag van mei werd er gewerkt rond het merk van de SGE en het profiel van de scholen. De bereikbaarheid van de scholen en de (door-) stroom van leerlingen komt aanbod tijdens het seminarie SGE SO van oktober 2023.

In de periode van juni tot september 23 gaat de “stuurgroep profilering” aan de slag met de resultaten van de studiedag.

⁵² Om aan de grote noden voor schoolinfrastructuur tegemoet te komen werkt de Vlaamse overheid samen met private partners. Dat is belangrijk gelet op de historische achterstand en de lange wachtlijsten voor scholenbouw. Vlaanderen startte in 2006 een grootschalige inhaalbeweging schoolinfrastructuur via alternatieve financiering, beter bekend onder de naam DBFM (Design, Build, Finance en Maintain).

6.5. Meertalenbeleid

Het taalbeleid werd na de coronaperiode volledig terug opgestart en de volgende acties werden gerealiseerd:

- organiseren van een workshop over CLIL⁵³ in maart 2022;
- uittekenen en begeleiden bijkomende NT2-bijspijkertrajecten in twee bijkomende athenea en het CLW⁵⁴ van de Scholengroep;
- consolideren van stagetrajecten “Tutorlezen & taalcoaching”
- heropstart van het stagetraject “Schrijfcoaching”;
- bundelen van voorbeeldpraktijken over valide evaluatie en productieve taaltaken.

7. Conclusie Secundair Onderwijs

GO! Scholengroep Brussel omvat 17 secundaire scholen, waar in totaal 6.775 leerlingen ingeschreven zijn voor het schooljaar 2022-2023. Van deze leerlingen volgen 6.518 leerlingen voltijds secundair onderwijs. Hiervan zijn er 6.397 leerlingen actief in het gewoon secundair onderwijs, terwijl 121 leerlingen buitengewoon secundair onderwijs volgen bij GO! Vila'Ket. Naast de reguliere onderwijsstromen biedt de scholengroep ook deeltijds beroepssecundair onderwijs en duaal leren aan. Technisch Atheneum Zavelenberg biedt deeltijds beroepssecundair onderwijs aan, inclusief duaal leren, en daarnaast hebben Technisch Atheneum Victor Horta en Technisch Atheneum Jette ook programma's voor duaal leren.

Op het gebied van marktaandeel kende GO! Scholengroep Brussel een significante daling. In vergelijking met het voorgaande schooljaar verloor de scholengroep 8 procentpunten aan marktaandeel in het secundair onderwijs, een duidelijke afname die zichtbaar wordt in de cijfers van het gewoon secundair onderwijs, zoals weergegeven in de gedetailleerde marktanalyse. Ondanks de daling blijft de scholengroep een aanzienlijke speler binnen het Brusselse onderwijssysteem, met een sterke vertegenwoordiging in bepaalde onderwijsstromingen zoals het BSO en KSO, terwijl het marktaandeel in de TSO-stroom kleiner is.

Wat betreft vroegtijdige schoolverlaters, werd er een grondige analyse uitgevoerd. Het percentage vroegtijdige schoolverlaters in de scholen van GO! Scholengroep Brussel schommelt door de jaren heen tussen 13% en 17%. In het schooljaar 2021-2022 bedroeg dit percentage 17%, een stijging ten opzichte van de jaren daarvoor. Deze stijging kan deels worden toegeschreven aan de impact van de coronapandemie, die ook in andere regio's tot een hoger aantal vroegtijdige schoolverlaters leidde. Het percentage van de scholengroep komt overeen met dat van de regio Brussel, maar ligt hoger dan het gemiddelde van de regio Vlaanderen. De analyse laat ook zien dat het aandeel vroegtijdige schoolverlaters in het ASO-onderwijs aanzienlijk lager ligt dan in andere onderwijsvormen zoals BSO, TSO en KSO.

In het schooljaar 2022-2023 werden in totaal 54 definitieve uitsluitingen geregistreerd binnen de secundaire scholen van GO! Scholengroep Brussel. Dit vertegenwoordigt 0,79% van de leerlingenpopulatie in het secundair onderwijs van de scholengroep. Opvallend is dat dit een daling betreft in vergelijking met het schooljaar 2021-2022, toen er nog 102 definitieve uitsluitingen waren. Dit wijst op een positieve evolutie binnen de scholengroep op het gebied van gedrag en tuchtmaatregelen. Daarnaast werden 28 beroepsschriften ingediend tegen uitgereikte B- of C-attesten. Van deze beroepen werden 7 klachten hervormd en 12 klachten

⁵³ Content and Language Integrated Learning

⁵⁴ Centrum Leren en Werken.

bevestigd. Het aantal beroepen tegen definitieve uitsluitingen daalde eveneens tot 8, een duidelijke verbetering ten opzichte van voorgaande jaren.

Wat de onderwijsvernieuwing betreft, heeft GO! Scholengroep Brussel in het schooljaar 2021-2022 de eerste stappen gezet in de uitrol van de onderwijsvernieuwing in de tweede graad, in het kader van de Modernisering van het Vlaamse secundair onderwijs. De schoolteams zijn volop bezig met de voorbereiding voor de verdere implementatie van de vernieuwing in de derde graad, gepland voor het schooljaar 2023-2024. Deze vernieuwingen worden echter bemoeilijkt door de schrapping van vernieuwde eindtermen en de bijkomende leerplannen en lessentabellen, wat voor vertragingen zorgt in de planning en uitvoering.

Daarnaast is het meertalenbeleid binnen de scholengroep na de versoepelingen van het coronabeleid weer volledig opgestart. Dit beleid omvat diverse initiatieven zoals workshops over CLIL (Content and Language Integrated Learning), NT2-bijspijkertrajecten voor leerlingen in meertalige omgevingen en taalcoachingsprogramma's zoals "Tutorlezen" en "Schrijfcoaching". Dit onderstreept de blijvende focus van de scholengroep op meertaligheid en taalondersteuning, essentiële pijlers in het diverse Brusselse onderwijslandschap.

Tenslotte blijft GO! Scholengroep Brussel sterk inzetten op infrastructuur en uitbreiding. Naast de verhuizing van GO! Atheneum Brussel naar de nieuwe Pacheco-site eind december 2022, zijn er plannen voor de bouw van nieuwe onderwijsvoorzieningen, zoals de site Deleers voor het Atheneum Anderlecht en de ABK-site. Deze infrastructuurprojecten weerspiegelen de ambitie van de scholengroep om moderne, toekomstbestendige leeromgevingen te creëren die voldoen aan de groeiende behoeften van de leerlingenpopulatie in Brussel.

Met deze inspanningen op het vlak van onderwijsvernieuwing, meertaligheid en infrastructuur zet GO! Scholengroep Brussel een stevige koers uit naar een kwalitatief hoogstaande en toekomstgerichte onderwijsomgeving.

NIET- LEERPLICHTONDERWIJS: VOLWASSENEN- ONDERWIJS

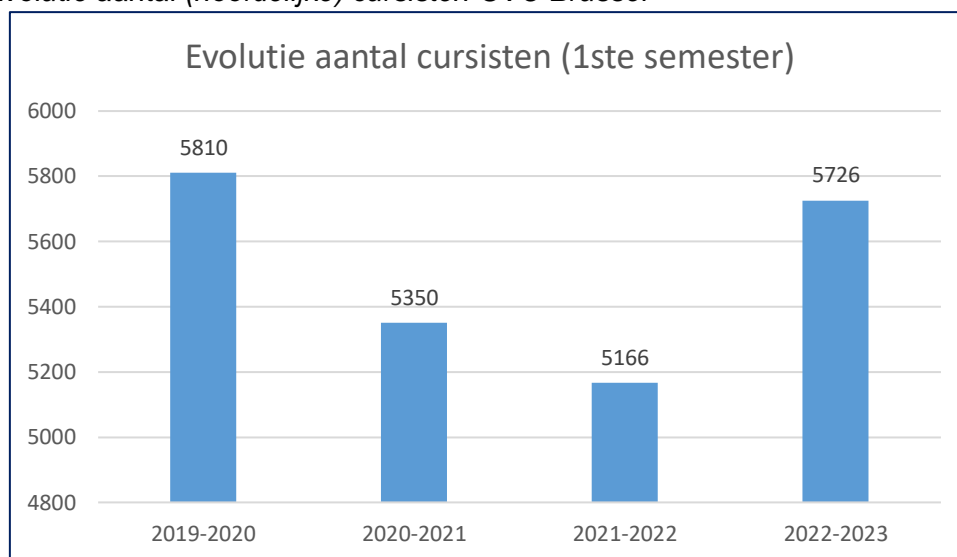
1. Evolutie cursistencijfers

Het aantal inschrijvingen op schooljaarbasis heeft zich duidelijk hersteld van de coronacrisis en ligt aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren. De financieringspunten op kalenderjaarbasis zijn met 13,5% gestegen ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar. Wat betreft het belang van de verschillende studiegebieden binnen CVO Brussel, vertegenwoordigen de volgende studiegebieden het grootste aantal financieringspunten: NT2 (54%), Aanvullende Algemene Vorming (10,5%), Horeca (6,75%), Zorg (6,5%), en Europese hoofdtalen zoals Frans en Engels (5%).

Bij de evolutie van de studiegebieden zien we dat de daling in NT2, veroorzaakt door de coronacrisis, ruimschoots is gecompenseerd. Deze sterke stijging is onder andere te danken aan het succes van de lesplaats Laken en een sterk uitgebouwd NT2-aanbod in afstandsonderwijs. Binnen de voedingssector (Horeca, Bakker, Slager) is er echter een daling te zien, grotendeels verklaard door de vrijwel volledig stilgevallen doorverwijzing van kandidaten door de Brusselse VDAB. Dit geldt ook voor het studiegebied Land- en tuinbouw, waar dezelfde oorzaak een vergelijkbare daling heeft veroorzaakt. Wat betreft Aanvullende Algemene Vorming (AAV), zien we een blijvende toename in diplomagerichte opleidingen zoals Tweedekansonderwijs. Hoewel er binnen de beroepsgerichte opleidingscomponent enkele interne verschuivingen plaatsvinden, blijft de algemene trend positief.

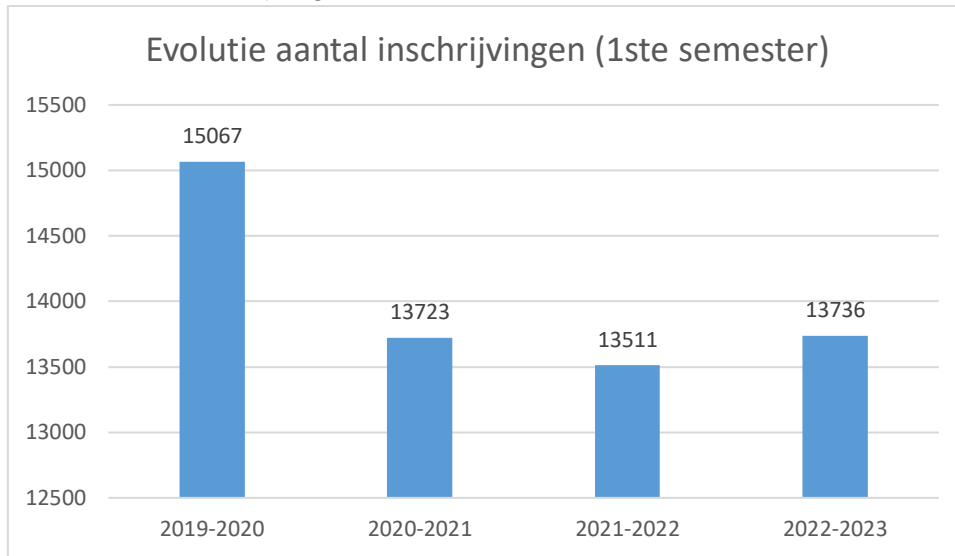
GO! CVO Brussel telde in het eerste semester van het schooljaar 2022-2023 5726 hoofdelijke cursisten (zie Grafiek 29 hieronder).

Grafiek 29: Evolutie aantal (hoofdelijke) cursisten CVO Brussel

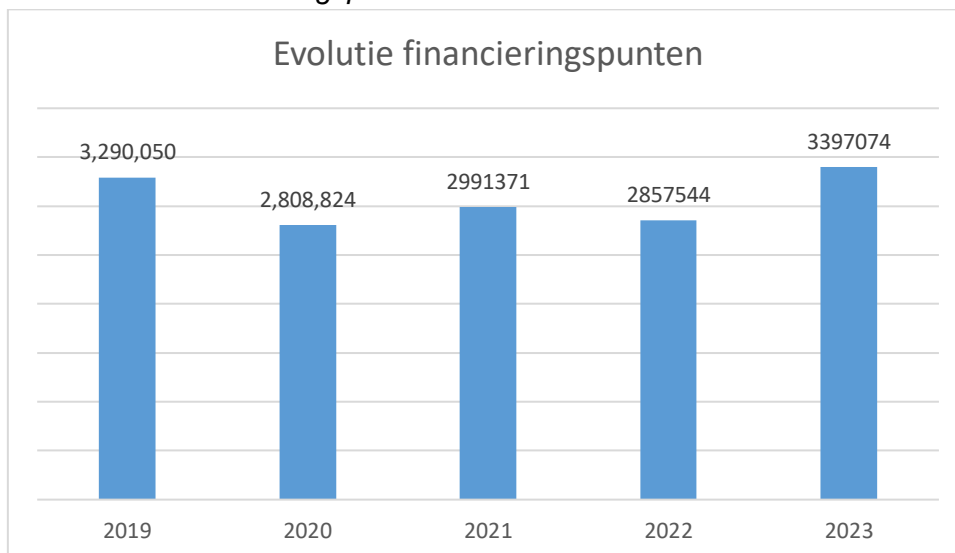
In het volwassenenonderwijs is het aantal inschrijvingen echter een gewichtiger indicator dan het aantal (hoofdelijke) cursisten. In 2022-2023 telde het GO! CVO Brussel 13736 inschrijvingen (zie Grafiek 30 hieronder).

Grafiek 30: Evolutie aantal inschrijvingen CVO Brussel

Grafiek 31 hieronder toont de evolutie van het totale aantal financieringspunten van het GO! CVO Brussel voor de jaren 2019-2023 (cijfers van februari van elk jaar). Tabel 10 toont de evolutie van het aantal financieringspunten per studiegebied voor dezelfde periode.

Grafiek 31: Evolutie aantal financieringspunten CVO Brussel

2. Organisatie en beleid

GO! CVO Brussel is het Brussels centrum voor volwassenenonderwijs van het gemeenschapsonderwijs (GO!). CVO Brussel biedt een maatschappelijk relevant en gevarieerd opleidingsaanbod aan, afgestemd op de leerbehoeften van een divers publiek uit de ruime Brusselse regio. GO! CVO Brussel focust hierbij voornamelijk op de arbeidsmarktgerichte opleidingen, het tweedekansonderwijs en talenonderwijs (NT2, Frans en Engels).

3. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Lessen voor Oekraïense vluchtelingen

In samenwerking met het Huis van het Nederlands en de vzw Ukrainian Voices organiseert CVO Brussel sinds het schooljaar 2022-2023 specifieke lessen NT2 voor Oekraïense vluchtelingen. We

organiseren de lessen met de reguliere leerplannen A1 en A2 en geven de deelnemers zo de mogelijkheid om het maatschappelijk belangrijke certificaat A2 te behalen. We stemmen zowel de organisatie als de inhoud van de lessen af op de noden van deze cursisten. Veel deelnemers zijn moeders. Daarom organiseren we de lessen op een moment dat hun kinderen terechtkunnen in de huiswerkbegeleiding die tegelijkertijd plaatsvindt. Inhoudelijk ligt de focus op thema's die belangrijk zijn voor inburgering, werk vinden en de taal die nodig is om de schoolcarrière van hun kinderen op te volgen. Naast de grote groep Oekraïeners die zijn weg vindt naar ons regulier aanbod NT2, volgden 77 vluchtelingen Nederlandse les in dit Oekraïens cultureel centrum.

Duitse Ambassade

De Duitse Ambassade biedt haar personeel de mogelijkheid om tijdens de werkuren lessen Nederlands te volgen. De lessen gaan door in de ambassade zelf. We volgen de gebruikelijke leerplannen NT2 maar focussen op de thema's die belangrijk zijn voor het ambassadepersoneel. Jaarlijks organiseren we een drie- à viertal modules op verschillende niveaus, die een heel schooljaar duren à rato van een tweetal uren per week. In 2023 hadden we 103 inschrijvingen van Duits diplomatiek personeel.

Lessen voor bewoners asielcentra

Bewoners van asielcentra kunnen om diverse redenen soms niet deelnemen aan de reguliere lessen NT2 of Frans. Het opvangcentrum kan bijvoorbeeld niet voor alle bewoners voldoende tickets openbaar vervoer ter beschikking stellen. Bewoners van transitcentra, zoals het opvangcentrum Rode Kruis Ariane in St-Lambrechts-Woluwe, zijn bovendien niet zeker wanneer ze verplaatst worden en hebben dus een probleem met de duurtijd van cursussen in open aanbod. Voor hen organiseert CVO Brussel ter plaatse kortlopende en intensieve taallessen Nederlands en Frans. In 2023 kregen 437 bewoners van het transitcentrum Ariane via CVO Brussel een stoomcursus Frans of Nederlands. Zo geven we hun alvast een voorsprong in hun integratieproces.

Vlamingen begrijpen

In de NT2-lessen zijn wij verplicht om Standaardnederlands aan te leren. Maar in de praktijk spreken slechts weinig Vlamingen echt Standaardnederlands. Het Standaardnederlands wordt in Vlaanderen als wat gekunsteld en vreemd aangezien. In principe spreken de meeste Vlaamse moedertaalsprekers een variant die in de vaklectuur Verkavelingsvlaams genoemd wordt, een Vlaamse "tussentaal" die het midden houdt tussen dialect en Standaardtaal. Dit is ook de taal die je in amusementsprogramma's op tv hoort. Voor een anderstalige zijn de verschillen met het Standaardnederlands dat ze in de klas leren huizenhoog. In de klas leren ze bijvoorbeeld "Ben jij" maar op de werkvloer zegt iedereen "Zijde gij". Die twee uitdrukkingen klinken heel verschillend. Zo zijn er nog honderden voorbeelden. Dat maakt het voor een lerende van het Nederlands in Vlaanderen erg moeilijk en leidt tot misverstanden en frustratie. CVO Brussel ontwikkelde daarom in 2023 een online module waarin anderstaligen vertrouwd gemaakt worden met die Vlaamse tussentaal. De focus ligt hierbij volledig op het begrijpen, niet op het actieve gebruik. Na maanden voorbereidingswerk gingen we in oktober van start met deze cursus. In 2023 hadden we 15 cursisten. We zien voor dit soort cursus evenwel een grote groeimarge in 2024.

CVO komt naar je toe!

CVO's ontvangen meer en meer vragen van organisaties, bedrijven, sectoren, instellingen om opleidingen aan te bieden aangepast aan of op de werkvloer. Anderzijds zet CVO Brussel vanuit de beleidsvisie zelf al geruime tijd sterk in op onderwijs dat afgestemd is op de vereisten van de arbeidsmarkt, cursisten met uiteenlopende leervragen en een drempelverlagend aanbod.

CVO Brussel heeft daarom in 2023 tal van projecten uitgewerkt/uitgebreid in het kader van 'CVO komt naar je toe!'

Project 'CVO Brussel: exclusief-inclusief'

CVO Brussel kreeg via Edusprong de mogelijkheid om zorggebruikers een aangepast leertraject aan te bieden. Het CVO ging een samenwerking aan met enkele organisaties voor deze doelgroep. Omdat het voor personen met een beperking uitermate moeilijk is om de stap naar (volwassenen)onderwijs te zetten, startte CVO Brussel een, door Edusprong gefinancierd, project om meer inclusieve onderwijsprojecten op te starten. Het centrum ging samen met drie verschillende zorgvoorzieningen in zee: MPC Sint-Franciscus, Ons Tehuis Brabant en Hubbie. Gezien zorgvoorzieningen steeds vaker inzetten op sociale economie, kwam de vraag om voor hun zorggebruikers met een (verstandelijke) beperking een beroepsopleiding aan te bieden. Het doel van deze projecten was hun vaardigheden te vergroten of zelfs een (deel)certificaat te verwerven. Een aangepast opleidingstraject Fastfoodmedewerker, Bakkersmedewerker en Floristmedewerker werd opgezet.

Daarnaast neemt ook de instroom van cursisten met een zorgprofiel uit het Buso in CVO Brussel steeds toe. Vanuit de inclusie gedachte heeft het CVO in 2023 tal van stappen gezet om in te spelen op de vraag voor aangepaste opleidingstrajecten en zorgondersteuning. Verder werd ook een adviesraad in het leven geroepen om samen met tal van partnerorganisaties, het BUSO-onderwijs, VDAB en zorggebruikers de brug te slaan tussen welzijn, onderwijs en werk voor deze groep volwassenen.

Projecten in sociale economie uitgebreid

CVO Brussel trekt al enkele jaren de wijk! Verschillende actoren in de sociale economie en welzijnsorganisaties werken vandaag al vooruitstrevend en geïntegreerd en spelen een belangrijke stuwende rol in het leven van heel wat Brusselaars. CVO Brussel heeft samen met een aantal organisaties samenwerkingen opgezet om opleidingstrajecten te voorzien voor hun doelgroepmedewerkers. Certificaten kunnen immers een motivatie en extra springplank zijn voor verschillende doelgroepen.

In 2023 werd de samenwerking met verschillende actoren in de sociale economie uitgebreid. Het zette in verschillende nieuwe sociale restaurants en sociale groenprojecten een opleidingstraject op maat op van iedere doelgroepmedewerker op de werkplek zelf. Zo komen de cursisten op het einde van hun traject niet alleen met werkervaring maar ook met onderwijsdeelcertificaten op de arbeidsmarkt. De samenwerkingspartners van CVO Brussel zijn: Groot Eiland vzw, Poutrel vzw (unie Cosmos, Buurtwerk Noordwijk, LD³ en Bricoteam) en Maïzenne vzw.

Daarnaast voorziet CVO samenwerkingen met horeca, groen en kon er een recent een opleiding starten in de nieuwe gevangenis van Haren. Deze nieuwe site van de gevangenis in Haren geeft een extra stimulans om opleidingen te organiseren (voor meer dan 1200 gevangenen). In de nieuwe site zijn meer mogelijkheden qua leeromgeving. Het gaat hier om een 'gevangenisdorp' waar leren een belangrijke rol kan spelen in functie van integratie. Gezien Haren één van grootste inrichtingen van België zal zijn, wint het volwassenenonderwijs er aan belang. De Brusselse CVO's en Ligo werkten via Edusprongmiddelen samen met VOCVO om een planning uit te werken voor de opstart van beroepsopleidingen, TKO en taalopleidingen in deze nieuwe gevangenis.

CVO Brussel nam hierin in 2023 het voortouw. Het integreerde zijn bestaande expertise van horecaopleidingen voor gedetineerden in de nieuwe context en zette in samenwerking Ligo Brusselleer en een privé-partner een mooi opleidingstraject op voor grootkeukenmedewerkers- en hulpkoks.

Gedetineerden volgen meerdere dagen per week een opleidingstraject met taal- en geletterdheidscoaching op de opleidingsvloer. Daarnaast wordt ook werkplekleren in dit traject voorzien in samenwerking met Compass Group die de centrale keuken in Haren beheren. De gedetineerden in opleiding werken in deze centrale keuken, worden tegelijkertijd door onze instructeurs begeleid en doen zo via een DOE-LEER-formule ervaring op en oefenen extra competenties in de praktijk.

CVO Brussel plant samen met de andere opleidingsverstrekkers en VOCVO naar dit model de mogelijkheden voor andere beroepsopleidingen verder uit te bouwen in Haren.

Project Resto Ruisbroek

Het gemeentebestuur van Sint-Pieters-Leeuw heeft besloten om een aantal gebouwen in de gemeente een nieuwe bestemming te geven, waaronder de kerk van Ruisbroek. In 2022 werd CVO Brussel, als expert in horeca-opleidingen, gevraagd om mee te werken aan de ontwikkeling van een horecazaak in deze te renoveren kerk.

In 2023 heeft CVO Brussel zich met Edusprong-middelen voor anderhalf jaar geëngageerd om te onderzoeken hoe 'Resto Ruisbroek' verder vorm kan krijgen in de kerk van Ruisbroek. Vanuit de campus COOVI wordt gewerkt aan een DOE-LEER-opleidingsformule voor Resto Ruisbroek. Dit concept behelst een reële werkplek, mogelijk opgezet als sociale onderneming, waar zowel cursisten als werkzoekenden kunnen leren en werken. Hier ontwikkelen ze de vaardigheden die ze later in de horecasector nodig zullen hebben.

Het werkervaringstraject in Resto Ruisbroek biedt deelnemers de kans om een certificaat of diploma te behalen, variërend van keukenmedewerker en hulpbarman tot chef de partie en mogelijk zelfs kok. CVO Brussel verwelkomt ook vrijwilligers, doelgroepmedewerkers en iedereen met interesse en passie voor de horeca om bij dit project betrokken te raken. Het CVO zal hiervoor nauw samenwerken met de gemeente en diverse organisaties, diensten, verenigingen en de lokale economie.

4. Toekomstige uitdagingen en ambities

Growing by hockey

In samenwerking met het project *Growing by hockey* en de sportwinkelketen Decathlon organiseert CVO Brussel vanaf februari 2024 lessen Nederlands voor de animatoren van Brusselse hockeyclubs.

Growing by Hockey is een project met financiering van de VGC dat wil bijdragen aan de emancipatie van Brusselse jongeren door in te zetten op zinvolle vrijetijdsbesteding. In 9 Brusselse gemeenten werd er van start gegaan met een aanbod hockey op pleintjes en een eigen Brusselse hockeycompetitie. Om dit te begeleiden staan 40 animatoren klaar, met een gemiddelde leeftijd van 16 tot 20 jaar. Zij werken met een vrijwilligersvergoeding. Als extra incentive is er een samenwerking met Decathlon. Een animator die 6 maanden aan de slag is in het project *Growing by hockey* en minstens 18 jaar oud is, krijgt een studentenjob bij Decathlon (voor +18 jarigen). Decathlon vraagt wel een minimale kennis Nederlands, die vastgelegd is op niveau A2. De animatoren die dit niveau nog niet behalen, volgen taallessen op maat bij CVO Brussel, met specifieke aandacht voor de taal die nodig is, enerzijds om hockeytrainingen in het Nederlands te geven en anderzijds om klanten van Decathlon in het Nederlands te bedienen.

5. Conclusie Volwassenonderwijs

De cursistencijfers van CVO Brussel laten een duidelijk herstel zien na de impact van de coronacrisis. Het aantal inschrijvingen op schooljaarbasis is niet alleen terug op het oude niveau, maar ligt zelfs aanzienlijk hoger dan in de voorgaande jaren. Dit herstel weerspiegelt zich ook in de financieringspunten op kalenderjaarbasis, die met 13,5% zijn gestegen ten opzichte van het vorige jaar. Deze groei bevestigt de effectieve strategieën die zijn ingezet om tegemoet te komen aan de leerbehoeften van een divers publiek in de Brusselse regio.

Het studiegebied NT2 speelt hierin een centrale rol, met 54% van de totale financieringspunten. De eerdere daling in dit gebied, veroorzaakt door de pandemie, is ruimschoots gecompenseerd door het succes van initiatieven zoals de lesplaats in Laken en een sterk uitgebouwd NT2-aanbod in afstandsonderwijs. Deze stijging onderstreept de cruciale rol die taalonderwijs speelt in de integratie en persoonlijke ontwikkeling van cursisten.

Hoewel er in sommige sectoren, zoals Horeca en Land- en tuinbouw, een daling is waar te nemen, voornamelijk door het wegvallen van doorverwijzingen door de Brusselse VDAB, blijft de algemene trend in andere belangrijke gebieden positief. Aanvullende Algemene Vorming (AAV), goed voor 10,5% van de financieringspunten, toont een blijvende groei, vooral binnen diplomagerichte opleidingen zoals Tweedekansonderwijs. Dit geeft aan dat CVO Brussel succesvol inspeelt op de vraag naar onderwijs dat gericht is op het behalen van diploma's en het verbeteren van arbeidskansen.

De ontwikkelingen in het volwassenenonderwijs bij CVO Brussel getuigen van een sterke veerkracht en aanpassingsvermogen. Het centrum weet zich goed te positioneren in een veranderende omgeving door het bieden van relevante en arbeidsmarktgerichte opleidingen. De positieve trend in de cursistencijfers en financieringspunten onderstreept de belangrijke maatschappelijke rol die CVO Brussel vervult, en vormt een solide basis voor toekomstige groei en verdere bijdragen aan de onderwijs- en arbeidsmarkt in de Brusselse regio.

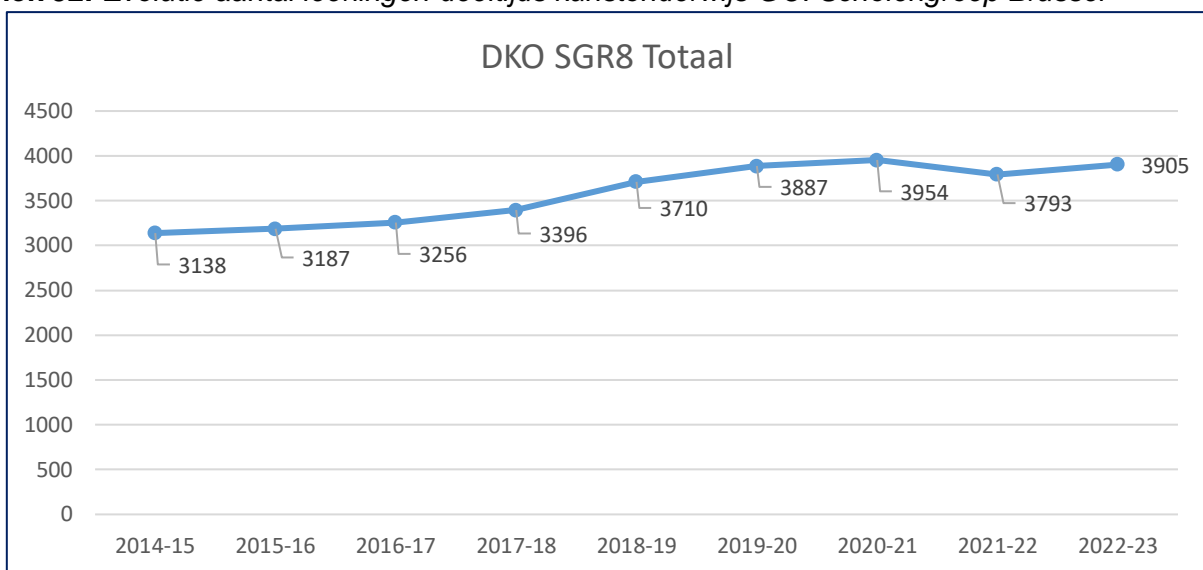
NIET-LEERPLICHTONDERWIJS: DEELTIJDS KUNST-ONDERWIJS

1. Evolutie leerlingencijfers

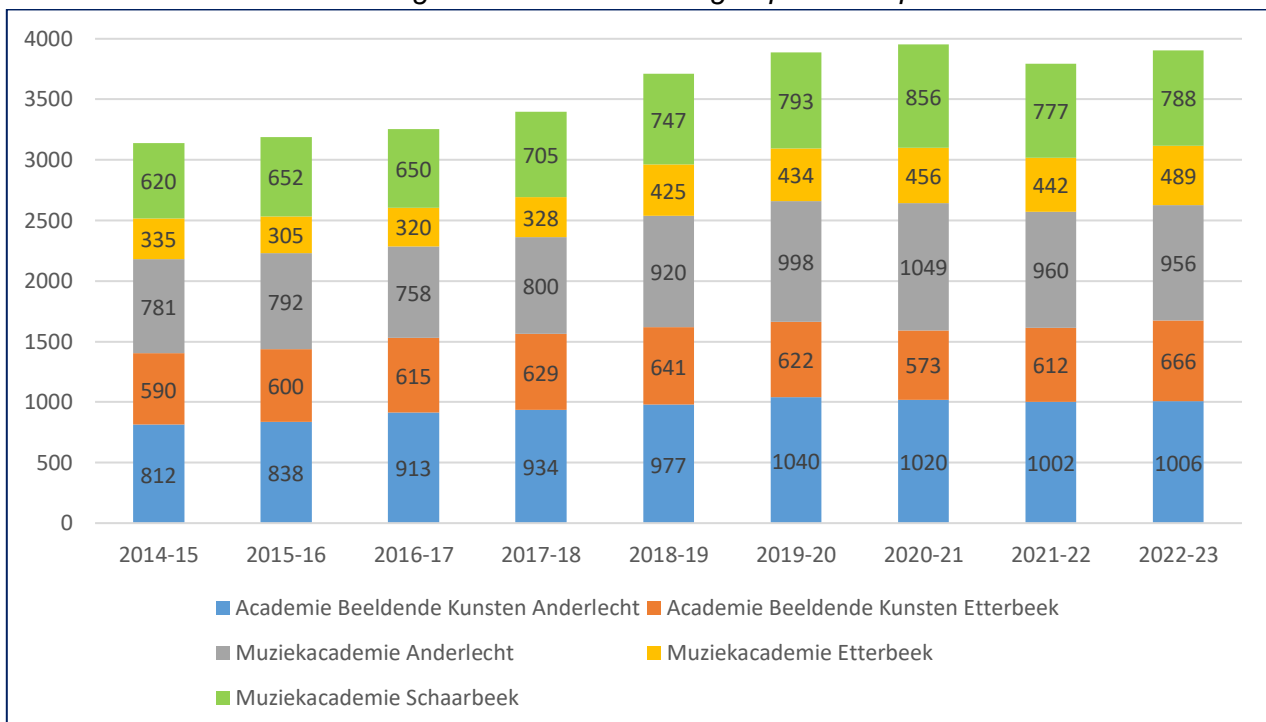
Op 1 februari 2023 registreerde GO! Scholengroep Brussel 3.905 leerlingen en studenten in het deeltijds kunstonderwijs (DKO). Sinds 2014 is het aantal inschrijvingen in het DKO bij GO! Scholengroep Brussel gestaag toegenomen. In het academiejaar 2022-2023 schreven zich 767 meer personen in voor het deeltijds kunstonderwijs dan in het academiejaar 2014-2015. De aanzienlijke groei die in 2021 werd waargenomen, heeft zich inmiddels grotendeels gestabiliseerd.

Grafiek 32 hieronder geven respectievelijk de algemene evolutie en de evolutie per academie weer van het aantal leerlingen en studenten.

Grafiek 32: Evolutie aantal leerlingen deeltijds kunstonderwijs GO! Scholengroep Brussel

Grafiek 33: Evolutie aantal leerlingen DKO GO! Scholengroep Brussel per academie

2. Organisatie en beleid

Er zijn vijf academies verbonden aan GO! Scholengroep Brussel, waaronder twee academies beeldende kunst: Academie Beeldende Kunsten Etterbeek (RHoK Academie) en Academie Beeldende Kunsten Anderlecht (ABK Anderlecht) ; en drie academies podiumkunsten: Muziekacademie Etterbeek (MA Etterbeek), Muziekacademie Schaarbreek (MA Schaarbeek) en Muziekacademie Anderlecht (MA Anderlecht).

De 5 academies van het GO! Brussel werken intenser samen waardoor er heel wat opportuniteiten zichtbaar worden om met een gezamenlijk innovatief denken een uniek DKO-landschap te creëren.

Samen beleidsmatig denken, gezamenlijke visieontwikkeling rond personeel, samen projecten ontwikkelen, samen een aanbod uitbouwen dat past in onze huidige maatschappelijke context.

Enkele acties zijn:

- gezamenlijke pedagogische studiedagen en vormingsmomenten,
- vergaderstructuur met de 5 academies
- instrumentenverhuur over de academies heen

3. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Academie Beeldende en Audiovisuele Kunsten Anderlecht

De Binnenstebuitenexpo was een bijzondere tentoonstelling georganiseerd door de Academie voor Beeldende en Audiovisuele Kunsten in Anderlecht. Deze expositie bestond uit een reeks van ongeveer 15 A3-formaat klikkaders die aan de buitenmuur van de academie waren bevestigd. Het doel was om de buurtbewoners en voorbijgangers kennis te laten maken met de creatieve processen en activiteiten die zich binnen de academie afspeelden. Deze tentoonstelling bracht het werk van verschillende ateliers naar buiten, zodat iedereen kon zien wat er binnen de academiemuren werd gecreëerd.

Een van de hoogtepunten van de Binnenstebuitenexpo was het werk van het Atelier Digitale Fabricatie. Hier werden ideeën tot leven gebracht met behulp van geavanceerde technologieën zoals 3D-printen, lasercutten en CNC-frezen. De studenten in dit atelier combineerden creativiteit met technologie om innovatieve en experimentele werken te creëren. De tentoonstelling liet zien hoe een digitaal concept stap voor stap werd gematerialiseerd, waarbij precisie en robotachtige nauwkeurigheid centraal stonden.

Naast deze digitale creaties liep er ook een tentoonstelling van het Beeldatelier Kinderen, getiteld "RiRiRitme!". Deze expositie toonde de werken van jonge leerlingen, begeleid door hun leerkrachten, en bood een fascinerend inzicht in de creatieve ontwikkeling van kinderen en de manier waarop zij kunst benaderden.

De academie nam ook actief deel aan de Week van de Klank, een evenement waar geluid en kunst samenkwamen. In deze context presenteerde het Audiokunst Atelier een geluidsinstallatie die het thema ICE onderzocht. Studenten bouwden zelf klankinstallaties en instrumenten, waarbij ze gebruikmaakten van onconventionele materialen zoals smeltende ijsblokken, keramische luidsprekers en staalplaten. Deze werken vulden de gangen en kelders van de academie met een unieke auditieve ervaring die de grenzen tussen beeldende kunst en muziek verkende.

De academie was ook vertegenwoordigd op het Ambacht in Beeld Festival, dat op 30 en 31 maart in Gare Maritime, Tour & Taxis plaatsvond. Dit festival bracht meer dan 40 ambachtelijke makers en

meesters uit binnen- en buitenland samen en bood een scala aan workshops, exposities, masterclasses en demonstraties. De focus lag op het delen van ambachtelijke kennis en vaardigheden, waarbij bezoekers werden aangemoedigd om zelf de handen uit de mouwen te steken. De academie nam deel met een infostand en het Kunstambacht Atelier Polychromie organiseerde een masterclass, waarmee het de ambachtelijke tradities onder de aandacht bracht.

Daarnaast opende de academie haar deuren tijdens het Atelier in Beeld weekend, een groot open atelierweekend voor beeldend kunstenaars in Vlaanderen en Brussel. Tijdens dit weekend konden bezoekers de verschillende ateliers van de academie verkennen, waaronder Beeldhouwen en Ruimtelijke Kunst, Videokunst, Teken- en Grafiekkunst, Fotokunst, Schilderkunst, Keramiek, Glas-in-lood, Hout-Meubel, Restauratie-Schilderijen, Smeedwerk, Steen-Beeld, en Textiel. Dit bood een unieke gelegenheid om inspirerende kunstwerken in een bijzondere omgeving te ontdekken.

De studenten van de academie toonden ook hun talenten op het Kortgeknippt Filmfestival, een kortfilmfestival voor en door studenten in het deeltijds kunstonderwijs. De academie wist twee van de vier prijzen te winnen: Viviane Cangeloni ontving de prijs voor experimenteel werk met haar film "Ontstaan van een geschrift," en Jef Van den Bossche won de prijs voor fictie/non-fictie met "Priester Bart." Deze successen onderstreepten de hoge kwaliteit van het onderwijs en de creativiteit binnen de academie.

Rhok academie Etterbeek

Het Masterplan DKO omvat de plannen voor de bouw van een nieuw gebouw voor de muziekacademie van Etterbeek en de RHoK Academie, de academie voor beeldende en audiovisuele kunsten, op het terrein van het hoofgebouw van RHoK Academie. Deze faciliteit zal vanaf september 2026 in gebruik worden genomen. Op 18 maart 2024 werd het masterplan officieel gepresenteerd in aanwezigheid van belangrijke politieke figuren, waaronder Brussels minister Sven Gatz en Vlaamse minister Benjamin Dalle. Voor dit project wordt ruim 4,8 miljoen euro geïnvesteerd door de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), en GO! Scholengroep Brussel.

Twee bijzondere initiatieven verdienen extra aandacht:

1. RHoK Expo Project: Dit initiatief heeft als doel om RHoK Academie opnieuw te positioneren als een cultureel centrum in Etterbeek en Sint-Pieters-Woluwe. Het project wordt gesteund door de VGC en beide gemeentes.
2. De Schat van Jumpertz: Tijdens renovatiewerkzaamheden in de RHoK Academie werden meer dan 2.500 oude glasplaten gevonden, die afkomstig zijn van de oorspronkelijke eigenaren van het gebouw, de broers Joseph en Pierre Jumpertz. Deze waardevolle historische foto's werden al geëxposeerd tijdens een vernissage in december 2023 en in maart 2024 in het gemeentehuis van Etterbeek. Het project heeft potentieel om nationale aandacht te trekken, gezien de historische waarde van de beelden.

De plannen voor de nieuwe faciliteit en de bijzondere projecten zoals het RHoK Expo Project en De Schat van Jumpertz, tonen de ambitie om het deeltijds kunstonderwijs en de culturele betekenis van de academie in Etterbeek te versterken.

© Françoise Robert

MA Etterbeek

Het Artistiek Pedagogisch Project van GO! Muziekacademie Etterbeek richt zich op het bieden van kwalitatief muziekonderwijs door kansen te creëren, initiatieven te ondersteunen en actieve deelname aan muzikale activiteiten te stimuleren. Sinds 2023 heeft de academie enkele belangrijke vernieuwingen doorgevoerd, zoals de oprichting van een harmonieorkest, dat samenwerkt met studenten van de VUB en de Royal Military Academy, en een nieuw kinderkoor voor leerlingen van 6 tot 10 jaar.

In 2023 heeft de academie haar bestaande samenwerkingsverbanden versterkt met SDKO⁵⁵, de gemeente Etterbeek, Brede School Domino Etterbeek, de Cultuurraad van Etterbeek en Koor & Stem. Nieuwe samenwerkingen werden aangegaan met de VUB en de RMA voor het harmonieorkest. Andere samenwerkingen omvatten workshops zoals 'Zingen met kinderen Brussel' en deelname aan Academix en lokale evenementen zoals de Etterbeekdag en de Buitenspeeldag.

⁵⁵ Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs

Gastdocenten en workshops zijn een belangrijk onderdeel van het onderwijsaanbod. In 2023 omvatten de workshops onderwerpen zoals improvisatie in de oude muziek, saxofoonensembles, en grafische partituren. De academie biedt sinds schooljaar 23-24 ook historische gitaar en dans op maat aan in specifieke vestigingsplaatsen.

In GO! Muziekacademie Schaarbeek ligt de focus op filmmuziek en worden er jaarlijks kerst- en Candlelightconcerten georganiseerd in samenwerking met lokale koren en fanfares. De academie stimuleert jong talent door basisscholen uit te nodigen en werkt samen met andere Brusselse academies onder de naam Academix. Deze samenwerkingen en evenementen dragen bij aan een breed cultureel netwerk en een rijke muzikale ervaring voor de gemeenschap.

MA Schaarbeek

Sinds het schooljaar 2023-2024 biedt GO! Muziekacademie Schaarbeek nu ook lessen in historische gitaar aan. Hiermee behoren wij, naast de academies van Antwerpen en Maaseik, tot de weinige instellingen die dit gespecialiseerde aanbod beschikbaar stellen. Tevens bieden wij in onze bijzondere vestigingsplaats Vila Ket vanaf het schooljaar 2023-2024 maatwerk danslessen aan.

Tijdens het schooljaar 2023-2024 ligt het centrale thema van onze workshops, voordrachten en leeractiviteiten op filmmuziek. Deze activiteiten vormen een essentieel onderdeel van ons educatieve aanbod en versterken de artistieke ontwikkeling van onze studenten.

Samenwerkingen zijn een kernaspect van onze academie en dragen substantieel bij aan de versterking van ons culturele netwerk. Wij zetten onze succesvolle Kunstkuur voort op basisschool Papageno, waarmee wij leerlingen op een toegankelijke manier kennis laten maken met kunst. Jaarlijks organiseren wij bovendien een kerstconcert en een Candlelightconcert in samenwerking met het koor en de fanfare van Huldenberg, die telkens een sfeervol hoogtepunt van de decembermaand vormen.

Om jong talent te bevorderen, nodigen wij elk jaar omliggende basisscholen uit om kennis te maken met onze disciplines muziek, woord en dans. Wij werken ook samen met zowel Nederlandstalige als Franstalige Brusselse academies onder de naam Academix. Deze samenwerking bevordert de uitwisseling tussen academies en inspireert onze leerlingen.

De startavond van het SDKO en de Dag van de Academies stonden dit jaar in het teken van het thema "Magie," wat resulteerde in betoverende evenementen voor leerlingen, docenten en ouders. Verder onderhouden wij nauwe samenwerkingen met de cultuurdiensten van de gemeenten Schaarbeek, Huldenberg en Evere, waardoor wij onze activiteiten breder kunnen verspreiden en een groter publiek kunnen bereiken.

MA Anderlecht

MA-Anderlecht ondergaat een fase van transformatie en ontwikkeling, waarbij wij voortbouwen op een robuust schoolwerkplan. De nadruk ligt op de herziening van ons Artistiek Pedagogisch Project (APP), de implementatie van een digitaal platform, de optimalisatie van onze infrastructuur en de vernieuwing van ons evaluatiesysteem voor leerlingen. Kunstkuurprojecten die in 2022 zijn opgestart, evenals het ontvangen van stagiaires uit de Educatieve Master KCB en het RITCS⁵⁶, worden voortgezet.

Samenwerkingsverbanden:

Wij behouden onze traditionele samenwerkingen met onder andere de brede school in Anderlecht en Molenbeek, de onderwijsdienst van Sint-Pieters-Leeuw, GC De Rinck, de bibliotheek, Zinnema, ABK Anderlecht, de gemeente Anderlecht, het Erasmushuis en KCB (afdeling Historical Performance Practice).

In 2023 heeft ons dansteam een intensief professionaliseringstraject doorlopen, gericht op het optimaliseren van pedagogisch-didactisch handelen en het ontwikkelen van een vernieuwde visie op

⁵⁶ **Royal Institute for Theatre, Cinema and Sound** is een Brusselse School of Arts voor de audiovisuele kunsten, drama

dans. Op 11 maart bracht het recent opgerichte Podiumatelier hun eerste muziektheatervoorstelling 'Sehnsucht-zeezucht' in Zinnema. Dit domeinoverschrijdende project dient als voorbereiding voor een nieuw aanbod binnen onze academie, waarvan de oprichting gepland staat voor het academiejaar 2024-2025.

Onze activiteiten in het afgelopen jaar stonden in het teken van samenwerking en vernieuwing. Het vakoverschrijdend werken binnen de academie resulteerde in een vruchtbare samenwerking tussen het academieorkest 'Sinfonietta' en de leerlingen uit Muziekgeschiedenis, evenals een samenwerking tussen de celloklassen en de Muziekgeschiedenis-leerlingen. Op 22 maart startten we de MAAN-concerten, waarbij leerlingen uit alle graden en domeinen hun werk presenteerden aan het publiek.

De maanden juni en september waren gewijd aan intensieve proefflessen op zowel de hoofdlocatie als alle vestigingsplaatsen. In oktober organiseerden we een klarinetdag voor zowel interne als externe leerlingen. In april vond de feestelijke opening plaats van onze nieuwe danszaal, die na de paasvakantie in gebruik werd genomen door de dans- en woordklassen.

Nieuw in onze academie:

- **Academie X:** Een samenwerkingsproject tussen GC De Rinck en MA Anderlecht. GC De Rinck biedt kleuterdans aan met een lesgever uit onze academie en organiseert workshops voor kinderen van 8 jaar en ouder. Dit project heeft als doel de doorstroom naar de academie te bevorderen en onze leerlingen kennis te laten maken met een breder aanbod, wat de wederzijdse verrijking van beide instellingen bevordert.
- **Nieuw APP 'MA AN-reis':** We hebben een nieuw APP gelanceerd dat zich richt op maatwerk en autonomie, en dat is afgestemd op innovatief onderwijs en actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Dit academiejaar wordt ons vernieuwde APP gepresenteerd en geïntegreerd in de academiwerking.
- **Nieuw Evaluatiesysteem:** In lijn met onze vernieuwde visie op evalueren hebben we een nieuw evaluatiesysteem ontwikkeld. Dit omvat vernieuwde didactische cahiers per vakgroep en nieuwe evaluatiefiches. Het academiejaar 2023-2024 fungeert als testjaar voor deze evaluatiesystematiek.
- **Infrastructuurdeling met GO! KA Anderlecht:** Wij delen onze infrastructuur met GO! KA Anderlecht en onderzoeken mogelijkheden voor toekomstige samenwerkingsprojecten.

4 Uitdagingen voor 2024

Academie Beeldende en Audiovisuele Kunsten Anderlecht

Unieke Optie Sounddesign Aangevraagd

Tot nu toe maakte het atelier Audiokunst deel uit van de opleiding Mediakunst, samen met Videokunst en Digitale Fabricatie. Hierdoor konden studenten na het afronden van het traject Audiokunst niet doorgaan met Videokunst, maar moesten zij een keuze maken. De academie heeft echter bij de Vlaamse Overheid een aanvraag ingediend voor de toevoeging van de unieke optie Sounddesign. Wij verwachten een positief advies. Deze ontwikkeling zal het mogelijk maken voor studenten om na zes jaar Sounddesign nog eens zes jaar Videokunst of Digitale Fabricatie te volgen.

Kunstkuur - Op Weg in Anderlecht

Met ingang van 1 september 2024 start de Academie Beeldende en Audiovisuele Kunsten Anderlecht een samenwerking met het GO! Atheneum Anderlecht in het project "Kunstkuur: Op weg in Anderlecht." Gedurende een periode van drie schooljaren zullen leerlingen op drie verschillende locaties in de stad werken. Ze onderzoeken deze plekken, reflecteren op hun betekenis en creëren

gezamenlijk een kunstwerk dat aan deze locaties is verbonden. Het uiteindelijke doel is het ontwikkelen van een (online) catalogus die zoveel mogelijk plekken in Anderlecht documenteert. De resultaten zullen worden gepresenteerd tijdens de opendeurdagen van de betrokken instellingen, waarbij ouders expliciet worden uitgenodigd om het werk van hun kinderen te komen bekijken.

Kunstleerlingen Atheneum @ Academie

De lessen van diverse kunstateliers van het Atheneum worden al geruime tijd op de locatie van de academie verzorgd. Ter optimalisatie van deze samenwerking komen de directies van beide instellingen regelmatig bijeen om de praktische samenwerking te faciliteren en te verbeteren.

Masterplan Academie – Atheneum

Momenteel wordt de haalbaarheidsstudie voor het Masterplan afgerond. Dit plan voorziet in de onderbrenging van het Atheneum van Anderlecht op de site van de Academie. Tegelijkertijd worden de gebouwen van de academie gerenoveerd en worden het beschermde Vandenpeereboomgebouw en 'De Yseren Leeuw' ontdaan van omliggende bebouwing. Deze gebouwen zullen worden gerestaureerd en krijgen opnieuw een zichtbare en centrale rol op de site. Deze herontwikkeling gaat gepaard met de bouw van nieuwe gebouwen in een groene omgeving die uitnodigt tot leren en creëren.

Beeldhouwenatelier – Verbouwing Kelder

Op 13 mei 2024 starten de werkzaamheden om het atelier Beeldhouwen en Ruimtelijke Kunst te herhuisvesten op de locatie aan het Dapperheidsplein. De kelder, grenzend aan de Gustaaf Vanden Berghestraat, wordt omgebouwd tot een nieuw beeldhouwatelier. Wij verwachten de studenten vanaf september 2024 in deze vernieuwde ruimte te kunnen ontvangen.

Rhok academie Etterbeek

Kunstkuur – samenwerking tussen DKO en SO

RHoK Academie heeft vanaf 1 september 2024 een samenwerking gestart via een 3-jarig Kunstkuur project met het GO! Meertalig Atheneum Woluwe. Voor RHoK Academie is dit op 4 jaar tijd het 4 de Kunstkuur-project. Het grote verschil met voorgaande projecten is dat de academie deze keer samenwerkt met een secundaire school in plaats van een basisschool. Het nieuwe project kreeg als naam 'Voices of the Future'.

MA Etterbeek

We hebben gewerkt aan de verankering van diverse initiatieven, waaronder de oprichting van een harmonieorkest in samenwerking met de VUB, de RMA en GO! MAE, evenals de ontwikkeling van een kinderkoor. Daarnaast organiseerden we workshops zoals 'Zingen met kinderen Brussel', een professionaliseringstraject voor iedereen die met kinderen zingt, in samenwerking met Koor & Stem. We versterkten onze samenwerkingen met SDKO, de gemeente Etterbeek, Brede School Domino Etterbeek, de Cultuurraad, en het GC De Maalbeek.

Daarnaast boden we verschillende workshops aan, zoals 'Take Five of Hedendaagse muziek' door het Spectra ensemble, 'Improvisatie in de Oude muziek' door Thomas Baeté, 'Yoga en Stem' door Sara Faveers en Martine Gaspard, en 'Lax Vox' door Teun Michiels. We hebben ook een aanvraag ingediend voor onderwijsbevoegdheid voor de optie oude muziek, de optie folk- en wereldmuziek, en het instrument zang Jazz-Pop-Rock.

Tot slot zijn we bezig met het onderzoeken van de opstart van een nieuwe vestigingsplaats op de Pleinlaan (KAE).

MA Schaarbeek

We zetten het thema film verder tijdens concerten in Evere, Huldenberg en Schaarbeek. In maart 2024 organiseren we workshops elektronische muziek, gevolgd door workshops Alexandertechniek in het tweede en derde trimester van het schooljaar 2023-2024. In mei 2024 lanceren we onze nieuwe website en starten we met de bouw van een opnamestudio. Daarnaast hebben we een nieuwe Kunstkuur Woord aangevraagd voor het komende schooljaar.

MA Anderlecht

Het Nieuwe APP Verbeelden voor Alle Leeftijden: Het creëren van een verhalenboekje dat het nieuwe Academische Pedagogisch Project (APP) visueel en begrijpelijk maakt voor alle leeftijden. Dit vereist het ontwikkelen van een toegankelijk en inspirerend narratief dat zowel jonge als oudere leerlingen en hun ouders aanspreekt.

Verder Ontwikkelen tot een Innovatieve Academie: Het versterken van de academie als een voorloper in kunstonderwijs door continue innovatie. Dit houdt in dat we nieuwe onderwijsmethoden en technologieën integreren en inspelen op de evoluerende behoeften van de kunsteducatie.

Focus op Vernieuwd Nascholingsbeleid en Oprichting van Leergemeenschappen: Het verbeteren van het nascholingsbeleid door gerichte professionalisering en het oprichten van leergemeenschappen binnen de academie. Dit houdt in dat we een gestructureerd en effectief programma ontwikkelen voor de voortdurende ontwikkeling van onze docenten en het bevorderen van kennisdeling en samenwerking.

Aanbodverbreding in Muziektheater en 4de Graad Dans: Het uitbreiden van ons aanbod in muziektheater en het ontwikkelen van een 4de graad voor dans. Dit omvat het creëren van nieuwe curricula en het aantrekken van gespecialiseerde docenten om deze uitgebreide leermogelijkheden te realiseren en te integreren in ons bestaande onderwijsprogramma.

5. Conclusie Deeltijds Kunstonderwijs

Op 1 februari 2023 registreerde GO! Scholengroep Brussel 3.905 leerlingen en studenten in het deeltijds kunstonderwijs (DKO), wat een aanzienlijke stijging vertegenwoordigt sinds 2014. Deze groei heeft zich, na een piek in 2021, nu grotendeels gestabiliseerd. De verdere ontwikkeling en samenwerking binnen de vijf academies van GO! Scholengroep Brussel illustreren een sterke toewijding aan innovatie en gezamenlijke beleidsvorming, gericht op het verbeteren van kunsteducatie en de culturele integratie.

In 2023 hebben de academies talrijke initiatieven ondernomen, variërend van innovatieve tentoonstellingen zoals de Binnenstebuitenexpo van de Academie Beeldende en Audiovisuele Kunsten Anderlecht, tot de oprichting van een harmonieorkest en nieuwe workshops in MA Etterbeek. De renovaties en nieuwe projecten, zoals het Masterplan DKO en de herhuisvesting van het Beeldhouwenatelier in Anderlecht, onderstrepen de ambitie om de infrastructuur te moderniseren en de academische impact te vergroten.

Vooruitkijkend naar 2024 staan er diverse uitdagingen op de agenda, waaronder het visualiseren van het nieuwe APP voor alle leeftijden, verdere ontwikkeling van innovatieve onderwijsmethoden, en uitbreiding van het aanbod in muziektheater en dans. Het succes van deze initiatieven zal afhangen van de effectiviteit van de samenwerking tussen de academies, de implementatie van vernieuwde beleidsmaatregelen, en de actieve betrokkenheid van alle stakeholders.

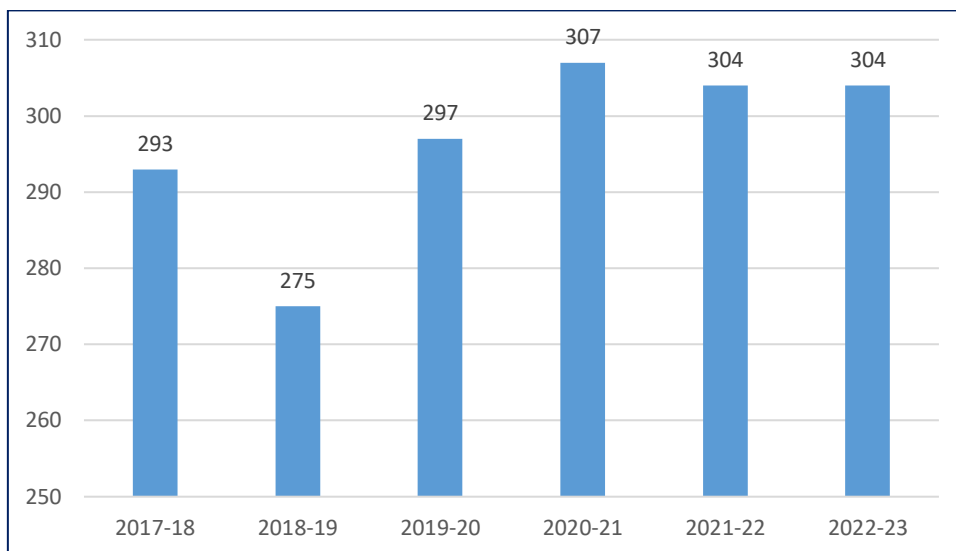
De voortgang van de academies in dit dynamische landschap toont de voortdurende inzet voor excellentie in kunsteducatie en de bereidheid om te investeren in zowel de artistieke als educatieve toekomst van de leerlingen en de bredere gemeenschap.

NIET-LEERPLICHTONDERWIJS: INTERNATEN

1. Evolutie cijfers

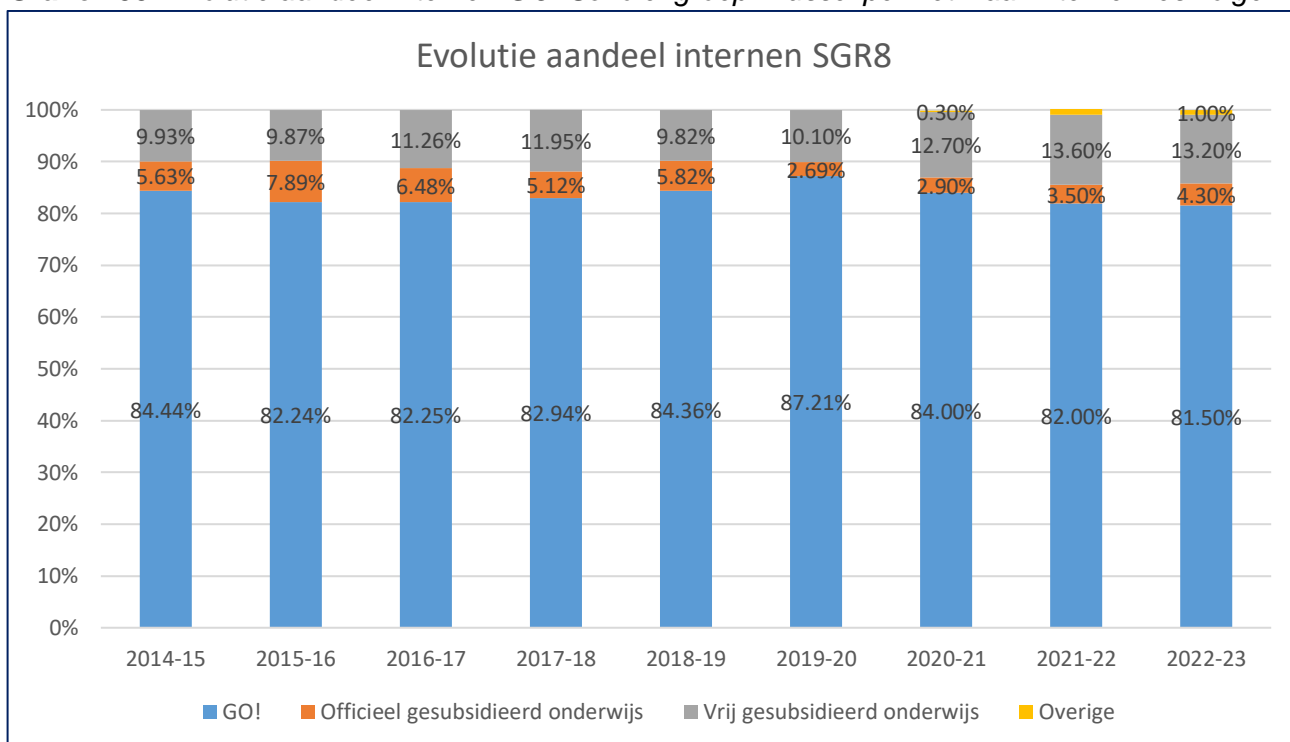
In het schooljaar 2022-2023 telde GO! Scholengroep Brussel in totaal 304 internen. Grafiek 34 hieronder geeft een overzicht van het aantal internen van de Scholengroep sinds het schooljaar 2017-2018.

Grafiek 34: Evolutie totaal internen GO! Scholengroep Brussel tussen 2017-2018 en 2022-2023

Grafiek 35 hieronder toont de evolutie van het aandeel internen volgens onderwijsnet waar de leerlingen les volgen. Elk schooljaar volgt het merendeel van de internen van GO! Scholengroep Brussel les in een GO!-school. In 2022-2023 volgden 248 internen (of 81,5 procent) van de internen van de Scholengroep les in een GO!-school.

Grafiek 35: Evolutie aandeel internen GO! Scholengroep Brussel per net waar internen les volgen

2. Visie en Organisatie

GO! Scholengroep Brussel telt momenteel vier internaten en één Multifunctioneel Centrum (MFC⁵⁷). Hun doelstellingen en werking zijn uiteenlopend en worden hieronder kort toegelicht.

Het **GO! Tehuis voor Foorreizigers- en Schipperskinderen** (ingebouwd internaat) dat kleuter- en lager onderwijs aanbiedt, stelt zijn internaat ter beschikking voor kleuters (vanaf 4 jaar), lagereschoolkinderen en leerlingen uit het secundair onderwijs. Doelgroep zijn schipperskinderen en foorreizigerskinderen wiens ouders geen vaste verblijfplaats hebben. Maar er worden ook andere internen opgevangen, afhankelijk van de beschikbaarheid van slaapgelegenheid. Kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben, krijgen echter absolute voorrang.

Het **GO! MFC Vila'Ket** is sinds 2023 een Multifunctioneel Centrum voor kinderen en jongeren van 2,5 jaar tot en met 21 jaar. Ze richten zich specifiek op kinderen en jongeren met een mentale beperking al dan niet in combinatie met een autismespectrumstoornis en/of motorische beperking. In MFC Vila'Ket bieden ze verblijf, opvang en begeleiding aan met als doel de draagkracht van de context te ondersteunen. Binnen hun begeleiding, hebben ze bijzondere aandacht voor het stimuleren van zelfstandigheid; het materiële, fysieke én emotionele welbevinden; een betrokken context en breed netwerk; vriendschappen, relaties en een positieve seksualiteitsbeleving; betrokkenheid en inspraak in het hulpverleningstraject.

Het **GO! Internaat COOVI** is een autonoom Nederlandstalig internaat waarvan de onderwijsvisie in haar eigen pedagogisch project is vastgelegd. Het internaat is toegankelijk voor elke Brusselse leerling die in een Nederlandstalige school is ingeschreven. De werking van het internaat concentreert zich rond drie pijlers: studie, opvoeding en (ontspannings-)activiteiten. Dit internaat ligt in de buurt van het voetbalstadion van Anderlecht waarmee ook een samenwerking loopt.

GO! Internaat De Tuinen is een sfeervol autonoom internaat dat openstaat voor jongens en meisjes van vijf tot en met 18 jaar. De leer- en leefgemeenschap geeft hen de kans om zich te ontplooiën tijdens allerlei vrije en geleide activiteiten. Begeleiding bij het maken van huiswerk, het instuderen van lessen, maar ook veilig spelen en sporten op de sportterreinen in een groene omgeving.

Het **GO! Internaat De Muze** (ingebouwd internaat) verbonden aan de GO! Kunsthumaniora Brussel waardoor de internen ook 's avonds kunnen repeteren in de lokalen van de school. Dit internaat is gelegen in een groene omgeving, vlakbij centrum Brussel. De internen kunnen zich uitleven in dansstudio's en theaterzalen, maar ook oefenen met instrumenten in verschillende muziekl lokalen. Omdat de vraag voor dit internaat groter is dan het aanbod, werd een samenwerking opgestart met GO! internaat De Tuinen. Het pedagogisch project en het zorgbeleid van beide locaties zijn op elkaar afgestemd. De begeleiders van beide teams werken samen op de twee locaties.

3. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

In het schooljaar 2022-2023 telde GO! Scholengroep Brussel in totaal 304 internen verdeeld over vijf internaten, waarvan één MFC. Van deze internen volgden 81,5% les in een GO!-school. Deze

⁵⁷ Een multifunctioneel centrum (MFC) richt zich tot personen met een handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan specifieke ondersteuning. Een multifunctioneel centrum biedt begeleiding, dagopvang, verblijf.

internaten, elk met hun eigen specifieke doelgroep en visie, bieden een veilige en stimulerende leef- en leeromgeving aan kinderen en jongeren van diverse achtergronden.

Het schooljaar 2023 markeerde een scharnierjaar voor de internaten, mede door de invloed van twee belangrijke conceptnota's van de Vlaamse regering: "Onderwijsinternaten, een plaats binnen de samenleving" en "Onderwijs-Welzijn". Deze nota's hebben belangrijke implicaties voor de verdere ontwikkeling van een regelgevend kader voor onderwijsinternaten en de samenwerking tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn. In lijn met deze evoluties werd een erkenningsaanvraag ingediend bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) om het internaat Heemschool en het Internaat met Permanente Openstelling (IPO) Heemhotel om te vormen tot een Multifunctioneel Centrum (MFC). Dit transitieproces markeert een belangrijke stap naar een geïntegreerde aanpak van onderwijs en welzijn, waarbij de specifieke noden van kwetsbare jongeren centraal staan.

In 2023 is de uitrol van deze nieuwe beleidsmaatregelen en projecten verdergezet, met als doel de kwaliteit van opvang en begeleiding in de internaten te verhogen en de samenwerking tussen onderwijs en welzijn verder te versterken. De focus blijft daarbij liggen op het bieden van een veilige en stabiele omgeving voor alle internen, met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren die extra zorg en ondersteuning nodig hebben.

De GO! internaten blijven daarnaast investeren in de pedagogische begeleiding van hun internen, door hen te ondersteunen bij hun schoolwerk, maar ook door te voorzien in ontspanningsmogelijkheden en sociale activiteiten. De unieke omgevingen van de internaten, zoals de dansstudio's en muzieklokalen van het GO! Internaat De Muze, dragen bij aan de brede talentontwikkeling van de jongeren.

Het komende jaar zal de Scholengroep Brussel blijven inzetten op verdere professionalisering van de internaten, met een sterke focus op zowel onderwijs als welzijn. Hierbij zullen de resultaten van lopende projecten en beleidsontwikkelingen nauwlettend worden geëvalueerd om ervoor te zorgen dat de internaten blijven voldoen aan de veranderende noden van hun internen en de bredere maatschappij.

CENTRUM VOOR LEERLINGENBEGELEIDING (CLB)

1. Organisatie, beleid en werkingsgebied

1.1. Werkingsgebied

GO! CLB Brussel behoort tot GO! Scholengroep Brussel en begeleidt bijgevolg alle leerlingen van de scholen van de Scholengroep.

Daarbuiten begeleidt het CLB ook de leerlingen van de Keerpunt Freinetscholen van Vorst en Sint-Jans-Molenbeek. Deze twee scholen behoren niet tot GO! Scholengroep Brussel.

Kaart 3: *Werkingsgebied GO! CLB Brussel*

GO! CLB Brussel heeft haar hoofdvestiging in Sint-Agatha-Berchem. In Etterbeek bevindt zich de vestiging Schuman. In Laken en Neder-Over-Heembeek zijn er locaties beschikbaar voor het centrum.

De medische circuits voor de uitvoering van de systematische contactmomenten bevinden zich in bovenstaande vestigingen en locaties.

1.2. Personeel

In 2022-2023 kreeg GO! CLB Brussel **49,75 reëel omkaderingsgewicht** ter beschikking. Er is nog steeds een tekort van 4,45 OG waar het CLB wel recht op heeft. Dit betekent dat de voorziene groei van het personeel niet volledig tegemoet komt aan de groei van het aantal te begeleiden leerlingen⁵⁸. Daarbuiten krijgt het CLB nog omkadering toegekend voor de aanvangsbegeleiding, ondersteuning vermindering werkdruk, samen school maken en voor de begeleiding van de Keerpuntscholen. Het centrum draagt eveneens omkaderingsgewicht af aan het POC ⁵⁹(permanente ondersteuningscel).

Tabel 9: Totaal aan te wenden OG en FTE

Omkaderingsgewicht	Fulltime-equivalent
49,75	45,21

Bron: GO! CLB Brussel

Afwezigheid CLB directeur

We moesten als GO! CLB Brussel het hoofd bieden aan de langdurige afwezigheid van onze directeur, Dries Vandermeersch. Tijdens zijn afwezigheid nam Elke De Ridder de functie van directeur waar in de afwachting van de aanstelling van een nieuwe directie.

1.3. Nieuwe medewerkers

In het schooljaar 2022-2023 zijn in het centrum 13 nieuwe medewerkers gestart (functies Oekraïneproject en verschillende disciplines). Dit heeft enerzijds gezorgd voor een versterking van de teams van het centrum, maar anderzijds vergde de aanvangsbegeleiding veel tijd.

1.4. Teamwerking

De leerlingen, ouders en scholen worden begeleid door **vier teams** die multidisciplinair zijn samengesteld.

Elk team bestaat uit onthalers en begeleiders. De onthalers zijn de contactpersonen voor de scholen en onthalen en verhelderen de vragen van leerlingen, ouders en scholen.

De begeleiders doorlopen de trajectbegeleidingen.

Het CLB heeft als opdracht bij te dragen tot het welbevinden van alle leerlingen in het heden en in de toekomst. Het staat leerlingen en ouders bij die hulpvragen hebben en hinderpalen ondervinden op het gebied van:

- leren en studeren

⁵⁸ De leerlingen van nieuw opgerichte scholen in september tellen pas mee het daaropvolgende schooljaar (telling 1 februari 2023).

⁵⁹ De permanente ondersteuningscel (POC) ondersteunt centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) in hun ontwikkeling als professionele organisatie. Zie <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijspersoneel/van-basis-tot-volwassenenonderwijs/werken-in-een-clb/de-permanente-ondersteuningscel-voor-clbs>.

- preventieve Gezondheidszorg
- onderwijsloopbaan
- psychisch en sociaal functioneren

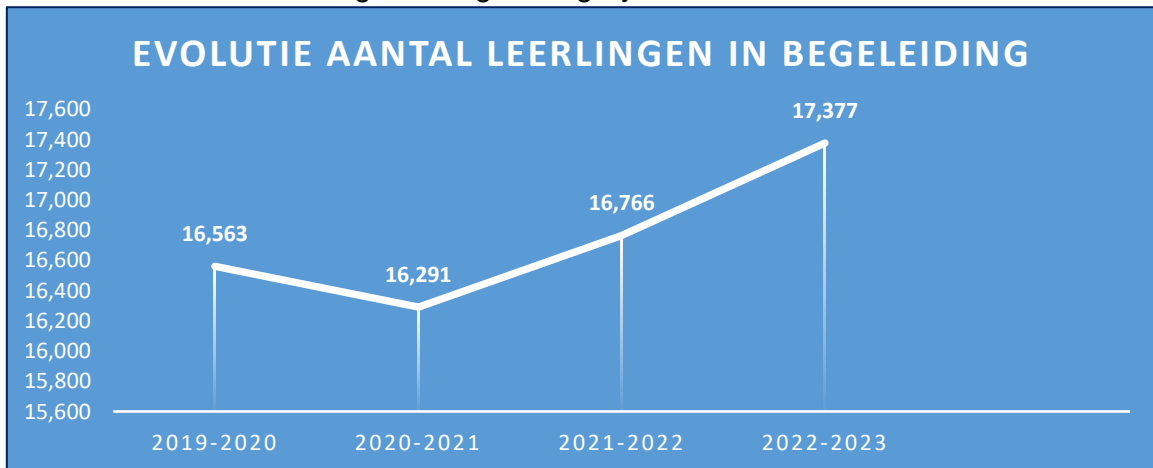
Verder werkt het CLB als draaischijf tussen de onderwijs- en de gezondheids- en welzijnswereld.

2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2022-2023

2.1. Leerlingenbegeleiding

De leerlingenaantallen stijgen elk schooljaar. De daling die te zien is in schooljaar 2020-2021 in grafiek 36 hieronder is te verklaren door de opzeg van de samenwerkingscontracten tussen de drie gemeentelijke basisscholen van Jette en GO! CLB Brussel.

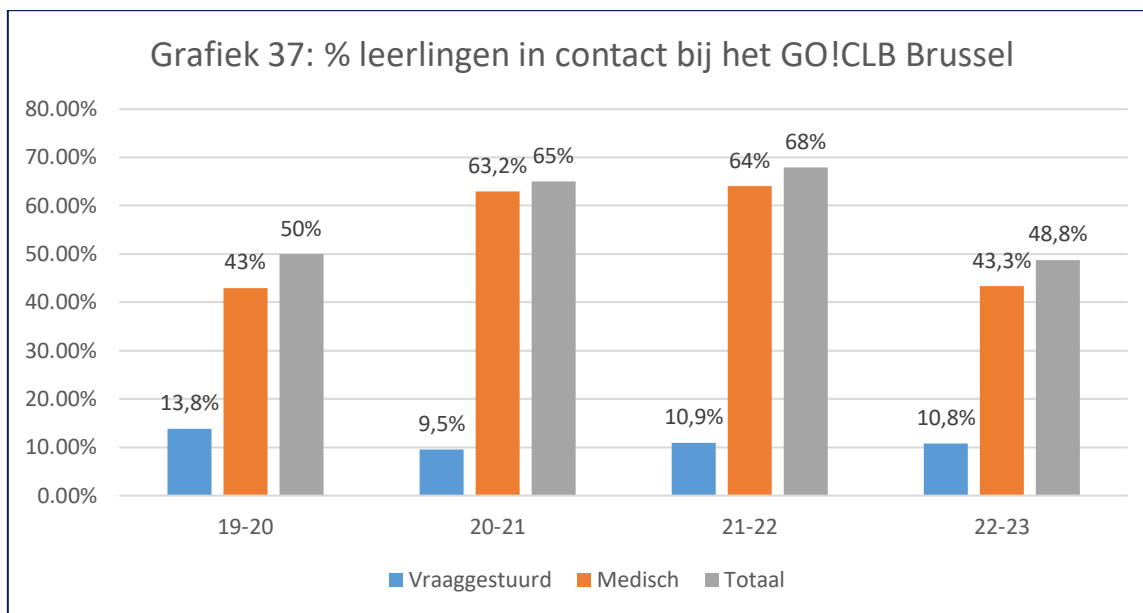
Grafiek 36: Evolutie aantal leerlingen in begeleiding bij GO! CLB Brussel

Uit LARS Datawarehouse: maandgemiddelde leerlingenaantallen

2.2. Contact met het CLB

Grafiek 37 geeft weer dat 49,2 % van de leerlingen in contact kwam met het CLB 2022-2023.

We zien vooral in 20-21 en 21-22 een stijging binnen de medische acties. Dit is vooral te wijten aan de Coronajaren (inhalen contactmomenten en de contacttracing). De medische werking omvat de systematische contactmomenten, de vaccinaties en de profylaxe van de besmettelijke ziekten.

Binnen de vraaggestuurde werking merken we een daling in vergelijking met 19-20.

De CLB-medewerkers ervaren een steeds hogere werkdruk, een toename van de zorgvragen en ze kunnen niet meer aan alle vragen tegemoet komen. GO! CLB Brussel was genoodzaakt om te werken met een wachtlijst (maart 2021) voor onze leerlingen. Het wordt eveneens meer om meer een probleem om personeel te houden en te vinden, waardoor we ook kampten met een personeelstekort in onze teams.

Een deel van onze CLB-werking zit niet vervat in de cijfers. Het CLB werkt met kernprocessen en binnen een zorgcontinuüm. In fase 1 ondersteunt de CLB-medewerker de school en het zorgteam binnen het **kernproces consultatieve leerlingenbegeleiding** en deze cijfers vinden we niet terug in de LARS cijfer. Vanaf fase 2 binnen het zorgcontinuüm gaat een CLB-medewerker trajectbegeleiding opstarten om een adequaat antwoord te kunnen bieden op de zorgvraag.

2.3. Project Oekraïne

Op 24 februari 2022 viel het Russische leger Oekraïne binnen. Dit zorgde voor een immense emigratiestroom vanuit Oekraïne naar verschillende landen, waaronder België.

In juni 2022 ontvangen de CLB's een extra werkingsbudget voor het onthaal en de begeleiding van kinderen en jongeren op de vlucht uit Oekraïne. De middelen werden ingezet voor de organisatie en de uitvoering van het onthaal van de leerling, kort na de inschrijving van de leerling in de school en de andere opdrachten m.b.t. het psychisch en sociaal functioneren, de preventieve gezondheidszorg, de onderwijsloopbaan en het leren en studeren zoals opgenomen in het decreet leerlingenbegeleiding en het uitvoeringsbesluit operationalisering leerlingenbegeleiding.

Het GO! CLB Brussel koos ervoor om deze middelen in te zetten vanaf september 2022 en te verspreiden over het hele schooljaar. Er werd een team Oekraïne opgericht.

52 Oekraïense families kregen in 2023 een **warm onthaal** door ons team Oekraïne. De meeste leerlingen zaten in volgende scholen:

- Basisonderwijs:

- BS De Telescoop
- BS De Kleine Geuzen
- BS T' Overbeek
- Secundair onderwijs
 - Meertalig Atheneum Woluwe

Uit al deze onthaalgesprekken kwamen er enkele begeleidingen uit voort. De meeste hulpvragen situeerden zich op de domeinen **psychosociaal functioneren** en **onderwijsloopbaanbegeleiding**.

2.4. Netoverstijgende samenwerking

Project VK in huis

Het project 'VK in huis' is een intervisie tussen VK-medewerkers en CLB-medewerkers (van de 3 Brusselse CLB's Triptiek).

Het project loopt sinds 2019-2020.

Het doel van deze intervisie is om de expertise van de CLB-medewerkers te versterken in het omgaan met verontrusting/kindermishandeling en te reflecteren over de aanpak van lopende of gelopen casussen.

Thema's die aan bod kwamen tijdens het schooljaar 2022-2023:

- Hoog conflictueus ouderschap
- Crisis en risico inschatting
- Leerlingen komen met een verhaal en ouders zeggen "het is niet waar", wat nu?
- Grensoverschrijdend gedrag
- Cultuursensitief werken met verontrusting
- Wat doet verontrusting met ons als hulpverlener?
- Verontrusting voor de zomervakantie

2.5. Toekomstplan

Om het toekomstplan vorm te geven en na te denken op onze visie op leerlingenbegeleiding werd een denktank in het leven geroepen. Deze denktank bestond uit 2 leden van het beleidsteam, de teamverantwoordelijken met telkens een extra persoon uit het team, de twee artsen, het personeelslid dat onderwijsloopbaanbegeleiding in het CLB coördineert en het personeelslid dat de medische discipline coördineert.

De denktank is verschillende keren samen gekomen en er werd nagedacht over keuzes maken binnen de vele opdrachten van een CLB. De teamwerking werd eveneens onder de loep genomen. Het bleek echter geen sinecure te zijn om keuzes te maken binnen onze opdrachten en er werd besloten om te wachten op de nieuwe directeur om knopen door te hakken.

Wat betreft de teamwerking werd er besloten om de 3 grote teams te verdelen in subteams per regio. Dit zorgt ervoor dat er minder verschillende CLB medewerkers op de scholen komen, er een goede relatie met de school wordt opgebouwd door het aanspreekpunt en dat er korter op de bal kan gespeeld worden.

3. Toekomstige uitdagingen en ambities

In het schooljaar 2023-2024 wil het CLB inzetten op de uitwerking van een nieuwe beleidsplan en het verder uitschrijven van zijn visie op leerlingenbegeleiding, samen met de nieuwe CLB directeur. De samenwerking met de Scholengroep is hierin eveneens belangrijk.

Het centrum versterkt eveneens zijn interne samenwerking door deel te nemen aan vormingen, netwerkdagen, werkgroepen of verschillende overleggen. Op die manier beoogt het centrum een gezamenlijke aanpak rond professionalisering, kennis delen, preventief en proactief kunnen (samen)werken, netwerk exploreren, dit alles rond thema's zoals bijvoorbeeld armoede, suïcide, enz.

Ten slotte zal het CLB ook zijn kernprocessen signaalfunctie, beeldvorming en handelingsgerichte diagnostiek verder uitwerken en implementeren.

CENTRALE DIENSTEN

Eén van de basisdoelstellingen van de centrale diensten van GO! Scholengroep Brussel is om de leidinggevenden te ontlasten van zoveel mogelijk administratieve taken en hen te ondersteunen in hun beleid. Zo kunnen ze zich toespitsen op hun (pedagogische) kerntaken.

De centrale diensten hanteren een evenwichtige vraag- en regelmatig vernieuwde aanbod-gestuurde werking. Ze ondersteunen al de instellingen die tot de Scholengroep behoren en zetten daarbij in op digitalisering en transparante communicatie.

Alle centrale diensten worden hieronder in alfabetische volgorde weergegeven. Elke dienst hanteert dezelfde gedeelde basisstructuur (zie de sectie 3. In ALGEMENE ORGANISATIE GO! SCHOLENGROEP BRUSSEL, p. 2). De voornaamste taken van iedere dienst worden verduidelijkt in de sectie Visie en organisatie van de dienst in kwestie. Vervolgens wordt ingezoomd op de belangrijkste gebeurtenissen en realisaties in 2022 en worden toekomstige uitdagingen en ambities van iedere dienst toegelicht.

1. Algemeen Secretariaat en Integrale Kwaliteitszorg

De dienst Algemeen Secretariaat van GO! Scholengroep Brussel, die instaat voor de algemene organisatie van vergaderingen binnen de beleidsniveaus⁶⁰ en het klachtenbeheer⁶¹ van ouders en leerlingen van GO! Scholengroep Brussel, werd zoals aangekondigd in het jaarverslag 2021, samengevoegd met de dienst Integrale Kwaliteitszorg (IKZ). Het luik "Project Positieve Grensverleggende Interactie (PPGI)" werd ondergebracht bij de centrale dienst Welzijn.

Inhoudelijk blijft de dienst Algemeen Secretariaat en Integrale Kwaliteitszorg (IKZ) instellingen ondersteunen in het voeren van een geïnformeerd, onderbouwd en doordacht kwaliteitsbeleid, dit wil zeggen een kwaliteitsbeleid dat systematisch, integraal en cyclisch is, in naleving van het referentiekader onderwijskwaliteit (OK of R-OK⁶²), het referentiekader internaatskwaliteit (RiK⁶³) en het referentiekader MeMoQ⁶⁴.

Binnen de dienst Algemeen secretariaat en IKZ, worden volgende rollen vervuld:

1.1 Algemeen secretaris / Coördinatie IKZ

De algemeen secretaris en diensthoofd IKZ (hierna afgekort als "algemeen secretaris" of "secretaris") is verantwoordelijk voor de voorbereiding, de verslaglegging en opvolging van de acties in de verschillende bestuursorganen van GO! Scholengroep Brussel, alsook voor de werking van de centrale dienst IKZ/Algemeen secretariaat.

1.1.1 Visie en organisatie

Implementatie van het OK op Scholengroepniveau

De algemeen secretaris bewaakt de implementatie van het referentiekader voor Onderwijskwaliteit (het OK of R-OK) op Scholengroepniveau, volgens de kwaliteitsrichtlijnen van de overheid en het GO!.

Strategisch plan

De secretaris maakt het strategisch plan (of beleidsplan) van GO! Scholengroep Brussel op, met input van de instellingen en de centrale diensten van de Scholengroep, en bewaakt de implementatie en aanpassing ervan.

⁶⁰ Zie de structuur van de beleidsniveaus in de sectie 5. in ALGEMENE ORGANISATIE GO! SCHOLENGROEP BRUSSEL.

⁶¹ Het klachtenbeheer van leerlingen en ouders van GO! Scholengroep Brussel wordt besproken in secties 7.4. in LEERPLICHTONDERWIJS: BASISONDERWIJS en 7.6. in LEERPLICHTONDERWIJS: SECUNDAIR ONDERWIJS.

⁶² Zie <https://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/ROK-1.pdf>.

⁶³ Zie <https://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/Referentiekader%20voor%20internaatskwaliteit%20-%20RiK.pdf>.

⁶⁴ Pedagogisch referentiekader voor pedagogische kwaliteit ontwikkeld door het Vlaamse Departement Welzijn in samenwerking met Kind & Gezin. Zie <https://www.vlaanderen.be/publicaties/zelfevaluatie-instrument-memoq-kinderopvang>.

Bestuur

De secretaris neemt deel aan het dagelijks bestuur, aan de directieraad, aan het college van directeurs en een aantal scholengemeenschappen, aan de Raad van Bestuur, en allerlei andere bestuursniveaus.

De secretaris organiseert in samenwerking met andere centrale diensten seminaries voor het college van directeurs, de Raad van Bestuur, de directieraad.

CAF

Sinds 2014 heeft GO! Scholengroep Brussel een CAF-werkgroep bestaande uit één lid van elke centrale dienst van de Scholengroep. Vanaf 2018 organiseert de algemeen secretaris deze vergaderingen.

CAF staat voor “Common Assessment Framework” of “Zelfevaluatiekader voor Overheidsdiensten”. Het is een kwaliteitsmodel voor de zelfevaluatie van organisaties uit de overheidssector .

De CAF-werkgroep neemt de organisatie van de verschillende centrale diensten van de Scholengroep in ontwikkeling vanuit een waarderende blik of “appreciative inquiry” en bewaakt mee de implementatie van de acties uit het verbeterplan van de verschillende diensten, ter verbetering van de rol die de centrale diensten opnemen ten aanzien van de instellingen van de Scholengroep. Daarnaast geeft de CAF-werkgroep input over mogelijkheden voor de uitwerking van de strategische doelen vanuit hun expertise.

Opvolging van doorlichtingen

De algemeen secretaris coördineert de opvolging van doorlichtingen; woont synthesegesprekken van de Onderwijsinspectie na doorlichting bij; ondersteunt en adviseert de algemeen directeur bij de opvolging van doorlichtingen van instellingen en biedt instellingen ondersteuning in de ontwikkeling van de kwaliteit door samen in reflectie te gaan over trends die vastgesteld worden vanuit de onderwijsspiegel, waarbij deze spiegel naar de eigen instelling gelegd kan worden.

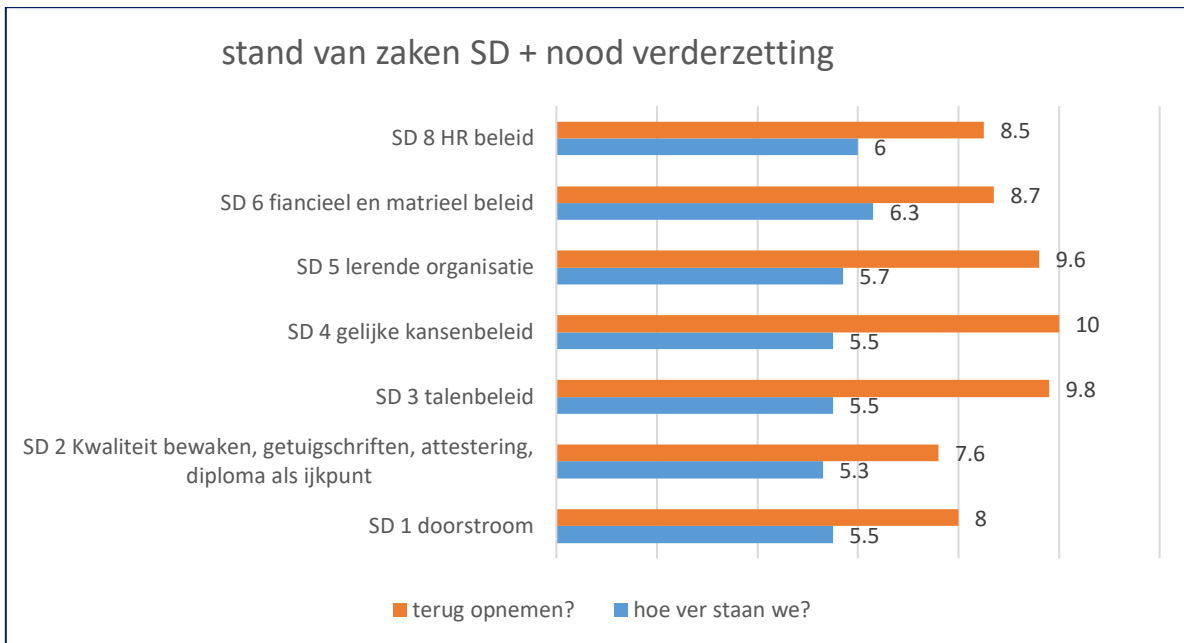
1.1.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Opvolging strategisch plan

In 2023 kwam de stuurgroep “strategisch plan⁶⁵” van GO! Scholengroep Brussel drie keer samen. De strategische doelen⁶⁶ werden geëvalueerd op basis van noodzaak in het heropnemen in het nieuwe plan en anderzijds naar inschaling waar dit strategisch doel volgens ons momenteel staat op een schaal van 10. Grafiek 38 hieronder biedt het overzicht hiervan.

⁶⁵ Het Strategisch Plan van GO! Scholengroep Brussel kan geraadpleegd worden op de Intradesk-pagina van de Scholengroep op Smartschool.

⁶⁶ Voor de olijsting van de strategische doelen, zie de sectie 4. bij ALGEMENE ORGANISATIE GO! SCHOLENGROEP BRUSSEL.

Gezien al de strategische doelen nog steeds hoog scoren in noodzaak en relevantie, resulteerde deze input in een herformulering van de strategische doelen. De grote lijnen blijven voor de komende 5 jaar min of meer dezelfde. De input door het CVD hoe het strategisch doel dan nog beter geoperationaliseerd kon worden werd doorgegeven aan de nieuwe werkgroepen die dit plan zullen uitwerken binnen de stuurgroep, strategie en beleid.

Seminaries in 2023

In april 2023 ging het **college van directeurs** van GO! Scholengroep Brussel (naar jaarlijkse traditie) op driedaagse seminarie, dit jaar in Schiedam. Op de eerste seminariedag konden de leden kiezen uit volgende sessies:

- Participatief leiderschap, gegeven door Christophe Van Wambeke
- Inspirerend coachen, gegeven door Griet De Becker
- Zelfzorg voor directies (Psychisch), gegeven door Anja De Neve
- Crisismanagement/crisiscommunicatie, gegeven door Karin Struys en Elsie Van Rossem

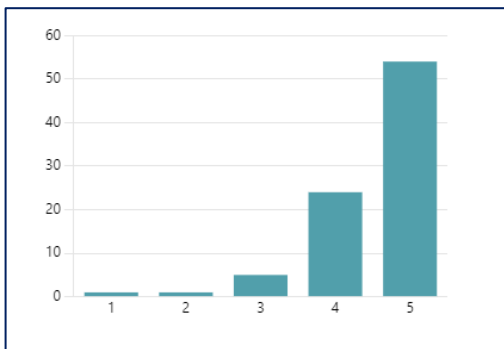
Op de tweede seminariedag werd ingezet op schoolbezoeken en werd een vorming georganiseerd voor de leden van de directieraad rond functionerings- en evaluatiegesprekken.

Op de derde en laatste dag werd toelichting gegeven over het infrastructuurbeleid van de scholengroep.

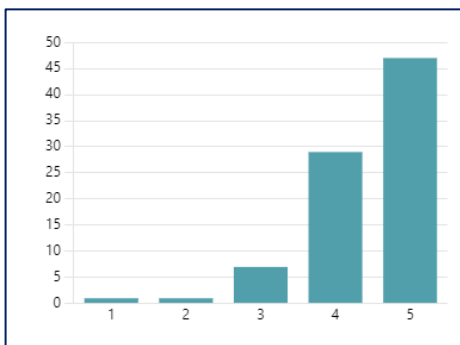
Afbeelding 2 hieronder toont de resultaten van de bevraging bij directeurs over hoe zinvol zij de verschillende activiteiten tijdens het seminarie achtten. Deze evaluatie en de inhoudelijke voorstellen die eruit voortvloeiden vormen de basis waarop de organisatie van het seminarie 23-24 zal uitgebouwd worden.

Algemeen kunnen we stellen dat we tevreden mogen terugkijken op de organisatie ervan.

Afbeelding 2: Resultaten tevredenheidsbevraging van directeurs over het seminarie 2023

Het seminarie kreeg een gemiddelde score van 4.51/5

De inhoudelijke invulling van het seminarie kreeg een gemiddelde score van 4,41/5

CAF-werkgroep

Naast de maandelijkse vergaderingen van de directieraad, het dagelijks bestuur en de Raad van bestuur, werden er in 2023 ook twee samenkomsten gehouden met de CAF-werkgroep (zie de sectie 1.1.1. hierboven voor uitleg over de werking van het CAF).

Volgende zaken werden gerealiseerd met het CAF in 2023

- **Extra uren ter ondersteuning van preventie en facilitair beheer**

Vanuit nood aan administratief ondersteunend personeel kreeg de onthaalmedewerker 6 u bij haar werkpakket om deze dienst, alsook facilitair beheer te ondersteunen in de organisatie en opvolging van verplichte nascholingen. (inbedding in Academy mogelijk naar de toekomst toe?)

- De fietsenstalling werd beschikbaar gesteld voor het stationeren van fietsen van personeel en bezoekers van de centrale diensten.
- Met dank aan de centrale keuken is er 's middags soep beschikbaar voor de personeelsleden van de centrale diensten
- Een activiteitenkalender werd toegankelijk gemaakt voor alle diensthoofden van de centrale diensten om overlap in aanbod voor de instellingen te bewaken. Deze kalender biedt een overzicht op alle belangrijke activiteiten die plaats vinden binnen de Scholengroep doorheen het jaar
- De eerste personeelsvergaderingen voor het personeel van de centrale diensten van de Scholengroep werd georganiseerd waarbij de medewerkers geïnformeerd worden over beslissingen die genomen worden en waar de medewerkers de mogelijkheid krijgen bezorgdheden en vragen te duiden.

Opvolging doorlichtingen

De Onderwijsinspectie voerde in 2023 nog één gedifferentieerde proefdoorlichting uit. Daarnaast vonden er zes volledige doorlichtingen plaats in het basisonderwijs, twee in het secundair onderwijs en één basisschool kreeg een tussentijds bezoek. Vijf van de zeven basisscholen kregen het advies 'gunstig zonder meer'. Eén basisschool kreeg het advies 'gunstig met de verplichting om tekorten weg

te werken' en één school ontving een 'ongunstig' advies. In het secundair onderwijs kregen beide scholen het advies 'gunstig met de verplichting om tekorten weg te werken'.

Tijdens de doorlichtingen beoordeelt de inspectie of de school haar eigen kwaliteit ontwikkelt en in hoeverre het onderwijs voldoet aan de kwaliteitsverwachtingen van het Onderwijsdecreet Kwaliteit (OK). Er wordt ook gecontroleerd of de regelgeving wordt nageleefd. Alle basisscholen werden doorgelicht volgens scenario M, de secundaire scholen volgens scenario I.

In het basisonderwijs lag de focus vier keer op de onderwijsleerpraktijk van Nederlands en twee keer op de onderwijsleerpraktijk wiskunde. Daarnaast werd leerlingenbegeleiding meegenomen in het onderzoek.

Op het gebied van kwaliteitsontwikkeling scoorde vooral 'betrouwbare evaluatie' hoog, terwijl er op sommige scholen nog groeimogelijkheden zijn in het borgen en bijsturen van deze ontwikkeling. Zowel in de kleuter- als de lagere afdeling was men unaniem tevreden over de gegeven feedback. Bij de beoordeling van de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak waren de resultaten wisselend.

Over het algemeen behaalden vijf van de zes scholen een gunstige beoordeling. Deze resultaten werden eveneens weerspiegeld in de beoordeling van de leerlingenbegeleiding en het gelijkheidsbeleid.

Gezien het in het secundair onderwijs slechts over twee onderzoeken gaat kunnen hier geen conclusies of trends opgemerkt worden.

In 2023 vonden er 3 doorlichtingen van de zorginspectie plaats in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel. Meer toelichting over deze inspectiebezoeken vindt u terug onder sectie KDV 8.2 (pg.19)

1.1.3 Toekomstige uitdagingen en ambities CAF-werkgroep

De algemene indruk is dat er binnen de diensten voor CAF (Coördinatie Algemeen Functioneren) meer draagvlak is, waarbij de directies hun visie delen en CAF dialoog mee mogelijk maakt.

1. De visie van de werking van de centrale dienst werd gedeeld met collega's. De verschillende diensten hebben zowel vooruitgang als werkpunten:
2. **Het CAF ziet** groeikansen voor ondersteuning in de scholen. Er wordt gesuggereerd om scholen te bezoeken of gezamenlijke vergaderingen te organiseren met personeelsdiensten en economische medewerkers van scholen. Er is een voorstel voor meer zichtbaarheid van de diensten via videochat of foto's in profielen, en een terugkoppeling van de directieraad naar de diensten.
3. **Data en ICT:** De vraag is hoe data gebruikt kan worden om de diensten te verbeteren. Er is ook behoefte aan meer ICT-opleidingen, waarbij op dit moment cursussen Teams en SharePoint worden gegeven in samenwerking met de ICT-dienst.

Kortom, er is vooruitgang binnen de verschillende diensten, maar ook duidelijke werkpunten

Opvolging van het kwaliteitskader

De dienst IKZ blijft de referentiekaders van toepassing op de instellingen (OK, RiK, MeMoQ) spiegelen aan de werking van de centrale diensten.

Organisatie seminaries schooljaar 2023-2024

In schooljaar 2023- 2024 wordt alleen een seminarie voor het CVD voorzien. Focus zal hier liggen op schoolbezoeken met een extra blik op mogelijke implementatie ervan in de eigen scholengroep.

Strategisch plan

Het strategisch plan van de Scholengroep dient geëvalueerd te worden. Dit zal participatief aangepakt worden, met bijzondere aandacht voor de uitdagingen, noden en verwachtingen van alle betrokkenen

1.2. Projectontwikkeling en Internationaliseringsbeleid

De coördinator Internationalisering ondersteunt de scholen van de Scholengroep in (overkoepelende) projectontwikkeling en hun internationaliseringstraject. De coördinator is op de hoogte van de visie en uitdagingen van elke school en, op basis daarvan, ondersteunt de scholen met internationale projecten die bij hun visie passen. Daarnaast is de coördinator betrokken bij Europese projecten over beleidsexperimenten en grote of kleinschalige internationale partnerschappen tussen scholen, universiteiten en andere organisaties die betrokken zijn bij het onderwijs.

Het doel van zulke projecten is om de algehele kwaliteit van de scholen te verbeteren en om de scholen te ondersteunen hun pedagogische doelen te bereiken. Momenteel ligt de nadruk van de centrale dienst internationalisering op de verdere professionalisering van het gehele team van elke school, maar wanneer mogelijk, regelt de dienst internationalisering ook mobiliteit van leerlingen zodat deze een periode in het buitenland kunnen blijven om te leren in een internationale omgeving en om die leerlingen te helpen ontwikkelen op persoonlijke en professionele wijze.

De coördinator is verantwoordelijk voor het bouwen en onderhouden van een breed netwerk van (potentiële) partners op lokale, regionale, nationale, Europese en mondiale niveaus.

1.2.1. Visie en organisatie

GO! Scholengroep Brussel benut, in samenwerking met een uitgebreid netwerk van partners, alle troeven en uitdagingen van de wereldstad Brussel om een veilige omgeving te bieden waarin elk kind, elke leerling en elke cursist een voortreffelijke vorming kan genieten en kan uitgroeien tot actieve burgers.

De Scholengroep richt zich met haar internationale werking hoofdzakelijk op Europa, maar is eveneens ambitieus genoeg om verder te kijken. De Scholengroep onderhoudt nauwe relaties met de Amerikaanse Ambassade door deel te nemen aan projecten zoals Pathways' Game Changer en verkent de mogelijkheid om scholenbanden op te zetten met schoolgemeenschappen buiten Europa. De Scholengroep blijft zich ook inzetten op internationalisering@home en organiseert op verzoek van binnen- en buitenlandse onderwijsprofessionals regelmatig bezoeken en jobshadowings.

1.2.2. KA1 – mobiliteitsprojecten

Met behulp van de Erasmus+ KA1-mobiliteitsprojecten ondersteunt GO! Scholengroep Brussel de competentieontwikkeling van zowel haar personeel als haar leerlingen en cursisten. De medewerkers van de Scholengroep krijgen de gelegenheid om zich te professionaliseren door middel van cursussen of conferenties in het buitenland te volgen, jobshadowings te doen of externe lesopdrachten aan te nemen. Voor de leerlingen biedt Scholengroep Brussel de mogelijkheid om stageperiodes in het buitenland te volgen.

In 2023 zijn we begonnen met een KA1-project met focus op het thema “inclusiever onderwijs”. Dankzij onze Erasmus+ VET accreditatie kunnen we de onderwijsprofessionals uit onze scholen deel laten nemen aan professionaliseringsactiviteiten rondom inclusiever onderwijs in allerlei Europese landen.

1.2.3. KA2 – strategische partnerschappen

Met behulp van KA2-projecten krijgen onderwijsinstellingen van GO! Scholengroep Brussel de mogelijkheid om zich te richten op specifieke thema's en om partnerschappen aan te gaan met

scholen, universiteiten of andere partners uit het onderwijsveld. In 2023 nam GO! Scholengroep Brussel deel aan een KA2-project dat gericht is op innovatie binnen het onderwijs.

1.2.4. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Het jaar 2023 was een uitdagend jaar voor de dienst Internationalisering door de vele wissels van coördinatoren. Daardoor hebben we minder projecten kunnen uitvoeren dan normaal. Ook hebben we een deel van ons ongebruikte budget aan de EU teruggegeven. Dit omdat wij het geld dat wij gekregen hebben om projecten te financieren niet hebben kunnen benutten. Ondanks deze uitdagingen zijn er toch belangrijke resultaten behaald:

Pathways Game Changers-programma: Circa 80 leerlingen namen deel aan interactieve activiteiten gericht op de ontwikkeling van kritisch denken, creativiteit, probleemoplossing, samenwerking en communicatieve vaardigheden.

KA1 Inclusiever Onderwijs project: Dit project is opgestart met het idee om directieleden, leerkrachten, coördinerende directeuren, architecten, etc. van Scholengroep Brussel te ondersteunen in het vergaren van expertise over inclusiever onderwijs. Dit is van groot belang aangezien onze scholengroep van plan is om tegen 2029 haar eerste inclusieschool in Brussel te inaugureren. Onze eerste activiteiten zullen in maart 2024 plaatsvinden en het idee is om dit project tot minstens 2029 te laten lopen.

KA2 project Democratic Education in Schools (DESC): Dit project heeft als doel het ontwikkelen van innovatieve pedagogische benaderingen en trainingen voor

leerkrachten gericht op 21e-eeuwse vaardigheden. Het project loopt tot februari 2025 en heeft drie welonderscheiden doelen: 1) het produceren van didactisch materiaal rondom het gedachtengoed en methoden die van belang zijn voor zogenaamde democratische scholen; 2) het creëren van een online platform waar iedereen toegang kan krijgen tot het materiaal over democratische scholen; 3) in samenwerking met de Universidad de La Laguna in Tenerife willen we een document opstellen met beleidsadvies dat gepresenteerd zal worden aan een groter publiek. Dit document, gebaseerd op kwalitatief en kwantitatief onderzoek, zal een paar concrete richtlijnen bevatten over hoe openbare scholen kunnen profiteren van de expertise die wij hebben vergaard in de zogenaamde democratische scholen.

1.2.5. Toekomstige uitdagingen en ambities

In de toekomst wil de Scholengroep zich richten op:

- Het streven naar de verdere professionalisering van onderwijspersoneel. Dit is cruciaal voor het voortdurend verbeteren van onderwijskwaliteit. Door middel van kwaliteitsvolle en doelgerichte internationale projecten wil de dienst internationalisering de verschillende visies van onze scholen blijven ondersteunen en ervoor zorgen dat onze onderwijsprofessionals beschikken over de nodige vaardigheden en kennis om deze visie te realiseren.
- Grotere steun geven aan de basisscholen van onze scholengroep om op een structurele wijze deel te nemen aan internationale projecten.
- Focussen op projecten die grote impact hebben op de functionering van onze scholen.
- Strategieën ontwikkelen om de impact van internationale projecten op de scholen te meten.
- Ondersteuning van scholen in het behalen van individuele Erasmus+ accreditaties.
- Verkennen van samenwerkingsverbanden buiten Europa.
- Bieden van mobiliteitskansen aan leerlingen met minder kansen.
- Onderzoeken van goede onderwijskundige praktijkvoorbeelden over de nationale grenzen heen en delen van deze kennis en ervaringen met scholen en partners.

Conclusie: Ondanks de uitdagingen van 2023, heeft de dienst Internationalisering belangrijke stappen gezet in het bevorderen van internationale competentieontwikkeling en samenwerking binnen de Scholengroep. De toekomstplannen zijn ambitieus en gericht op verdere verbetering en uitbreiding van de internationaliseringsmogelijkheden voor zowel personeel als leerlingen.

1.3. Onthaal

1.3.1. Visie en organisatie

De onthaalbediende van GO! Scholengroep Brussel is het eerste aanspreekpunt en draagt de kernwaarden van de Scholengroep uit. Dagelijks werkt de onthaalbediende met leerlingen van de opleiding Onthaal (3de graad SO) om hen vanuit de praktijk de “knepen van het vak” te leren. De onthaalbediende speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van verschillende afdelingen en het bijdragen aan een soepele werking van de organisatie.

1.3.2. Toekomstige uitdagingen en ambities

De onthaaldienst van GO! Scholengroep Brussel neemt de volgende verantwoordelijkheden aan:

- Aannemen, sorteren en uitdelen van post allerlei
- Bestellingen plaatsen allerlei
- Catering allerlei
- Beheer van vergaderzalen
- Opleiden van stagiaires
- Fungeren als eerste aanspreekpunt voor scholen en externen.
- Administratieve ondersteuning aan dienst preventie

2. Centrale keuken: Agape

2.1 Visie en organisatie

Agape⁶⁷, de centrale keuken van GO! Scholengroep zorgt voor een aanbod van evenwichtige, gezonde, gevarieerde en duurzame maaltijden met een brede waaier aan keuzemogelijkheden voor en door het onderwijs. Agape is voor de maaltijden en werking van de keukens vandaag partner van de helft van de scholengroepen van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Daarnaast verzorgt Agape de logistiek van de maaltijden en een centrale vaat. Ter ondersteuning van de scholengroepen is er een traiteurdienst. De schoolkeukens worden ook vernieuwd via aankoop- en renovatieprojecten.

Er worden opleidingen over regeneratie en HACCP⁶⁸ georganiseerd. Een ondersteuning van projecten rond gezonde voeding wordt aangeboden. Er worden ook werkgroepen georganiseerd om het aanbod verder te ontwikkelen. Agape participeert in overheidsprojecten rond duurzame en gezonde maaltijden. De laatste nieuwtjes rond een bepaald voedingsproduct worden verstuurd via digitale nieuwsbrieven.

⁶⁷ Agapè (ἀγάπη) is een Grieks woord dat staat voor “in een vriendschappelijk sfeer samen een maaltijd nemen”.

De agapè-maaltijd wordt vaak omschreven als een maaltijd onder vrienden die gezamenlijk wordt gebruikt, waarin de onderlinge verbondenheid tot uiting komt.

⁶⁸ HACCP, de afkorting voor Hazard Analysis and Critical Control Points, is een risico-inventarisatie voor voedingsmiddelen.

2.2 Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Geleverde maaltijden

Met behulp van haar 65 personeelsleden in dienst⁶⁹, zorgde de centrale keuken van GO! Scholengroep Brussel in 2023 voor 3.155.777 maaltijden. Agape verzorgde in 2023 gemiddeld +/- 17.000 maaltijden per dag, geproduceerd en uitgeleverd in koude lijn, en verdeeld over 482 leveradressen in België.

Enkele voorbeelden van instellingen waaraan Agape maaltijden levert zijn: Scholengroep Brussel, Scholengroep Scoop, Scholengroep Gent, Scholengroep Waasland, Kinderdagverblijven SGR 5, Scholengroep 1, Scholengroep 5, Scholengroep 9, Scholengroep 7, scholengroep 14, verschillende mini-crèches, verschillende gemeentescholen.

Opening van de nieuwe centrale keuken

Op 25 augustus is de nieuwe keuken officieel geopend door de afgevaardigde bestuurder Koen Pelleriaux https://www.google.be/url?sa=t&rct=i&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUK_EwipsrG_NqIAxUwyLsIHQsvGxsQFnoECCwQAQ&url=https://nl.wikipedia.org/wiki/Koen_Pelleriaux&usg=AOvVaw3q6ktihXhO48FkJ4Y-iCAf&opi=89978449 van GO! en onze algemeen Directeur van Scholengroep Jurgen Wayenberg. De keuken heeft een capaciteit van 50.000 maaltijden per dag en is hoogtechnologisch uitgerust voor het bereiden van maaltijden in koude lijn. Voorzien van 5000m² aan zonnepanelen, recuperatie van warmte en water maakt dat we een duurzame nieuwbouw hebben gerealiseerd.

Eind december 2023 was de verbouwing volledig klaar en werd het logistiek platform opgestart.

Digitale facturatie

Met het oog op de verdere digitalisatie van de leverancier facturatie (de meeste facturen komen reeds digitaal toe in een mailbox), heeft Agape in 2023 getest om via Ixor aankoopfacturen digitaal te versturen naar Coda. In een eerste fase werden er enkele leverancier facturen handmatig geforward naar Ixor, die nadien van daar uit werden bewerkt om daarna door gestuurd te worden naar Coda. Dit is een voorbereidende tussenstap naar de verdere digitalisatie en de aanloop naar Peppol dat in 2024 verder zal uitgewerkt worden. Op deze manier worden de facturen digitaal ingeladen en zijn de facturen steeds raadpleegbaar als bijlage bij de boeking in Coda. Daar waar de facturen nog niet werden doorgestuurd via Ixor, omdat dit een testfase was, werden in 2023 de meeste bijlagen van de leverancier facturen manueel gedropt bij de boeking in Coda (zodat de facturen steeds van uit Coda kunnen geraadpleegd worden). Dit is een aanloop naar de digitale verbetering voor 2024 (waar de bijlage niet meer manueel zullen moeten gedropt worden, maar automatisch zal mee verstuurd worden). Let wel, het betreft hier enkel de bijlage van het factuur, niet de boekingen (die wel nog manueel moet gebeuren).

IFS

De nieuwe keuken heeft een IFS certificaat en smiley behaald.

Binnen de Europese Gemeenschap geldt de International Food Standard als de hoogst genormeerde set van criteria voor voedselveiligheid (het Verenigd Koninkrijk hanteert - uiteraard - een ander, maar volkomen gelijkwaardig systeem). Om dit certificaat te kunnen behalen dient een cateraar te voldoen aan een omvangrijke checklist met bijzonder hoge eisen. Het gaat hier niet om klassieke iso-normen (die neerkomen op een evaluatie van procedures van managementsystemen), maar om een directe toetsing van tien "knock-out criteria" in het bedrijf zelf. Via uitgewerkte tests en onaangekondigde ad random opdrachten, die worden opgezet als een soort van praktisch, aan strikte termijnen opgehangen examen, wordt de performantiecapaciteit van het bedrijf geëvalueerd. Zo wordt o.m. gepeild naar de beheersing van kritische beheerspunten in het productie- en logistiek proces

⁶⁹ Bij oprichting heeft de centrale keuken verschillende mensen uit verschillende scholen bijgeschoold om hun de kans geven om te kunnen werken bij Agape. Van deze mensen is nog steeds 90 % actief bij Agape.

(hoe functioneer je in een bepaalde, door IFS ter plekke gecreëerde noodsituatie, zoals de plotse melding van een voedselvergiftiging), de betrokkenheid van directie en personeel, de traceerbaarheid van producten, de herkomst van grondstoffen en verpakkingsmaterialen en de opvolging van corrigerende maatregelen door de helpdesk.

Een voorbeeld van zo'n test waaraan we werden onderworpen: "Geef ons binnen de twee uur de herkomst en aankoopdatum van vier ingrediënten van paellakip én alle bestemmingen waarnaar en alle tijdstippen waarop het gerecht werd uitgevoerd".

Dit examen was dan ook bijzonder stresserend voor onze personeelsleden, niet het minst vanwege het compleet onvoorspelbare karakter ervan. Maar ze hebben het gehaald. Voor alle tien criteria is Agape met vlag en wimpel geslaagd: onze eindscore was 98,49 %.

2.3 Toekomstige uitdagingen en ambities

Prijzen

Door de stijgende kosten van grondstoffen, energie en personeel 2023, wordt het een zeer grote uitdaging voor de centrale keuken om haar kosten onder controle te houden zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en het aanbod van haar producten.

Het streefdoel van Agape is om haar maaltijden betaalbaar te houden voor elk kind.

Routeplanning

Agape is een nieuwe software aan het opzetten voor de routeplanning van haar voertuigen en leveringen. De oplevering ervan is gepland voor mei 2024.

Soep

Agape plant een volledige nieuwe productielijn om dagelijks 3.500 liter geconcentreerde soep te kunnen produceren en verpakken. We wensen hier te werken met reststromen van verse groenten die anders niet meer kunnen gebruikt worden. Opstart september 2024.

3. Communicatie

3.1. Visie en organisatie

GO! Scholengroep Brussel kiest voor een helder communicatiebeleid om acties en middelen uit te werken die bijdragen tot het realiseren van de strategische doelstellingen binnen het Strategisch Plan⁷⁰.

3.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

We moedigden de scholengroep instellingen aan om met een '**GO! proof**' logo en huisstijl (= herkenbaar GO! Scholengroep Brussel) te communiceren. 71% basisscholen, 50% secundaire scholen en 56% kinderdagverblijven communiceren nu GO! proof.

We hebben versterkt ingezet op de **professionalisering van onze employer branding ambassadeurs**. We ontwikkelden **sjablonen en beeldmateriaal** waarmee zij laagdrempelig en gebruiksvriendelijk aantrekkelijke vacatures in de GO! Effect stijl kunnen ontwerpen. De ambassadeurs ondersteunden 19 scholen bij hun wervingscampagnes.

⁷⁰ Voor meer informatie over het Strategisch Plan, zie de sectie CENTRALE DIENSTEN 1.1.

Om de scholengroep instellingen verder te professionaliseren op gebied van communicatie ontwikkelden we samen met de preventieverantwoordelijke een **workshop crisismanagement en crisiscommunicatie**.

Samen met SCOOP en Unik gaven we advies en ondersteuning voor de **branding van de GO! Clever Academy**.

We startten een interne e-nieuwsbrief op **GO! BXL Spotlight** om collega's te inspireren, te verbinden en hun trots om deel uit te maken van onze scholengroep te versterken. In de periode van januari tot december 2023 verschenen 5 nieuwsbrieven met een gemiddeld bereik van 50% lezers.

Samen met de personeelsdirecteur werkten we een **HR/COM strategie** uit met focus op employer/job branding, rekrutering en retentie.

Samen met een extern bureau Studio Sissi maakten we een **nieuwe website** met meer layout mogelijkheden en functionaliteiten voor een dynamische website en een performante jobpagina.

Via storytelling en personeels/teambuilding activiteiten bouwden we verder aan het **GO! Scholengroep Brussel community gevoel**.

We bereiken steeds meer volgers op sociale media: 1070 volgers op Instagram, 973 volgers op Facebook, 646 volgers op LinkedIn.

3.3. Toekomstige uitdagingen en ambities

1. Talent aantrekken en employer branding versterken

We zetten volop in op de uitrol van onze HR- en communicatiestrategie om onze zichtbaarheid als werkgever te vergroten en de juiste talenten aan te trekken. Concreet organiseren we:

- **(Online) jobbeurs:** Een digitale of fysieke jobbeurs waar we kandidaten actief laten kennismaken met onze vacatures en waarden.
- **Deelname aan externe jobbeurzen:** Om een breed publiek aan te spreken en nieuwe netwerken te creëren.
- **Employer branding verankeren:** Via storytelling en interne workshops brengen we ons employer branding-verhaal tot leven. We versterken onze positie als aantrekkelijke werkgever en maken onze waarden zichtbaar, zowel intern als extern.

2. Branding en ondersteuning voor onderwijsinstellingen

We ondersteunen scholen, kinderdagverblijven en andere entiteiten bij het ontwikkelen van een sterke, herkenbare en 'GO! proof' branding. Deze ondersteuning vertaalt zich in strategisch advies, creatieve communicatie en gerichte promotiecampagnes.

3. Crisismanagement en communicatieplan

Samen met de dienst Preventie ontwikkelen we een crisismanagement- en communicatieplan voor de centrale diensten op de nieuwe locatie in Laken. Dit plan zal ons beter voorbereiden op onverwachte situaties en zorgen voor heldere en efficiënte interne en externe communicatie.

4. Proactieve persrelaties

Om onze zichtbaarheid in de media te vergroten en onze boodschap proactief naar buiten te brengen, versterken we onze persrelaties. Dit omvat:

- Een strategische aanpak voor het onderhouden van contacten met journalisten.

- Het organiseren van een workshop over persrelaties voor sleutelfiguren binnen onze organisatie.

5. Versterken van de 'community'

Door storytelling en gerichte contentcreatie vergroten we onze betrokkenheid en bereik via verschillende kanalen:

- **GO! BXL Spotlight:** Het aantal lezers van ons magazine uitbreiden door inspirerende verhalen en relevante content te delen.
- **Sociale media:** Een consistente stijging in het aantal volgers op onze platforms realiseren.
- **Websitebezoekers:** Het verkeer naar de scholengroepwebsite vergroten door informatieve en aantrekkelijke content.

Daarnaast investeren we in **verbindende personeels- en teambuildingactiviteiten** om de interne samenwerking en betrokkenheid te versterken.

6. Communicatietools voor een vlotte doorstroom

We ontwikkelen tools en campagnes om de doorstroom te bevorderen:

- Van kinderdagverblijf naar basisonderwijs.
- Van basis- naar secundair onderwijs.
- Naar deeltijds kunstonderwijs (DKO) en centra voor volwassenenonderwijs (CVO).

Met deze initiatieven streven we naar een sterke verbinding tussen de verschillende onderwijsvormen en een vlotte transitie voor leerlingen en ouders.

4. Financiën

4.1. Visie en organisatie

De centrale dienst Financiën ondersteunt de scholen van GO! Scholengroep Brussel op vlak van budgettaire en financiële aangelegenheden, meer specifiek bij:

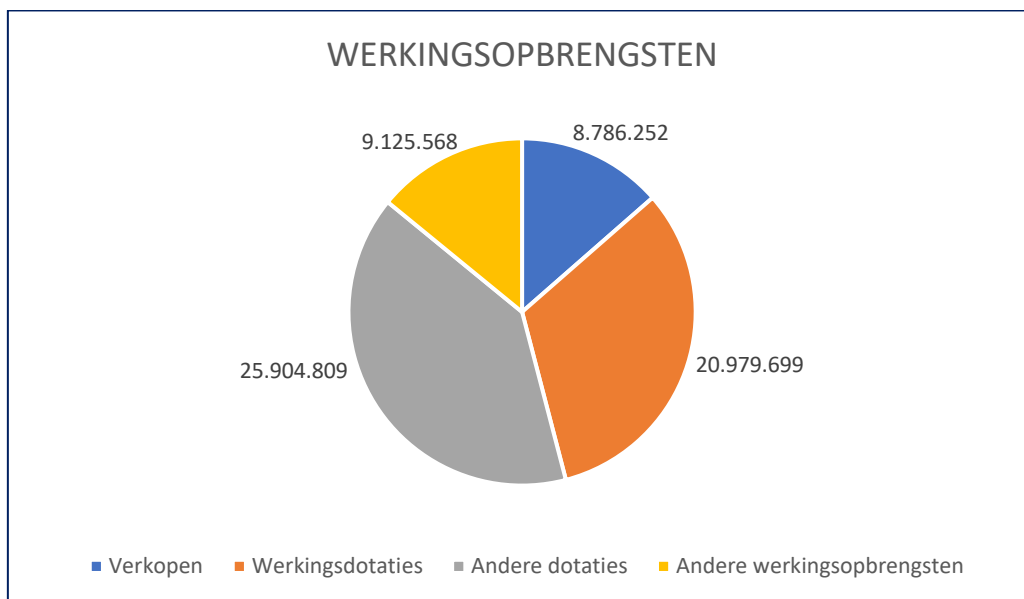
- de boekhoudkundige verwerking en betalingen van verrichtingen;
- het gebruik van Unit4Financials, het boekhoudprogramma waarmee alle instellingen werken;
- boekhoudkundige vragen.

De Scholengroep is hiervoor ingedeeld in vier niveaus, met name: het centrale niveau, de domeinen, de instellingen en de kinderdagverblijven.

4.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2022

De globale middelen uit verkopen, dotaties en andere werkingsopbrengsten bedroegen 64,7 miljoen euro t.o.v. 57,7 miljoen euro in 2022.

Taartdiagram 1: Werkingsopbrengsten 2023

De verkopen (8.786.252) betreffen hoofdzakelijk de verkopen van maaltijden van de centrale keuken.

De werkingsdotaties (20.979.699) stegen met 1,8 miljoen euro t.o.v. 2022.

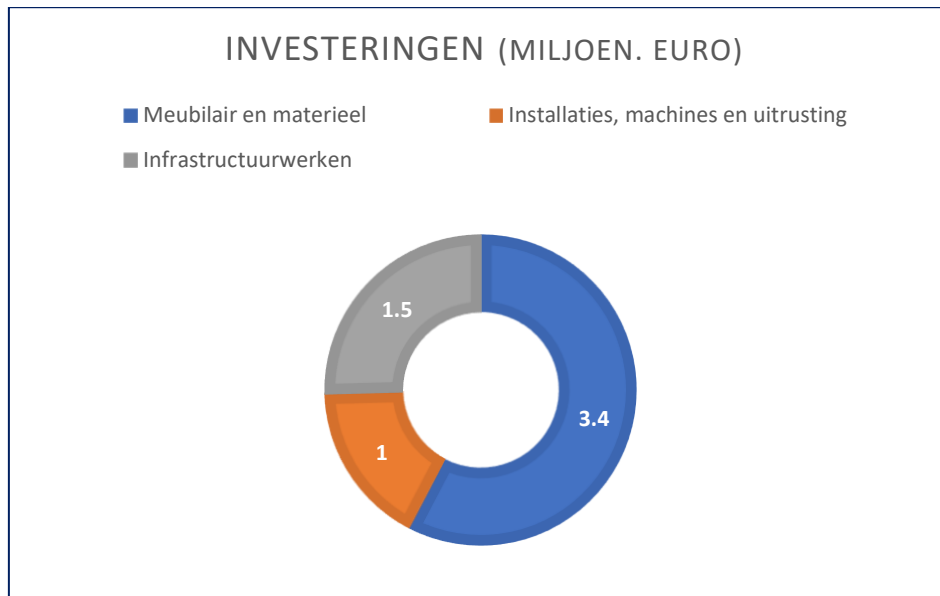
De andere dotaties (25.904.809) stegen met 4,6 miljoen t.o.v. 2022 (o.a. VGC, voorschotten VAPH)

De andere dotaties betreffen o.a. subsidies van Kind & Gezin m.b.t. de kinderdagverblijven van de scholengroep, de terugvordering van het departement Onderwijs m.b.t. het aan de personeelsleden van de scholengroep uitbetaalde woon-werkverkeer en de fietsvergoeding.

De andere opbrengsten (9.125.568) betreffen o.m. de ouderbijdragen voor de kinderdagverblijven, inschrijvingsgelden CVO en academies, kostgelden, opbrengsten uit verhuringen, didactische uitstappen en schoolreizen.

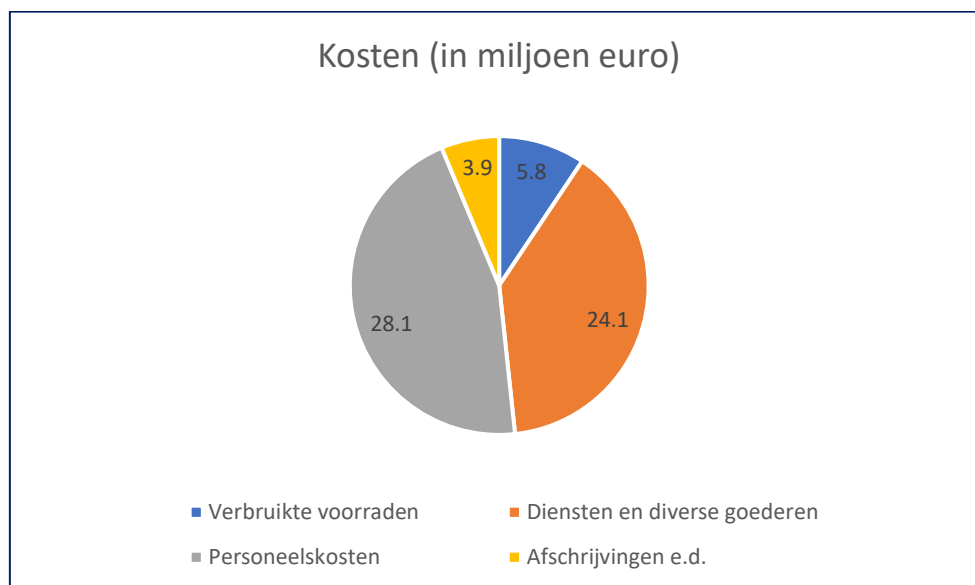
De investeringen beliepen 5,9 miljoen euro waarvan 3.4 miljoen euro telematicamateriaal en 1,5 miljoen euro werken in onroerende staat.

Taartdiagram 2: Investerings 2023

De kosten beliepen circa 62,1 miljoen waarvan 24 miljoen diensten en diverse goederen. Hiervan werd 5 miljoen besteed aan leerlinggebonden uitgaven en kopieerkosten. De energiekost steeg met 1,8 miljoen euro ten opzichte van 2022.

Taartdiagram 3: Kosten in 2023

5. ICT

5.1. Visie en organisatie

De ICT-dienst van GO! Scholengroep Brussel zet in op een doorgedreven digitalisering en automatisatie van educatieve, administratieve en ICT-processen. De dienst reikt de scholen de technologie aan die de ontwikkeling van 21^e-eeuwse vaardigheden ten volle ondersteunen. Daarnaast zorgt de ICT-dienst ervoor dat leerlingen, leerkrachten en administraties efficiënt kunnen werken in een veilige ICT-omgeving.

5.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

De ICT-dienst van GO! Scholengroep Brussel heeft een ambitieuze agenda voor digitalisering en automatisering van educatieve, administratieve en ICT-processen. Ook in 2023 lag de focus hierop. Er werd, in nauwe samenwerking met de scholen, ook nadruk gelegd op de verdere implementatie van Digisprong (einde deel I), de ontwikkeling van geautomatiseerde procedures voor gebruikersbeheer en rechtenbeheer, netwerk/infrastructurele projecten en pedagogische ICT ondersteuning.

De organisatievorm van de dienst diende in 2023 aangepakt te worden om de digitale transformatie van de Scholengroep verder uit te bouwen. Ook dit jaar is de prioritaire korte termijn uitdaging voor de dienst ICT is om de organisatie van de ICT-ondersteuning grondig aan te passen aan de toekomstige noden.

De focus ligt op deze 5 pijlers:

Afbeelding 3: Organisatievorm en focus in 2023 voor ICT

2023 – realisaties op netwerkvlak

Sinds 2023 zijn we als ICT-dienst in zee gegaan met een externe partner voor future-proof realisaties op vlak van netwerk op scholen. Deze stap is gezet omdat goed en betrouwbaar internet een belangrijk onderdeel is geworden binnen het onderwijs.

Samen met Citymesh slaan we ook de weg van digitale transformatie in. De nadruk bij de firma ligt op veilige, gebruiksvriendelijke en persoonlijke online omgeving door het ontzorgen van installatie en onderhoud van het netwerk voor de Centrale Dienst ICT.

De samenwerking houdt zowel FAAS (Firewall As A Service) en WAAS (Wifi As A Service) in.

Overzicht van de Citymesh realisaties in 2023:

- DKO Muziek Academie Anderlecht
- Ath. Kalevoet
- BS Ulens
- BS De Gouden Regen
- BS De Weg-wijzer
- BS Floréal
- BS Magnolia
- Agape (enkel FAAS)

Jaarlijks wordt een bedrag van € 250 000,00 voorzien om dit werk verder te zetten.

Zo proberen we alle scholen voor te bereiden op de snelheden van het internet die nodig zijn om de digitale stap te zetten.

2023 – realisaties Development

Dit jaar is de automatisatie van het gebruikersbeheer helemaal afgerond. Dit betekent dat het proces van het aanmaken, beheren en verwijderen van gebruikersaccounts nu volledig geautomatiseerd is, wat resulteert in een efficiënter en minder tijdrovend proces voor de ICT-dienst van GO! Scholengroep Brussel.

Momenteel is er twee maal per week een synchronisatie op MS365 niveau om alle medewerkers en leerlingen van Scholengroep Brussel een gebruiker “voornaam.achternaam @ schoolnaam.be” aan te bieden. Dit zorgt ervoor dat alle gebruikers up-to-date blijven en dat eventuele wijzigingen in hun gegevens snel worden doorgevoerd.

Deze automatisatie is de eerste stap naar een Digitale Transformatie. Het stelt de organisatie in staat om efficiënter te werken en zich te concentreren op andere belangrijke taken.

Vanaf nu zetten we volop in op het gebruik van SharePoint. Dit platform biedt een breed scala aan mogelijkheden voor samenwerking en documentbeheer, waardoor het delen van informatie en het werken aan projecten gemakkelijker en efficiënter wordt. Door het gebruik van SharePoint kunnen medewerkers en leerlingen van GO! Scholengroep Brussel beter samenwerken en hun werkprocessen verbeteren.

2023 – Digisprong

Digisprong voor het basisonderwijs en Deel I voor SO-scholen werd volledig besteed.

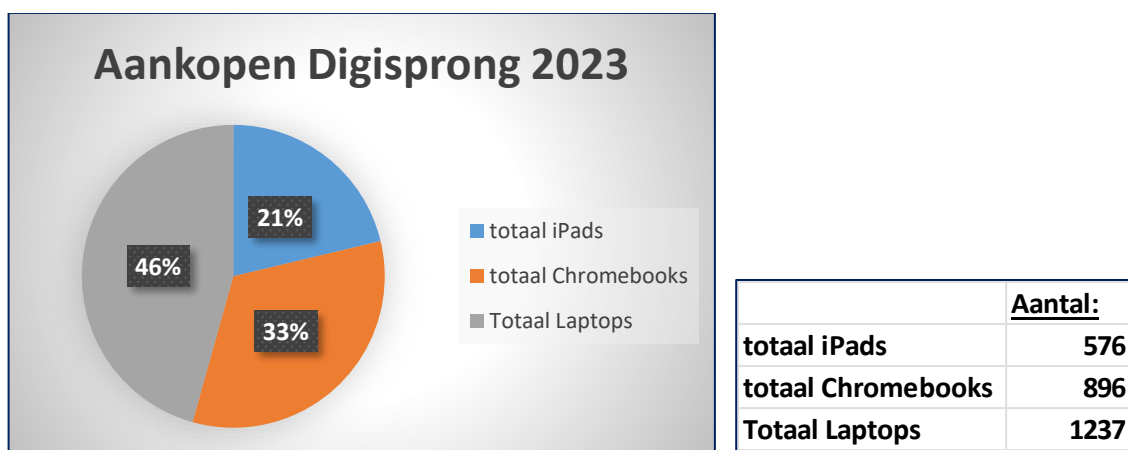
Dit betekent dat de middelen die door de Vlaamse overheid zijn toegekend voor de implementatie van Digisprong volledig zijn gebruikt.

Digisprong is het ICT-plan van de Vlaamse overheid om een kwaliteitsvolle digitalisering door te voeren in het onderwijs en zo de volwassenen van morgen voor te bereiden op het leven en werken in een technologische maatschappij.

Dit brengt ons bij de vraag “Wat na Digisprong?”. Het is belangrijk om te overwegen hoe de digitalisering van het onderwijs kan worden voortgezet en verder ontwikkeld na de implementatie van Digisprong. Hier moet in 2024 een antwoord op komen.

Een van de vragen die hierbij naar voren komt, is of een systeem van “één laptop per leerling” houdbaar is zonder Digisprong. Dit hangt af van verschillende factoren, zoals de beschikbaarheid van financiering, de behoeften van de scholen en de leerlingen, en de ontwikkelingen op het gebied van technologie en onderwijs. Het is belangrijk om deze kwestie zorgvuldig te onderzoeken en te evalueren om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen.

Overzicht aankopen in 2023:

Taartdiagram 4: Uitbesteding Digisprongmiddelen in 2023

5.3. Toekomstige uitdagingen en ambities

De focus bij dienst ICT ligt, zoals voorgaand jaar, bij de verdere digitale transformatie.

Voor de centrale diensten houdt dit een volledige digitalisering in. In 2024 zal er bijvoorbeeld samen met dienst Financiën gezocht worden naar een digitale oplossing voor schuldvorderingen. Dit wensen we te lanceren in 2025. Met dienst Infrastructuur zijn we op zoek naar de juiste manier van digitalisering voor het patrimoniumbeheer.

De scholen willen we verder ondersteunen zodat iedere leerling digitale stappen kan zetten in hun schoolcarrière ter ondersteuning van de ontwikkeling van de 21e-eeuwse vaardigheden. We houden hierbij telkens rekening met data-geletterdheid.

Om deze uitdagingen aan te kunnen gaan, moeten we van de Centrale Dienst ICT blijven doorgaan op de reeds ingeslagen weg. Dit is de basis naar de nodige transformatie.

6. Infrastructuur

6.1. Visie en organisatie

De dienst Infrastructuur van GO! Scholengroep Brussel heeft als doel om de leerlingen onder te brengen in gebouwen die minimaal voldoen aan de basiskwaliteiten. Hieronder wordt verstaan: zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving voor de leerlingen en het onderwijzend

personeel met een minimaal comfort. De dienst Infrastructuur zorgt er ook voor dat iedere leerling die kiest voor de Scholengroep effectief een plaats krijgt.

6.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

In 2023 werden verschillende kleine en grote infrastructuurwerken uitgevoerd.

De start voor de aanpak van de vernieuwingen van de verlichtingen

relighting in MA Anderlecht en ABK Etterbeek, SPW zijn de eerste projecten, net als KA Hiel werden voorzien van ledverlichting. Een deel werd mede gefinancierd met subsidies van de VGC.

Een aantal grote projecten binnen de KIW

BS de Wimpel, Canstraat te Elsene kreeg nieuw buitenschrijnwerk. BS De Stadsmus en BS 't Overbeek kregen een nieuwe verwarming.

BS Magnolia werd veiliger door de plaatsing van een volledig nieuwe brandmeldinstallatie.

In KA Etterbeek investeerde de Scholengroep extra om de sporthal mee te vernieuwen voor een bedrag van 265.000 €.

BS De wimpel, Canstraat, Buitenschrijnwerk

Heraanleg van de buitenruimte KDV Magnolia met een duurzame ondergrond buitenruimte in kurk werd ingehuldigd. Dit is 100% natuurlijk, doorlaatbaar en milieuvriendelijk. Voor de allerkleinsten een veilige ondergrond.

Er werd extra ingezet op het onderhoud en controle van de liften en het nazicht van de contractuele uitvoering. De lift van de het internaat De Tuinen werd volledig vernieuwd.

De gevel van de MA Schaarbeek werd plechtig ingehuldigd in aanwezigheid van Dalle.

Er werd een extra dossier opgemaakt voor een subsidieaanvraag binnen het luchtkwaliteitsfonds GO!. Dit haalden we binnen voor een bedrag van 450.000€ voor de vernieuwing van het schrijnwerk van de BS Mozaïek. Deze uitvoering is voorzien in 2024.

Villa'Ket sporthal en klassen werd in gebruik genomen in september.

Er wordt extra ingezet op afvalbeheer. De scholengroep ontving subsidies voor de aanstelling van een afvalbeheerder. Doordat de prijzen van afval de komende jaren sterk stijgen en een grote hap uit het schoolbudget zullen opsorpen met er bewuster omgegaan worden met het afvalbeheer. Schoolbezoeken worden ingepland en er zal in de toekomst ingezet worden om de Brusselse normen te integreren in de lessen om beter te sorteren en de afvalberg te verminderen.

Buitenspelprojecten werden verdergezet in BS en KA Pacheco, BS Ulens, Bs de Balder,...

Het project Operatie-Recreatie, de vergroening van de speelplaats met subsidies van het BHG gaan van start. Ontwerpen worden opgemaakt in samenspraak met de scholen GO! Campus Zavelberg, GO! Kunsthumaniora Laken, GO! BS 't Plantzoentje en GO! BS De kleurdoos.

Onze mobiele ploeg realiseerde heel wat werken, waaronder de kasten van de nieuwe klassen in GO! BS de buurt, bankjes en kapstokken in GO! BS Pacheco, zitbanken op de speelplaats in GO! BS de Iris, renovatie van de kleuterblok in BS Hendrik Conscience,

Kapstokken en bankjes bij BS Pacheco.

6.2.1. Projecten in de kijker

En de winnaar is...

Een spannende 2e editie van de Energy Race

De tweede editie van de Energy Race zit erop, en wat een spannende strijd is het geweest! Hoewel het totale gasverbruik met 6,73% is toegenomen en het elektriciteitsverbruik met een lichte stijging van 1,29% nagenoeg stabiel bleef, zijn de inspanningen van alle deelnemende scholen en kinderdagverblijven niet onopgemerkt gebleven. De stijging van het gasverbruik is grotendeels te verklaren door een koude maand januari en een somber voorjaar met lagere temperaturen en meer neerslag.

Inzichten in de verbruiksstijging

Hoewel er sprake was van een stijging in het verbruik, zijn er duidelijke oorzaken aan te wijzen. Zo steeg het gasverbruik bij COOVI met 21% en bij BS De Buurt met maar liefst 53%. Deze stijgingen zijn echter goed te verklaren. Bij COOVI werd gebouw 3 volledig opnieuw in gebruik genomen, wat uiteraard invloed had op het verbruik. In BS De Buurt nam het te verwarmen oppervlak aanzienlijk toe in vergelijking met vorig jaar, waardoor het hogere gasverbruik logisch te verklaren is.

De winnaars van de Energy Race 2023-2024

Aan de top van het klassement werd het een bloedstollende nek-aan-nek race tussen KTA Jette en BS De Wimpel 1. Uiteindelijk trok KTA Jette aan het langste eind met een minieme voorsprong. Met een besparing van maar liefst 17,90% kroont KTA Jette zich tot winnaar van de Energy Race 2023-2024. Maar niet alleen KTA Jette valt in de prijzen, want ook de nummers 2 tot en met 5 worden beloond voor hun indrukwekkende prestaties.

Overzicht van de top 5 winnaars

Nummer	Domein	Besparing (%)	Prijs
1	KTA Jette	17,90	Hindernissenparcours & Foodtruck
2	BS De Wimpel 1	17,55	€1000 voor energiebesparende ingreep of didactisch/sportmateriaal
3	MA Anderlecht	15,96	€700 voor energiebesparende ingreep of didactisch/sportmateriaal
4	MA Etterbeek	13,73	€500 voor energiebesparende ingreep of didactisch/sportmateriaal
5	KTA Zavelenberg	8,71	€300 voor energiebesparende ingreep of didactisch/sportmateriaal

Vooruitblik op de derde editie

De derde editie van de Energy Race staat al in de startblokken. Van 1 november 2024 tot en met 30 april 2025 krijgen alle deelnemende scholen en kinderdagverblijven opnieuw de kans om hun energieverbruik te optimaliseren en mee te dingen naar prachtige prijzen. De lat ligt hoog, maar met de opgedane ervaring van deze editie kan de volgende editie alleen maar spannender worden.

Wie zal volgend jaar met de hoofdprijs aan de haal gaan? Zet je schrap voor een nieuwe, energiezuinige strijd!

7. Juridische dienst

7.1. Visie en organisatie

Om op een kwalitatieve wijze te kunnen inspelen op de toenemende juridisering in het onderwijs heeft GO! Scholengroep Brussel sedert schooljaar 2022-2023 een juriste in dienst die zowel aan de leidinggevendenden van scholen en instellingen als aan de centrale diensten juridische ondersteuning biedt. Door tijdig, accuraat en op maat juridisch advies te verlenen verhoogt dit niet alleen de rechtszekerheid maar ook de kwaliteit van het onderwijs binnen GO! Scholengroep Brussel. Door juridische expertise te integreren in GO! Scholengroep Brussel kan proactief gewerkt worden waardoor ook mogelijk potentiële juridische geschillen kunnen vermeden worden. Dit draagt niet alleen bij tot een stabiel schoolklimaat maar ontzorgt ook leidinggevendenden waardoor hun focus kan blijven liggen op hun onderwijskerntaak.

7.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

Na een verkennende opstart in het laatste trimester van 2022 - die vooral gekenmerkt werd door inzicht te krijgen in de werking van GO! Scholengroep Brussel – volgde in 2023 de mogelijkheid om meer focus te leggen op actuele thema's met een juridische insteek, zoals:

- Het opmaken van een afsprakenkader voor de verhuring van onroerende goederen binnen GO! Scholengroep Brussel en de bijhorende toelichtingen hierover,
- het opstellen van een car policy nota;
- het uitwerken van een schema waarbinnen orde- en tuchtmaatregelen kunnen worden opgelegd in BaO of SO en hierover toelichting geven aan de directeurs en medewerkers van het CLB;
- het evalueren van het verloop van de beroepscommissies en hieruit werkpunten distilleren;
- voorbereidende werken treffen voor het oprichten van een VZW rond armoedebeleid en de mogelijkheden van fiscale attesten;
- het opvolgen van de knelpunten het in het kader van het GDPR beleid;
- het opstarten van het intern meldpunt in het kader van het klokkenluidersstatuut;
- leerkrachten van het basisonderwijs informeren over mogelijke aansprakelijkheidsvorderingen;
- het meewerken aan het opstellen van een digicharter;
- het bestuderen van het schoolreglement met mogelijke aanpassingen naar het volgende schooljaar;
- ...

De hoofdtaak bleef ook dan nog wel bijstand bij dringende problemen die een juridische insteek hadden, zowel op het niveau van de scholen als op het niveau van de scholengroep. Niet alleen de algemeen directeur maar ook de diensten personeel, infra, financiën, welzijn, IKZ, ... deden beroep op de jurist voor specifieke vragen.

7.3. Toekomstige uitdagingen

Ondertussen is de weg naar de juriste binnen GO! Scholengroep Brussel voor de meeste 'klanten' wel gevonden maar toch blijkt er nog veel onduidelijkheid te zijn waarvoor men op haar beroep kan doen, hoe dit verloopt en wat men mag verwachten.

Anderzijds blijkt wel dat er ook beroep op de juriste wordt gedaan voor aangelegenheden die men zonder haar tussenkomst kan oplossen. Het zal een grote uitdaging blijven om een evenwicht te vinden tussen het kenbaar maken van de diensten die de juriste kan bieden enerzijds en de afbakening van de dienst anderzijds teneinde de kwaliteit te kunnen blijven garanderen en de zelfstandigheid van de directeurs te blijven stimuleren.

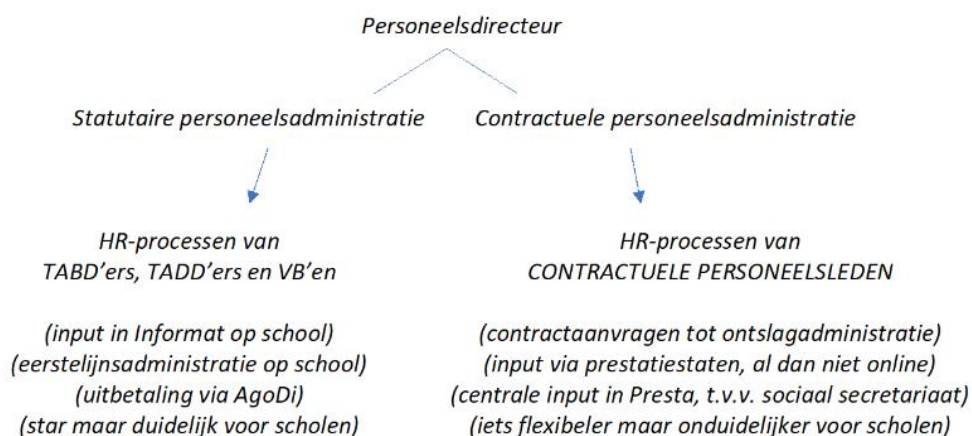
De ambitie blijft om te komen tot draaiboeken met standaardoplossingen voor wederkerende problemen en de daaraan gekoppelde valkuilen, het uitstippelen van een afgebakend uniform beleid en het voortdurend informeren van nieuwe regelgeving.

8. Personeel

8.1. Visie en organisatie

Het hoofddoel van de centrale dienst Personeel blijft net zoals in de vorige jaren het ondersteunen van alle (onderwijs)instellingen van GO! Scholengroep Brussel inzake personeelsbeleid. De dienst wil inzetten op nabijheid en aan de hand van de juiste acties alle werkzaamheden optimaliseren. De dienst staat echter onder druk: het personeelstekort op de arbeidsmarkt laat zich ook voelen in de vervanging van afwezige collega's op de personeelsdienst, waardoor de dienst quasi permanent gedurende het jaar 2023 in onderbezetting heeft gedraaid (ten belope van ongeveer 2 fulltime medewerkers). Een deel van onze ambities uit het jaarverslag van 2022 werden dus niet gerealiseerd, maar tegelijkertijd zijn we gegroeid in overtuigingskracht om aan bepaalde doelstellingen absoluut prioritair aandacht te geven, omdat dit de efficiëntie van het geheel absoluut ten goede zal komen.

De personeelsdienst is nog steeds samengesteld uit zes personeelsleden en werkt nog steeds volgens hetzelfde organogram, dat hieronder informatief werd uitgetekend.

Zoals te lezen valt in het jaarverslag van 2022, wilden we werken aan het verhogen van de efficiëntie in bovengenoemde administratieve processen alsook in de continuïteit en transparantie (duidelijkheid) van onze diensten. Om die reden werd een back-upstructuur geïntroduceerd: het is belangrijk – bij afwezigheid van iemand in onze centrale diensten – dat het werk vlot kan worden overgenomen door een collega en dat ook de communicatie via e-mail de collega kan bereiken.

Op die manier willen we een vlot verloop doorheen alle administratieve processen kunnen garanderen. In 2024 kunnen we hierin nog pro-actiever worden: bij acute uitval van een personeelslid weten we nu wel wat te doen om de continuïteit in onze communicatie te garanderen, maar we kunnen nog niet vlot elkaars documenten raadplegen en er worden veel documenten doorgestuurd via e-mail naar elkaar. De sharepointomgeving van de scholengroep kan hierin een oplossing bieden: samenwerkingsstructuren tussen personeelsleden uit dezelfde diensten moeten worden uitgetekend, maar ook structuren tussen verschillende diensthoofden kunnen informatie kortsluiten, wat onmiddellijk tot een hogere efficiëntie en duidelijkheid zal leiden.

Het statuut waarin iedereen werkzaam is op de centrale zetel verschilt enorm: vanuit de personeelsdienst hebben we onze personeelsleden een infomoment aangeboden, waarop hun stelsel, ook in relatie tot de vernieuwde vakantieregeling, werd toegelicht. De meeste van onze instellingen zijn geopend t.e.m. 5 juli en vanaf 16 augustus doorheen de zomervakantie en moeten op de centrale diensten beroep kunnen doen op deze momenten. De vakantieregeling werd hiernaar aangepast.

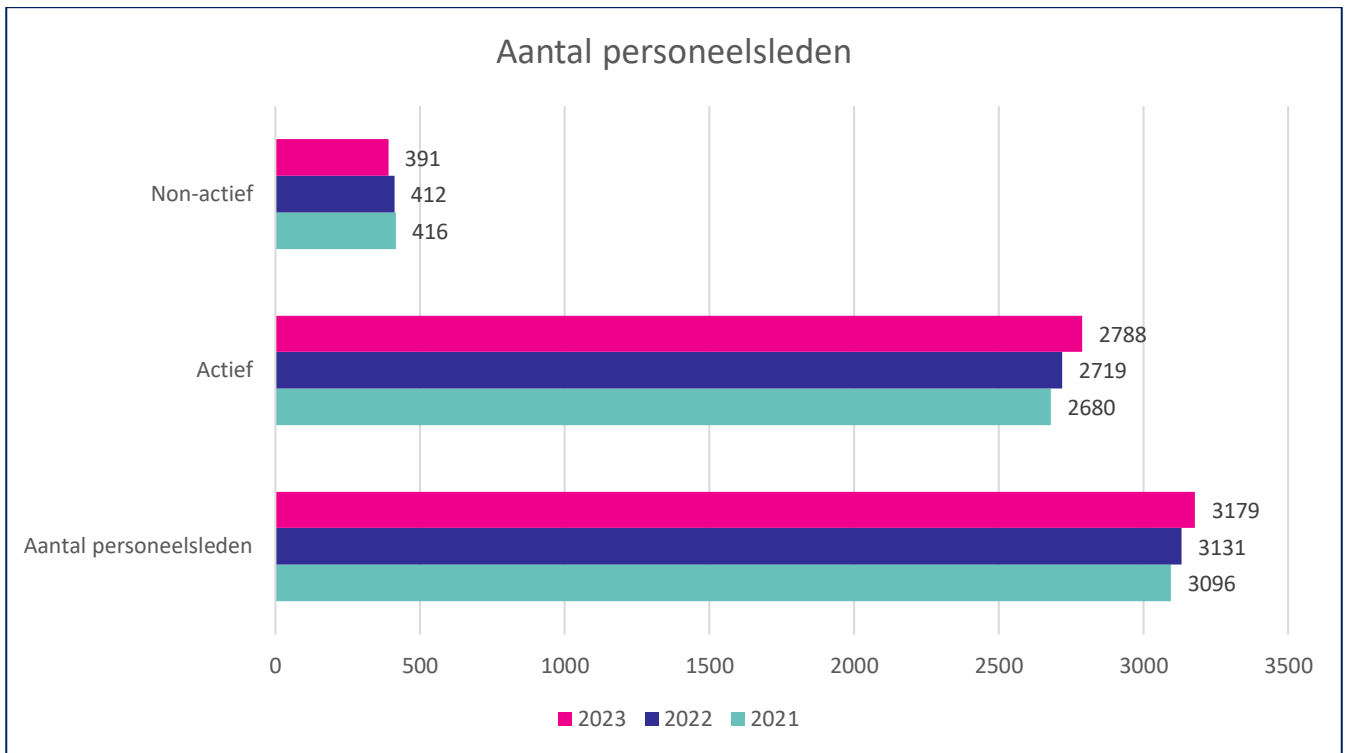
Inzetten op laagdrempeligheid was één van onze doelen: meer en meer infomomenten zorgen ervoor dat de personeelssecretariaatsmedewerkers onze personeelsdienst leren kennen en dat ze ons dus sneller weten te vinden indien ze iets willen vragen. Het nadeel hiervan echter is dat we ook vaak overbevraagd zijn, waardoor we niet alle vragen (tijdig) kunnen capteren. Dat zorgt voor frustraties: we moeten durven stilstaan bij hoe we hieraan kunnen verhelpen. De getrapte opbouw waarvan vorig jaar sprake was in relatie tot de scholen, mag misschien nu ook uitgerold worden binnen onze eigen dienst, opdat alle vragen bij de juiste persoon terecht kunnen komen.

In september 2023 ging de personeelsdienst opnieuw op teambuilding en werden de ambities van de dienst geüpdatet. We willen nog meer inzetten op het bundelen van informatie en het oriënteren van de juiste doelgroep naar deze infomomenten én we willen onze documentenstroom digitaliseren via de SharePoint-omgeving. Dit nemen we ook mee in onze ambities voor 2024.

Hieronder volgt een overzicht van de aangestelde personeelsleden binnen onze scholengroep. Belangrijk hierbij te vermelden is dat binnen deze cijfers ons contractueel personeel niet is opgenomen.

8.1.1 Algemene cijfers

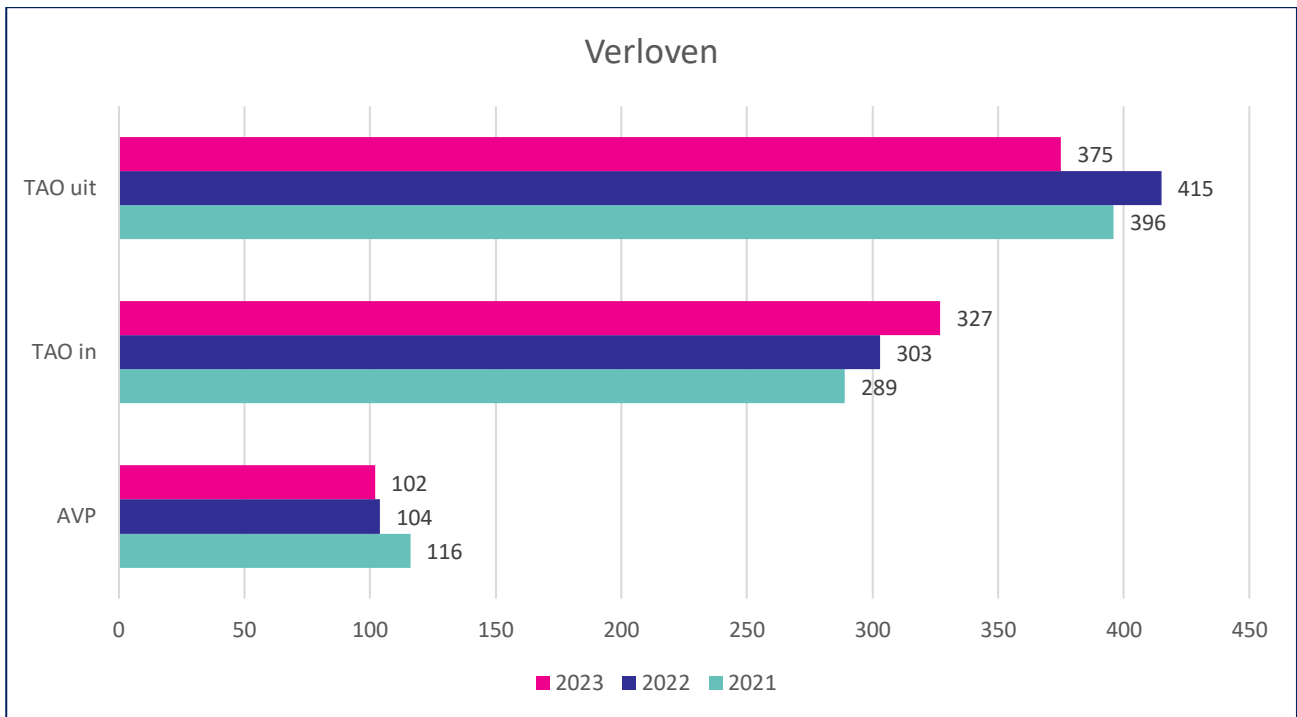
Grafiek 39: Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van het aantal personeelsleden binnen onze scholengroep, opgedeeld in 'actief' en 'non-actief'.

8.1.2. Verloven

Wanneer we binnen ons personeelsbeleid gaan kijken welke verloven er opgenomen worden binnen onze scholengroep merken we dat 375 personeelsleden die vast benoemd zijn binnen onze instellingen, buiten onze scholengroep werken met een tijdelijke andere opdracht (TAO). Anderzijds stromen er ook 327 personeelsleden in van buiten onze scholengroep die in Brussel komen werken maar vast benoemd zijn in een externe instelling. 102 personeelsleden nemen AVP (afwezigheid voor verminderde prestaties). Dit gaat om voltijdse of deeltijdse dienstonderbrekingen.

Grafiek 40: Onderstaande grafiek geeft de verloven weer die opgenomen worden binnen onze scholengroep.

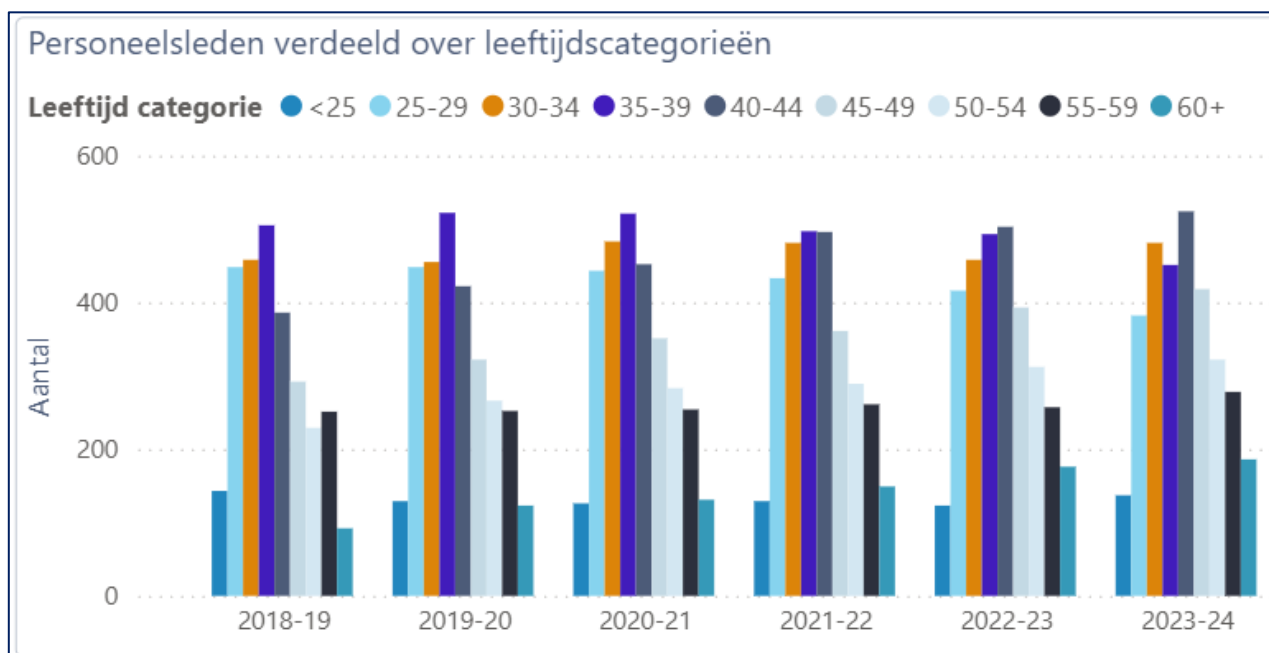

8.1.3 Personeelsleden volgens leeftijd

De leeftijdsverdeling van de personeelsleden binnen scholengroep Brussel toont een interessante dynamiek. De grootste groepen personeelsleden bevinden zich in de leeftijdscategorieën van 40-44 jaar en 30-34 jaar, met respectievelijk 524 en 481 medewerkers. Dit wijst op een sterke vertegenwoordiging van werknemers in het midden van hun carrière. Tegelijkertijd zien we dat het aantal personeelsleden onder de 25 jaar relatief klein is (slechts 137), net als de groep van 60 jaar en ouder (186). Dit wijst op een beperkte instroom van jongere medewerkers en een relatief lage vertegenwoordiging van oudere werknemers die mogelijk hun pensioen naderen of de scholengroep zullen verlaten zodra zij die leeftijd bereiken.

Wat betreft de toekomst biedt deze leeftijdsverdeling zowel kansen als uitdagingen. De sterke aanwezigheid van medewerkers tussen de 30 en 54 jaar suggereert dat er veel ervaring en expertise binnen de organisatie aanwezig is. Echter, het relatief lage aantal jonge medewerkers (<25 jaar en 25-29 jaar) kan een risico vormen voor de toekomst van de organisatie. Dit betekent dat er in de komende jaren mogelijk problemen zullen ontstaan bij het vervangen van personeel, zeker wanneer de grotere groepen werknemers van middelbare leeftijd uiteindelijk met pensioen gaan. Ook is er een aanzienlijke groep medewerkers in de leeftijdscategorie van 50 jaar en ouder, wat suggereert dat de organisatie zich moet voorbereiden op een uitstroom van personeel door pensionering in de komende jaren. Dit alles maakt duidelijk dat er een actieve strategie nodig is om jonge talenten aan te trekken en de continuïteit binnen de scholengroep op lange termijn te waarborgen.

Grafiek 41: De evolutie van de personeelsleden van 2018 t.e.m. 2023, verdeeld over leeftijdscategorieën.

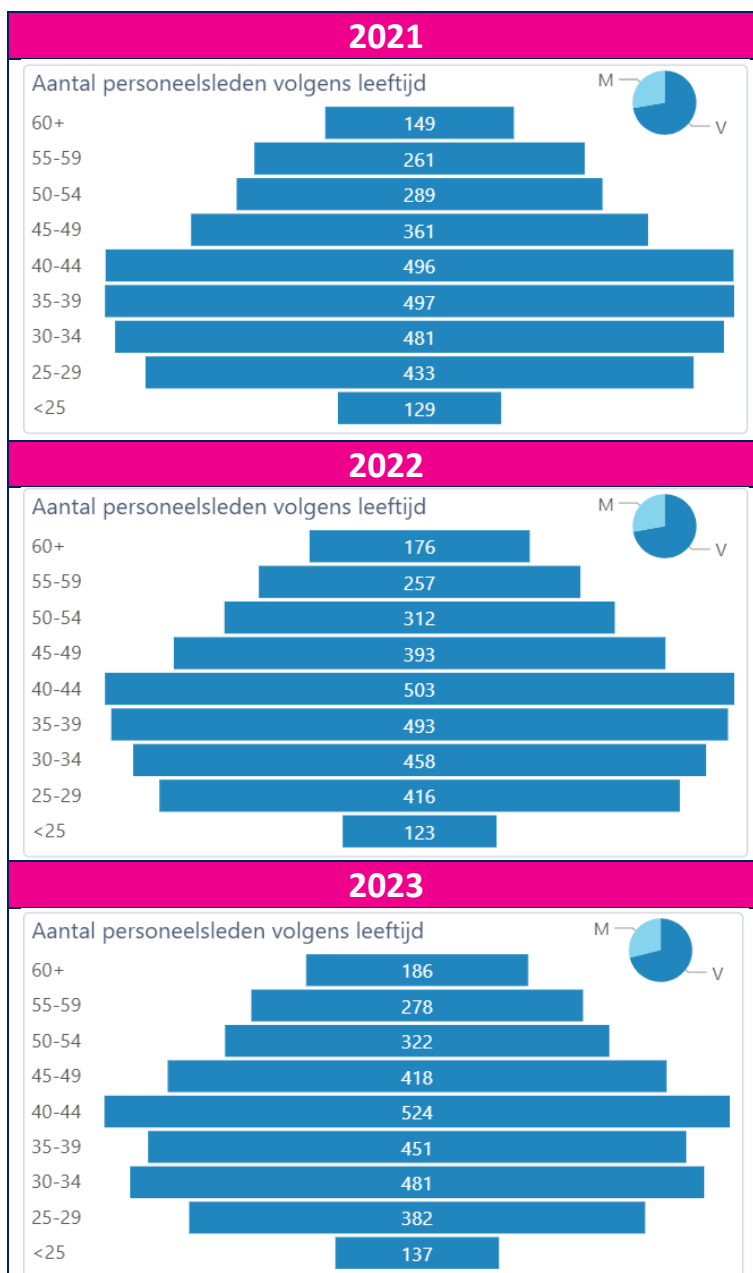
De analyse van de personeelsverdeling van scholengroep Brussel, uitgesplitst naar leeftijdscategorieën over de periode van 2018-19 tot en met 2023-24, toont een aantal belangrijke trends die van invloed zijn op het huidige en toekomstige personeelsbeleid.

Een opvallend punt is de geringe en dalende instroom van jongere medewerkers in de categorieën <25 en 25-29 jaar. (2021: 562, 2022: 539, 2023: 519) Gedurende de gehele periode blijven deze aantallen laag, wat wijst op uitdagingen bij het aantrekken van jong talent. Deze beperkte instroom vormt een risico voor de toekomstige continuïteit van het personeelsbestand, aangezien een gezonde aanwas van jongere werknemers noodzakelijk is voor de verjonging en het doorstromen van talent binnen onze scholengroep.

Tegelijkertijd blijft de personeelsvertegenwoordiging in de oudere leeftijdscategorieën, zoals 55-59 en 60+, relatief stabiel. Hoewel deze stabiliteit in eerste instantie positief lijkt voor de retentie van ervaren krachten, vormt het tegelijkertijd een indicatie van een toenemende vergrijzing binnen de scholengroep. Dit leidt tot een verhoogd risico op een grote uitstroom van personeel door pensionering in de komende jaren. Zonder adequate opvolgingsplanning en kennisoverdracht kan dit resulteren in een verlies van waardevolle kennis en expertise die noodzakelijk zijn voor de continuïteit van het onderwijs en de operationele processen.

Gezien de duidelijke vergrijzing van het personeelsbestand en de afname in de instroom van jonge medewerkers, zijn er een aantal strategische stappen nodig.

Grafiek 42: Het aantal tewerkgestelde personeelsleden van onze scholengroep volgens leeftijd.

8.1.4 Aantal personeelsleden volgens ambtsomschrijving

Hieronder in grafiek 42 een overzicht van het aantal personeelsleden volgens ambtsomschrijving (personeelsleden kunnen in meerdere ambtsomschrijvingen staan):

Grafiek 43: aantal personeelsleden volgens ambtsomschrijving

Ambt		Aantal	Actief
Leraar SO		1066	894
Onderwijzer		549	484
Kleuteronderwijzer		418	349
Leraar SVWO		282	260
Administratief medewerker	HOLT	8	6
Administratief medewerker	HOKT	37	32
Administratief medewerker	HSO	139	124
Kinderverzorger KDV		109	86
Leermeester godsdienst		158	140
Directeur		75	66
Kinderverzorger		82	75
Leermeester LO		73	68
Opvoeder HSO		86	67
Zorgcoördinator HOKT		58	55
Opvoeder (voor en na)		54	51
Leraar ASV		39	31
Onderwijzer ASV		31	29
Leermeester NCZ		55	45
Psycho-pedagogisch consulent		24	20
Internaatsmedewerker niv. BA		21	17
Opvoeder HOKT		20	16
Maatschappelijk werker CLB		16	13
ICT-coördinator HOKT		12	11
Internaatsmedewerker HSO		9	7
Beleidsondersteuner BA		9	9
Kleuteronderwijzer ASV		10	9
Technisch adviseur		14	13
ICT-coördinator HSO		10	10
Paramedisch personeel		12	9
Opsteller		12	11
Logopedist		8	7
Opvoeder salarisschaal 106		12	9
Kinesitherapeut		7	6
Zoco HOLT		7	6
Leermeester LO ASV		6	6
Verpleger KDV		8	3
Adjunct-directeur		5	5
Arts CLB		4	4
Begeleider		4	4
Orthopedagoog		4	3
Psycho-pedagogisch werker		4	3
Adjunct-directeur SVWO		4	3
Coördinator ten minste BA		4	4
Directeur internaat		4	3
Technisch adviseur coördinator		9	8
Coördinator		2	1
ICT-coördinator HOLT		4	4
Leraar BGV		2	2
Psycholoog		2	2
Startbaner		2	2
Verpleger		2	2

Adjunct-directeur fusie VWO	1	1
Beleid MA	2	2
Directeur CLB MA	2	2
Ergotherapeut	1	1
Internaatsmedewerker MA	7	6

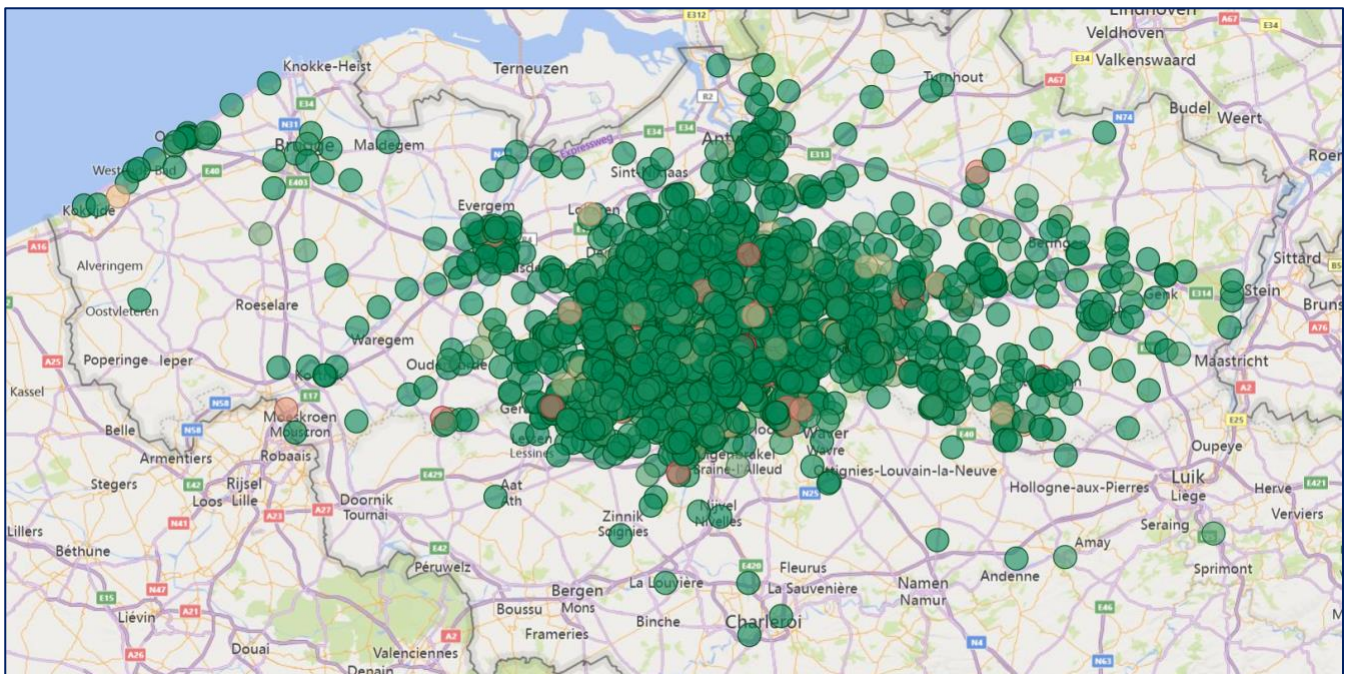
8.1.5 Woonplaats van onze personeelsleden

De spreiding van de woonplaatsen van de personeelsleden van de scholengroep, zoals te zien op kaart 4, kan worden verklaard door verschillende factoren. Ten eerste ligt de scholengroep in Brussel, het administratieve en politieke centrum van België, waardoor veel personeelsleden waarschijnlijk in of nabij de hoofdstad wonen. De goede bereikbaarheid van Brussel, zowel per openbaar vervoer als via snelwegen, maakt het voor mensen aantrekkelijk om in de omliggende regio's te wonen. Veel werknemers kiezen ervoor om te wonen in steden en gebieden die goed verbonden zijn met Brussel, zoals Gent, Leuven of Antwerpen.

Daarnaast valt op dat de concentratie van woonplaatsen vooral in stedelijke gebieden ligt, maar er zijn ook personeelsleden die verder weg wonen in meer landelijke gebieden. Dit kan te maken hebben met persoonlijke voorkeuren voor het wonen in een rustigere, minder stedelijke omgeving, of de beschikbaarheid van betaalbare huisvesting buiten de stad.

Samengevat reflecteert de spreiding van de woonplaatsen van de personeelsleden de centrale ligging van Brussel als werkplek, de uitstekende bereikbaarheid van de stad, en een combinatie van voorkeuren voor wonen in stedelijke of landelijke omgevingen.

Kaart 4: spreiding van de woonplaatsen van de personeelsleden van de scholengroep

8.1.6 Aantal dienstonderbrekingen

Afbeelding 4 hieronder toont het aantal dienstonderbrekingen per schooljaar, verdeeld over verschillende duercategorieën. De onderbrekingen zijn geclassificeerd aan de hand van hun duur:

onderbrekingen buiten de werkweek (blauw), onderbrekingen van 1 tot 9 dagen (oranje), onderbrekingen van 10 dagen of meer (paars), en onderbrekingen die het volledige schooljaar duren (blauwgrijs).

Wat opvalt, is dat de schooljaren 2020-21 en 2021-22 een grotere proportie van lange onderbrekingen (meer dan 10 dagen) vertonen. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de coronamaatregelen, waarbij scholen langere tijd gesloten waren. In deze jaren is er ook een relatief grotere hoeveelheid onderbrekingen die het volledige schooljaar beslaan, wat eveneens een gevolg van de pandemie kan zijn.

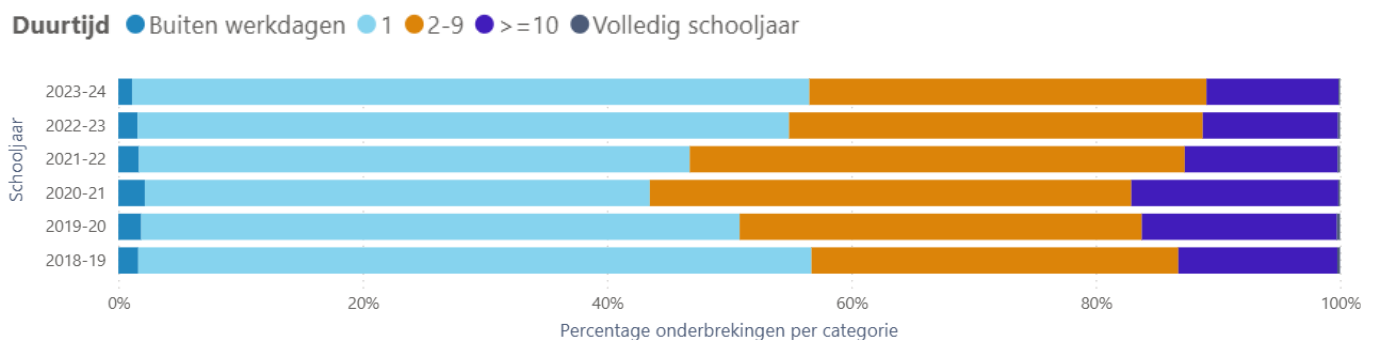
In de schooljaren vóór 2020, zoals 2018-19 en 2019-20, is er voornamelijk een concentratie van kortere onderbrekingen, die 1 tot 9 dagen duren. Dit wijst erop dat de onderbrekingen in die jaren relatief beperkt waren, mogelijk vanwege minder ingrijpende externe factoren.

Daarnaast is er in de jongere schooljaren (2022-23 en 2023-24) een lichte toename te zien van onderbrekingen buiten de werkweek, wat zou kunnen wijzen op een verschuiving in de timing van de onderbrekingen, wellicht door veranderingen in werkschema's of andere organisatorische factoren.

Samenvattend biedt de visualisatie een duidelijk overzicht van de duur van de onderbrekingen door de jaren heen, waarbij een opvallende verschuiving naar langere onderbrekingen te zien is vanaf 2020, waarschijnlijk als gevolg van de coronamaatregelen.

Afbeelding 4: Aantal dienstonderbrekingen verdeeld over duurtijd.

Aantal dienstonderbrekingen procentueel verdeeld over de duurtijd categorieën

8.1.7 Evolutie van de afwezigheden

Afbeelding 5 toont de evolutie van afwezigheden per schooljaar binnen onze scholengroep, verdeeld in twee categorieën: het aantal dagen dat een persoon afwezig is en het aantal dagen dat een onderbreking duurt. De gegevens zijn gevisualiseerd in twee verschillende tinten blauw, waarbij de donkerblauwe balken het aantal dagen afwezig per persoon weergeven, en de lichtblauwe balken het aantal dagen per onderbreking.

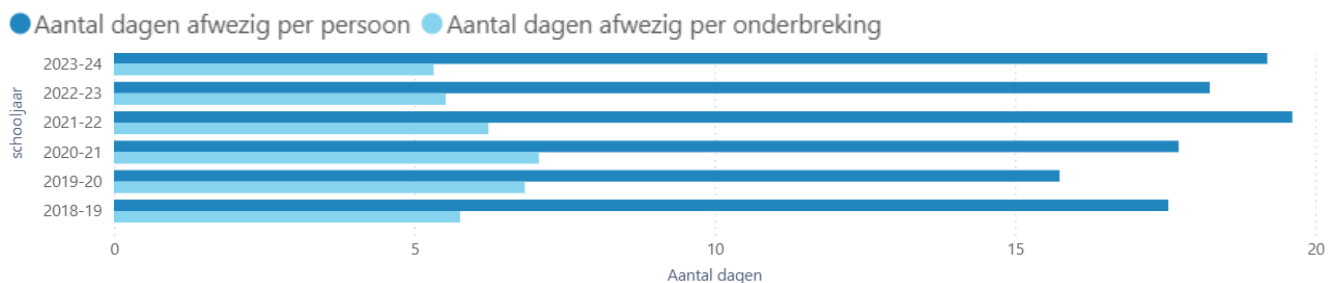
Wat opvalt, is dat er een duidelijke stijging te zien is in het aantal dagen afwezig per persoon na 2019-20, vooral in de schooljaren 2020-21 en 2021-22. Dit zou kunnen duiden op langere afwezigheden per persoon, wat mogelijk het gevolg is van de coronamaatregelen, waarbij medewerkers langere tijd ziek waren of langdurige onderbrekingen doorgingen.

In de schooljaren 2022-23 en 2023-24 is er een afname in de duur van de afwezigheden per persoon, maar het aantal dagen per onderbreking is nog steeds relatief hoog in vergelijking met de jaren voor de coronapandemie. Dit kan wijzen op minder frequentie van onderbrekingen, maar met langere duur wanneer er zich onderbrekingen voordoen.

De lange balken in de schooljaren 2020-21 en 2021-22 voor zowel het aantal dagen afwezig per persoon als per onderbreking kunnen worden toegeschreven aan de verstoringen van de pandemie, die mogelijk leidde tot een verhoogd aantal ziekteverzuimen en langere periodes van afwezigheid.

Afbeelding 5: Evolutie afwezigheden

Evolutie afwezigheden

8.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

De nieuwe TADD-richtlijnen zijn volop van kracht en uit zich op twee manieren in de werking van onze personeelsdienst:

- Alle TADD-aanvragen kwamen in mei en juni vlot binnen. Het waren er heel wat (zo'n 250-tal). Ongeveer 10% van deze aanvragen werd afgekeurd, om diverse redenen.

Alle personeelsleden die een aanvraag indienden, kregen via hun persoonlijk e-mailadres een bevestiging van goedkeuring of afkeuring. Dit werd net niet voldoende geautomatiseerd om goed te zijn, want deze communicatie heeft begin juli heel wat arbeidstijd gekost. Het GO! liet weten dat ze voor de TADD-administratie een andere tool zullen gebruiken in 2024, die wellicht efficiënter werk in deze mogelijk maakt. We tekenen zeker in op dit vernieuwde aanbod.

De communicatie naar onze directeurs kan beter i.v.m. de TADD-aanvragen, m.n. dat zij graag over een overzicht beschikken waaruit zij kunnen afleiden voor al hun eigen personeelsleden wie goed- of afgekeurd werd. Dit wordt ook een opzet voor 2024.

- Alle eerste evaluatoren konden hun tijdelijke leraren beoordelen en deden dat ook.

3 personeelsleden hebben beroep aangetekend tegen hun negatieve beoordeling of beoordeling met werkpunten. Vanuit het verhaal dat zowel de eerste evaluator als het betrokken personeelslid getuigden, stellen we vast dat een goede en genuanceerde feedbackcultuur cruciaal is doorheen deze processen. We zullen daarop extra inzetten in 2024.

Ook de aanvangsbegeleider kan binnen de personeelsflow (en begeleidingsinspanningen binnen de evaluatiecyclus) een grote rol spelen. Hij/zij kan zijn acties eveneens in de Rivierenlandtool opnemen en zo bekom je een transparant, samenhangend verhaal van instroom- en aanvangsbegeleiding, feedback en coaching doorheen de eerste werkjaren en een gevoel van correctheid en aanvaarding van de gegeven evaluatie. Congruentie in dit proces is van cruciaal belang om als werkgever geloofwaardig, stabiel en toekomstgericht over te komen. We beschouwen het als één van onze kerntaken, ook in 2024, om onze directeurs en leidinggevenden hierin alsmaar sterker te maken.

In 2022 maakten onze schooldirecteurs kennis met de Rivierenlandtool (sinds 1 september), in 2023 werden ook de diensthoofden van de centrale diensten hierin meegenomen. Alle functionerings- en evaluatieopvolging komt op die manier in enkele muisklikken bij elkaar. Ook onze medewerkers van de centrale diensten hebben recht op een gedegen, samenhangende feedback en ook de teamdynamiek en samenwerkingsstructuur zou erdoor kunnen versterken. In

2024 evalueren we sowieso deze werking en zullen we nog meer het gebruik van de Rivierenlandtool aanmoedigen. We zullen het gebruik ervan uitbreiden naar ons CVO, het CLB en onze DKO's indien mogelijk.

Niet enkel onze scholen, maar ook onze kinderdagverblijven lijden ontzettend onder het personeelstekort. We analyseerden de redenen waarom we zo moeizaam nieuwe kindbegeleiders of leidinggevenden aantrekken, maar ook waarom we doorheen de jaren zoveel personeelsleden toch opnieuw zien uitstromen. Onze kinderdagverblijven monitoren al enige jaren aan de hand van exit-gesprekken de redenen waarom collega's uitstromen en dit leverde erg interessante informatie op.

De loonsvoorwaarden die we hanteren vanuit het onderwijsveld, van toepassing in onze kinderdagverblijven zijn niet meer concurrentieel in vergelijking met de voorwaarden uit de sector. We analyseerden in 2023 deze verschillen, om onze eigen looncondities – waar het nodig was – bij te stellen. Enkele personeelscategorieën zullen dan ook vanaf 2024 betere verloningscondities krijgen.

In september 2023 gingen de internaten van de Scholengroep in transitie. Dit betekent dat het buitengewoon internaat GO! MPI Internaat Heemschool, dat ook een nieuwe naam kreeg vanaf dat moment, nl. MFC Vila'Ket, onder de welzijnssector ressorteert vanaf dan en dat de gewone onderwijsinternaten allemaal autonome instellingen worden. De personeelsdienst heeft deze transitiebeweging op administratief vlak begeleid. Voor MFC Vila'Ket is dit transitieproces moeizaam verlopen: het samenbrengen van twee culturen, het uitblijven van de aanstelling van de nieuwe directeur (die pas in januari 2024 van start ging) alsook de verschillende statuten en onzekerheden in aanstelling hebben het vertrouwen in de scholengroep een deuk gegeven. We proberen nu, in kleine stapjes en in samenspraak met de vakbondsgeledingen, dit vertrouwen te herstellen.

8.3. Toekomstige uitdagingen

De allerbelangrijkste ambitie van de dienst Personeel blijft voor 2024, net zoals voor 2023, de omgang met het lerarentekort, dat in de Brusselse grootstedelijke context zelfs nog groter is dan elders in Vlaanderen. Niet enkel onze onderwijsinstellingen voelen dit elke dag, ook onze kinderdagverblijven.

Hieronder een beeld van de personeelsleden van Scholengroep Brussel op basis van hun bekwaamheidsbewijs⁷¹, die minimum 1 uur les geven in het (BU)BaO en (BU)SO onderwijs. We merken op dat het percentage leerkrachten met het vereiste diploma jaarlijks daalt, waarbij er

⁷¹ Er bestaan 3 categorieën van bekwaamheidsbewijzen in het onderwijs:

- een vereist bekwaamheidsbewijs, als u naast een basisdiploma ook een bewijs van pedagogische bekwaamheid behaald hebt voor de vakken waarvoor u vakkennis hebt verworven via uw basisdiploma. U geeft bovendien les in de graden en onderwijsvormen waarvoor u specifiek opgeleid bent. Een bachelor lager onderwijs die lesgeeft in het lager onderwijs beschikt bijvoorbeeld over een vereist bekwaamheidsbewijs.
- een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, als u naast een basisdiploma ook een bewijs van pedagogische bekwaamheid behaald hebt voor vakken die buiten de specialiteit van uw basisdiploma liggen. De school vindt wel dat u die vakken kunt geven. Bovendien geeft u les in de graden en onderwijsvormen waarvoor u specifiek opgeleid bent. U hebt bijvoorbeeld een bewijs van pedagogische bekwaamheid en een master in de wiskunde, maar u geeft fysica in de 2de en 3de graad aso.
- een ander bekwaamheidsbewijs, als u eigenlijk niet aan de voorwaarden voldoet om les te geven. Uw diploma is bijvoorbeeld te hoog of te laag. Of u hebt wel een basisdiploma, maar nog geen bewijs van pedagogische bekwaamheid.

vaker met een voldoende geacht of ander diploma aan het werk gegaan wordt. Dit maakt dat aanvangsbegeleiding voor onze scholen van groot belang is om deze personeelsleden de juiste ondersteuning te kunnen bieden.

Tabel 10: Personeelsleden Scholengroep Brussel op basis van hun bekwaamheidsbewijs.

08 GO! scholengroep Brussel	2020	2021	2022	2023
Vereist	68,30%	66,89%	64,93%	62,26%
Voldoende	24,02%	24,30%	24,16%	25,80%
Andere	7,68%	8,81%	10,91%	11,94%

Ons personeelsbeleid dient hiervan doordrongen te zijn, wat zich als volgt vertaalt in 2024:

- We intensiveren de acties van de “employer branding ambassadeurs”. Zij worden verder opgeleid en versterken hun UVP- en EB-werk (zie jaarverslag vorig jaar), en optimaliseren verder die rekruteringsflow. We probeerden, zonder succes echter, een werking met sleutelfiguren uit te bouwen, om de bekendheid van dit werk aan te wakkeren.

- Het werk van onze ambassadeurs wordt wél gemaakt: in het algemeen is er toch wel een soort fierheid ontstaan vanuit onze rekruteringscampagnes. We willen hierop inspelen en dit verder aanwakkeren, om er ook doorheen onze algemene sociale mediapagina's mee uit te pakken. Storytelling, dat is de trend op dit moment in het PR-landschap, dus daar willen we iets mee doen. Door middel van de samenstelling van focusgroepen vanuit al onze verschillende instellingen, willen we het bewustzijn vergroten om aan de hand van positieve getuigenissen van onze eigen personeelsleden een positief beeld te werpen op ons job. Er mag een soort van community-gevoel ontstaan rond het werk dat we in onze Brusselse hoofdstad verrichten en dat is wat we gaan doen ook. Omdat de situatie in de kinderdagverblijven zo precair is, zullen we voor deze specifieke doelgroep een extra communicatiemedewerker aanwerven.

- Voor sommige instellingen of jobs trekken we personeelsleden vlot aan, voor andere instellingen of jobs moeizaam. Hoe komt dit? Het zou interessant zijn om deze tendensen te analyseren (en hierin vb. samen te werken met de VDAB of ACTIRIS). De personeelsdienst van de scholengroep wil hierin een rol opnemen in 2024. Al onze directeurs of leidinggevenden vervullen een ambassadeursrol voor de scholengroep: indien er niet meteen een match is met de eigen opengestelde functie, om welke reden ook, maar we zien wél potentieel in een betrokken sollicitant, dan zouden we deze persoon kunnen begeleiden naar één van onze andere jobs. Het is een quick win om dit bewustzijn bij iedereen te activeren.

- De personeelsdienst wil een loopbaanbewustzijn introduceren in de scholengroep. Dit was ook al de ambitie van vorig jaar. Eerste stapjes hierin werden gezet, door zelf loopbaangesprekken op te zetten op moeilijke momenten van personeelsleden hun professionele leven. We kunnen hierin nog pro-actiever worden. Indien één personeelslid uit de dienst zich vb. ontwikkeld tot loopbaancoach, kunnen scholen intensiever hiervoor op ons beroep doen. Een neutrale gesprekspartner, met scherp zicht op alle tewerkstellingsmogelijkheden binnen de scholengroep, kan hierin veel betekenen.

Ook het retentie- en uitstroombesluit zal opnieuw op de agenda gezet worden. Ons verlofbesluit werd wél al strikter toegepast en uitgedragen door onze directeurs, dat voelen we. Die open dialoog om verlofstelsels te minimaliseren wordt toegepast en levert resultaten op. We blijven echter wel opmerken dat ook actieve personeelsleden, vnl. omdat ze dicht bij huis werk vinden, uitstromen (eender wanneer in het schooljaar). Op één of andere manier staan we hier machteloos tegenover, want men aarzelt niet meer om ontslag te nemen (en daarmee de vaste benoeming los

te laten, men vindt immers toch snel werk). Hiermee zien we een pak ervaring wegvloeien. We willen dus extra en proactief investeren op die arbeidstevredenheid, opdat personeelsleden via andere rollen en functies toch hun loopbaan aantrekkelijk boeiend kunnen houden, zodat hun ervaring kan renderen in eigen huis.

De info- en professionaliseringsmomenten (én ook de netwerkvorming die ermee gepaard gaat) werden in 2023 af en toe georganiseerd. Het is de bedoeling om hier in 2024 mee verder te gaan. Het blijft de bedoeling om de SharePoint omgeving als basisbibliotheek uit te bouwen, waarop alle info gemakkelijk en gestructureerd terug te vinden is.

Ons doel om efficiënter te gaan samenwerken met onze personeelssecretariaten alsook met de KDV's blijft overeind in 2024. Onze kinderdagverblijven hebben momenteel te lijden onder de imagoschade, mede omdat de sector zo negatief in de media komt en omdat we zo'n groot personeelstekort hebben. In 2024 zullen we een interne audit verrichten om, bottom-up, alle frustraties en moeizame administratieve processen eens helder in kaart te brengen. Vanuit de knelpunten zullen we – via een intensief participatietraject – onze vernieuwde organisatie op poten zetten en we gaan hiermee van start op het moment dat de nieuwe directeur KDV zal worden aangesteld.

9. Preventie

9.1. Visie en organisatie

De centrale dienst voor Preventie en bescherming op het werk van GO! Scholengroep Brussel behoort tot de Gemeenschappelijke Preventiedienst van het GO! voor haar administratieve diensten en 26 scholengroepen. GO! Scholengroep Brussel heeft twee preventieadviseurs, vanaf 1 september 2024 zullen dat er drie zijn. Op het niveau van de onderwijsinstellingen is er voor elke school, CVO, CLB, centrum voor deeltijds onderwijs, academie, internaat of tehuis een contactpersoon aangesteld die instaat voor preventie en bescherming. Vanaf 1 september 2024 draait er een proefproject met 2 clustermedewerkers die fulltime de taak van contactpersoon zullen opnemen voor een aantal instellingen.

Het gemeenschappelijk doel van de centrale dienst Preventie is de veiligheid en het welzijn van elk personeelslid op de werkvloer te waarborgen⁷². Op de website van de Gemeenschappelijke Preventiedienst kunnen medewerkers van de Scholengroep informatie vinden over onder andere:

- EPOS⁷³
- nascholingen
- procedures (aangifte arbeidsongevallen, werken met derden, enz.)
- wetgeving
- actuele thema's

9.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

De belangrijkste veiligheidsmaatregelen die in 2023 getroffen werden door de centrale dienst Preventie om de arbeidsveiligheid te verzekeren of te verbeteren, zijn de volgende:

- preventiebezoeken en –rondgangen

⁷² De website van de Gemeenschappelijke Preventiedienst is <https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie>.

⁷³ EPOS staat voor Elektronisch Preventie Opvolg Systeem. Het is een online webapplicatie voor het opvolgen van preventieadviezen. De preventieadviseur maakt preventieverslagen aan via preventiebezoeken en de school vult acties in via

het algemeen preventieverslag. Aan de hand van deze geplande acties uit de preventieverslagen kan een jaarlijks actieplan en globaal preventieplan opgemaakt worden. Zie <https://pro.g-o.be/blog/Documents/20200325%20Handleiding%20EPOS%20scholen.pdf>.

- opvolging van de aankoopprocedure en indienststelling van de arbeidsmiddelen
- opvolging van (nieuwbouw)werven en opvolging van (natuurlijke) speelplaatsen
- organiseren van opleidingen

9.3. Toekomstige uitdagingen en ambities voor 2024

Een grote uitdaging voor de dienst Preventie blijft de vraag hoe er efficiënter gewerkt kan worden. Het grote personeelsverloop bij de contactpersonen veiligheid zorgt ervoor dat er constant nieuwe mensen moeten opgeleid worden.

In september 2024 start er een proefproject met een tweede clustermedewerker die fulltime verantwoordelijk zal zijn voor het luikje preventie voor een aantal instellingen.

In 2024 wordt de focus daarnaast gelegd op het geven van opleidingen. Zo zullen alle MVD'ers een opleiding heffen en tillen aangeboden krijgen, zullen er opleidingen 'blussen met kleine blusmiddelen' georganiseerd worden en blijft men inzetten op de opleidingen EHBO.

10. Welzijn

10.1. Visie en organisatie

“**GO! Brussels dares to care**” is een **meerjarig traject** dat GO! Scholengroep Brussel oprichtte in 2017 ter bevordering van het welbevinden van de directies en leidinggevenden van de Scholengroep. Sinds 2018 is de scope van dit traject uitgebreid naar alle medewerkers.

Er worden met een **aanbodgestuurde** werking workshops georganiseerd waarbij aan de algemene veerkracht (lichamelijke, mentale, emotionele en relationele) van de medewerkers van de Scholengroep wordt gewerkt. Personeelsleden van de Scholengroep kunnen zich hiervoor vrijblijvend inschrijven.

De Scholengroep werkt ook **vraaggestuurd**, zowel preventief als curatief, met als doelstelling de zelfredzaamheid, veer- en draagkracht van de directies, leidinggevenden en teams van de Scholengroep te versterken.

Persoonlijke coaching wordt vraaggestuurd georganiseerd voor directies en leidinggevenden.

Wanneer een personeelslid psychische schade ondervindt ten gevolge van psychosociale risico's op het werk kan deze persoon steeds in alle vertrouwelijkheid terecht bij de vertrouwenspersonen van de Scholengroep. **GO! Brussels dares to care** werd in 2021 uitgebreid met een luik gezondheid. Daarbij worden netwerkdagen georganiseerd voor de gezondheidscoördinatoren, zorgcoördinatoren, opvoeders en leerlingbegeleiders. Gezien de context wordt ook gewerkt aan de mentale gezondheid van de jongeren van de Scholengroep.

Op het niveau van armoedebestrijding werkte **GO! Brussels dares to care** aan het opzetten van een gedragen platform teneinde voor continuïteit te kunnen zorgen. In december 2021 werd een armoede denktank opgestart, met daarin de directies, het OCB²⁴⁹ en vzw krijt²⁵⁰. Deze denktank werd ondertussen uitgebreid in 2022 met Vrienden van het Huizeke²⁵¹, de cel PPGI (zie verder), de centrale dienst financiën en GO! CLB Brussel.

Sinds september 2022 is het Project Positieve Grensverleggende Interactie (PPGI) geïntegreerd in het zorgnetwerk van GO! Brussels dares to care. Het Project Positieve Grensverleggende Interactie (PPGI) bestaat sinds 2020, als een uitbreiding van het vroegere project Kritisch denken (zie Jaarverslag 2019, sectie 13.7 Stimuleren van het kritisch denken).

Scholen kunnen het team PPGI inschakelen voor begeleiding en ondersteuning bij de volgende situaties, problemen en vragen:

- gesprekken met individuele leerlingen en klasgroepen over pestgedrag, orde en tucht,

leerprestaties;

- advies aan beginnende leerkrachten;
- bemiddelingsgesprekken voeren met ouders;
- gesprekken en bemiddeling (met individuele leerlingen, klasgroepen en schoolteams) omtrent culturele verschillen en conflicten die daaruit ontstaan, levensbeschouwelijke en politieke benaderingen die als problematisch of ongenueanceerd worden ervaren.

10.2. Gebeurtenissen, realisaties en focus van 2023

In 2023 ging de focus van **GO!Brussels dares to care** naar de welzijnsbevraging en de start van de herorganisatie, teneinde meer op het preventieve luik te kunnen inzetten. Er werden twee deeltijdse extra medewerkers, psychologen, aangesteld. Iemand die de teams curatief vraag gestuurd opvolgt en iemand die werkt op inhoud.

Er werd een postercampagne opgestart ter bevordering van het mentale, emotionele, lichamelijke en relationele welzijn. Deze campagne kadert in de opvolging van de welzijnsbevraging, waar mentale en emotionele belasting als problematisch uitkwamen.

Grensoverschrijdend gedrag zorgde voor een nieuwe wending binnen welzijn. Nieuwe autoriteit wordt gestimuleerd en de poster GO!Positive verspreidt.

Er werden ook er workshops georganiseerd ter preventie van burn-out, verhogen van veerkracht en weerbaarheid.

Onze preventieve workshops worden door de personeelstekorten vanaf het najaar on hold gezet, mensen uit de klas weghalen lijkt ons gezien de context niet opportuun.

Voor de directies en KDV leidinggevenden werden sessies aangeboden met creatieve insteek en ademhalingstechnieken om aan welbevinden te werken.

GO! Brussels dares to care zet samen met de communicatie dienst van de scholengroep in op sociale media om bewustwording rond welzijn aan te moedigen en het personeel op alle niveaus van de Scholengroep te versterken.

Voor de versterking van de startende leerkrachten van de Scholengroep werden er workshops georganiseerd rond “dosereren” en “sterk als leerkracht”.

Wat het gezondheidsluik betreft, versterkt de dienst Welzijn de gezondheidscoördinatoren, leerlingbegeleiders en zorgcoördinatoren van de Scholengroep in het begeleiden van leerlingen bij mentale gezondheidsproblematieken, twee netwerkdagen rond suïcide en emotieregulatie werden georganiseerd in samenwerking met BRUCC. Protocollen werden opgemaakt per school voor zelf-verwondend gedrag en suïcide in samenwerking met ons CLB.

Het ANT's, ELP(eerstelijns psycholoog) samenwerkings project rond mentaal welbevinden voor onze leerlingen met BRUCC⁷⁴ en ons eigen CLB wordt opgestart. Hierin helpen we met de opstart en de didactische kant van de lessenreeks, we faciliteren ook de eerste contacten met de scholen. Het detecteren van mentale problematieken en het opvolgen via emotie regulatie lessenreeks en doorverwijzen van de leerlingen staan centraal in dit project.

Op het niveau van het armoedebeleid van **GO!Brussels dares to care** werden volgende doelen gerealiseerd:

⁷⁴ Brussels University Consultation Center

De Scholengroep voorziet een gratis warme maaltijd of gezond tussendoortje voor gezinnen in een kwetsbare situatie in het basisonderwijs.

Binnen de Scholengroep beschikken alle leerlingen in het secundair onderwijs over het nodige schoolmateriaal op 1 september van ieder schooljaar.

De Scholengroep versterkt het kostenbeheersend beleid van scholen.

De Scholengroep beschikt over armoedevaardig personeel.

De Scholengroep werkt verder aan het oprichten van een solidariteitsfonds voor specifieke noden van gezinnen in een kwetsbare situatie.

De Scholengroep bouwt een netwerk uit om expertise op te bouwen en samenwerkingsmogelijkheden te verkennen als antwoord op de uitdagende problematiek van armoede.

Interventies en realisaties van het PPGI-team in het schooljaar 2023

In het basis- en secundair onderwijs vonden klasgesprekken plaats over pestproblematieken, welzijn op school, bevorderen van de leerprestaties, gedragsproblemen. Daarnaast voerden de pedagogisch medewerkers van het PPGI gesprekken met ouders om de relatie met de school te verbeteren. Verder vonden telefoongesprekken met ouders plaats ter voorbereiding of opvolging. Ten slotte werden ook gesprekken met beginnende leerkrachten georganiseerd die dreigden af te haken, waarbij de medewerkers van het PPGI hen tips gaven over de omgang met een zeer divers leerlingenpubliek.

Deze leerkrachten werden ook na de schooltijden telefonisch ondersteund.

Het project PPGI behandelt aanvragen om interventies uit te voeren, zowel op klasniveau als met individuele leerlingen, leerkrachten en ouders.

In 2023 werden door het PPGI twee netwerkdagen voor onze sleutel figuren georganiseerd. De eerste met de film Rebel en de tweede met Ish Ait-Hamou die rond opgroeien met dubbele identiteit kwam spreken. Op beide netwerkdagen kregen de sleutelfiguren de kans om te netwerken en werden vragen beantwoord door ons PPGI team.

Na de aanslag in oktober zetten we nog sterker in op de-radicalisering. We organiseren een netwerkdag voor leerkrachten levensbeschouwelijke vakken en proberen een platform rond de-radicalisering op te zetten. Online radicalisering werd toegelicht door Olivier Caubergs, Textgain academy.

10.3. Toekomstige uitdagingen en ambities

GO! Brussels dares to care formuleert een nieuwe missie en visie samen met de nieuwe medewerkers. De samenwerking met de verschillende diensten wordt verder uitgewerkt.

Een platform voor de-radicalisering opzetten om indien nodig te kunnen inzetten bij interventies van radicaliserende jongeren en samen na te denken over de toenemende polarisering. Netwerkdagen rond Schoolorganisatie voor en tijdens de Ramadan en de-radicalisering.

De postercampagne ter bevordering van het mentale, emotionele, lichamelijke en relationele welzijn verder zetten. De posters, podcasts en reels samen met onze communicatiedienst ontwikkelen en verspreiden.

Het 4 jarig onderzoeksproject SMARTS van de VUB rond de mentale gezondheid van leerlingen van de Scholengroep opstarten. Sport zal mede gebruikt worden om jongeren aan te trekken en als context om competenties te ontwikkelen. Om de strategieën zo goed mogelijk af te stemmen op de wensen van de jongeren zullen deelnemers actief betrokken worden in alle fases van de interventieontwikkeling.

Het 'Wie zijn wij' project opstarten. Dit omvat een lessenspakket, workshops voor onderwijzend personeel en acties om ouderbetrokkenheid te stimuleren. Het doel is om een preventieve aanpak te bieden en dialoog te stimuleren om polarisatie tegen te gaan en de risico's op radicalisering te verminderen.

Voor onze leerlingbegeleiders en zorgcoördinatoren gesprekstechnieken voor moeilijk bespreekbare thema's BRUCC en intervisie invoegen.

GO! Brussels dares to care zal sociale media kanalen gebruiken om bewustwording rond welzijn aan te moedigen en het personeel op alle niveaus van de Scholengroep te versterken.

De armoede denktank verder zetten en de realisatie van het solidariteitsfonds.

11. Conclusie Centrale Diensten GO! Scholengroep Brussel

De centrale diensten van GO! Scholengroep Brussel hebben een belangrijke rol gespeeld in de ondersteuning van de onderwijsinstellingen in het schooljaar 2022-2023. Door hun diverse functies, die reiken van administratieve ondersteuning en kwaliteitszorg tot personeelsbeheer en infrastructuurontwikkeling, zorgen zij ervoor dat de scholen zich kunnen richten op hun kernopdracht: het bieden van kwalitatief onderwijs. Hier volgt een uitgebreide beschrijving van de verwezenlijkingen en ambities van elke centrale dienst.

1. Algemeen Secretariaat en Integrale Kwaliteitszorg (IKZ)

Het Algemeen Secretariaat en de dienst Integrale Kwaliteitszorg (IKZ) werken samen om de scholen van GO! Scholengroep Brussel te ondersteunen in hun operationele en beleidsmatige taken. In 2022-2023 werd de dienstverlening verder gestroomlijnd door de samenvoeging van het secretariaat met IKZ, waardoor een geïntegreerde aanpak mogelijk werd.

De dienst heeft als kerntaak de scholen te ondersteunen in het implementeren van een onderwijskwaliteitssysteem dat systematisch, cyclisch en volledig voldoet aan de eisen van het Referentiekader Onderwijskwaliteit (OK), het Referentiekader Internaatkwaliteit (RiK), en MeMoQ. Dit omvat de begeleiding bij interne audits en doorlichtingen, waarbij de dienst nauw samenwerkt met directies en onderwijspersoneel om de kwaliteit van het onderwijsproces continu te verbeteren.

Een belangrijk onderdeel van de taken van het Algemeen Secretariaat is ook de organisatie en opvolging van vergaderingen op beleidsniveaus binnen de scholengroep, zoals de directieraad en de Raad van Bestuur. In 2023 werden meerdere seminars georganiseerd, waar onder andere thema's als leiderschap en schoolorganisatie werden besproken. Het doel van deze bijeenkomsten is om de directeurs te versterken in hun beleidsvoering en hen te voorzien van de nodige tools om hun scholen succesvol te leiden.

2. Agape – Centrale Keuken

De centrale keuken Agape heeft een belangrijke plaats binnen de dienstverlening van GO! Scholengroep Brussel. Agape staat in voor de levering van gezonde, evenwichtige en gevarieerde maaltijden aan de scholen van de scholengroep en enkele externe partners. In 2023 werd de nieuwe centrale keuken geopend, met een capaciteit van 50.000 maaltijden per dag. Deze nieuwe faciliteit, uitgerust met moderne technologieën, stelt Agape in staat om op grote schaal kwalitatieve maaltijden te leveren terwijl het duurzame principes toepast, zoals het gebruik van zonnepanelen en water- en warmterecuperatie.

Agape heeft in 2023 meer dan 3 miljoen maaltijden geleverd aan diverse scholen, met een gemiddelde van 17.000 maaltijden per dag. Dit toont niet alleen de schaal van hun dienstverlening, maar ook de impact die ze hebben op de gezondheid en het welzijn van duizenden leerlingen. In 2023 werd ook het IFS-certificaat behaald, wat aantoont dat de keuken voldoet aan de hoogste standaarden voor voedselveiligheid binnen de Europese Unie.

Naast maaltijdvoorziening is Agape ook actief bezig met de verdere digitalisering van haar interne processen. Zo is er gewerkt aan een digitaal facturatiesysteem, waarmee de administratieve verwerking van leveringen en betalingen sterk vereenvoudigd wordt. De volgende stappen in de digitalisering zijn gericht op het verbeteren van de logistieke planning en het verhogen van de efficiëntie van de distributie van maaltijden.

3. Infrastructuur

Een belangrijk initiatief in 2023 was de organisatie van de 'Energy Race', waarin scholen werden uitgedaagd om hun energieverbruik te reduceren. Dit project stimuleerde energiebewust gedrag en zorgde ervoor dat scholen werkten aan een duurzamere omgang met middelen. De winnaar van deze editie, KTA Jette, wist zijn energieverbruik met bijna 18% te verminderen.

De dienst Infrastructuur blijft zich in de toekomst richten op capaciteitsuitbreiding en energiebeleid, waarbij verdere investeringen in duurzame gebouwen en installaties gepland staan.

4. ICT

De ICT-dienst heeft in 2023 grote stappen gezet in de verdere digitalisering en automatisering van zowel educatieve als administratieve processen binnen de scholengroep. Een van de belangrijkste verwezenlijkingen was de volledige automatisering van het gebruikersbeheer, waardoor het creëren en beheren van accounts voor leerlingen en personeel nu geautomatiseerd is. Dit heeft geleid tot een efficiënter beheer van ICT-gebruikers binnen de scholen, waardoor er minder handmatige processen nodig zijn.

Daarnaast werd er nauw samengewerkt met externe partner Citymesh om de netwerkinfrastructuur in de scholen toekomstbestendig te maken. De ICT-dienst heeft geïnvesteerd in de uitrol van FAAS (Firewall As A Service) en WAAS (Wifi As A Service), om betrouwbare en veilige internetverbindingen te garanderen. Dit is cruciaal voor het moderne onderwijs, dat steeds meer leunt op digitale middelen.

Een ander belangrijk aspect van de ICT-ontwikkelingen is de verdere implementatie van Digisprong, een overheidsprogramma gericht op de digitalisering van het onderwijs. Met de middelen uit dit programma werden in 2023 aanzienlijke investeringen gedaan in hardware en software voor scholen, waarmee de digitale geletterdheid van zowel leerlingen als leerkrachten wordt bevorderd.

De dienst werkt ook aan de digitalisering van interne processen binnen de centrale diensten, waaronder de implementatie van digitale oplossingen voor schuldvorderingen en patrimoniumbeheer. In de toekomst blijft de focus liggen op het versterken van digitale competenties en infrastructuur om de kwaliteit van het onderwijs verder te ondersteunen.

5. Financiën

De dienst Financiën speelt een sleutelrol in het financiële beheer van GO! Scholengroep Brussel. In 2023 bedroegen de totale middelen uit verkopen, werkingsdotaties en andere opbrengsten ongeveer 64,7 miljoen euro, een stijging ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze middelen werden ingezet om de scholen te ondersteunen in hun dagelijkse werking en om nieuwe investeringen mogelijk te maken.

Een belangrijk deel van de inkomsten kwam uit de verkoop van maaltijden door de centrale keuken Agape, goed voor bijna 8,8 miljoen euro. Daarnaast stegen de werkingsdotaties met 1,8 miljoen euro en bedroegen deze 20,9 miljoen euro. De dienst Financiën heeft verder gezorgd voor de verwerking van subsidies, ouderbijdragen en andere inkomstenbronnen, wat een cruciaal onderdeel is van het mogelijk maken van de dagelijkse werking van de scholen.

Op het vlak van uitgaven werd ongeveer 62,1 miljoen euro besteed aan diverse diensten en goederen. Een aanzienlijk deel hiervan werd gebruikt voor leerlinggebonden uitgaven, zoals kopieerkosten en lesmaterialen. Ook de stijgende energiekosten, die met 1,8 miljoen euro toenamen, vormden een uitdaging voor de financiële planning.

In 2023 heeft de dienst Financiën verder gewerkt aan de digitalisering van de boekhoudkundige processen. Er werden voorbereidingen getroffen om in de toekomst gebruik te maken van digitale facturatiesystemen zoals Peppol, waardoor de verwerking van facturen efficiënter en transparanter zal verlopen.

6. Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid binnen GO! Scholengroep Brussel blijft een uitdaging, vooral gezien het lerarentekort, dat in Brussel sterker voelbaar is dan in andere regio's. De centrale dienst Personeel heeft in 2023 belangrijke stappen gezet om het personeelstekort aan te pakken. Zo werd er ingezet op "employer branding, waarbij ambassadeurs van verschillende scholen werden ingezet om de aantrekkelijkheid van de scholengroep als werkgever te promoten. Dit initiatief heeft geleid tot een sterkere profilering van GO! Scholengroep Brussel op de arbeidsmarkt.

Daarnaast is er hard gewerkt aan de professionalisering van de personeelsprocessen. Zo werd de "Rivierenlandtool" verder uitgerold om de functionerings- en evaluatiegesprekken efficiënter te laten verlopen. Deze tool zorgt ervoor dat directeurs en leidinggevenden een duidelijk overzicht hebben van de prestaties en de ontwikkeling van hun teamleden.

Er werd ook gewerkt aan een verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor bepaalde personeelscategorieën, met name in de kinderdagverblijven, waar de loonsvoorwaarden minder competitief waren. De personeelsdienst blijft daarnaast inzetten op loopbaanbegeleiding en het retentiebeleid, om te voorkomen dat ervaren personeel de scholengroep verlaat. In 2024 zal verder gewerkt worden aan de uitbouw van een proactief retentiebeleid en de ondersteuning van startende leerkrachten.

7. Welzijn

Het welzijn van medewerkers en leerlingen blijft een belangrijk aandachtspunt voor GO! Scholengroep Brussel. Onder het initiatief “GO! Brussels dares to care” werden in 2023 verschillende programma’s georganiseerd ter bevordering van het mentale en fysieke welzijn van personeel. Zo werden er workshops gehouden rond burn-outpreventie, veerkracht en zelfzorg, gericht op het versterken van de mentale en emotionele veerkracht van het onderwijzend personeel.

Een ander belangrijk onderdeel van de welzijnsprogramma’s is de begeleiding van leerlingen met mentale gezondheidsproblemen. In samenwerking met het Brussels Centrum voor Zelfdoding (BRUCC) en het CLB werden protocollen ontwikkeld voor de begeleiding van leerlingen met zelfverwondend gedrag of suïcidale gedachten. Deze protocollen zijn essentieel om op een effectieve manier in te spelen op de toenemende behoefte aan mentale gezondheidszorg in het onderwijs.

Daarnaast werd het welzijn van startende leerkrachten extra ondersteund door middel van workshops en coaching. Er werden sessies georganiseerd rond thema’s zoals “dosereren” en “sterk als leerkracht”, om leerkrachten te helpen om veerkrachtig om te gaan met de uitdagingen van het lesgeven.

8. Juridische dienst

De juridische dienst van GO! Scholengroep Brussel heeft in 2023 een grotere rol gekregen in het ondersteunen van scholen en de centrale diensten op het gebied van juridische kwesties. De dienst verleent advies op maat aan directies en beleidsmedewerkers, wat niet alleen de rechtszekerheid verhoogt, maar ook helpt bij het voorkomen van juridische geschillen.

De focus lag onder meer op de implementatie van het GDPR-beleid, de ondersteuning van scholen bij tucht- en ordemaatregelen en het opstellen van juridische richtlijnen voor het verhuren van schoolgebouwen. Daarnaast werd gewerkt aan het opstellen van draaiboeken voor veelvoorkomende juridische kwesties, zodat directeurs snel en efficiënt juridische stappen kunnen ondernemen wanneer dat nodig is.

Met deze inspanningen blijven de centrale diensten van GO! Scholengroep Brussel een sterke ondersteunende rol spelen, zowel op operationeel als strategisch niveau. Door te investeren in digitalisering, infrastructuur, personeel en welzijn, blijft de scholengroep zich aanpassen aan de veranderende noden van het onderwijslandschap, met als doel het bieden van kwalitatief hoogstaand onderwijs in een veilige en ondersteunende omgeving.

AFSLUITEND WOORD VAN DE ALGEMEEN DIRECTEUR

Jurgen Wayenberg
Algemeen Directeur

BRONNENLIJST

De data die in dit jaarverslag aangereikt worden, zijn afkomstig van de volgende bronnen.

Al deze databronnen worden regelmatig bijgesteld en kunnen onderhevig zijn aan fouten⁷⁵. Het is bijgevolg aangewezen deze data met de nodige voorzichtigheid te benaderen.

Vlaanderen

- Mijn onderwijs
- Agodi
- Dataloep
- Kind & Gezin
- Onderwijsspiegel

GO!

- PPGO!
- Poolstervisie
- Datadashboard

GO! Scholengroep Brussel

- Informat
- Centrale Diensten
- Strategisch plan
- Smartschool

Brussel

- BISA

⁷⁵ Zie ook de sectie CENTRALE DIENSTEN 1.3.3.1.

LIJST VAN GRAFIEKEN EN TABELLEN

Kaart 1: De geografische ligging van GO! Scholengroep Brussel

Tabel 1: Situatie kinderdagverblijven GO! Scholengroep Brussel 1/01/2023

Grafiek 1: Evolutie aantal fiscale attesten in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel

Grafiek 2: Evolutie bezettingspercentage in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per jaar (van 2018 tot 2023)

Grafiek 3: Evolutie bezettingspercentage in kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per maand in 2020, 2021, 2022 en 2023

Afbeelding 1: Overzicht kinderopvang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2023 (Bron K&G)

Grafiek 4: Gesprekken met ouders en kinderen Villa OU-KI 2019-2023

Grafiek 5: Aanwezigheden gesprekken Villa OU-KI (vergelijking 2019-2023)

Grafiek 6: Gesprekken met professionelen KDV's GO! Scholengroep Brussel en Villa OU-KI 2019-2023

Grafiek 7: Overzicht van het percentage kinderdagverblijven van GO! Scholengroep Brussel per score op de zes MeMoQ dimensies n.a.v. doorlichtingen van de Zorginspectie sinds 2018

Tabel 2: Overzicht basisscholen GO! Scholengroep Brussel per scholengemeenschap

Kaart 2: Ligging van de basisscholen van GO! Scholengroep Brussel

Tabel 3: Detailweergave leerlingenaantal basisonderwijs GO! Scholengroep Brussel

Grafiek 8: Evolutie leerlingenaantal basisonderwijs GO! Scholengroep Brussel

Grafiek 9: Evolutie marktaandeel GO! Scholengroep Brussel (BaO en SO)

Grafiek 10: Evolutie marktaandeel per onderwijsverstrekker in Brussel (BaO)

Grafiek 11: Evolutie van het marktaandeel BaO + SO sinds 2013 tot 2023 per onderwijsverstrekker

Grafiek 12: Evolutie OKI-scores Basisonderwijs GO! en andere onderwijsverstrekkers in Brussel

Tabel 4: Overzicht mogelijke ondersteuningsvormen.

Tabel 5: Overzicht aanvangsbegeleiding

Tabel 6: Overzicht pedagogische ondersteuning

Tabel 7: Overzicht secundaire scholen GO! Scholengroep Brussel

Tabel 8: Detailweergave leerlingenaantal secundair onderwijs GO! Scholengroep Brussel 2022-2023

Grafieken 13 en 14: Evolutie leerlingenaantal secundair onderwijs GO! Scholengroep Brussel

Grafiek 15: Evolutie marktaandeel Secundair Onderwijs per onderwijsverstrekker in Brussel

Grafiek 16: Marktaandeel Secundair Onderwijs 2022-2023 per hoofdstructuur

Grafiek 17: Marktaandeel Gewoon Secundair Onderwijs 2022-2023 per hoofdstroming

Grafiek 18: Marktaandeel Secundair Onderwijs per onderwijsverstrekker in Brussel in 2022-2023 per gemeente

Grafiek 19: Evolutie OKI-scores Secundair Onderwijs per onderwijsverstrekker in Brussel

Grafiek 20: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel in vergelijking met de regio Brussel en de regio Vlaanderen

Grafiek 21: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel in vergelijking met de regio Brussel, de regio Vlaanderen en GO! Scholengroep Antwerpen

Grafiek 22: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel per onderwijsvorm van het Gewoon Secundair Onderwijs

Grafiek 23: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het ASO

Grafiek 24: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het TSO

Grafiek 25: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het BSO

Grafiek 26: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel, GO! Scholengroep Antwerpen en regio Vlaanderen in het KSO

Grafiek 27: Evolutie van de vroegtijdige schoolverlaters van GO! Scholengroep Brussel en regio Vlaanderen in het BuSO en DBSO

Grafiek 28: Evolutie van het aantal definitieve uitsluitingen in het Secundair Onderwijs van GO! Scholengroep Brussel sinds schooljaar 2018-2019

Grafiek 29: Evolutie aantal (hoofdelijke) cursisten CVO Brussel

Grafiek 30: *Evolutie aantal inschrijvingen CVO Brussel*
Grafiek 31: *Evolutie aantal financieringspunten CVO Brussel*
Grafiek 32: *Evolutie aantal leerlingen deeltijds kunstonderwijs GO! Scholengroep Brussel*
Grafiek 33: *Evolutie aantal leerlingen DKO GO! Scholengroep Brussel per academie*
Grafiek 34: *Evolutie totaal internen GO! Scholengroep Brussel tussen 2017-2018 en 2022-2023*
Grafiek 35: *Evolutie aandeel internen GO! Scholengroep Brussel per net waar internen les volgen*
Kaart 3: *Werkingsgebied GO! CLB Brussel*
Tabel 9: *Totaal aan te wenden OG en FTE*
Grafiek 36: *Evolutie aantal leerlingen in begeleiding bij GO! CLB Brussel tussen 2018-19 en 2022-23*
Grafiek 37: *% leerlingen in contact bij het GO! CLB Brussel*
Grafiek 38: *Stand van zaken Strategisch plan GO! Scholengroep Brussel + nood verderzetting*
Afbeelding 2: *Resultaten tevredenheidsbevraging van directeurs over het seminarie 2023*
Taartdiagram 1: *Werkingsopbrengsten 2023 in miljoen euro*
Taartdiagram 2: *Investerings in 2023 in miljoen euro*
Taartdiagram 3: *Kosten in 2023 in miljoen euro*
Afbeelding 3: *Organisatievorm en focus in 2023 voor ICT*
Taartdiagram 4: *Uitbesteding Digisprongmiddelen in 2023*
Grafiek 39: *Evolutie van het aantal personeelsleden binnen onze scholengroep, opgedeeld in 'actief' en 'non-actief'.*
Grafiek 40: *Verloven die opgenomen worden binnen onze scholengroep*
Grafiek 41: *de evolutie van de personeelsleden van 2018 t.e.m. 2023, verdeeld over leeftijdscategorieën.*
Grafiek 42: *Het aantal tewerkgestelde personeelsleden van onze scholengroep volgens leeftijd.*
Grafiek 43: *Aantal personeelsleden volgens ambtsomschrijving*
Kaart 4: *spreiding van de woonplaatsen van de personeelsleden van de scholengroep*
Afbeelding 4: *Aantal dienstonderbrekingen verdeeld over duurtijd*
Afbeelding 5: *Evolutie afwezigheden*
Tabel 10: *Personeelsleden Scholengroep Brussel op basis van hun bekwaamheidsbewijs.*

CONTACTGEGEVENS LEIDINGGEVENDEN EN COLLEGE VAN DIRECTEURS

De meest recente contactgegevens van alle leidinggevenden en directieleden worden hieronder weergegeven.

1. Leden Dagelijks bestuur 2021-2024

Naam <i>Functie</i>	Contactgegevens
Jurgen Wayenberg <i>Algemeen directeur</i>	02 702 30 61 0473 20 12 92 jurgen.wayenberg@sgrbrussel.be
Pascal Onderdonk <i>Coördinerend directeur basisonderwijs</i>	02 727 06 70 0478 99 70 39 pascal.onderdonk@sgrbrussel.be
Barbara Danis <i>Coördinerend directeur secundair onderwijs</i>	02 702 30 61 0477 54 69 50 erwin.de.mulder@sgrbrussel.be
Griet De Becker <i>Algemeen secretaris</i>	02 702 30 57 0486 21 55 54 griet.de.becker@sgrbrussel.be
Verkozen leden	
Danny Van Bossuyt <i>Directeur TA Victor Horta</i>	02 726 18 89 0476 26 80 95 danny.van.bossuyt@vhorta.be
Bertil Heerink <i>Directeur MFC Vila'Ket</i>	02 262 03 20 0486 05 26 96 bertil.heerink@vilaket.be
Gert Bogaerts <i>Voorzitter werkgroep DKO</i>	02 733 45 51 0496 76 99 39 ma.etterbeek@gmail.com
Lydia D'hont <i>Directeur BS T'Overbeek</i>	02 428 41 87 0473 272 161 lydia.dhont@toverbeek.be
Guray Turkistan <i>Directeur BS Unesco</i>	02 468 16 16 0468 11 70 88 guray.turkistan@unescoschool.be
Didier Van de Gucht <i>Directeur BS Carolus Magnus</i>	02 733 10 97 0486 91 68 81 bscarolusmagnus@g-o.be didier.vandegucht@g-o.be
Harald De Muynck <i>Verantwoordelijke volwassenenonderwijs</i>	02 528 09 50 0473 59 24 27 harald.demuynck@cvobrussel.be
Deborah Van Humbeek <i>Directeur C.L.B.</i>	02 479 25 05 deborah.van.humbeek@clbbrussel.be

Vaste technici	
Karin Struys <i>Communicatieverantwoordelijke</i>	0488 08 37 79 karin.struys@sgrbrussel.be
Emilie Breuer <i>Directeur KDV</i>	0475 74 67 60 emily.breuer@sgrbrussel.be

2. Kinderdagverblijven

Per regio kan u eerst de contactgegevens van de regiocoördinator terugvinden. Nadien wordt voor elk kinderdagverblijf de leidinggevende met bijhorende contactgegevens vermeld.

Functie	Naam	Telefoon	E-mailadres
Directeur kinderdagverblijven	Emilie Breuer	0470 92 23 50	emilie.breuer@sgrbrussel.be
Pedagogisch coach	Cecile Struyven Wouter De Smedt		Cecile.struyven@kdv.sgr8.be Wouter.de.smedt@kdv.sgr8.be
Psycholoog Villa Ouki	Tom Verhaeghe	0477 40 04 05	Tom.verhaeghe@kdv.sgr8.be
Regio Oost	Gerda Fastenaekels	0471 24 33 41	gerda.fastenaekels@sgrbrussel.be
GO! KDV 't Kapoentje	Julie Dekandelaer	02 675 30 04	kapoentje@kdv.sgr8.be
GO! KDV Babbeltje	Julie Dekandelaer	02 673 37 49	babbeltje@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Bengeltjes	Julie Dekandelaer	02 675 53 48	bengeltjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Zonnewijzer	Petra Lycke	02 731 58 42	dezonnewijzer@kdv.sgr8.be
GO! KDV Floralia	Leenje Somers	02 763 14 19	floralia@kdv.sgr8.be
GO! KDV Jubeltuintje		02 735 56 69	jubeltuintje@kdv.sgr8.be
GO! KDV Unkie-Punkie	Karen Schelstraete	02 648 12 36	unkiepunkie@kdv.sgr8.be
GO! KDV Vlindertjes	Margaretha Cristal	02 736 27 29	vlindertjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Bloeiende kerselaar	Kimberly Pepermans	02 675 81 58	bloeiendekerselaar@kdv.sgr8.be
Regio Zuid	Elke Van Den Sande	0494 33 77 96	Elke.vandensande@sgrbrussel.be
GO! KDV De Rockertjes	Anneke Claus	02 201 03 66	rockertjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV Floréal	Wendy De Valck	02 345 61 72	floreale@kdv.sgr8.be
GO! KDV Het Tinnen Soldaatje		02 343 76 31	tinnensoldaatje@kdv.sgr8.be
GO! KDV Magnolia	Behican Guclu	02 376 26 93	magnolia@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Kaarsjesboom		02 537 03 62	kaarsjesboom@kdv.sgr8.be

GO! KDV Peperkoekenhuisje		02 343 77 03	peperkoekenhuisje@kdv.sgr8.be
Regio West	Ingrid Lots	0471 24 10 91	Ingrid.lots@sgrbrussel.be
GO! Zavelberg	Anne De Coker		zavelberg@kdv.sgr8.be
GO! KDV Ukkepek		02 427 66 29	ukkepek@kdv.sgr8.be
GO! KDV Zandlopertje	Nikita Van Gheem	02 482 01 08	zandlopertje@kdv.sgr8.be
GO! KDV Zavelput	Sigrid Thielemans	02 897 34 81	zavelput@kdv.sgr8.be
GO! KDV 't Plantzoentje	Nathalie Van den Broeck	02 479 33 37	plantzoentje@kdv.sgr8.be
GO! KDV 't Toverfluitje	Fadwa Achebar	02 413 11 36	toverfluitje@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Rakkertjes	Fauve Pierson	02 479 35 18	rakkertjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Kakkewietjes	Nathalie Canoot	02 421 54 05	kakkewietjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV 't Zandkasteeltje	Anne De Coker	02 469 33 70	zandkasteeltje@kdv.sgr8.be
Regio Noord	Marleen Vercauteren	02 313 50 35	marleen.vercauteren@sgrbrussel.be
GO! KDV 't Folieke	Greetje Van Der Meeren	02 514 70 32	folieke@kdv.sgr8.be
GO! KDV Pacheco	Griet Mertens	02 217 16 06	pacheco@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Kleurdoos	Stephanie Volkaert	02 217 16 06	dekleurdoos@kdv.sgr8.be
GO! KDV De Poesjes		02 242 40 37	poesjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV Comenius	Margot Stasiak	02 897 34 81	Comenius@kdv.sgr8.be
GO! KDV Kasteel Beiaard	Sean Meirlean	02 270 21 30	kasteelbeiaard@kdv.sgr8.be
GO! KDV Ulens		02 313 50 35	ulens@kdv.sgr8.be
GO! Eugène Laermans			eugeenlaermans@kdv.sgr8.be
GO! KDV Schobbejakske	Sofie Henseler	02 215 72 69	schobbejakske@kdv.sgr8.be
GO! KDV Zandmannetjes	Malissa Jacobs	02 215 31 38	zandmannetjes@kdv.sgr8.be
GO! KDV Zonnekind		02 241 89 29	zonnekind@kdv.sgr8.be

3. Basisonderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	E-mailadres
GO! BS 't Plantzoentje	Johan Laermans	02 474 06 20	Johan.laermans@hetplantzoentje.be
GO! BS 't Regenboogje	Nancy Nuyts	02 646 22 97	Directie@regenboogje-etterbeek.be
GO! BS Balder	Mike Goudeseune	02 897 56 10	Mike.goudeseune@basisschoolbalder.be

GO! BS Carolus Magnus	Didier Van de Gucht	02 733 10 97	Directeur@carolusmagnus.be
GO! BS Comenius	Freya Drachman	02 897 50 37	freya.drachman@comeniusbrussel.be
GO! BS De Bloeiende Kerselaar	Kristel Derdelinckx	02 660 39 41	kristel.derdelinckx@debloeiendekerselaar.be
GO! BS De Boomhut	Ken Barrix	02 356 45 65	ken.barrix@boomhut.be
GO! BS De Bron	Séverine Persoons	02 538 54 52	severine.persoons@sgrbrussel.be
GO! BS De Buurt	Isabelle Mewis	02 217 18 58	directeur@bsdebuurt.be
GO! BS De Gouden Regen	Sebastien Froeliger	02 421 54 00	sebastien.froeliger@degoudenregen.be
GO! BS De Iris	Sandrina Wittenberg	02 332 57 52	sandrina.wittenberg@campus-kalevoet.be
GO! BS De Kleine Geuzen	Greetje Smekens	02 479 26 82	greetje.smekens@sgrbrussel.be
GO! BS De Kleurdoos	Lotte De Wagter	02 512 49 79	lotte.de.wagter@bsdekleurdoos.be
GO! BS De Klimpaal	Natalie Goosens	02 411 56 04	natalie@klimpaal.be
GO! BS De Mozaïek	Wendy Gautier	02 215 09 50	Wendy.gautier@bsmozaiek.be
GO! BS De Muziekladder	Marinka Van Ingelgom	02 216 55 80	marinka.van.ingelgom@muziekladder.be
GO! BS De Stadsmus	Marcia Mivis	02 672 87 18	directie@destadsmus.be
GO! BS De Telescoop	Rob Huijghe	02 424 14 12	info@detelescoop.be
GO! BS De Toverfluit	Florence Papadopoulos	02 413 11 30	florence.papadopoulos@campustoverfluit.be
GO! BS De Wegwijzer	Lisa Janssens Felicia Van der Vliet (halftijds) en Christof Pironet (halftijds)	02 241 58 09	directie@de-wegwijzer.be
GO! BS De Wimpel 1 Cansstraat 14-18 1050 Elsene	Nick Van Crombrugge	02 511 52 30	nick.van.crombrugge@dewimpel.be
GO! BS De Wimpel 2 Washingtonstraat 35/ Kroonlaan 11	Sofie Vancampenhoudt	02 649 77 18	sofie.vancampenhoudt@dewimpel.be

1050 Elsene			
GO! BS De Zonnewijzer	Heidi Trappeniers	02 770 85 56	Heidi.trappeniers@de-dezonnewijzer.be
GO! BS Eugeen Laermans	Veerle Declercq	02 313 80 80	Directie@elaermans.be
GO! BS Florialia	Rita De Hertogh	02 771 59 71	directie@bsflorialia.be
GO! BS Floreal	Christel Van Acker	02 340 68 90	directie@bsfloreale.be
GO! BS Hendrik Conscience	Sofie Verbaanderd	02 215 99 95	Directeur@hendrikconscience.be
Instelling	Directie	Telefoon	E-mailadres
GO! BS KA Etterbeek	Jimmy De Groeve	02 732 17 04	directie@bsetterbeek.be
GO! BS Kasteel Beiaard	Bart Laevens	02 268 18 97	Bart.laevens@kasteelbeiaard.be
GO! BS Magnolia	Anja De Munter	02 376 92 70	anja.de.munter@bsgo-magnolia.be
GO! BS Nellie Melba	Mylène Vandenaabeele	02 521 04 84	Directie@nelliemelba.be
GO! BS Pacheco	Birgid Decléyn	02 313 50 37	Birgid.decleyn@basisschool-pacheco.be
GO! BS Papageno	Bénédicte Stenier	02 705 24 92	benedicte.stenier@bspapageno.be
GO! BS T' Overbeek	Lydia D'hont	02 428 41 87	Lydia.dhont@toverbeek.be
GO! BS Tehuis	Jana Coppens	02 734 19 05	directie@tehuisbrussel.be
GO! BS Theodoortje	Veerle Dierick	02 479 61 28	Veerle.Dierick@theodoortje.be
GO! BS Ulens	Christel Van Acker	02 313 50 36	directie@basisschool-ulens.be
GO! BS Unseco-school	Guray Turkistan	02 468 16 16	guray.turkistan@unesco.school.be
GO! BS Zavelberg	Liesbet Doucet	02 482 01 05	liesbet.doucet@zavelberg.be
GO! BS Zavelput	An Lefever	02 465 44 39	directie@zavelput.be
GO! BuBao Vila'Ket	Felicity Van Der Vliet	02 262 02 20	
GO! BuBao Klim Op	Béatrice Missotten	02 761 29 17	Beatrice.missotten@sgrbrussel.be

4. Secundair onderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	E-mailadres

GO! Atheneum Brussel (BA 3138)	Kim Van Waeyenberghe	02 511 07 42	kim.van.waeyenberghe@atheneumbrussel.be
GO! K.H. Muziek en Woord (BA 3122)	Serge Algoet	02 502 05 04	serge.algoet@kunsthumaniorabrussel.be
GO!4cITy (BA 3113)	Bastiaan Libeer	02 474 06 00	directie@go4city.be Bastiaan.libeer@go4city.be
K.A. Emanuel Hiel (BA 3114)	Johan Schellemans Nele Van de Velde (Adjunct-directeur)	02 241 31 08	Johan.schellemans@kahiel.be nele.vandevelde@kahiel.be
K.A. Etterbeek (BA 3111)	Els De Clercq (Adjunct-directeur)	02 738 70 40	sophie.allein@kaetterbeek.be
GO! COOVI secundair onderwijs (BA 3144)	An Janssens	02 526 56 00	an.janssens@coovi.be
K.A. Anderlecht (BA 3135)	David De Decker	02 522 71 12	david.dedecker@atheneumanderlecht.be
GO! for Business (BA 3115)	Piet Van de Velde	02 411 77 07	piet.van.de.velde@campustoverfluit.be
GO! Atheneum Unesco (BA 3112)	Pieter Buggenhout Dirk Van Geertuyen (Adjunct-directeur)	02 468 20 40	Pieter.buggenhout@atheneum-koekelberg.be
GO! Atheneum Comenius (BA 3151)	Lisa Janssens	02 361 65 43	directie@comeniusbrussel.be
K.T.A. Zavelenberg (BA 3119)	Pieter Vielfont	02 482 01 01	Directie@kta-zavelenberg.be
Castor Duaal Leren (BA3131)	Gio De Weerd	02 251 41 87	gio.deweerd@clwcastor.be
T.A. Jette (BA 3118)	Annelies Piu	02 425 92 33	info@tajette.be piu.annelies@tajette.be
GO! BuSO Vila'Ket (BA 3126)	Nicky Moreels	02 262 02 60	Nicky.moreels@vilaket.be
BuSO Heemschool 2	Kristien Bockx	02 262 02 60	Kristien.bockx@campusheemschool.be
MS Victor Horta (BA 3134)	Dany Van Bossuyt	02 726 18 89	dany.van.bossuyt@vhorta.be
Instelling	Directie	Telefoon	E-mailadres
Meertalig Atheneum Woluwe (BA 3116)	Christophe Calis	02 771 37 42	Christophe.calis@atheneumwoluwe.be

GO! MS en Atheneum Kalevoet (BA 3117)	Katrien Oscé	02 370 64 40	Katrien.oscé@campus-kalevoet.be

5. Volwassenonderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	E-mailadres
C.V.O. Brussel – Campus Kaai	Harald De Muynck Directeur CVO Brussel	02 528 09 50	harald.demuynck@cvobrusseel.be
	Caroline Elst Adjunct-directeur	02 528 09 52	caroline.elst@cvobrusseel.be
	Koen Muziek Adjunct-directeur	02 528 09 10	koen.muziek@cvobrusseel.be
	Elisabeth Verjans Adjunct-directeur	02 528 09 50	elisabeth.verjans@cvobrusseel.be
		02 528 09 50	
C.V.O. Brussel – Campus COOVI	Katrien Dedobbeleer Campusdirecteur	02 526 51 00	katrien.dedobbeleer@cvobrusseel.be

6. Deeltijds kunstonderwijs

Instelling	Directie	Telefoon	E-mailadres
Muziekacademie J.H. Fiocco (BA 3124)	Kaat Verheyen	02 241 41 39	directie@muziekacademieschaarbeek.be secretariaat@muziekacademieschaarbeek.be
Muziekacademie Frédéric Chopin (BA 3125)	Marie-Martine De Geest	02 733 59 65	ma.etterbeek@gmail.com
Academie Beeldende Kunsten (BA 3121)	Gert Bogaerts	02 733 45 51	gert.bogaerts@rhokacademie.be
Academie Beeldende Kunsten (BA 3120)	Erik Nerinckx	02 523 03 71	erik.nerinckx@academieanderlecht.be
Muziekacademie (BA 3123)	Ellen Nemegeheer	02 522 05 51	dir@ma-an.be

7. Internaten

Instelling	Beheerder	Telefoon	E-mailadres
Autonome internaten:			
Internaat COOVI (BA 3146)	Marjonela Berisha	02 526 51 52	Marjonela.berisha@detuinen.be
De Tuinen (BA 3129)		02 428 20 13	
Ingebouwde internaten:			

De Muze – K.H. Brussel	Inès Muylaert	02 474 06 03	Ines.muylaert@kunsthumaniorabrussel.be
Tehuis voor foorreizigers-en schipperskinderen	Sanny Peetermans	02 734 19 05	beheerder@tehuisbrussel.be
Multifunctioneel Centrum			
GO! MFC Vila'Ket (BA3130)	Bertil Heerink	02 263 63 62	Bertil.heerink@vilaket.be